

Kant ve Geleneksel Türk Ahlak Felsefesi

Kant'ın ahlak felsefesi iki temel üzerine oturur. Birincisi vicdanımızın sesi iç hukukumuza göre hareket etmemiz, ikincisi dış hukuk, toplumun ya da devletin koyduğu uymak zorunda olduğumuz hukuk. İnsanın amacı bu iki hukuku uyumlu hale getirmektir. Vicdanımızın sesi ile toplumun ya da insanlığın vicdanının sesinin uyumlu hale gelmesidir. Kant ne yapmak istemiştir? Sen kendi vicdanınla öyle hukuk yasaları türet ki tüm insanlığın uyabileceği genel bir hukuk yasası olsun. Evrensel hukuk'un temel mantığının çerçevesini çizmiştir. İkinci olarak da "insanları araç değil, amaç olarak gör" demiştir. Türk ahlak felsefesine dönecek olursak, Türkler de geleneksel hukuk sistemi nasıl oluşmuştur? İç hukuk sistemi nasıldır? Hukuk sistemi her sene boyların bilgeleriyle toplanan kurultaylarda gözden geçirilir. Uygulamada ya da zamana uymada geçerliliğini kaybetmiş kurallar değiştirilerek yerine yenileri tartışılarak karara bağlanmış, bir sonraki kurultaya kadar da bu kurallar geçerli olmuştur. Türklerin iç hukuk sistemini belirleyen ise gönlü olmuştur. Doğuştan var olan gönlümüz eğitilerek bilge olmak hedef olarak seçilmiştir. Toplumun oluşturulmaya çalışılan ortak gönlü dış hukuk ile iç hukuk'un uyumunu sağlamaya çalışmıştır. Gönlüyle yaşamak, özgür yaşamak istegidir. İç özgürlüğümüzü ve dış özgürlüğümüzü toplumun gerçek(reel) yaşantısından çıkan hukuk kurallarına göre düzenlemeliyiz ki gönül birlikteliği ile çelişkiye düşmeden aynı toplum içinde gönlümüzce yaşayabilelim. Realitemiz bu idealiteye hizmet etmelidir ki sağlıklı bir hukuk sistemi kurabilme yolunda hareket etmiş olalım.

6-501

Türk'ün Trajedisi

Okul çağına gelen çocuğumuzu en iyi okullarda okutmak isteriz. Anaokuluna bıraktığımız gün en mutlu günümüzdür. Nasıl yetişecek çocuğumuz? İki alternatifimiz var, iyi bir eğitim için. Ya anaokulundan iyi bir Arapça öğrenerek dini bütün bir çocuk yetiştireceğiz ya da anaokulundan İngilizce öğrenerek medeni olacak bir çocuk yetiştireceğiz. Artık annemizle saf ve temiz Türkçemizin konuşulduğu günler bitmiştir. Artık dünyaya açılmamız ya Arapça konuşulan dünyanın bir parçası ya da İngilizce konuşulan bir dünyanın parçası olacaktır. Artık her şeyiyle iki tipte yetişen aydınlarımız olacaktır. Siyasi mücadelemiz hangi dünyaya ait olduğumuz için verilen mücadeledir. Başka dünyalar yok mu? Tabi ki var. Mesela Türk Cumhuriyetleri, onlar da Rusça konuşulan dünyaya aittirler. Ya da Almanya, Fransa'ya gideriz. Olmazsa Almanya ve Fransa'yı buraya getiririz. Onlara ait bir dünyaya ait oluruz. Evet bir yerlere ait olmamız gerekiyor. Ne yapalım yani, dinimizi öğrenmeyelim mi? Bilimden geri mi kalalım? İkiniz de haklısınız. Ait olacağı dünyada çocuğunu yetiştirmek herkesin hakkı.

15

41 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-502

"Özbilinç ancak başka bir özbilinç için varolduğu ölçüde kendinde ve kendi içinde vardır" Hegel burada ben kendi benliğimin farkına nasıl aynaya bakarak varıyorsam, diğer bir ben de benim aynadaki görüntüm gibidir. Karşımdaki insan benim aynadaki görüntümdür. Karşımdaki insan olmasa ben hiç bir zaman ben bilincime varamayacağım. Fakat bundan önce ben köle miyim efendi miyim? Bilincim var. Ben aynaya yani karşımdaki insana ya bir köle ya da bir efendi olarak bakarım.

".....kartezyen özbilinç "akozmik" ve "asosyal" bir özbilinç, bir dış dünya olarak evrenin ve diğer özbilinçlerin oluşturduğu toplumun dışında olarak tanımlanmış bir özbilinçtir.

Kartezyen özbilinç, deyim yerindeyse, özbilincin felsefe tarihindeki "robinson"luk episodunu simgeler.

Kant'ın Transandantal Ben'iyle birlikte özbilinçle dünya arasındaki sıkı ilişkinin gündeme geldiği görülür.

Valery'nin deyişiyle "kendine dönmek, dünyaya dönmek, yani tam da kendinde başka bir şeye dönmek demektir".....

.....Oysa, Hegel'in hareket noktası, Köle efendi ilişkisi (Cuma ile Robinson ilişkisi) olarak karşımıza çıkar.

Hegel'de insan, özbilincine ne Descartes'ta olduğu gibi filozofun aldığı bir kararla başlatılan kuşku sürecinin sonunda, ne de Kant'ta olduğu gibi dış dünyayla ilgili her bilgimize kaçınılmaz olarak eşlik eden

bir ben bilinci olarak ulaşmaz. Her şeyden önce Hegel'e göre özbilince giden süreç bir bireyin hayatına

sığmayacak kadar uzun, insanlık tarihine yayılmış bir süreçtir. Bu nokta, özbilinç alanına toplumla birlikte tarih boyutunda katılması anlamını taşır."(Karşımdaki ben ile birlikte var oluşumuz toplumsallığımız.

Türümüzün diyalektik devamlılığı ise tarihselliğimizdir.)

Alınan kaynak: Hegel'i Okumak - Tülin Bumin - Sayfa 176

6-503

Ay Tanrısı> bug/buk+ay(bugay)> buga>bogā

İnsanlar ilk önce hayvanların gücü karşısında büyülenmişler, hayvanlara tapmışlardır. Buna zoomorfik(hayvanbiçimcilik)diyoruz. Ayın merkez alındığı sistemde, onun yeryüzündeki temsilcisi bizde bogā kabul edilmiştir. Hintlilerde de İnek olarak kabul edilmiştir. Hintliler hala eski inanç dönemindeki gibi inegē tapmaya devam ediyorlar.

Alınan kaynak: Türk Mitolojik Sistemi-Ontolojik ve Epistemolojik bağlamda Türk Mitolojisi-Ötüken Yayınları-4.basım 2007- Prof. Dr. Fuzuli Bayat- Sayfa:269

6-504

İnsan Gönülu olan canlıdır.

Gönül yetisi insanlaşma süreciyle başlamıştır. Gönölünce davranabilmek özgürlüktür. İnsan özgürlüğüne bilinçsiz olarak ilk taşı yonttuğu gün kavuşmuştur. O günden bu güne de hep özgürlüğünün peşinde koşmuştur. Aliye İzzetbegoviç'in deyişi ile "insanın taşı yontması bir devrim ise, ona taş demesi ikinci bir devrimdir." Taşı yontması ve ona taş demesi ile doğadan kopmuş, doğa varlığının yanında bir kültür varlığı olarak da tarih sahnesine çıkmıştır. O günden sonra artık insan 14 milyar yıllık doğa tarihinin bir parçası olmasının yanında, 2.5 milyon yıllık bir kültür tarihi ile de çifte tarihli olmuştur. İnsanın çelişkisi o gün başlamış. Doğa tarihinin bir parçası olmakla, kültür tarihinin bir parçası olma sorunu ile karşı karşıya kalmıştır. Bu sorunla bilinçsiz olarak yüzleştigi dönem ile bu sorunla bilinçli olarak yüzleştigimiz dönem arasındaki fark, bir gönölümüzde olduğunun farkında olmamızdır. Gönül yetisini düşünme, karar verme, hayal kurma olarak bütün yetilerin toplamı kabul edebiliriz. Gönül yetimiz akıl ve gönül diyalektiği ile olgunlaşmıştır. Aklimız dışımızdan gelen malumatların gönölümüzle işlenmesi ile oluşmuştur. İçeride olgunlaşmış malumatların dışa çıkması da gönölümüzle olmaktadır. Bu malumatlar dışarı iki şekilde tezahür etmektedir. Bir dünyevi gönölümüzle oluşan aklımız, bir de uhrevi gönölümüze olan gönül yetimiz. Gündelik gönölümüzle gündelik işlerimizi yaparız. Uhrevi gönölümüzle de başta özgürlüğümüz olmak üzere, Tanrı ve ölümsüzlüğümüzü yapılandırırız. Bu yapılandırma pagan dinler aşamasından geçerek kitaplı dinler aşamasında son şeklini almıştır. Sorun uhrevi gönölümüzün, dünyevi gönölümüzü aşarak bizi yönlendirmesi, akıl dışı maceralara sürüklemesidir. İnsanlık bu aşamayı da aşmadan sorunlarına çözüm bulamaz. Biz bireysel olarak bu aşamayı da aşmalıyız ve de insanlığın barış içinde yaşayabileceği ideallere dönük yaşam felsefeleri geliştirmeliyiz.

9

17 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

G-505

Hegel'de düşünsel ve nesnel dünya içinde, düşünce, evrensel olan tek ve temel ilkedir. İmdi maddi dünyayı, bir yolunu bulup düşünceden çıkarımlamak gerekecektir. Düşünce, tümellerden olduğuna göre, bunların aralarındaki ilişkiden mantık çıkar. Bunun için "mantık, zorunlulukla sistemin ilk parçasıdır". Ama "etkin evrenin varoluşunu" çıkarımlamak gerekmektedir; bu da diyalektik'in, tezden antitez çıkması ilkesiyle açıklanacaktır; soyut mantığın antitezi ancak somut, yani maddi doğa olabilir. Sentez de Tin'in (Idea, Geist) kendine dönüşü, yani "Ruh" olacaktır. Antitezden senteze geçiş, bir kategorinin kendisini olumsuzlaması, yadsıması demektir; antitezin, içinde bulunduğu olumsuzlama durumunda kalamayacağı için, sentez olarak, yani karşıtını içererek, yeniden kendine dönmesi söz konusudur. Burada Idea, doğa olarak kendisini dışlaştırmakta, kendi dışına çıkmaktadır. Sonra da kendi dışında kalacağı için, Tin olarak yeniden kendisine dönmektedir. Tin(Ruh) olmak için insanın varlığı gereklidir; o zaman insan, sistemin zorunlu bir parçası, hatta sistemin ereğidir. Bu anlayış ise yaşamı, bir bakıma ereksellik ilkesiyle açıklamak demektir.

Alınan kaynak; Hegel - Seçilmiş Parçalar - Çeviren: Nejat Bozkurt - Sayfa 26

6-506

229

Akıl ve Gönül diyalektiğinde Gönülün dünyevi ve uhrevi yönleri.

Akıl dışarıdan gelen malumatlarımızla hareket eder. Gönül ise içeriden dışarı çıkan malumatlarımızla hareket eder. Akıl dünyevidir, gönül ise dünyevi ve uhrevi yanları vardır. Gönümüzün dünyevi yönü, dünyevi akıl ile gönülün uhrevi yönü arasında tampon vazifesi görür.

Dünyevi gönümüzle sevgilimizi ve dünyevi her şeyi severiz, uhrevi gönümüzle Tanrıyı severiz, Ölümsüzlüğü isteriz. Eğer uhrevi gönümüzün isteklerini önceler, dünyevi gönümüzün isteklerini yok sayarsak, dünyaya yabancılaşırız. Aklımızı da bu yabancılaşmanın hizmetine veririz. Dünyevi gönümüz ve dünyevi aklımız, uhrevi gönümüzü kendi sınırları içinde tutmayı başarmalıdır.

6-507

Kant'ın zaman ve mekanına güncel bakış...

"Onsekizinci asır ilmi tek bir zaman, tek bir geometriden başkasının tasavvuruna müsait olmadığı için Kant'ta tabii ki yalnız üç boyutlu bir mekan, değişmez bir zaman kabul etmişti. Fakat bir kere zaman ve mekan hassasiyetin(hissetme yetisinin) bir formu anlaşılınca mekanın bizim geometrimizin, yani eukleides geometrisinin kabul ettiği şekilden başka tarzda hayal edilmesi pekala mümkündür. Yine gözleyiciye göre değişen zamanı kabul etmeye hiçbir mani mevcut değildir."

Alınan kaynak; Kant ve Felsefesi - Mehmet Emin Erişirgil- Sayfa: 368

6-508

İnsanlığın dilinin konuşulduğu dünya yoktur.

İngilizce konuşulan dünya vardır. Almanca konuşulan dünya vardır. Fransızca konuşulan dünya vardır. Rusça konuşulan dünya vardır. Biz İngilizce konuşulan dünya ile Rusça konuşulan dünyanın rekabet alanındaız. Rusça konuşulan dünyaya dönüş yaparsak, artık dünya dili Rusçadır deriz. Arap hayranlığından Amerikan hayranlığına evrildik. Dünya dili Arapçadan İngilizceye evrildi. Ama içimizdeki Arap hayranları son dakikaya kadar kendilerinin de farkında olmadıkları Arap kalesini bırakmamaya kararlı, İngilizce konuşan Amerikan hayranları başarılı, Arap hayranları ile batı hayranlarını tek çatı altında topladı. Rekabet büyük, artık Rus hayranlığının başladığı yeni döneme giriyoruz. Dünya dili de artık Rusça olacaktır, eğer Rus hayranları kazanırsa. Türk hayranı olmak, dünya dili Türkçe olsun diyebilmek de siyasi, ekonomik ve askeri güç gerektirir. Yeni insanlık dünyamız hayırlı olsun. Türkiyeli olan herkese savunduğu insanlık dünyasında başarılar ve zaferler dilerim. Gazamız mübarek olsun.

19

19 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-509

Kant'ta saf olanlar.

Kant'ın terminolojisine hakim olmadan kavramlarını hangi bağlamda kullandığını çözemeyiz. Kant'ın cebiri vardır. Her sözünün cebir problemi çözer gibi hiyerarşisi vardır. Şimdi Transandantal Özgürlük kavramından ne demek istediğini çözmeye çalışalım. Transandantal demek, içi boş demek. Zihnimizin içi nasıl boş olur, dışarıdan veri gelmezse, dışarıdan veri nasıl gelir beş duyumuzla. Demek ki dışarıdan hiç bir veriye maruz kalmadan anamın karnından doğar doğmaz uzay boşluğuna atıldığımızda nasıl bir halde olurum. Saf ben'im kontrolünde anlama yetisinin kategorileri ile akıl yetisinin ideleri gövdemi oluşturuyor. Sol ayağım uzay ise sağ ayağım zamanı oluşturuyor. İnsanın saf uzay boşluğunda vücudunu da hissetmediğini kabul ederek bunlarla ne hissediyorsa saf olarak hissettikleri de bunlardır. Bunların en başında saf ben'in zamanda süreklilik yetisinin hayal gücü yetisi vasıtasıyla uzay ve zamanda ileri geri gitmesi kendini uzay ve zaman içinde hissetmesidir. Kendini bir ruh gibi boş uzayda hisseden bir saf benimiz var. Bu saf ben'in hissettikleri saf uzuvları ise göğsünün sol tarafıyla sol eli, anlama yetisi ve kategorileri, göğsünün sağ tarafı ise akıl yetisi ve ideleridir. Sol ayağı uzay, sağ ayağı ise zamandır. Sol ayağı farkında olmadığı zihninin dışa bakan yanı, sağ ayağı ve vücudunun diğer uzuvlarının içe dönük bakan kısmı. Dışa bakan kısmında yanyanalık hissi vardır. Bir şeyleri yanyanaymış gibi algılama hissidir. Bir an bu hissi algılar, sonraki anlarda da algılayabilmesi için, donup kalmaması için peşpeşe anlarla algılaması gerekiyor. Bu da eş zamanlılıktır. Demek ki uzay görüşümüz, saf uzayı gören değil, eşzamanlı olarak da algılayandır. yanyanalık ve eşzamanlılıktır. Zihnimizin içine geldiğimizde bu yanyana algılama halini, uzay görüşünden zaman görüşüne geçiş halini hayal gücü yetisi uzay görüşünden alarak zaman görüşüne getirir. uzay görüşünden zaman görüşüne geçişi de hayal gücü yetisi sağlamaktadır. Sol ayağımızdan sağ ayağıma yanyanalık topunu aldık. Ama belirsiz olan topumuz, sol yanımızın zamanda kalan kısmı olan anlama yetisi kategorilerindeki kategorileriyle de daha anlaşılır hale gelir. Bu yanyanalık hissini çok değişik yanyana gelebilecek nesneleri de ayıklayabilecek kabiliyetli hale getirir. Vücüdümüzün sol tarafı olan anlama yetisinin kategorileri bu yanyanalık halini yetkinleştirir. Bu hali gene hayal gücü yetisi vasıtasıyla vücudumun sağ tarafında olan akıl yetisi ve idelerine getirir. Akıl yetisi ise ideleri vasıtasıyla bunu uzay ve zaman içinde tasavvur eder, yanyanalık halini alanını hareketliğine süreklilik katar. Bu süreklilik halini de en yukarıda olan saf ben yetisi gene hayal gücü yetisi vasıtasıyla zamanda ileri geri götürür. Görüldüğü gibi saf uzay boşluğunda vücudumu dahi hissetmeden hissettiğim saf halimin bu durumu transandantal durumumdur. Bu saf transandantal durumumdan saf özgürlüğü yani transandantal özgürlüğü nasıl çıkarabilirim. Bu saf ben'im bütün bunları düşünüyor olması saf özgürlük idesinin sonucudur. Tamamen idealitede olan özgürlük de boş bir özgürlüktür. Uzay ve zaman kavramının idealitesindeki özgürlük kavramı bir idedir. Saf ben'in bütünlüğünün kavrayışını sağlar. Saf haliyle bundan başka bir şey yapamaz. Özgürlük idesinin reel dünyaya yansımadan, fenomenal dünyaya yansımadan, boş ve saf bende bir anlam ifade etmiyor. Sadece yanyanalık hissini eş zamanlı algılamamızı ve anlama yetisi kategorileriyle nedensel bağlantılar olarak anlamamızı yadsıyarak, aşarak nedenselliğin farkındalığını sağlar. Bedenimiz ve dış dünya devrede olmadan özgürlük idesi de anlamsızlaşıyor ama kendine göre bir şey. Fenomenal dünyanın devreye girmesi marşa basmak gibidir. Özgürlük idesi ilk önce benliğimizin farkındalığına yapıyor, ikinci aşamada ise nedensellik yasasını kapsayarak aşma haline sahip olduğu için yapıp etmelerimizi nedensel bağlarıyla kavrayarak onlara iradi müdahale etme olanağı sağlamaktadır. Özgürlük idesi doğanın nedensellik yasasına iradi müdahale etme olanağımızın olmasıdır. Bu da doğanın nedensellik yasasını aşmamızdır. Bu süreç doğada diğer hayvanlardan ayrı kendi özelliklerimizin farkına vararak onları aşarak egemen olmamız gibi, doğanın nedensellik yasasının farkına vararak onu aşıp onu da yönlendirebilmemizdir. Aslında hayvanlar dünyasından kopuşumuzla, doğanın nedensellik yasasına egemen oluşumuz eş zamanlı bir süreçtir.

10

1 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-5/0

227

Salt Aklın Eleştirisi, "Yüksek bir bilgi yetisi var mıdır?"; Pratik Aklın Eleştirisi, "Yüksek bir arzulama yetisi var mıdır?" ve Yargıgücünün Eleştirisi de "Hoşlanma ve hoşlanmamanın yüksek bir biçimi var mıdır?" sorusunu sorarak başlar.

Alınan Kaynak; Kant'ın Eleştirel Felsefesi- Gilles Deleuze- Çeviren: Taylan Altuğ - Sayfa:40

5

6-511

228

Kuzey içim, güney dışım, doğu önüm, batı arkamdır.

Kuz; gölgede kalan yan, kuzey ise gölgede kalan yöndür. Gün, güneş alan yan, güney ise güneş alan yöndür. Doğu, güneşin doğuşu, batı ise güneşin batışıdır. Kuzey neden içimdir? Çünkü Ötüken ormanları kuzeydedir. Gök Tanrı'nın ve onun yardımcılarının da oturduğu Ülker Yıldız takımı da kuzeydedir. Kuzey karadır, güney kırmızı, doğu mavidir, batı ak. Kuzey kıştır, güney yaz, doğu ilkbahardır, batı sonbahar. Kuzey gece yarısıdır, güney öğlen, doğu sabahdır, batı akşam. Kuzey'de kaplumbağa vardır, gökyüzünün ve yerin sembolü, güneyde kırmızı saksak, doğuda gök ejderi, batıda Pars(akşam yıldızları) vardır. Kuzey sudur, güney ateş, doğu ağaç, batı madendir. Ondan Afganistan'a demir kapı demişiz. Peki ortada ne vardır. Orta topraktır, sarı yağızdır(satürn).

Karadeniz'e kuzeyde olduğu için karadeniz demişiz. kırmızı deniz'e güneyde olduğu için kırmızı deniz demişiz.

Akdeniz'e batıda olduğu için akdeniz demişiz.

Ötüken ormanları Sibiryaya tarafında olduğu için kış demişiz, kış ölümü hatırlattığı için kara demişiz. Kara budun(halk) demişiz kuzeyin insanlarına. Karahan devleti demişiz kuzeylilerin kurduğu devlete.

Karakalpklılar demişiz kuzeyin cengaverlerine.

9

6-5/2

"Dünyayı dağ bastırır, insanoğlunu ise han bastırır".

Kaşgarlı Mahmut'ta geçer bu söz. Dünyanın dört köşe ve suyun üstünde yüzdüğü düşünülmüştür. Dağların ağırlığı olmasa denizin dalgalanmalarında dünya ters yüz olur. Türk mitolojisine göre Üstte gök, altta yer yaratıldıktan sonra ikisinin arasında insanoğlu yaratılmıştır. Gök Tanrı insanların arasındaki denizdeki dalgalanmalar gibi dalgalanmaları önlemek için Türk'ü görevlendirmiştir. Türk Han'ına devleti yönetmesi ve kargaşaya karşı düzen kurması için ona kut(talih, şans, cesaret, güç) vermiştir. Ayriyeten Gök Tanrı her insana da kut vermiştir. Ama Han'a verdiği kut insanlığın düzeni içindir. Kişilere verdiği kut ise hayatının düzeni içindir. Han'da töreye(hukuk sistemine) tabidir. Her yıl toplanan akil adamlar kurultaylarıyla töreler yeniden düzenlenir. Artık eski geçerliliğini kaybedenler kaldırılır, zamana uygun yeni töreler konurdu. Gök Tanrı Han'dan töreye uygun davranmazsa kut'unu geri alır. Han'ın töreye ters davranması kut'unun alındığı anlamındadır. Gerektiğinde halk ayaklanarak Han'ını da öldürebilmektedir. Çünkü çadırında sembolize edilen göğün direği, yeryüzü ile gökyüzündeki kutup yıldızı arasındaki göremediğimiz göğün direği adalettir. Adalet olmazsa, insanlar hukuk sisteminden(töreden) çıkarlarsa göğün direği yıkılır, çatırın direği yıkılınca çökmesi gibi gök üstümüze çöker ve yer de yarılr, yok oluruz. Türkler kendi içlerinde hukuk devleti düzeninde yaşamalarını yeterli görmemişler. Dünyanın da adaletsizliğe karşı düzene konmasını görev edinmişlerdir. Bu mitolojik görevini İslamiyette de Nizamı Alem söylemiyle (Aleme düzen vermek) devam ettirmiştir. Türkler'in dünyanın her tarafına yayılmaları, dünyaya düzen vermek için görevli olmalarından kaynaklanmıştır. Hükmü altındaki milletlerin de iç işlerine isyan etmediği sürece karışmamıştır. Osmanlı'nın yetmişikibüçuk millet denilen milletlere asimile politikası uygulamaması ise bu Türk mitolojisinin sebebine dayanmaktadır. Batılılar ve Araplar kendilerinden olmayanları yok etme ya da asimile etme politikası uygulamışlardır. Bu Arap asimilasyonu fiili olarak Abbasiler döneminde kırılmıştır ama kültürel asimilasyona karşı hiç bir İslam milleti kendini koruyamamaktadır.

7

1 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-513

Neden eski Türk abideleri kaplumbağa üzerine konmuştur?

"Kaplumbağanın kubbe şeklini andıran kısmı gök(yang) ve alt kısmıysa yer(yin) unsurunu işaret etmekteydi. Böylece kaplumbağa bir su üzerinde bulunan yeryüzüyle onun üzerinde göğü temsil eden bir simge olarak karşımıza çıkmaktadır".

Alınan kaynak: Türk Mitolojisinin Ana Hatları - Yaşar Çoruhlu - Sayfa: 172

Ayriyeten denizin içinde sabit durmasını sağlayan da dört tarafında bulunan çok büyük balıkların sırtında olmasıdır. Bu balıklardan birisi kıpırdadığı zaman depremler, fırtınalar ve bunlara benzer felaketler oluşmaktadır.

6-5/4

Zoomorfizm(Hayvan Merkezilik) ile Antropomorfizm(İnsan Merkezilik) arasındaki fark nedir?

İnsanoğlu ilk önce hayvanların yırtıcılığı ve gücü karşısında her şeyin onlardan kaynaklandığını düşünmüş. Tanrılarını hayvan biçiminde düşünmüş. Dünyanın öküzün boynuzları üzerinde durduğunu hayal etmiş. Soyunun kurttan veya başka hayvanlardan geldiğini kabul etmişlerdir. Mısır Hiyerogliflerinde yarı hayvan ve yarı insana benzeyen Tanrılarla geçiş dönemi yaşamış, İnsan merkezci(Antropomorfik) bir döneme geçmiştir. Artık Tanrıları ve koruyucuları insan biçimindedir. Öküzün boynuzu yerine de artık dünya da insanbiçimli Tanrı olan Atlas'ın sırtında durmaktadır. Oğlunu kesen İbrahim peygambere koyunun gönderilmesi de hayvanbiçimlilikten insanbiçimliliğe geçişin sembolüdür. Tanrılara insan kurban vermekten vazgeçilip, onun yerine artık Tanrılara hayvan kurban verilmektedir. Protogoras'ın bu sözü insanbiçimliliğin en önemli göstergesidir. "Her şeyin ölçüsü insandır, var olanların varlığının da, var olmayanların var olmadığının da."

23

6 Yorum 3 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-515

Türk Kozmogonisi(Evrendoğumu)

Yaratılış Destanına geçmeden önce destanın daha iyi anlaşılması için biraz ön bilgi vermek gerekiyor. Türklerde gök onyedici kat, yer ise dokuz kat. Gök'ün en üst katında Tanrı Kayra Han oturur, onaltıncı katında ise Tanrı Ülgen oturur. Tanrı Ülgen, Tanrı Kayra Han'dan oluşmuştur, tıpkı göğün diğer katlarındaki tanrılar gibi. Göğün yedinci katında ise Süt gölü denilen, Umay Ana ya da Ak Ana(Ak-ene) yaşamaktadır. Tanrı Ülgen gökten gelen emirler deyince Tanrı Kayra Han'dan bahsetmektedir. Hiç bir şey yokken her şey uçsuz bucaksız denizmiş.

Dünya bir deniz idi, ne gök vardı ne bir yer!
Uçsuz bucaksız sonsuz sular içreydi her yer,
Tanrı Ülgen uçuyor, yoktu bir konacak yer,
Uçuyor arıyordu katı bir yer, bir bucak,
Kutsal bir ilham ile nasılsa gönlü doldu,
Kayıptan gelen bu ün, ona bir çare buldu.
-Tut önündeki şeyi, hemen yakala! dedi.

Denizden çıkan bir taş fırladı çıktı yüze,
Hemence taşı tuttu bindi taşın üstüne!

Göklerin emri ile bulunca Ülgen durak,
Artık vakit gelmişti, gökleri yaratacak!

Bir Ak Ana(Ak-ene) var idi, yaşardı su içinde,
Ülgen'e şöyle dedi, göründü su yüzünde:
-Yaratmak istiyorsan sen de bir şeyler Ülgen,
Yaratıcı olarak şu kutsal sözü öğren!
Deki hep, "yaptım oldu" başka bir şey söyleme!
Hele yaratır iken "yaptım olmadı" deme!

Ülgen yere bakarak "Yaratılsın yer!" demiş.
Bu istek üzerine denizden yer türemiş.
Ülgen göğe bakarak "yaratılsın gök demiş."
Bu buyruk üzerine üstünü gök bezemiş.

Verbitskiy'in derlediği efsanenin bundan sonraki parçasında bazı hayvanların dünyayla ilgili simgeselliklerine yer verilmektedir.

Tanrı Ülgen durmamış, ayrıca vermiş salık,
Bu dünyanın yanına yaratılmış üç balık.
Bu büyük balıkların üstüne dünya konmuş,
Balıklar çok büyükmüş dünyaya destek olmuş.
dünyanın yanlarına iki de balık konmuş.
Dünya gezer olmamış, bir yerde kalıp donmuş.

Alınan kaynak: Türk Mitolojisinin Ana Hatları - Yaşar Çoruhlu - Sayfa:107

Kara-Kura: Keçiye benzer, kedi büyüklüğünde insanı boğmak için üzerine atlayan kötü ruhlu hayali yaratık. Kara Kedi'nin de aynı şekilde içinde kötü ruh olduğuna inanılır ve önünden geçtiği insanın başına felaket getirdiği kabul edilir.

Alınan kaynak:Türk Mitolojisinin Ana Hatları - Yaşar Çoruhlu - Sayfa: 55

6-517

Felsefe okumaları üstüne.

Felsefe okumaları ilk okunduğunda yabancı dilde yazılmış gibi anlaşılmaz ya da yabancı dilde yazılmış bir metnin içinde bildiğimiz kelimelerle metni çözmeye çalışır gibi çalışırız. Çözsek de çoğu zaman yanlış çözeriz. Felsefe dilimiz ile gündelik dilimiz arasında oluşan handikapı aşmamız gerekiyor ilk önce, sonra da metni çözmek gerekiyor. Siyah, kara, black gibi üç ayrı dilde aynı anlama gelen kelimeler gibi, dilimizde aynı terim yerine geçen ve halen kullanılan üç beş terimi de bilmemiz gerekiyor. İkincisi bu terimlere filozofların yükledikleri anlamı da bilmek gerekiyor. Örneğin Fenomen, görünüş, görüntü, görünen, gösteren gibi çeşitli şekillerde kullanılan kelimelerin önce gündelik dildeki anlamlarını sonrada metnini okuduğumuz filozofun yüklediği anlamları da bilmemiz gerekiyor. Kelimelerin anlamlarını ve nüans farklarını anladıktan sonra sıra filozofun ne demek istediğine gelir.

Roman okumanın rahatlığında bir felsefi metni okuyabilmek için, en az beş on senelik ön çalışma, anlama ve kavrama çabası gerekiyor.

En iyi yöntem ilgilendiğimiz filozof ya da akım ile yazılmış bize en anlaşılabilir metinlerden başlamak, mecbur kalmadıkça şerit değiştirmemek. Kafa bulanıklığına düşmeden keyifli ve rahat yolculuk yapabilmek, araba kullanmadaki ustalaşmanın keyifli sürüşü gibi keyifli roman tadında okumalar hedefine ulaşabilmek, kalfalık buysa, sonraki hedefler ustalık ve kendi tarzında felsefe yapabilmektir.

225

Vicdan azabına eş, kayna kayna Sakarya,
Öz yurdunda garipsin, öz vatanında parya!

Demiş Necip Fazıl Kısakürek. Kime karşı demiş batılı devşirme zihniyete karşı demiş. Kim adına konuşmuş Arap devşirme zihniyet adına konuşmuş. Vatan için ölecek adam lazımsa Türk olurlar, normal hayata geçince de ben Türk değilim derler. Türk'e yapılan kallesliğin ön yüzü Arap devşirmeciliği, arka yüzü batı devşirmeciliğidir. Önümüz arkamız puşt zulasıdır. Ey Türk!... Sensin öz vatanında öksüz, öz vatanında parya olan, ikinci sınıf insan olarak, aşağılanarak yaşamaya mecbur bırakılan.

16

34 Yorum 1 Paylaşım

Beg'en

Yorum Yap

Paylaş

6-519

Sevemedim Arapça ve Frenkçe cümlelerle başlayan sohbetleri.

6-520

Kant demek, form, yeti ve ide demektir.

Doğuştan gelen formlarımız ve yetilerimizin hareketi ile uzay ve zamanın içinde hayvanlarla ortak olan dünyamızda doğanın zorunluluk yasasıyla yaşarken insanın doğanın zorunluluk yasasına aykırı olarak önce zihninde taşın eline sığmayan kısmını koparması, sonradan da bunu pratikte uygulamasıdır, doğanın zorunluluk yasasına ters davranmasıdır. Bu da özgürlük idesinin çıkış kaynağıdır. Artık insan doğanın zorunluluk yasasının dışında kendi iradesiyle oluşturduğu özgürlük yasasına da sahiptir. Artık insan doğanın zorunluluk yasasını aştırmıştır. Doğada zorunlu olarak akan şeylerin yönünü kendi iradesine göre değiştirebilmektedir. Doğanın akışına göre akan suyun yönünü kendi tarlasına da çevirebilmektedir. Diğer hayvanları geride bıraktığını, onların doğanın zorunluluk yasasına göre yaşadığını görebilmektedir. Özgürlük idemizin oluşmasını sağlayan şey, doğanın zorunluluk yasasına karşı kendi yasamızı dayatmamızdır.

Doğuştan gelen saf ben, kategoriler, uzay ve zaman ile üçünün bütünlüklü formu vardır. Uzay ve zaman formu kategoriler ve saf ben formunu kapsar. Saf ben formu uzay ve zaman içinde olmasına rağmen uzay ve zaman içinde hareket ettiğimiz farkına varan forumdur. Bu formun bilinçli farkındalığı ile biz taşı yontmayı düşünebildik. Çünkü uzay ve zamanı bütünlüklü düşünüp, onun içinde hareket eden şeyleri düşünemeseydik, taşı yontamazdık veya başka özgürlük idemize olanak sağlayan hiç bir hareketi yapamazdık.

Uzay zihnimizin dışı dönük yönü, zaman ise zihnimizin içi dönük yönüdür. Uzay saf boş mekanda yan yana algılama hali olsa da, an be an tekrar tekrar algılamak için de gene eş zamana ihtiyacımız vardır. Bir anda uzayda her şeyin var olduğunu kabul edersek uzay o an donar. Tıpkı bazı Japon filmlerinde olduğu gibi. Karşımızdaki nesne dursa da an be an tekrar ve tekrar eş zamanlı olarak görmemiz gerekiyor. Demek ki uzay saf yan yanalık algısıyla beraber eş zamanlılıktır. Uzay ve zaman arasında hayali bir çizgi varmış gibi kabul ederek zihnimizin içine dönersek, zihnimizin içindeki zaman ise art ardalıktır. Bu art ardalık anlama yetisinin kategorileri ve akıl yetisinin hareketini sağlar. Saf ben ise zamanda sürekliliktir. Hayal gücü yetisi saf beni zamanda ileri ve geri hareket ettirerek geçmiş ve geleceği düşünmemizi sağlar. Bu da saf ben'in uzay ve zamanı dışındaymış gibi algılayabilme yetisini sayesinde olmaktadır. Demek ki zaman eş zamanlılık uzayda, art ardalık kategorilerde, süreklilik ise saf bendedir. Sistemi çeviren zamandır.

Şimdi hissetme yetisi, hayal gücü yetisi, düşünme yetisi'(anlama yetisi, yargı yetisi, akıl yetisi)nin çalışma sistemine bakalım. Hissetme yetisi beş duyumuzdur dedik. Bu beş duyumuz uzay formu içindeki kendinden şey'in görünüşünü alır. Buna arap filmi diyoruz. Zihnimizin dışındaki uzay formunun eş zamanlılık ile olan boş haline transandantal estetik diyoruz. Zihnimizin içindeki anlama yetisinin boş kategorilerinin boş haline de transandantal analitik diyoruz. Akıl yetisinin boş haline de transandantal diyalektik diyoruz. Transandantal halleri eş deyişle boşken de kendi kendine kabiliyetleri var ama empirik bir ham görü ya da arap filmi gelmeden boş kasnak gibi dönerler. Kasnak boş haliyle işlevsizdir. İplik gelirse işlevli hale gelir, örme işlemi yapar. Uzaya uzanan hissetme yetisinin arap filmi oluşturduğu gibi ham görünüş oluşturma ile sistem marşa basar. Transandantal estetik'te oluşmuş bu ham görünüş. Hayal gücü yetisi aracılığı ile iç duyuya transandantal analitik'e yani anlama yetisinin boş kategorilerine transfer edilir. Kategorilerde işlenen, banyo yapılan arap film artık görünendir, fenomendir, açığa çıkandır. Anlama yetisi, transandantal estetik'ten gelen diyelim kalem'in ham görüntüsünü, banyo yaparak, kategorilerden geçirerek bilinir hale getirir ve anlama yetisinin yargı yetisi ile bu bir kalem-dir der ve bir yargıya varır. Yargı yetisi akıl yetisinde de vardır. Bütünlüğü düşünme yetisidir. Düşünmek, yargılamaktır. Ama tabi buralarda irtibatı sağlayan da hayal gücü yetisidir.

Tekil olan kalem hayal gücü yetisi aracılığı ile akıl yetisi tarafından bütününe içine yerleştirilir. Masayla beraber kalemi ve içinde bulunduğu odayı algılamam akıl yetisi sayesinde olmaktadır. Bu bütünlüklü algılama hali gene hayal gücü yetisi aracılığı ile saf ben'de zamanda ileri ve geri götürülebilir. Yani masayı, üstündeki kalemi ve odayı bir bütün olarak on dakika önceki hali ile on dakika sonraki halini düşünüyor olabilmem, saf ben'in uzay ve zaman içi farkındalığının zamanda sürekliliğini hayal gücü yetisinin ileri ve geri götürmesiyle algılıyorum.

Akıl yetisi sadece tekili tümelin altına koymaz. Parçayı bütün altına koymaz. Bir de ide üretir. Üretilen ideler akıl yetisinin ürünüdür. Transandantal diyalektik'in boş hali dediğimiz şey aklın ide üretmesidir. Boş kasnak halindeyken hiç bir ide üretemez, ancak empirik bir bilgi gelecek ki ide üretsinsin. Diyelim kalemimiz empirik

bilgi olarak geldi ve kalemi ideleştirdi. Ona "uçan kalem" dedi. Artık bir de uçan kalemimiz var. Akıl yetisi ürettiği bu uçan kalemi hayal gücü yetisi aracılığı ile anlama yetisine gönderir. Bu arada anlama yetisi teorik akıl, akıl yetisi ise pratik akıldır. Pratik akıl teorik akla üstündür, yapmalısın diye emir verendir. Anlama yetisi uzay ve zaman içinde olmayan hiç bir şeyi kabul etmez. Bakayım uzay ve zaman içinde uçan kalem diye bir şey var mı der. Kategorilerinde araştırır. Gene bir yargıya varır. Uçan kalem yok-tur der. Anlama yetisinin yargı gücü ile karar verir. Transandantal diyalektik, akıl yetisi boş halindeyken ide üretir dedik. Nasıl ide üretiyor? İlk önce doğanın zorunluluk yasasından sıyrılması iradi olarak yaptıklarının uzay ve zaman içinde yaptıklarının farkına varması, özgürlük idesini üretmesi demektir. Iradi olarak yaptıklarımızın farkında olmamız, aksini de yapabiliyor olmamız bizi sorumlu tutar, bu sorumluluğun adı ahlak yasasıdır. Ahlak yasası ile özgürlük idesi birbirlerinin neden ve sonuçlarıdır. Fenomenal ve numenal dünyaların birleşme noktalarıdır. Ama özgürlük idesi numenal dünyada, ahlak yasası ise fenomenal dünyada kalmaktadır.

Akıl yetisi, ilk önce özgürlük idesiyle varlığının farkına varınca kendine ilk sorduğu soru, ben nasıl düşünüyorum, benim yaşamımın bir sonu var mıdır sorusudur. Düşünen ve yaşamının sonunun olduğu bir canının olduğunun farkındadır. Öleceğini, yok olacağını kabul etmek istememektedir. Ruhunun var olduğunun ve onun ölümsüz olduğunu düşünen bir ikinci ide üretmiştir. Son olarak da bu dünya nasıl meydana gelmiştir? Bir başı sonu var mıdır? Sorusunun cevabını aramıştır. Bu sorunun cevabını ararken de Tanrı idesini üretmiştir. Bu evrenin ve benim ruhumun bir yaratıcısı vardır. Başı sonu da onun bileceği iştir kanaatine varmıştır. Kant'a gelene kadar felsefe tarihi akıl yetisinin uzay ve zaman içinde olmayan bir öbür dünya, tanrılar ve ruhlar alemini de sanki uzay ve zaman'ın nedensellik yasasına tabiymiş gibi, gerçekmiş gibi dayatmıştır. Bu duruma Kant'ın anlama yetisi isyan etmiştir. Ben uzay ve zaman içindekileri bilirim, gerisini tanımam demiştir. Kant ise anlama yetisine tamam sen haklısın ama benim de ölümsüzlüğe ve Tanrıya ihtiyacım var. Ben bunlara da akıldırda yer açıyorum, düşünerek zorunlu olduğu kanaatine varıyorum. Bunlar zorunlu postulatlarıdır demiştir. İnanca yer açmak için bilgiyi bir kenara bıraktım demiştir. Ama inacı eskisi gibi uzay ve zaman dışı, transendent olarak algılamam. Akıl yetimin anlama yetisi ile diyalogunda transandantal olarak, saf aklın sınırları içinde algılarım demiştir. Akla uygun ahlak yasalarımın toplamı benim dinimdir demiştir. Dinleri reddetmemiştir ama akla uygun olmayan söylemlerini de kabul etmemiştir. Bütün dinler ve inançlar ortak aklın ahlak yasalarıyla kabul edilebilir, özgürlükçü, dinsel tahakkümün olmadığı seküler bir düzen istemiştir.

299

Soy kütüğündeki kütük kelimesi ne anlama geliyor?

Sözlük kütük kelimesinin açıklamasını şöyle yapmış. Ağacın toprağın altında kalan kısmına kütük denir.

Demek ki soyumun toprağın altında kalan kısmı soy kütüğümde.

16

4 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-523

"Her dilde o dili konuşan milletin dünya görüşü saklıdır". Humbolt

32

1 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

G-524

Ülkemizdeki mücadele Arap hayranları ile Avrupa hayranlarının mücadelesidir.

6-525

Gönül kavramı üzerine bir deneme.

Kaşgarlı Mahmut'ta erik kelimesi şeftali ve kayısı gibi meyvaları da kapsıyor. Ama bugün için anlam daralmasına uğramış sadece bir meyveyi kapsıyor. Gönül kelimesi de İslam medeniyeti ile tanışmamızdan sonra Arapça kalp, Farsça dil kelimeleri yerine kullanılarak anlam daralmasına uğramıştır. Gene Uygur metinlerinde "gönlü göysü" diye ikileme geçmektedir. Gönülle göğüs kafesinin içindeki organlar kastedilmektedir ve soyut olarak da ciğerimize ve yüreğimize anlam yüklenmiştir. Gönlüm bulandı(midem bulandı), gönlüm ağrıdı(kalbim ağrıdı) gibi somut iç organlarımızda kastedilmiştir. İman tahtası dediğimiz göğüs kafesi ise Türk'ün gönlünün göğsünün bütünüdür. Türklerde gönül kelimesi günümüzde sadece soyut anlamda kullanılsa da, geçmişte somut anlamlarda da kullanılmıştır.

24)

TÜRKÇEDE GÖNÜL KAVRAMI VE KULLANIM ALANI

Arzu Şeyda Güven

Bütün bu kullanımlar göstermektedir ki Türk insanı, evreni diliyle biçimlendirirken onu tanımlamayı gözüyle, kavramlaştırmayı ise gönüyle gerçekleştirmiştir. Ayrıca gönül sözcüğünün Türkçede yabancılaşma eğilimini karşıtlayan bir benliğinin olduğu da görülmektedir. Gönül, Türkçenin tarihi boyunca zaman zaman görülen sözcükte yabancılaşma eğilimine her dönemde karşı bir duruş gerçekleştirmiş ve varlığını güçlü bir şekilde devam ettirmiştir.

TURKIYATJOURNAL.COM

www.turkiyatjournal.com

4

1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-527

"İslamlık ile batı arasındaki akrabalık anlaşılımadıkça, ne batı uygarlığı ne de İslamlık doğru anlaşılabilir". Carl Heinrich Becker

15

4 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-528

"Deniz aşırı yolculuğa çıkan sadece sadece iklimini değiştirir, aklını değil". Horatius

54zgın Bozo ve 33 diğer kişi

4 Yorum 1 Paylaşım

Begën

Yorum Yap

Paylaş

6-529

246

Öğür olmak (alışmak)

Dört beş saat önce teyzem, "benim oğlan bana öğür olmuş" dedi. Öğür olmak deyimini ilk defa duydum beş saattir de araştırıyorum. Kaşgarlı Mahmut'ta "öğür", aynı cins hayvanların toplu halde bulunması, hayvan sürüsü anlamında geçiyor. 13.yüzyılda ise öğür; Eş, birbirine alışmış olan olarak Tarama Sözlüğünde geçiyor. Demek ki 13.yüzyıldan sonra aynı tür hayvanların birbirleriyle bağımlı gezmesinden öykünülerek birbirine bağımlı, beraber gezen insanlar anlamında kullanılmaya başlanmış. Günümüze kadar da gelmiş ama ne kadar gideceği de meçhul.

18

6 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-530

Kutadgu Bilig'de Akıl ve Gönül Diyalektiği

"Kutadgu Bilig'de bilginin kaynağı, yâhut cevheri de gönülde aranmaktadır. Bu düşünce "İnsan gönlü dibi olmayan bir deniz gibidir, bilgi onun dibindeki inciye benzer, çıkarmadıkça işe yaramaz" sözleriyle anlatılmaktadır ki, aklın gönül bağlamındaki işlevine açıklık kazandırmaktadır."

Sonlu akıl, sonsuz gönül'ün dibindeki inci gibi duran bilgiyi çıkarmadıkça, insanın gönlü bir işe yaramaz. Sonsuz Tanrı gibi insanın gönlünde de sonsuzluk vardır. Kut ile gönül alçak gönüllükte birleşince bilge olunur. Nefsin ağır basması alçak gönüllülüğü öldürür, bilgelğin yolunu açan kut'ta insandan alınmış olur.

Türklük ruhu bedenini arıyor.

Dünyada saf dil yoktur. Kelimeleri her millet kendi bünyesinde eritir. Artık o kelimeler söyleyişle o millete aittir. İmparatorluk dilleri de içinde bulunduğu her milletle içiçe olduğu için kelime alışverişi yapmıştır. Dilimiz Yunus Emre'den sonra bugünkü halini almıştır. Türklük ruhunu aksettiren musiki gibi Türkçemiz Anadolu halkının ince zevkiyle halı gibi ördüğü Türkçedir. Maalesef gerek akademik dilin ruhsuz Latince söyleyişi Latin hayranlığı, dini söyleyişimiz de Arapça hayranlığı yaratmaktadır. Bu gün ülkemizde Arap ve Latin hayranı iki tarz Türkçülük akımı oluşmuştur. Çünkü her iki ekolde Arap ve Latin mitolojilerinden besleniyor. Birisi Arapça kelimelerin kökenini ballandıra ballandıra anlatır. Diğer Latince kelimelerin kökenini ballandıra ballandıra anlatır. Daha Türkçe bir kelimenin kökenini ballandıra ballandıra anlatan Türk aydınına denk gelmedim. Türkçeleşmiş kelimeler bizimdir. Ama dilimizin bel kemiğini oluşturan Türkçe kelimelerin kökenini Türk düşünce ve yaşayış şekli içinde kullanılışını doğduğu günden beri geçirdiği yaşantısını yaşayan bir canlı gibi bilmeden Türklük ruhuna sahip olamayız. Arap ve Latin hayranlığından ve her iki tarafın bilinçsiz savunucuları olmaktan kendimizi kurtaramayız. Kütüphane dolusu kitap yazmış bir Türk aydınına en basitinden ekme kelimesinin kökenini sorun size hemen ekinden ek kelimesinden bir senorya yazar. Onun için Türkçe kökeni araştırılacak kadar önemli değildir. Bilmezler ki önce dedelerimiz etin yumuşaklığını biliyor idi. İlk tandırlarında ekmeği pişirip ellerine aldıklarında ona etmek demişler, et gibi yumuşak anlamındadır. Daha bunun gibi içinde Türk dehası olan yüzlerce kelimemiz vardır. Onlar bilmezler gömlek kelimesinin gönlekten geldiğini, gönlek'in de gönül örtüsü olduğunu, her sabah gömleğinin düğmelerini iliklerken gönlünü örtmenin hazzını yaşayamazlar. Son olarak Türklük bizim hem bedenimiz, hem de ruhumuzdur. İslamiyet bizim tercihimizdir. İslamiyet yokken de Türk'ün ruhu vardı. Hem de imparatorluk ruhu vardı. Göktanrı onu insanlığı yönetsin diye göndermiştir. Müslüman Türkler Arapları da yönetmiştir, Latinleri de yönetmiştir. Atilla'dan beri. Ama kader yönettiklerimize hayran olup onların taraflarına bölünerek bizi iki cepheye bölmüştür. Türklük ruhu, Anadolu Müslümanlığı ve laik hukuk sistemi ile yeniden eski görkemini yaşayacağı bedenler aramaktadır.

18

14 Yorum 3 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-532

Ne zaman kendimiz olacağız?

Arap, Arap mitoloji ve geleneğinden beslenir. Batı, Batı mitoloji ve geleneğinden beslenir. Arap ve Batı mitolojilerinden beslenen, bunlardan çıkma kelimelerin kökenlerini ballandıra ballandıra anlatan iki karşıt aydınlarımız. Bir kısmı Arapça hayranı, bir kısmı ise İngilizce ve Almanca hayranı. Ne zaman Türkçe hayranı ve bir Türkçe kelimenin kökenini ballandıra ballandıra anlatacak aydınlarımız çıkarsa işte o zaman kendimiz olacağız. O gün gelene kadar da kendi kendini asimile eden bir millet olmaktan kurtulamayacağız. Tıpkı varolan tarihimizde kendimizi asimile ede ede parça puçuk birbirini anlamayan farklı Türkçe ile konuşan devletler haline geldiğimiz gibi.

4 Yorum

Beg'en

Yorum Yap

Paylaş

6-533

26

Bilge Kağan Türk Milletine şöyle sesleniyor;

Oğuz beyleri! milletim; iştin! Üstte mavi gök çökmedikçe, altta yagız yer yarılmadıkça, senin ilini ve töreni kim bozabilir?

Uzay ve zaman içinde milletin nesli ölür ve yeni doğanlarla devam eder. İl(devlet) ve töre(hukuk) süreklidir, ölümsüzdür. Ancak onlar uzay ve zaman çöktüğü zaman çöker. Göktanrı da uzay ve zaman içinde göğün onyedinci katında yaşıyor. Üstteki mavi gök çöker, alttaki yagız yer yarılsa Göktanrı dahil her şey biter. İnsan sonlu olduğunu bilir ama sonsuzluk ister. Sonluluğu bilen aklıdır, sonsuzluğu isteyen gönlüdür. Demek ki bizim sonsuzluk ihtiyacımız tatmin olmuyor. Peki sonsuzluk ihtiyacımız nasıl tatmin oldu? Kitaplı dinleri tercih ettiğimiz zaman. Bildiğinizi gibi Türkler üç kitaplı dini ve bütün pagan dinleri sınamıştır. Halihazırda da pagan ve kitaplı dinlere inanan Türkler mevcuttur ama Türk milletin ekseriyeti müslümandır. Kitaplı dinlerde üstteki mavi gök çökse de, alttaki yagız yer yarılsa da başka bir deyişle kıyamet kopsa da Tanrı öbür dünyada insanlığı yaşatmaya devam edecektir. Bizim sonsuzluk ihtiyacımız da karşılanmıştır. Önceden babam öldüğünde, onun ruhu bu dünyada bir yerlerde idi, genelde dağların üstünde düşünülürdü ama uzay ve zaman içinde sonlu evrenin içindeler, yok olma tehlikesi var. Ama şimdi babamın, annemin, benim, atalarımın ve Türk milletin ruhu üstteki mavi gök çökse de, alttaki yagız yer yarılsa da sonsuza kadar var olacaklardır.

6524

Aklın ve gönlün diyalektiği

Akıl sonlu olduğunu bilir, gönül sonsuzluğu ister. Gönül içgüdü gibi ister ama aklın süper egosuna çarpar. Ego ise akıl ve gönülü uzlaştırmaya çalışır. Çoğu zaman dizginleyemez insan egosunu şair olur haykırır doğanın sessizliğine.

Not: Freud içgüdülerimiz ister, süper egomuz eş deyişle toplumun kuralları istemelerimizin önüne set çeker. Ego ise uzlaşma sağlamaya çalışarak orta yolu bulmaya çalışır der.

4

6-535

Türkler ve Gönül

Türkler uçsuz bucaksız Asya bozkırlarında var olma mücadelesi vermişlerdir. Kendilerinden on kat kalabalık olan Çinliler onlara iki alternatif sunmuştur. Ya benim gibi giyineceksin, düşüneceksin ve yaşayacaksın. Gerektiğinde de benim için diğer Türkleri öldüreceksin ya da öleceksin. Gönölünce yaşamak için bir tek yol kalıyordu, hareket halinde olmak. Nesli iyice azalınca da gözden Irak Ergenekon'a çekilmek ve artık Ergenekon'a sığmayacak hale gelince de tekrar uçsuz bucaksız bozkırlarına geri dönmek. Denizin üstünde yüzen kara parçalarının ters yüz olup dünyada kaos oluşturmalarına nasıl dağlar ağır basarak engel oluyorsa, insanların aralarında çıkan kargaşaları bastırmak için Göktenrı Türk'ü düzeni sağlamak ve kargaşayı önlemek için göndermiştir. İnsanlar birbirlerini yok etmeden gönölünce yaşayabilmeleri için bir dağın yer üzerindeki ağırlığı gibi Türk'ün de insanoglu üzerinde ağırlığı olması gerekmektedir. "Dağ yeri, Türk insanoglu bastırır" şiarını ilke edinmişlerdir. Baş eğene, diz çökene dokunmamıştır. Kendi gönölünce dinini ve kültürünü yaşatmıştır. İşte Çin ile onun için anlaşılamamıştır. İşte Araplarla onun için anlaşılamamıştır. İşte Farslılarla onun için anlaşılamamıştır. İşte Latinlerle onun için anlaşılamamıştır. Onların hepsi ya benim gibi olacaksın ya da öleceksin ve de benim emrimle kendi karındaşını öldüreceksin diye önüne iki alternatif sunmuşlardır. Bugün de gene bu iki alternatif ile karşı karşıyayız. Üçüncü alternatif ise Türklerin egemen olduğu dönemlerde olmuştur, o her kültüre yaşama hakkı tanımıştır, ya Türk ol ya da öl ve karındaşını öldür diye alternatif sunmamıştır. En son 72.5 milletli Osmanlı dağıldığında 600 yıl Türklerin hükmü altındaki Yunan'lılar kültürleri ve gelenekleriyle yaşamaya devam etmişlerdir, tıpkı diğer 72.5 millet gibi. Ama onların bilinçaltlarındaki hep Türkleri yok etme ya da sürgün etmek istekleri bizi ilk zayıf yakaladıkları anda depreşmektedir. Var olmak kültürümüzü ve dilimizi korumaktır artık, artık yok etmek soykırım gerektirmiyor. Dilini değıştirmek yeterli oluyor. Arapça hayranlığından, Araplaşmaktan bizi Ahmet Yesevi kurtarmıştır. İngilizce hayranlığından, İngilizce eğitimden ve Amerikalılaşmaktan bizi kim kurtaracaktır? Çünkü Çin, Arap ve Fars yanlısı Türklerin onlar gibi düşündüğü için nasıl kendi karındaşlarını yok ettiyse, bugün de Amerikan yanlısı Türkler de onlar gibi düşündüğü için kendi karındaşlarını hem kültürel, hem de fiili olarak yok etmeye çalışıyor. Yeni bir yok olma tehlikesinden nasıl kurtulacağız?

" Üç bin yıllık tarihiyle hesaplaşmayan günü birlik yaşıyor demektir." Goethe

6-537

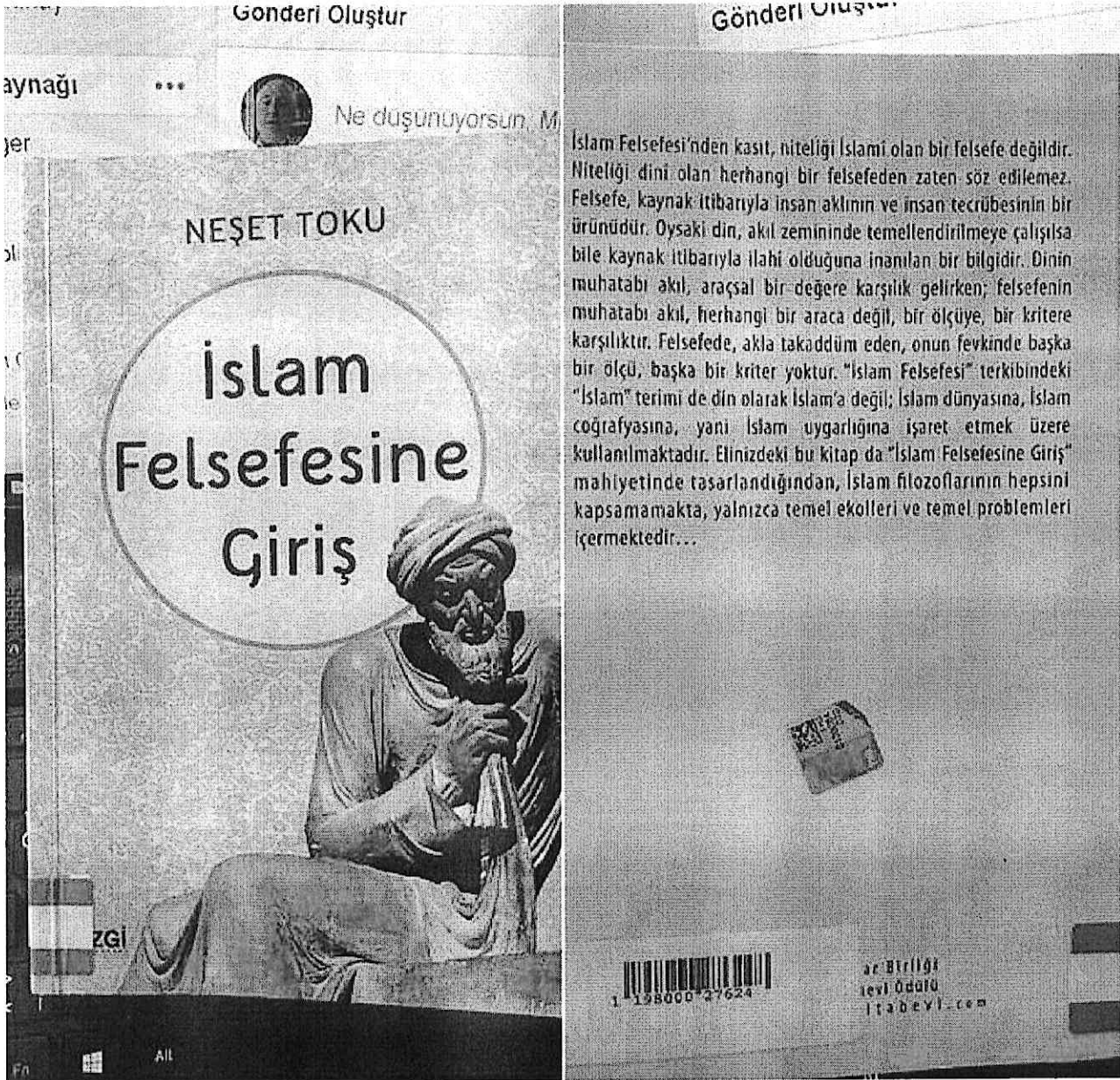
Cahiliye Dönemi

Arapların kız çocuklarını diri diri gömdüğü döneme cahiliye dönemi denir. Çöl Bedevisi Araplar için cahiliye dönemi olabilir. Aynı dönem de Hakan ile Hatun Türk İmparatorluğunu yönetiyor idi, kız çocukları da her zamanki gibi göz bebeği gibi değerli idi. Sen bugün benim okullarımda Arap'ların cahiliye dönemini benim cahiliye dönemimmiş diye niye okutuyorsun? Arapların tarih anlayışını Türk tarih anlayışı diye bana niye dayatıyorsun? Türk kafasını niye Arap kafası yapmaya çalışıyorsun? Sen çöl bedevilerinin yaptığı Türk katliamlarını iyi olmuş diye televizyonlardan nasıl yayınlarsın. Göya Türk milliyetçisi olan Arap milliyetçileri de bu duruma sesini çıkarmaz. Çok basit, mazeretsiz Arap'ı tutan Arap milliyetçisidir, Türk'ü tutan Türk milliyetçisidir. Yunan'ı tutan Yunan milliyetçisidir. Amerika'yı tutan Amerikan milliyetçisidir.

6-528

İbni Haldun

İbni Haldun, medeni toplumlarda yürütülen eğitim ve öğretim faaliyetlerine bağlı olarak ilimleri ikili bir tasnife tabi tutmaktadır. Ona göre ilimler, akli-felsefi ve nakli-dini olmak üzere iki gruba ayrılır. Akli ilimler insan tecrübesine bağlı olarak ortaya çıktıklarından evrensel mahiyette olup herhangi bir topluma mahsus değildir. Ancak, akli ilimlerin mevcudiyeti umranın medeniliğine bağlı olduğundan toplumların medeniliği ile akli ilimlerin çeşitliliği arasında bir paralellik vardır. Nakli ilimlerse dini kaynaklı olduklarından muhtelif toplumlara mahsusturlar ve evrensel bir özellik taşımazlar. Ayrıca, akli ilimler adından da anlaşılacağı üzere tamamen akıl kaynaklı iken, nakli ilimler akıl kaynaklı değil, din kaynaklıdır. Nakli ilimlerde aklın rolü, dine ait asli meselelerden tali meseleleri çıkarmaktır. İbni Haldun'un evrensel akli ilimler dediği gruba mantık, metafizik, tabiat ilimleri, matematik, astronomi, musiki gibi ilimler; nakli ilimler dediği gruba da fıkıh, tefsir, hadis, kalam, gibi ilimler veya bunların diğer dinlere bağlı olarak ortaya çıkan karşılıkları teşkil etmektedir. (Sayfa:213)

23

4 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-539

Cumhuriyetin samimi entelektüeli kime denir?

Sağ ve sol siyasi görüşlerinden aşkın düşünebilen, herhangi bir Arap ya da batı ülkesi tesirinde ve himayesinde olmayan, siyasi ve ticari rant peşinde koşmayan, popüler olma hastalığına yakalanmamış olan, sadece vatanını ve milletini sevdiği için okuyup araştıran ve fikir tartışması yürüten insana Cumhuriyetin samimi entelektüeli denir.

20

21 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-540

257

Türk'ün Hep Aklı ve Gönü Vardı.

Pagan dönemde gönünde atalarının ruhu ve Göktenrı vardı, aklıyla hareket ediyordu. Müslümanlıkta aklını ve gönünü din yolunda hareket ettirdi. Modern dönemde gönünde gene müslümanlık olsa da aklını din yolunda hareket ettirmiyor, ilk dönemdeki gibi aklıyla hareket ediyor.

17

3 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-541

Yeni Halimiz

Hoşgörölü ve mizahlı anadolu müslümanlığından, hoş görösüz, mizahsız emevi müslümanlığına, araplaşmaya doğru evriliyoruz. Batılılaşma cephesinde ise Tanzimatla gelen Fransız hayranlığından, Amerikan hayranlığına evrildik. Her iki cephede de yetişen sözde aydınlarımız Amerikan ve Alman emperyalizminin himayesinde hareket ediyorlar. Fetöcu dediğimiz insanlar kimler? Hem dinciler, hem de batıcı aydınlardır. Emperyalizm içimizde kah tarikat okulları, kah modern okullar kanalıyla yetiştirdiği ve örgütlediği her iki taraftan insanları bütün siyasi partiler içinde ve her türlü devlet kademesinde kendi emelleri için bize düşman olarak kullanmaktadır. Vatanını milletini samimi olarak seven gerek sağ gerek sol aydınlar belli değildir. At izi it izine karışmıştır. Atlar ve itler zaman içinde iyice su yüzüne çıkacaklardır. Ey Türk gençliğinin evladı, bu ahval ve şerait içinde vatanına ve milletine kast edenleri unutma ve affetme.

31

21 Yorum 2 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-542

Bizim kelimesiyle gelen asimilasyon.

Az önce Berlin Üniversitesi'nden Prof. Dr. Şahin Albayrak'ı dinliyorum. Sohbet arasında bizim Almanya dedi. Başka bir haber ise Trump'un Türk kökenli Nasa çalışanı Amerikan ajanı Serkan Gölge'nin serbest bırakılması için devreye girmesi. Neden Trump Türk kökenli birisi için devreye giriyor. Çünkü o da bizim Amerika diyor. Yahya Kemal Bayatlı, "Türk ana babadan doğup Türk ismi almak kafi değildir, Türk gibi düşünmek gerekir" der. Benim saf milletim her Türk kökenliyi, her Türkçe konuşanı Türk zannetmektedir. Gene onların olan bir Türk Oktay Babuna için gen haritamızı, çocuğa yardım etmek bahanesiyle düşmanlarımıza peşkeş çekmek için Türkiye'nin her yerinde kan verme kuyruğuna girmedik mi? Benim saf milletim her Türkçe konuşanın Türk olmadığını ne zaman öğrenecek? Ama onlar biliyorlar her İngilizce ve Almanca konuşanın Amerikalı ya da Alman olmadığını. Onlar gibi bizim hissi yaşamadığını, kalbinin onlar ile aynı ahenkte atmadığını.

19

7 Yorum 2 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-543

Türk tarihinin dinamikleri

....Yüksek ahlaklılık Türkler'in göze çarpan bir özelliğidir. İbn Fadlan, Gardici, Plano Carpini gibi doğulu ve batılı pek çok bilgin, seyyah Türk kadınının ahlaki özelliğini övmektedir. Ünlü Marco Polo da onlar için "Bütün dünyanın en temiz ve ahlaklı" kadınları sıfatını kullanmaktadır. Wambergi'de eski Türkçe'de piç, orospu, kavat, pezevenk gibi müstehcen kelimelerin bulunmadığını, bunların Farsça'dan geçtiğini belirtmektedir..... Tabii bu ahlaklılık sadece kadın erkek ilişkilerinde değildi; hırsızlık ve sahtekarlık gibi olaylara da çok az rastlanılırdı.....

Alınan kaynak; Türk Tarih Felsefesi - Mehmet Niyazi - Sayfa:260

6

6-544

Haritaya bakınca Büyük Iskender, Cengiz Han'ın yanında kebabçı Iskender gibi duruyor.

6-545

Fichte'nin Felsefesi - Güçlü Ateşoğlu

....Fichte'nin düşüncesinde iki tür felsefe vardır: Nesneden başlayan ve deneyimin bütün oluşturuçu unsurlarını nesneden, dış-Varlık'tan yola çıkarak ortaya koyan 'dogmatizm' ve deneyimi, dış dünyanın varlığını ve ahlaksal dünyayı öznenen/Ben'den yola çıkarak oluşturan, kuran ya da inşa eden felsefe olarak 'idealizm'. Fichte, bu ikincisini tercih eder ve Bilim Öğretisi'ni Ben'den yola çıkarak ortaya koymaya çalışır. Bu 'ben' tüm sonlu 'Ben'lere önsel olan mutlak, koşulsuz 'Ben'dir ve kendisinde 'sınırsız bir etkinlik'tir. Nesnelleştirilemeyendir, çünkü onun nesnelleştirilmesi, onun bir başka şeye dayanmasına, ona 'koşul' olabilecek bir başka şeyin olmasına ihtiyaç duyar. Fichte'nin çok bilinen bir örneğini tekrarlamak, bu 'Mutlak Ben'i anlamamızı sağlayacaktır. Derslerinde Fichte öğrencilerine "duvarı düşünün", der. Sonra da "Duvarı düşüneni düşünün." Bir sonraki adımda da, "Duvarı düşüneni düşüneni düşünün." Her bir aşamada, bilince nesne olmaktan kaçan bir "Ben" vardır ve bu sonsuza kadar böyle devam eder. Sonunda bilince nesne olmaya direnen bir "Ben" kalır ki bu, 'transendental' ya da saf 'Ben' olarak felsefenin ilk ilkesidir.

Bu saf 'Ben'i biz, ancak ve sadece 'anlksal sezgi' yoluyla ortaya koyarız. Daha doğru bir ifadeyle kendisini o, düşünceye/düşüncemize bildirir. Fichte'nin felsefesinin geç döneminde bu saf 'Ben', sınırsız etkinlik olarak kendisini bilinçlerde düşünceye sezdirenen bir şey olan 'Yaşam(a)' kavramına dönüşecektir. Bazı yorumculara göre Wissenschaftslehre ile yapılmak istenen, bir 'ontoloji'dir ve yeni bir felsefe olmasındaki neden, 'etik'ten başlayan bir ontoloji olmasıdır. 'Pratik olan'ın, 'etkinlik' olarak kurgulanan şeyin, 'teorik' olan karşısındaki üstünlüğünün gösterilmesiyle; yaşamın ve varlığın kendisinin 'etkin oluş'tan, dünya üzerinde etkinlikte bulunmaktan, onu değiştirip dönüştürmek ve bu sayede etkinliği yapanın kendisinin de değişip dönüştüğü gerçeğinden yola çıkılarak açıklanmaya çalışılması, bu iddiayı kuvvetlendirmektedir.

Bir başka yoruma göre ise, fenomen-numen ayrımında numeni, 'kendinden şey'i (Ding-an-sich) ortadan kaldırmak, eş deyişle bir tür 'numenoloji'yi reddetmek, aynı zamanda geleneksel anlamda ontolojiyi de reddetmek anlamına gelmektedir. Bu bağlamda Fichte'ye göre ilk ilke, bilinçte belirdiği biçimiyle saf 'Ben'dir. Bu ise bir 'şey' değil, saf 'etkinlik'in kendisidir. "Ben varım" önermesi, sadece olanaklı tek şeyi, bir 'edim'i ifade eder. Bu bakış açısına göre Fichte'de ontoloji yoktur; eğer bir 'şey'den başlamış olsaydı, ontoloji olduğu anlamına gelecekti: oysa ilk ilke olarak saf 'Ben'in 'etkinlik' olması, işi değiştirmektedir. Bir başka deyişle ontoloji ve metafizik ayrı şeylerdir. Öznenen bağımsız bir nesne olmadığı için, Fichte'nin felsefesi bir 'özne metafiziği'dir. Tikel özne bir etkinliktir ve yapıp etmelerinin bir bütünüdür. Özne kendisini farklı şekillerde koyar ve bu koyuş, ve bildiriş, onun neligini oluşturur. Mutlak anlamda 'özne' ya da 'Mutlak Ben' ise, sonsuz ve sınırsız bir etkinliktir ve bunun dışı diye bir şey olamaz.

Bir başka okumaya göre ise, Fichte'nin genel felsefesinden bir fenomenoloji türetmek olasıdır. Zaten bu yüzden Heidegger, onun, Hegel'in Tinin Fenomenolojisi'ne giden yolu hazırladığını söylemektedir. Tüm bilgilenmenin ilk, mutlak ve koşulsuz ilk ilkesinden hareket etmesi; özne-nesne ilişkisine önsel olan ve ona zemin hazırlayan ilkenin kendisinin araştırılması, bizi, özne-nesne ilişkisini içeren bir özdeşlik düşüncesine, ama sonsuz bir etkinlik olan özdeşlik düşüncesine götürür.....

Alınan kaynak; Alman Idealizmi 1 - Fichte - Hazırlayanlar: Eyüp Ali Kılıçaslan - Güçlü Ateşoğlu - Doğubatı yayınları - 2006 - Sayfa:23-24

Jean Hyppolite'nin Hegel'i Sunuş'u

.....Hegel, bize yalnız felsefi araştırmalarının sonucunu değil, aynı zamanda düşüncesinin antropolojik ve logik (mantık) temellerini de açıklar. "Sonuç, oluş'unun dışında hiçbir şey değildir".....

.....Logos'un batını(içinin) hayatını gözlerimiz önüne serer. Kategoriler, hareketsiz, atıl kavramlar değil, bir oluşun momentleridir. Hakikatin kendisi de bir hayattır. Logos'un mantık biliminde sergilenen hayat ile, zengin muhtevasını açıp severek kendi kendisine ulaşmaya çalışan bilincin Fenomenoloji'de sergilenen hayatı, bütün Hegel felsefesinin temelini oluşturur.....

.....Hegel, hukuku çok genel bir biçimde, "özgür iradenin mevcudiyeti" olarak tanımlar. Bu durumda, hukuk felsefesi, Ansiklopedi'de objektif espri (tin) denen şeye tekabül ediyor demektir. Burada, kaçınılması gereken konfüzyonların (bilinç bulanıklıklarının) ilkiyle karşılaşırız. Hegel'in hukuk adını verdiği şeyi, soyut hukukla ve özellikle tabii hukuk'tan anlaşılması mutlak olan (her zaman ki alışılmış gibi olan) şeyle karıştırmamak gerekir. Şahıs hukuku - mülkiyet hukuku- özgürlüğün bilfiil gerçekleşmesinde bir momentten başka bir şey değildir. Ailenin hukuku, devletin hukuku, bu soyut hukukun çok üstünde yer alırlar. Soyut hukuk tarihte ilk kez Roma dünyasında - o da köleliğin tarihi varlığı nedeniyle, eksik bir şekilde- kendini göstermiştir. Bu soyut hukukun ortaya çıkışının tarihi şartları, onun stoacılık ve şüphecilik ile ilişkileri konusunda Fenomenoloji bize değerli bilgiler verir. Hukuk Felsefesi'nin soyut hukuk başlıklı birinci kısmının manasını iyice anlamak istiyorsak, Fenomenoloji'ye başvurmamız gerekir. Fakat, Hegel'in, eserine yazdığı önsöz bizi pek güzel aydınlatıyor: "bir hukuk, diyor Hegel, sınırlıdır ve, dolayısıyla, başka bir unsura tabi durumdadır; yalnız evrensel Espri'nin(evrensel tinin) hukuku mutlak ve sınırsızdır. Hegelci anlamıyla hukuk, objektif espriye (objektif tine) tekabül ettiğine göre, bu momentin bütün sistem içindeki yerini ve önemini belirtmekte yarar var.

Sistem, dairelerden oluşan bir dairedir. Başlıca üç daire vardır: Logos, Tabiat (doğa), Espri (tin). Espri (tin) başlangıçta kendinde değildir, tabiatın içinde kaybolmuş gibidir; henüz uyuyan espridir (tindir). Onun hakiki uyanışı bilinçtir, dünya hakkındaki bilinçtir, kendilik bilincidir. Fakat bu subjektif espri (tin), bireysel espridir (tindir). ve bunun en yüksek momenti bilgi değil, iradedir. Irade aracılığıyla espri (tin) tabiatla zıtlaşır, kendisini mutlak olarak ister. Böylece, irade, bizi subjektif espri'den (subjektif tinden) objektif espri'ye (objektif tine) geçirir. Bütün tabiatın üstüne yükselen irade -Kant ve Fichte felsefesinin büyük momenti-, henüz soyut bir iradedir. Bu irade tam anlamıyla, Hegel'in evrensel soyutluk dediği şeydir. Hegel, Hukuk Felsefesi'nin girişinde, özgür esprinin (özgür tinin) bu ön şartlarını yeniden ele alır. Bu irade, her türlü özelliği, her türlü muhtevayı reddetmesi itibarıyla, "boşluğun özgürlüğü" halini alır; aksiyona yöneldiği takdirde ise, gerek siyasette, gerekse dinde "mevcut bütün sosyal düzeni yıkmak fanatizimi, bir düzen isteginden şüphe edilen her kişinin topluluk dışına atılması ve baş vermek isteyen her türlü organizasyonun imhası" şeklinde kendini gösterir. İhtiras olarak tezahür eden bu boşluğun iradesine, Hegel'in gençlik çalışmalarında, güzel ruh veya sevgi şekli altında rastlarız. Her türlü kaderi reddeden bu güzel ruh veya sevgi, bu yüzden kaderlerin en trajikine duçar olur (kötü bir duruma düşer). Aynı boşluk iradesi, bireyin dünya düzenine karşıtlığı, kalbin mevcut kurumlara karşı isyanı olarak Fenomenoloji'de de karşımıza çıkar.

Şu halde, bu iradenin özelleşmesi, "herhangi bir şey", istemesi gerekir. İmdi, başka bir şey isteyebileceğinin bilincinde olarak herhangi bir şeyi istemek, keyfi iradedir; iradede olağanlık momentidir. Oysa iradenin hem Özelleşmesi, hem de aynı zamanda evrensel olarak kalması, muhtevasının hep kendi kendi olması gerekir. İşte bu, irade'yi hukukun genel düzeni içinde isteyen irade'dir. Objektif espri objektif tin), artık yalnızca tabiatın inkarından ibaret olmayan fakat içinde kendi kendisini yeniden bulabileceği bir ikinci tabiat yaratan espridir (tindir). Böylece, espri (tin), sonunda farklılığı içinde kendi kendisiyle aynılığının bilincine varır ve mutlak Espri (mutlak tin) olarak, Sanat2ta, Din'de ve Felsefe'de kendi kendisini düşünür. Subjektif espri (subjektif tin), objektif espri (objektif tin), mutlak espri (mutlak tin): esprinin diyalektikliğinin (tinin diyalektikliğinin) üç momenti işte bunlardır ve burada söz konusu olan hukuk felsefesi, bu üç momentten ikincisinin özel gelişmesine tekabül eder. mutlak espriye (mutlak tine) ulaşmakla, bütün yolların sonuna varmış olduğumuzu, esprinin (tinin) nihayete evrenle bağdaşıp uyduğuna ve böylece Hegel felsefesinin nihai gayesinin, onun mutlak idealizm tanımının gerçekleştiğini sanabiliriz. Ama bu sonu, bir durgunluk olarak, hareketsiz aynılık olarak yorumlamak büyük yanılgı olur. Espri (tin) için esas olan, negatiftir; espri (tin), ancak kendisi kadar huzursuz bir Evren içinde kendi kendisini bulabilir. Bunun

için, espri (tin) daima tarihtir, din tarihtir, felsefe tarihtir; tabiat ise, ebediyen aşılmış bir geçmiş olarak, Fenomenoloji'nin derin anlamlı bir deyişiyile, tarihi olmayan bir şeydir. "Tanrı'nın hayatı -diyor Hegel, yine Fenomenoloji'de-, onun kendi kendisiyle bir aşk oyunu olarak tanımlanabilir. Ama bu fikir, içinde ciddiyet, ıstırap, sabır ve negatifin işleyişi bulunmadığı takdirde, bir din dersi derekesine, hatta bayağılığına kadar düşebilir"

264

Alınan kaynak; Hukuk Felsefesinin Prensipleri - Hegel - Türkçesi: Cenap Karakaya - Sümer Yayınları - 1. Baskı - 2015 - Sayfa: 10-11 (Jean Hyppolite'nin Sunuş yazısından)

6-548

Özgürlük İdesi - Hegel

Tinin doğası, onun doğrudan karşıtı olan -maddeye- bir bakışla anlaşılabilir. Maddenin özü yerçekimidir, tinin özü -onun tözü- ise özgürlüktür.....

.....Maddenin tözü kendi dışındadır; tin, kendinde varolandır (başkasına gerek duymayan varoluştur). Fakat kesin olarak bu özgürlüktür: çünkü bağımlı olduğunda, kendim olmayan başka bir şeyle kendimi eş tutarım. Dışsal olan bir şeyden bağımsız olarak varolamam. Kendimde olduğum zaman özgürümdür. Tinin bu başkasına gerek duymayan varoluşu öz-bilinçtir, kendinin bilincidir.

Alınan kaynak: Tarih Felsefesi Seçme Metinler - Hazırlayan: Doğan Özlem - Güçlü Ateşoğlu - Doğubatu yayınları - 4. Baskı - 2017 - Sayfa: 185

4

6-549

"Güç ilden girerse, töre bacadan çıkar" (Zulüm ve zorbalık kapıdan girerse, töre-hukuk, kanun- ve merhamet, bacadan çıkar).

Alınan kaynak: Dünden Bugüne Türk Kültürünün Gelişme Çağları - Bahaeddin Ögel - Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları - 4. baskı - 2001 - Sayfa: 484

268

6-550

267

Kozmogoni (evrendoğum) ve kozmoloji (evrenbilim) neden önemlidir?

Her kültürün kendine göre bir kozmogoni ve kozmolojisi vardır. Bir kültürün insanları neye dayanarak, nasıl düşünür? Kurduğu cümlelerin kozmolojik ve kozmogonik bir tarihsel geçmişi var mıdır? İki örnek deyimle konuya giriş yapalım. "yerin dibine batasica" ya da "meleklerle beraber" gibi gündelik hayatımızda kullandığımız bu iki deyim ve diğer bütün deyimlerimizin kaynaklandığı bir kozmolojik ve kozmogonik arka planı vardır. Bu iki deymi tahlil ederek kozmogoni ve kozmolojinin önemine açıklık getirebiliriz. Kant insanı ahlaki varlık olarak görür. Ahlak ise iyi ve kötünün bilinmesidir. Bizi hayvandan ayıran şey iyi ve kötünün farkında olmamızdır. Bütün hareketlerimizden sorumlu olmamızdır. Bizim kozmolojik düşünme sistematigimize göre gökyüzü iyidir, yerin altı kötüdür. Kötü olmasını istediğimiz bir şeyi yerin dibine sokarız. İyi olmasını istediğimiz bir şeyi de göklere meleklerin yanına göndeririz.

Artık evrenin nasıl doğduğunu ve nasıl olduğunu bilimsel olarak da biliyoruz. Evrenimiz büyük patlama ile doğmuştur, bu doğuşla ya da patlama ile ortaya çıkan gaz ve toz bulutlarının geçirdiği 13.7 milyar yıllık bir evrimle bu günlere kadar gelmiştir. Bu bilimsel bir teoridir. Deneylerle desteklenmiş bir bilimsel teori yanlışlığı ispat edilene kadar doğru kabul edilir. İlk patlamaya neyin sebebiyet verdiği ise bilinmemektedir. Bilmediğimiz bir şeye böyle olmuştur dersek bu da inançtır. Örneğin Tanrı sebebiyet vermiştir dersek de bir inançtır, doğanın başka oluşumlarından oluşmuştur dersek de bir inançtır. İnançlar tartışılmaz, olduğu gibi kabul edilir. Herkesin kendi doğrusudur. Öznel bilgidir. Nesnel bilgi genel doğrudur, hiç kimsenin itiraz edemeyeceği bilgidir. Büyük patlama nesnel bilgidir.

Kozmoloji ve kozmogoni yeterli bilimsel bilgiler olmadan önce insanlar tarafından hayali mitolojilerle açıklanmıştır. Bu durum da her kültürün düşünce yapısının kaynağını oluşturmuştur. Sonuç olarak bir Türk'ün nasıl düşünüp davrandığını, kullandığı kelime ve deyimleri hangi mantıktan ürettiğini anlamamız için Türk kozmoloji ve kozmogonisini bilmemiz gerekiyor.

6-551

208

"Benim kaderim metafiziğe aşık olmamdır. İnsan kuşağının gerçek ve sürekli selameti ona dayanır. Bunun için onun konusu, insan mizacına ilgisiz olamaz.....

.....İnsanın ruhunun metafizik araştırmalarından birgün büsbütün vazgeçmesi en az beklenen bir şeydir; bu bizim kirli havayı içimize çekmemek için en iyi soluk alışımızı birgün hepten durduracağımızı söylemeye benzer." Kant

11

1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-552

Hegel ya da dünya Geist'i olarak kendi.

.....Kant, ahlakının geniş çaplı düşünülen tasarısında, yüküm(sorumluluk) ile eğilimi birbirine taban tabana zıt göstermiştir. Bununla insanı iki yarıma bölmüştür. Onu ahlak yasasının bilincinde olduğu, en kendinin ona ait olan benliğine ve reddedilmeğe müstahak olan eğilimleriyle "empirik ben"e ayırtmıştır. Buna karşı Hegel için söz konusu olan nokta "bütün insanın birliğini" yeniden kazanmasıdır. O bunu sevgide bulur. Bu, insanın ahlaki ifadesi olabilir ve yine de onun doğal eğilimlerine tekabül edebilir. Böylece sevginin mahiyeti sorusu, Hegel'in düşüncesinin çıkış noktası haline gelir. O burada daha sonraki felsefesinin ana planını oluşturan ve sonucu etkileyen ek keşiflerde bulunur.

Zira Hegel'in karşısına sevgide, sonradan onu tüm realitede yeniden bulduğu bir moment (itici güç) çıkar: Bu, diyalektiktir. Buna göre onun kökleri soyut fikrin içinde değildir; onun keşfi somut bir fenomenin mütalasından sağlanmaktadır. Hegel burada şu sağgörüye ulaşır: Diyalektik felsefi teemmülün (düşünüp taşınmanın) bir işi değildir, tersine realitenin en az yapı momentidir. Pekiyi sevenler arasında canlı bir olay olan sevgiye ne dahildir? İlk bir sevenin var olması gerekir; o aynı zamanda kendine şöyle demelidir: Ben varım. Kişi kendini evetlemeli ve vazetmelidir. Bu, biçimsel olarak ifade edilirse, sevgi olayının toplu yapısındaki tezdır. Ama sevgiye bundan başka sevenin kendi içinden dışarıya çıkması, kendini sevilene vermesi ve onun içinde kendini unutması; böylece kendi kendisiyle yabancılaşması da dahildir. O kendinden böylece sarfı nazar ederek, kendini başlangıçta vazedişini nehyeder(yasaklar) ve kendine karşı bir başkasını koyar. Sevginin biçimsel yapısına bu sebepten tez değil, tersine onu nehyeden(yasaklayan) antitez dahildir, ama bununla bu fenomen büsbütün kavranmış olamaz. Önemli nokta, sevenin kendini sevgilisinde unutması yoluyla kendini aslında yeniden kazanmasıdır. Sevgilisine kendini verişinde, daha derin bir anlamda kendi varoluşunun bilincine varır (yani sentezler).....

.....Hegel, aşkı etrafıca inceleyince şunu keşfeder: O realitenin bütününde sadece tek tek görünen bir olay değildir, tersine realiteyi çeşitli tarzda egemenliği altında tutar. Realitenin bir ana olayıdır. Bütün hayat seven ilişkilerin içinde cereyan eder ve sadece onun sayesinde kendini devam ettirir. Bu, şu demektir: Aşkta belirginleşen şey, hayatın kendisidir. Bunu birbirini sevenler de bilirler. Onlar aşkın zorlayan egemenliğine maruz kalmakla şunu sezerler: İçlerinde görünmeksizin hayat çağıldamaktadır. Aşkla, hayat bulur. Böylece aşkın görünürlüğünün ardında Hegel için "hayatın sonsuz evreni" açılır. O, içinde tüm canlı olanın doğduğu diptir.....

Alınan kaynak; Felsefenin Arka Merdiveni - Wilhelm Weischedel - Çeviren: Sedat Umran - İz Yayıncılık - Baskı: 4- 2004 - Sayfa: 282 - 284

7

6-553

Ög Könl (ög=akıl-düşünce-, könl=gönl-duygular-)

Yusuf Has Hacib'in 1070 yılında yazdığı kutadgubilig(kutlu, uğurlu bilgi) adlı kitapta kullanılan "ög könl" deyişi duygu ve düşüncelerimizin tarihsel geçmişini ifade ediyor. Ög ve gönl kelimelerinin geçmişi Orhun Kitabelerine (731) kadar gider.

Duygu ve düşüncelerimizin geçirdiği evre pagan, kitaplı dinler evresi ve modernleşme olarak üç evrede incelenebilir. Pagan evrede Ortaasya bozkırlarında var olma mücadelesi vermişiz. Gönlümüzce yaşayabilmemiz için de özgür olmamız gerekiyordu. Esir olup özgürlüğümüzü kaybetmektense, savaşarak ölmeyi tercih etmişiz. Esir olmayı yok olmakla eşdeğer görmüşüz. Göktengri inancından başka Budizm'e yakınlık göstermişiz. Uygur devletinin(745 - 840) resmi dini Budizm idi. Ama Müslüman, Musevi, Hristiyan, Göktengri inancına sahip Türklerde aynı devlet içinde kardeşçe yaşıyorlardı. Medeniyet yerine Uygarlık kelimesi de Uygurların bu laik devlet yönetiminden öykünerek türetilmiştir. 750 yılındaki Talas savaşı ile Çinlilere karşı Emevi Müslümanlarla ortak yürüttüğümüz savaşı kazandık. Emevilerin savaştan sonraki Türk katliamı bir vaka da olsa. 1000 senesinde Karahanlı devleti ilk resmi Türk İslam devleti oldu. Müslümanlık ama zorla ama isteyerek Türkler arasında yaygınlaştı. Halihazırda da Türk dünyasının çoğunluğu Müslümandır. Aklımızın ve gönlümüzün sesine kulak vererek İslam felsefesiyle felsefileşmiş bir medeniyet olduk. Felsefileşmemizle din duygumuz gönlümüzde müslümanlığın tasavvuf ağırlıklı bir ekolü olarak şekil aldı. Bu şekil alışı Anadolu Müslümanlığı diyoruz. İslamiyetin skolastik evresinden kurtuluş çareleri arayışımız. Resmi olarak 1839 Tanzimat fermanında şekil aldı. Aklımızın tutsak olduğu, gönlümüzün de dogmalastığı skolastik evreden henüz çıkabilmiş değiliz. Türk insanının aklını ve gönlünü esir alan bu skolastik evre tarihte her zaman birincil güç olmamıza engel olmuş, son büyük devletimiz olan Osmanlı İmparatorluğunun da yıkılmasına sebebiyet vermiştir. Yeni kurulan Cumhuriyetimizde de skolastik evreyi atlatamadığımız için dünyada ikincil ülkeler konumunda ve varlığı riskli görülen ülke durumundayız. Modernizm din duygusunun Tanrı ile insan arasındaki mekanizmalarına karşı çıkmıştır. Modern dindar dünyevi tahakküm kuran dini söylemlere ve örgütlenmelere karşı çıkmaktadır. Aklımızın ve gönlümüzün özgürlüğü bizi yeniden her alanda güçlü bir devlet olmaya götürecektir.

13

4 Yorum 1 Paylaşım

Beğen**Yorum Yap****Paylaş**

6-554

Her şey Hegel'de başka türlü akar.

Efes'li Heraklitos, her şey akar, aynı nehirde iki sefer yıkanamazsın der. Küvetteymiş gibi maşabayla aldığımız su nehirde aynı su değildir. İkinci sefer maşabayı suya daldırdığımızda eski su akıp gitmiştir yerine yenisi gelmiştir.

Eski Yunanlılar gerçek olan bu dünyanın arkasında ne var diye sormuşlar. Ya da bu dünya neden meydana geldiği üzerinde düşünmüşler. Buna da "arkhe" ilk madde nedir demişler. Bu soruya Milet'li Thales su'dur, her şey su'dan meydana gelmiştir demiştir. Bir başkası hava, bir başkası ateş diyerek gerçeğin arkasındakini aramışlardır. Tek Tanrılı dinlerde de gerçeğin arkasında Tanrının olduğu sonucuna varılmıştır.

Peygamberlerden sonra Tanrının bu dünyadaki yetkilileri Papalar ve Halifeler olmuştur. Her şeyi onlar biliyorlardı, Tanrının kitaplarında yazan şeylerin aksini iddia edenlere de sen Tanrıya karşı mı geliyorsun diye cezalandırıyorlardı. Ortaçağ dediğimiz bu dönem. Ben kendi düşüncemden başka şeyi kendime rehber almam "düşünüyorum, öyleyse varım" tepkisel deyişle yeni bir yol aldı. Papaların fiili iktidarı Fransız ihtilali ile son buldu. Artık düşündüğü için var olan insan kendi kanunlarını kendi yapmaya başladı. Kutsal kitabın kanunlarının baskısından ve uygulamasından insanoğlu kurtuldu ama bir kısmı tabi. Hegel kendi kendine düşünen, kendi kendine hareket eden varlık olarak "arkhe"yi başka türlü biçimlendirdi.

Arkhe Geisttir. Geist ise mantık ve matematikdir. İnsan yokken soyut mantık ve matematik var idi. Hegel'in akışı karşıtı doğurmasıyla devam eden bir süreç. Mantık ve matematik neden-sonuç ilişkisine göre akan soyut bir süreç. Kendini gerçekleştirmek için karşıtı doğurdu. Karşıtı ise doğa idi. Bu da neden-etki ile nedensellik bağı ile birbirine bağlı somut bir süreç. Bu iki sürecin çatışmasından üçüncü süreç olarak tin doğmuştur. Neden-sonuç soyut süreç ile neden-etki somut süreç tinde beraber kendi kendine hareket eden şey olarak varlığını devam ettirmektedir. Soyut süreç uzay ve zaman dışıdır. Somut süreç ise uzay ve zaman içindedir. İnsanoğlu uzay ve zaman içinde olduğunun farkındalığına mantık ve matematiğin önsel bilgisi sayesinde varmaktadır. Kendisini uzay ve zaman içinde ileri ve geri giderek düşünebilmektedir. Soyut sürece insandan bağımsız saf düşünme süreci de diyebiliriz.

17

7 Yorum 1 Paylaşım

Begün

Yorum Yap

Paylaş

6-555

Türk Mitolojisi Üzerine Deneme.

Zamanı Tanrı yaşar, insanoğlu ölmek için türetilmiştir.

İnsanoğlu sonludur, Tanrı sonsuzdur. Öd kesesinde Tanrının verdiği kısıtlı zaman bitince, insan ödü patlayarak ölür. İnsana verilen kısıtlı zamanı değerlendirmek için Tanrı insana kut (cesaret, şevk) verir. Kut verilen yöneticiler ve insanlardan kutu iyi kullanamazlarsa Tanrı kutunu geri alır. Türk bilge hükümdarları, bilgeleri ve kendini sorumlu hisseden halktan herkes. Verilen kutun geri alınmaması için gece uyumayıp, gündüz oturmayıp çalışmışlar. Niçin çalışmışlar? Aç olan toplumu tok, fakir olan toplumu zengin yapmak için çalışmışlar. Düşmanlarıyla niçin savaşmışlardır? Esir düşüp kızları cariye, erkekleri köle olmasın diye. Türk'ün adı sanı yok olmasın diye. On Çiniye karşı bir Türk'ün düştüğü uçsuz bucaksız savunmasız düz bozkırlarda var olma mücadelesi vermişlerdir.

12

7 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-556

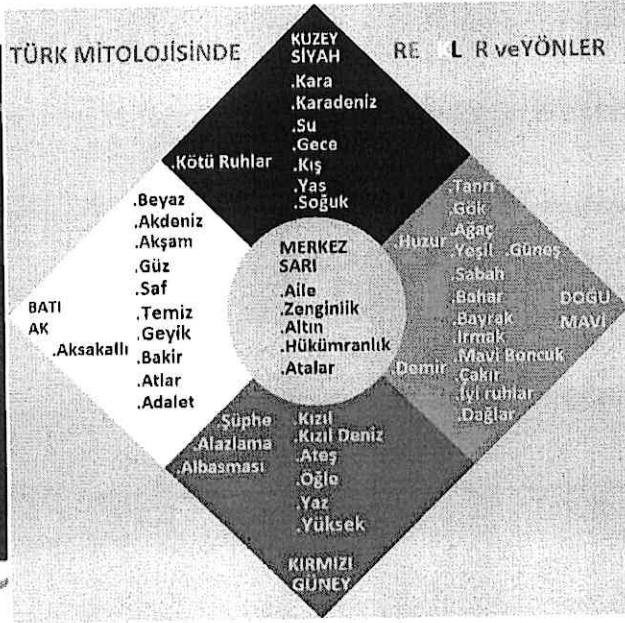
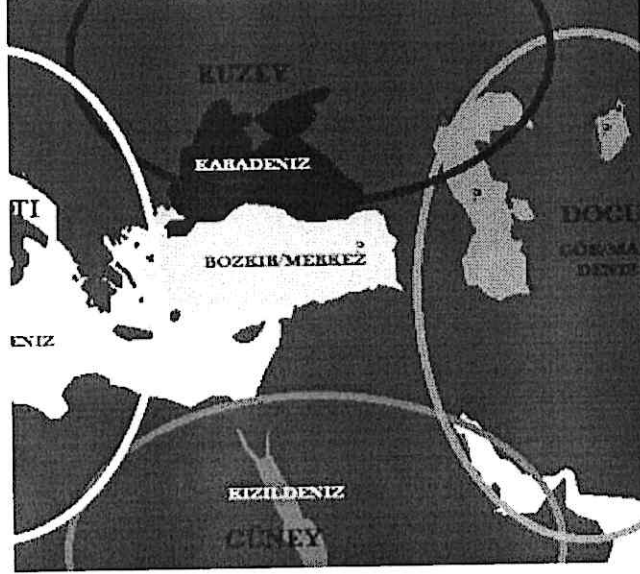
Neden Karadeniz Kara, Akdeniz Aktır?

Türk Mitolojisinde merkez sarı(Anadolu), kuzey kara(Karadeniz), kırmızı güney(Kızıl Deniz), batı ak(Akdeniz), doğu mavi (Gökdeniz, Hazar denizi) dir.

Önceden Ege Denizine de Akdeniz deniyormuş. Onun için Atatürk "Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri!.." demiştir.

<https://abdullahabdurrahman.wordpress.com/2015/02/27/eski-turk-kulturunde-renk-kavrami-alintidir/>

TÜRK MITOLOJİSİ: RENKLER, DENİZLER

6-557

Türk Milletindenim, İslam Ümmetindenim, Garp Medeniyetindenim.

Türk tarihinin üç katmanı böyledir. Türk Milleti ve medeniyeti olarak tarih sahnesine çıktık, İslam Ümmeti ve Medeniyeti olarak devam ettik. Son safhamızda ise Garp Medeniyeti ve İslam Ümmeti olarak devam ediyoruz. Geçirdiğimiz tarihsel evrimi "medeniyet" kelimesi ile açıklayabiliriz. Medeniyet "akıl" demektir. Pagan safhamız olan Türk Milleti safhamızda kültürel medeniyetimiz vardı. Kitaplı dinler safhası olan İslam medeniyetinde "akıl" yoluyla felsefileşmiş medeniyet olarak yolumuza devam ettik. Son safhamızda ise İslam medeniyeti "akıl" yolundan çıktığı için, İslam Ümmetinde kalmaya devam ettik ama Laik hukuk devleti olan "akıl" medeniyeti ile yolumuza felsefileşmiş medeniyet olarak devam ediyoruz.

27/8

8

5 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-558

Kültürümüzün Ozon Tabakası Türk Felsefesidir.

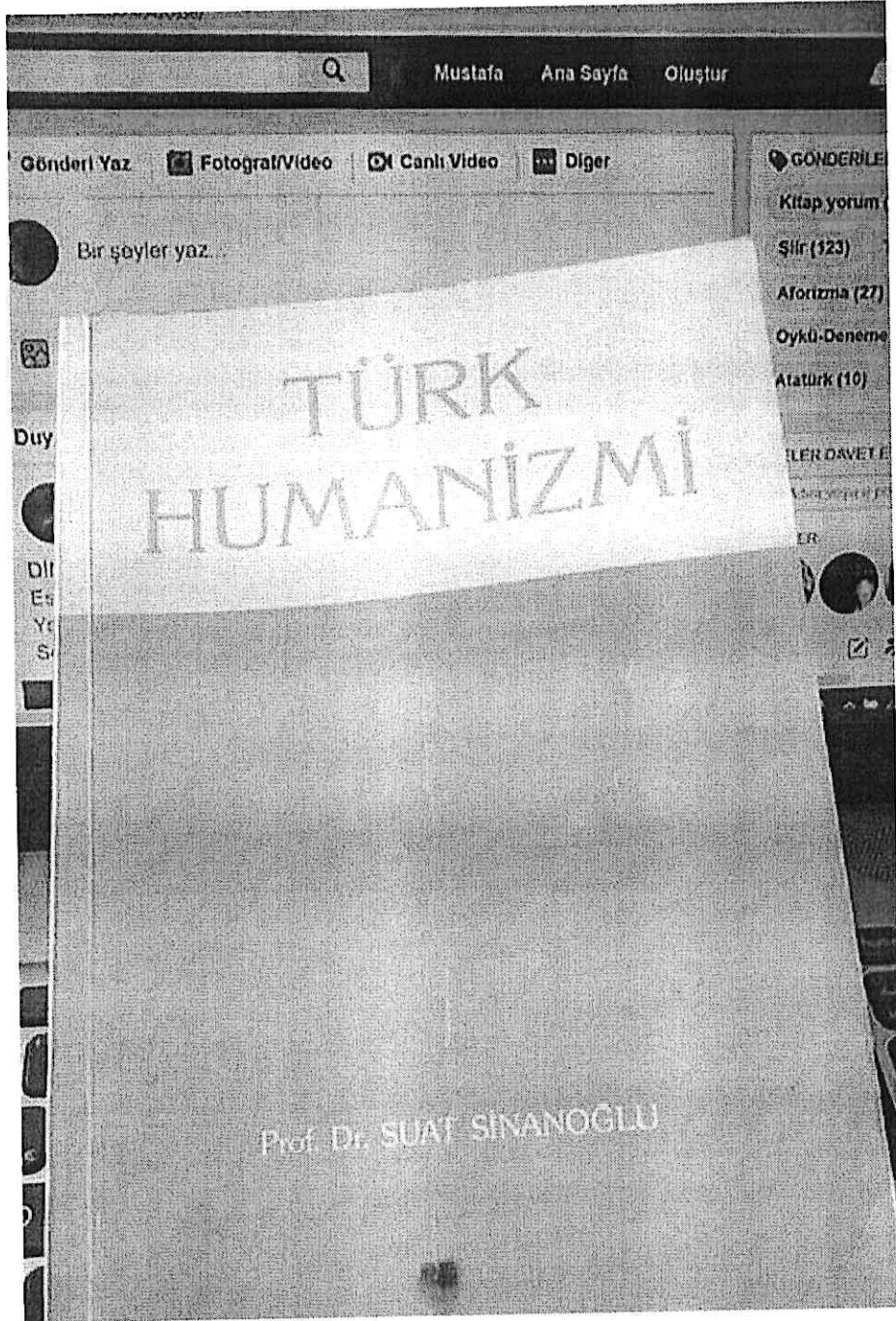
Her kültür dünya kültürüyle etkilenerek hareket etmektedir. Dünya kültürünün geçirdiği evrimsel aşamaları tamamlamamış kültürler yarıya geriden devam etmektedirler. Dünya kültürünün geçirdiği aşamaları ve Türk kültürünün bu aşamalardan geç geçtiği dönemlere bakacağız. İnsanoglu 25-30 kişilik gruplar halinde yaşadığı avcılık ve toplayıcılık döneminden tarım devrimi ile yerleşik düzene geçmiştir. Tarım devrimi sadece kışın av peşinde koşmamızı engellememiştir. Kışın boş zamanımızın kalmasıyla bizi düşünmeye ve konuşmaya sevklemiştir. Buğday stoklarının kontrolünü sağlamak için feodal bir düzene geçilmiştir. Pagan dinlerden kitaplı dinlere geçişte feodal düzende iki otoritenin netleşmesidir. Birinci feodal erk kral ya da padişah, ikinci feodal erk ise Şeyhülislam ve Papadır. Padişah bu dünyamızın egemenidir. Şeyhülislam ise öbür dünyamızın bu dünyadaki egemenidir. Feodal düzen aynı zamanda kölecilik düzendir. Köle sahipleri ve köleler vardır. Bu iki erk kanalıyla düzende hükümlanlık kapitalist düzene kadar devam etmiştir. Kapitalist düzen makinalaşma ile fiili köleliğin köle sahipleri için daha pahalı olması sebebiyle ücretli köleliğe geçilmiştir. Öbür dünyamızın bu dünyadaki yetkili erki gene Diyanet, Şeyh, tarikatlar gibi kurumlarla devam etmektedir. Fiili kölelikten ücretli köleliğe geçince de fiili köle sahipleri yerine ücreti veren sermayedarlar artık yeni erk sahibidir. Bu erk sahipleri içinde bulundukları devleti araç olarak kullanarak hükümlanlıklarını diğer devletlerdeki erk sahiplerinin de mallarına ve paralarına göz dikerek devam ettirmektedirler. Devletlerin orduları bu amaç için kullanılmaktadır. Dünya savaşları ve kargaşalarının sebebi bu emperyalistlerin dünyayı yeniden paylaşım savaşlarıdır. Güçlenen devletler güçsüz düşenleri yiyerek kurtlar sofrasını yeniden düzenlemektedirler. Felsefe burada ne işe yaramaktadır? Felsefileşmiş kültür ne demektir? Felsefileşmemenin zararları nelerdir? Felsefileşmiş bir kültürde, o kültür içinde yaşayan insanın doğumundan ölümüne kadar bir insanı rol model alması gerekiyor. Hintlilerin Buda'sı, Çinlilerin ise Konfüçyüs'ü vardı. Biz böyle bir rol model çıkaracak olgunluğa Yunus Emre ile İslam felsefesinde ancak ulaşabildik. Kapitalist evrede ise bu rol modelimize yeni rol model olarak Atatürk'ü dahil ettik. Bu üst üste bir inşaadır. Her iki rol modelimizde modern Türk insanının doğumundan ölümüne kadar yaşayışına yön vermektedir. Demek ki bizim artık mevcut durumda yeni bir rol modele ihtiyacımız kalmamıştır. Korumamız gereken balığın ihtiyacı olan su gibi, rol modellerle şekillenmiş insanlarımızın içinde yaşayabileceği laik demokratik hukuk devletidir. Şimdi bu rol model safhalarının diğer kültürler ve bizim kültürümüzdeki geçirdiği safhalara bakalım. Hint felsefesi öbür dünyaya dönük bir felsefe gütmüştür ve bu felsefeye uygun rol model olan Buda tipolojisinde insanlar yetiştirmiştir. Çin felsefesi ise bu dünyaya dönük olan rol model Konfüçyüs felsefesi yönünde insan tipolojileri yetiştirmiştir. Eski Yunan felsefesi ise Platon Hint felsefesinin, Aristo ise Çin felsefesinin rol modeli olarak felsefe geliştirmişlerdir. Bu iki tarz felsefeyi bir toplumda yaşatarak çatışmaların çatışmalı birliği olan diyalektik bir süreç içinde batı felsefesinin dinamizmini geliştirerek devam ettirmişlerdir. Feodalitenin doğal sonucu olan dünyevi ve uhrevi lider tipolojileri Platon ve Aristo tipolojileridir. Feodal düzende Uhrevi liderlerin egemen olduğu safhaya da Ortaçağ diyoruz. Burada uhrevi liderlerin dünyevi liderler olan krallara da egemenliği vardır. Türk kültürünün feodal düzendeki, kitaplı dinler safhasındaki uhrevi liderleri Ahmet Yesevi ile başlayıp iki damarda yani Mevlevilik ve Bektaşilik olarak devam ettirilmiştir. Dünyevi ve Uhrevi erklerin kendi aralarındaki erk kavgaları ve de tek erkte uyum sağlayarak uzlaşabildikleri zaman iç kargaşa olmamıştır. Modern ya da kapitalist sisteme geçilince -Tanzimattan sonrası olarak milat kabul ediliyor- erkler yeniden mücadele savaşına girmiştir, Cumhuriyet ile de son olarak dünyevi erk olan laik hukuk devletinin egemenliği ile yeniden konumlanmıştır. Uhrevi erk iktidar mücadelesine devam etmektedir. Batı laik hukuk devletini tüm kurum ve kuruluşları ile oturttuğu için İran gibi yeniden Uhrevi bir erke dönüş riski taşımamaktadır. Türkiye'de ise bu risk zaman zaman kuvvetli olarak kendini hissettirmektedir. Bu riski ortadan kaldırmanın yolu Yunus Emre'nin uhrevi rol model alınarak, uhrevi erkin varlığını bireylerin iç yaşantısına yöneltmektir, Mevlevilik ve Bektaşilik gibi tarikatları sembolik hale getirerek yeni tarikatlarında oluşmasını engellemektir. Modernizmin sloganı "kendi aklını kullanma cesareti göster"dir. Dinde de kendi aklımızı kullanarak menfaat zinciri haline gelmiş dinin doğasına aykırı feodal tarikat örgütlenmelerinin güdümünden kendimizi kurtaracağız. Bunu da felsefe, bilim ve sanata dayalı dünyevi bir eğitim ve yaşam tarzıyla başarabiliriz.

6-559

Türk Humanizmi - Suat Sinanoğlu

Laik açıdan bakılınca, Atatürk devrimi doğunun mistik ya da dogmatik, ama her halde akılcı olmayan zihin yapısından kaynaklanan değerler sisteminin reddi, akılcı ve insancı temellere dayanan yeni bir değerler sisteminin kabulü olarak ortaya çıkmaktadır. Bu yoruma göre, Atatürk devrimi, tarihe geçen ihtilallerin en geniş kapsamlısı, en derine ineni, en radikal ve en hayranlık uyandırıcısı olarak belirmektedir. Atatürk dehaların en büyüğü; eseri, bir tek kişinin gerçekleştirebileceği eserlerin en yücesidir.

Türk Humanizmi - Suat Sinanoğlu - Sayfa:72

17

8 Yorum 2 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-560

3.Mustafa (1757 - 1773) batının üstünlüğünü kabul etmekle beraber, bu yadsınamaz üstünlüğün nereden geldiğini ve ne olduğunu anlamaktan çok uzaktı. O kadar uzaktı ki Resmi Ahmet efendi'yi, hayran olduğu 2.Frederich'ten iki müneccim başı istemekle görevlendirmiştir: Frederich'in giriştiği savaşlardaki başarılarını müneccimlerinin yeteneklerine bağlıyor, tasarladığı savaşları ilan etmek veya etmemek konusunda ve elde edeceği sonuçlar üzerinde onlara danışmak istiyordu.

Alınan kaynak; Türk Humanizmi - Suat Sinanoğlu - Sayfa - 31

Müneccim başı ne iş yapar? TDK Sözlükte Müneccimin karşılığı "yıldız falcısı"dır. En iyi yıldız falcısı anlamına geliyor.

6

1 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-561

Saf aklın vazgeçilmez görevi.

"Saf aklın vazgeçilmez görevi Tanrı, özgürlük ve ölümsüzlüktür. Sonra, en son amacı ise bütün bu gücü ile bunların çözümüne yönelmiş olan metafizik adlı bilimdir. Bu bilimin işleyişi başlangıçta dogmatiktir. Yani, aklın böylesi büyük bir girişime yeterlilik ve yetersizliğinin öncelikle araştırılması yapılmadan bu bilim onun uygulamasına girişmiştir." Kant

Alınan kaynak; İmmanuel Kant ve Transendental İdealizm- Tuncar Tuğcu-Sayfa; 103

İnsanın ben bilincine vardığı günden beri bilinçsiz olarak "Tanrı, özgürlük ve ölümsüzlük"ü aramıştır. Bunu dogmatik olarak yapmıştır der. Metafiziği bir bilim olarak kabul ederek bu idelerin açıklamasını yapmaya çalışmıştır. Önce doğal seleksiyonla bunların nasıl mümkün olduğunu açıklamıştır ve dogmatik kullanımını bize göstermiştir. Her şey uzay ve zaman formumuzun saf formunun fenomenleri tecrübe edebilmesiyle başlamıştır. Bu durum zaten önceden verilmiştir. Hayvanlar ve İnsanlar bu tecrübe edilebilirlik sayesinde yaşamlarını ve türünü devam ettirebilmişlerdir. İnsanı ayırtıran şey doğanın yasalarının kozalitesinin içinden insanın özgürlük kozalitesinin de açığa çıkmasıdır. Özgürlük kozalitesi spontenedir. Özgürlük kozalitesi yapıp yapmama konusunda içgüdüsel davranış dışında bize iradi tercih sunmuştur. Artık bütün yapıp etmelerime iradi olarak karar verebilme yetime sahibim. Yapıp etmelerime iradi karar verebilmem benim ahlak yasalarımdır. Fiili durum doğa yasalarının yanında benim ahlak yasalarımı çıkarmıştır. Artık insan kendi içinde ahlak ve doğa yasalarının çatışmasının bilincindedir. Doğal yasaların kozalitesi olan kozmolojik ide bütün idelerimin başlangıcıdır. Kozmolojik idenin bana sağladığı özgürlük kozalitesi ile başka iki temel idenin daha farkına varıyorum. Bunlardan birincisi psikolojik ide, ben bilincimin farkındalığını sağlayan özgürlük kozalitesi beni şöyle düşündürdü. Benim bir ruhum var. Ben bilincim benim ölümlü olduğumu kabul etmek istememektedir. Bu bir yanılsamadır ve zorunlu olarak ben ölümsüzüm, bedenim ölse de ruhumun ölmeyeceği yanılsamasını zorunlu olarak getirecektir. İçim ruhum, dışım doğadır. Bu ikisini var eden bir üçüncü şey ise Tanrıdır. Buradan zorunlu olarak teolojik ide olan Tanrı kavramına varıyoruz. Dogmatik olarak kurguladığımız pagan ve tek Tanrılı dinler sürecini Kant doğal din kavramıyla nihayete erdirmek istemektedir. Dinlerin dogmalarının aklımın rasyonelitesine uygun olanlarını kabul ederim. Uygun olmayanlarını reddederim demiştir. Teslis Kant'ın aklına uygun gelmediği için reddetmiştir. Ama öldürmeyeceksin, çalmayacaksın gibi genel ahlak yasası sayılan maksimleri ise kabul etmiştir. Bu doğal ahlak yasalarının toplamını da doğal din olarak kabul etmiştir. Saf aklın vazgeçilmez olarak görev edindiği "Tanrı, özgürlük ve ölümsüzlük" idelerini bize açıklamıştır.

6-562

Türk HÜmanizmi

Türk hümanizminin doğuşu Atatürk devriminin toplumsal, hukuksal ve siyasal başarılarının fikir düzeyinde beliren bir sonucu olduğuna göre, Türk devlet adamının yarattığı eserin öneminin ulusal sınırları aştığı ve evrensel bir nitelik kazandığı yadsınamaz....

.....Atatürk devriminin evrensel değeri burada açıkça ortaya çıkmaktadır; çünkü Türkiye bu devrim sayesinde skolastik düşüncenin maddi ve manevi zincirlerini koparabilmiş ve böylece - bugün henüz yeti halinde de olsa - inceleme ve araştırmalarını tam bir özgürlük içinde yapmasını sağlayan temel özgürlükleri kazanmıştır.....

.....Hint bilgelğinde veya Çin sağduyusunda ya da İslam öğretilerinde insanlığın yeni gelişmelere yönelmesini sağlayacak ne varsa, hepsinin evrimin sürekli akışına katkıları ile oluşan bir hümanizm olacaktır. Batılı olmayan toplumların toplumsal ve manevi varlıklarının insancıl değerlerin evrensel ölçütü ile yeniden değerlendirilmesi konusunda, bugünkü Türkiye somut bir örnek ve güvenilir bir önderdir.

Alınan kaynak; Türk HÜmanizmi - Suat Sinanoğlu - Sayfa: 160 - 172

8

4 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-563

«...Zamanın ters, sohbetin faydasız, her reisin bezgin olduğunu ve her başın bir ağrı taşıdığını görünce, evime kapanıp, şeref ve haysiyetimi korudum ve izzet olarak bununla kanaat ettim. Yanımda bulunan ve avucumda ısıldayan hikmet şarabını içerim, içki arkadaşlarım mürekkep şişeleridir, musikim onların çıkardığı seslerdir. Aynı zamanda, artık ülkelerde mevcudiyetleri kalmamış olan hikmet ehlinin sözlerinden meyveler toplarım...»
Farabi

280

22

1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-569

Aklımızı ihraç mı ediyoruz yoksa ithal mi ediyoruz?

Kafamız ekonomi üzerinden çalıştığı için, ekonomiden örnek vererek anlatmak en güzel anlatım olur. Biz ülke olarak bir şeyleri ya üretiyoruz ya da dışarıdan alıyoruz. Bu da dışa bağımlılığı beraberinde getiriyor. Birey olarak düşüncelerimizi de kendimiz mi üretiyoruz yoksa dışarıdan mı alıyoruz? Toplum sağ ve sol jargona göre kutuplaşmış, bu jargonların siyasetçilerinin ve entelektüellerinin ürettiklerini medya organlarından ücretsiz olarak ithal düşüncelerle yürütüyoruz. Duygusal olarak kendimizi herhangi bir tarafa bağlı hissetmeden, her türlü kaynak hakkında araştırma yapıp kendimizi geliştirmeden bireysel ithalatçı olmaktan kurtulamayız. Eğer bir şeyler ihraç etmek istiyorsak üretmek lazım. Üretim de emekle olur. Günler ve aylar süren okuma ve araştırmalarla harcadığımız emeklerin sonucunda kendi fikirlerimiz oluşur. Ürettiğimiz şeyleri ihraç ederiz. Biz bireysel olarak ithalatçı mıyız? İhracatçı mıyız? Maalesef ithalatçı olduğumuz halde, ithal ettiğimiz ürünleri beğenmiyoruz daha kötüsü de ithal ettiğimiz ürünleri başkalarına ihraç etmeye çalışıyoruz. Biraz bir şeyler okusak da pazarda satılan bir ürünü icat ettim edasıyla savunuyoruz. Bir konu hakkında beş yıl okuyup araştırmadan konuşmamak lazım sözünü sevmişimdir. Sonuç olarak sağ ve sol jargonların ürettikleri politik söylemleri kendi orijinal düşüncelerimiz zannediyoruz. Bunların da ateşli savunucuları oluyoruz. Biraz okuyup araştırarak emek harcadığımızda, bize ucuz ve kalitesiz düşünceler ihraç eden adamların da aslında boş konuştuklarını rahatlıkla anlayabiliriz.

20

6 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-565

"İki Mustafa Kemal vardır: Biri ben, et ve kemik, geçici Mustafa Kemal... İkinci Mustafa Kemal, onu "ben" kelimesiyle ifade edemem; o, ben değil, bizdir! O, memleketin her köşesinde yeni fikir, yeni hayat ve büyük ülkü için uğraşan aydın ve savaşçı bir topluluktur. Ben, onların rüyasını temsil ediyorum. Benim teşebbüslerim, onların özlemini çıktıkları şeyleri tatmin içindir. O Mustafa Kemal sizsiniz, hepinizsiniz. Geçici olmayan, yaşaması ve başarılı olması gereken Mustafa Kemal odur!"

282

1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-566

"Çocukken fakirdim. İki kuruş elime geçince bunun bir kuruşunu kitaba verirdim. Eğer böyle olmasaydı, bu yaptıklarımın hiç birini yapamazdım". Mustafa Kemal Atatürk

6 Yorum 4 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

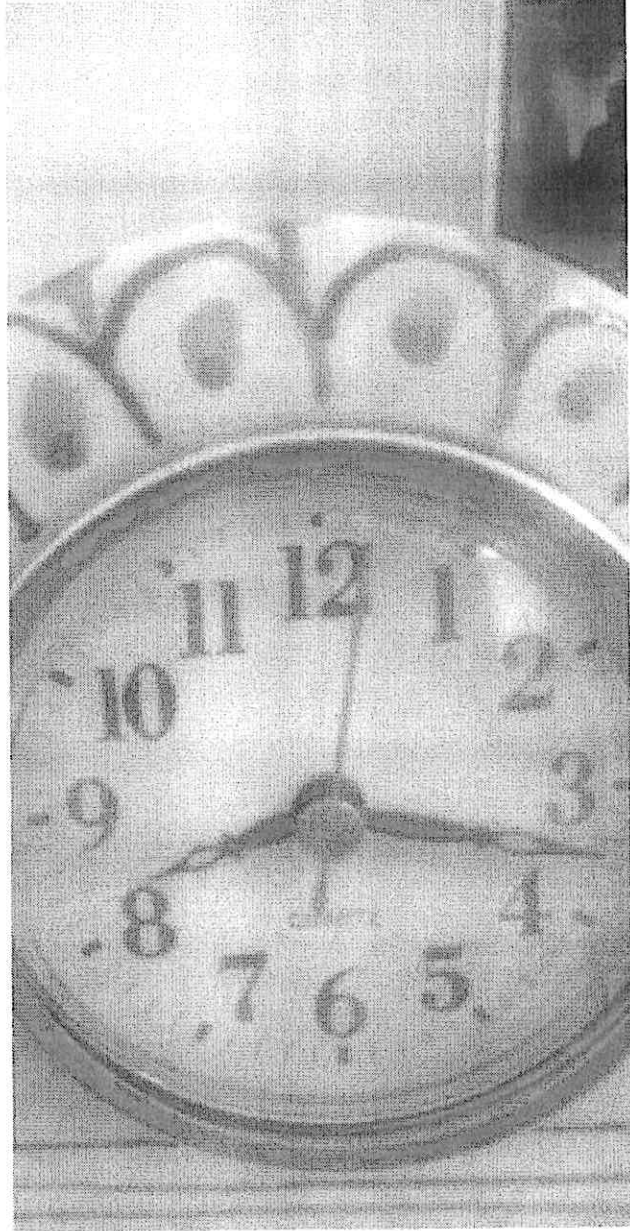
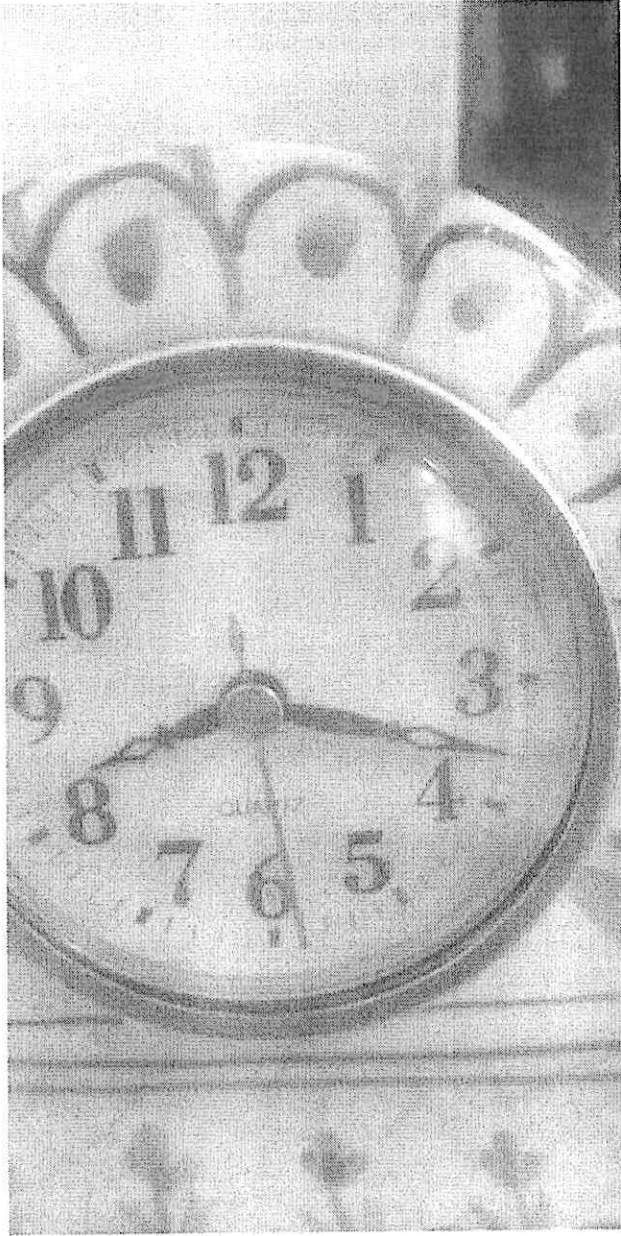
287

6-567

"yan yanalık"(uzay), "eş zamanlılık"(uzaydaki zaman)- "art ardalık"(zaman) - "süreklilik" ('saf ben'deki zaman)

Bu iki resimden ilki bize uzay ve zaman içinde olan "yan yanalık" ile uzay içinde olan arkadaki diğer nesneler ile birlikte bize algılatmaktadır. İkinci resme geçtiğimizde gene uzay içinde "yan yana" aynı nesneleri görmekteyiz. Ama arada bir fark var, aynı nesneleri an be an tekrar gördük. Bu da "eş zamanlılık"tır. Saatin içindeki saniyelerimiz ise birinci resimdeki gibi değildir, ilerlemiştir. Bu da zamanda "art ardalık"tır. Bütün bunları da ben, ben bilincimle zamanda "süreklilik" içinde algılıyorum. Ben bilimcim zamanda ileri ve geri olarak "süreklilik" bilinci ile hareket ediyor. Bu yazıyı okurken de düşüncelerim zamanda sürekli olarak ileri ve geri gidip geliyor.

284

14

3 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-568

Transandantal estetik, dış ve iç görü arasında bağlantı kurar. Dış görü kanalıyla aldığı ham görüleri iç görünün anlama yetisindeki kategorilerinden hayal gücü yetisi vasıtasıyla geçirerek tekil kavramlarımızı oluşturur. Transandantal estetiğin görevi bu kadar. Görevi transandantal mantık gene hayal gücü yetisi aracılığı ile devralarak tekili tümel altına koyar. Transandantal analitik(anlama yetisi ve kategorileri), transandantal estetik ve transandantal mantığın ortak kullanım alanıdır. Transandantal diyalektik idea üretir. Ürettiği üç temel idea Tanrı, ruh ve özgürlüktür. Bu durum aklın pratik kullanımıdır. Transandantal estetik safhası ise aklın teorik kullanımıdır. Bu olup bitenlerin hepsi transandantal ben mekanı içinde ve transandantal ben mekanının bilgisi dahilinde olur. Pratik akıl "yapmalısın" buyruğu ile sistemi kendi kendine hareket ettirir. Bir nevi hareket şube gibi çalışır.

288

6-569

Descartes, Kant ve Hegel'e kadar özbilincin serüveni.

Descartes özbilincine kendi kendisiyle varıyor. İçinde kalan özbilinç, Tanrı dolayımı ile dışa yansıyor. "akozmik" ve "asosyal" bir özbilinç. Kant ise dış duyuyla temasla, empirik ben ile özbilincine varıyor. Bu da "akozmik" olmadığının, ama "asosyal" olduğunun göstergesi. Hegel ise tamamlayıcı üçüncü aşama olarak 'sen' ile 'ben bilincime' varıyorum ve 'üçüncü ben' ile de sosyalleşiyorum diyerek "asosyal" aşamayı da bertaraf ediyor, ben bilincini ya da özbilinci tamamlıyor. Sonuç olarak insan "kendi kendine düşünen" "kozmetik" ve "sosyal" bir varlık olarak Hegel ile tarihsel süreçte özbilincini tamamlıyor.

Yararlanılan kaynak; Tülin Bumin - Hegel'i Okumak

6-570

İNSAN TOPLUMSAL VE POLİTİK BİR VARLIKTIR - DOĞAN GÖÇMEN

Sadece ülkemizde değil, neredeyse tüm dünya çapında politika çekinilen bir alandır. Hemen herkes politik alandır çekinir ve çevresindekilere de politikaya karışmamasını salık verir. Bu, politik alanın rekabet ve şiddet, entrika, dolap ve tezgah dolu olmasından kaynaklanmaktadır. Kısacası, politik alanda hemen her türlü araç ile çalışılmaktadır. Güç ve iktidar istenci için, en azından bu yaygın veya hakim politika anlayışına göre her şey mubahtır. Bu durum politik alanda çıkar kavgalarının gerekirse „ölüm-kalım“ meselesi haline getirilmiş olmasından kaynaklanmaktadır. Doğal olarak; içine girilen veya kararlaştırılan politik yönelimler aynı zamanda kimin çıkarlarının gerçekleştirileceğine ve kimlerin çıkarlarının gerçekleştirilmesinin gündemden kaldırılacağı anlamına gelmektedir.

Fakat eşyanın doğası gereği hiç kimse de politikasız yapamaz. Korkunun bir faydası yoktur; çünkü ta binlerce yıl önce Aristoteles'in belirttiği gibi insan toplumsal varlıktır ve politika, tarihte karşılaştığımız hangi biçimini alırsak alalım, doğrudan söz konusu toplumsallığın şekillendirilmesiyle ilgilidir. İnsan toplumsal varlığına şekil vermeden ve belli bir örgütsellik kazandırmadan toplum olarak bir arada durması mümkün olamaz. Aksi durumda Thomas Hobbes'un uyardığı ve insan için bir olmak ya da olmamak durumu olan herkesin herkese karşı savaşı baş gösterir.

İnsanın zorunlu olarak toplumsal bir varlık olduğuna dair belirlemesini Aristoteles basit bir gözleme dayandırıyor. İnsan insan olduğu ve insan kaldığı sürece toplumun dışında var olamamaktadır. Zira hiç kimse kendi kendine yetememektedir ve canlı bir varlık olmasından kaynaklanan çok yönlü gereksinimlerini gidermek için başkalarının yardımına ihtiyaç duymamaktadır.

Aristoteles'in belirlemesi Farabi'nin, sıkı bir hiyerarşik ilişkiler bütünü olarak tasarladığı ideal devlet teorisine de temel oluşturur. Farabi, insanın toplumsallığını temellendirmek için, Aristoteles'te kozmolojik bir kavram olan ve 18. yüzyılda tarih felsefesini temellendirmek için Rousseau'nun içeriğini köklü bir şekilde yeniden tanımlayarak başvurduğu mükemmelleşme kavramı ile çalışmaktadır. İnsan doğadan verili yapısı gereği mükemmelleşmek isteyen ve mükemmelleşmek zorunda olan bir varlıktır ve insan "mükemmelliğine ancak birbiriyle yardımlaşan birçok insanın bir araya gelmesiyle ulaşabilir." Fârâbi'ye göre, "insanların her biri sözü edilen insanın özel bir ihtiyacı karşılar." Fakat ancak "(t)oplumun bütünü'nün bu katkısı sonucunda herkesin varlığını devam ettirmek ve mükemmelliğe erişmek için muhtaç olduğu şeyler sağlanmış olur."

İnsanın zorunlu olarak toplumsal bir varlık olduğunun basit gözlemin ötesinde sosyolojik, psikolojik ve ahlaki kanıtını, 18. yüzyılda Adam Smith, Ahlakî Duygular Kuramı adlı eserinde insanın doğal kuruluşuna dair derin analizi sonucu getirmiştir. Hegel, Tinin Fenomenolojisi'nde, Smith'in sosyolojik ve psikolojik kanıtını mantıksal kanıtı ile zenginleştirmiştir ve tamamlamıştır. Buna göre, insanın yalnızca dünyaya gelişinde değil, aynı zamanda dünyada var oluşu sırasında da diğeri hep ontolojik bir önceliğe sahiptir. İnsan hem ancak diğeri dolayısıyla var olabilmektedir ve hem de 'ne' ve 'kim' olduğunu ancak diğeri aracılığıyla bilebilmektedir. Bu nedenle insan zorunlu olarak toplumsal bir varlıktır ve onun toplumsallığının ne şekilde ve durumda olduğu insan için yaşamsal bir sorudur. Toplumun toplumsallığının ne ve nasıl olacağına politik alanda karar verilir. Bu nedenle de insan aynı zamanda zorunlu olarak politik bir varlıktır.

Diğer bir deyişle a-politik olan bir insan insan olmanın gereğini ancak çok sınırlı anlamda yerine getirmektedir. İnsana 'politikayla ilgilenme' veya 'politikaya karışma' demek, aslında 'insan olma gereğini tam olarak yerine getirme' buyruğuna denk gelmektedir.

Bilinçli ve sorumlu bir yurttaş olmanın koşulu politik olmaktır. Ortaçağ toplumu politik bir toplum olarak tanımlanır. Modern toplum ise buna karşın bir ekonomik toplumdur. Fakat ekonomik ilişkiler de sonunda güç ve iktidar ilişkileridir. Bu nedenle içinde yaşadığımız toplumu biraz olsun anlamak ve bilinçli olarak yaşamak için politik olmak zorundayız. Yani dünyanın, toplumların, toplumumuzun nasıl işlediğini ve yönetildiğini bilmek ve bu süreçlere aktif olarak katılmak demektir politik olmak. Öyleyse aslında iyi yurttaş yetiştirmek, bilgili politik insan olmaya yetiştirmek demektir. Doğan GÖÇMEN

6

7 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-571

"İnsanın taşı yontması bir devrim ise ona "taş" demesi ikinci bir devrimdir". Bilge Kral Aliye İzzetbegoviç

28

1 Yorum

288

Begën

Yorum Yap

Paylaş

6-572

Mustafa Altınay

9 Mart 2019 ·

“İki ömrüm olsun isterdim; biri yaşamak, diğeri okumak için.”
Goethe ...

2/9

Dürmaz Kömürleri ve 77 diğerk kişi

9 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-573

Doğın Göçmen

20 Şubat 2019 ·

BİR SÖZCÜK: FELSEFE

Philosophia'ya Araplar kendi gramerlerine göre falsifa demiş. Biz de Araplardan alarak incelterek felsefe demişiz. Philosophos'a da Araplar faylasof demiş, biz de gene incelterek feylesof demişiz. Modernleşme ile birlikte Fransızca'dan filozof olarak çevirmişiz. Feylesof kelimesi de kullanımdan kalkmış.

Mustafa Altınay'dan alıntıdır.

290

6-574

Kant'a göre, sanatçının güzeli yaratmasına temel olacak bir takım genel kurallar yoktur. Sanat yapıtı bir dehanın yaratusıdır. Dehaları da genel kurallara bağlamaya olanak yok. Dahinin yaratma gücü doğuştan gelen bir şey. Bir güzellik yaratması, sanatçı yaratması öğrenilir bir şey olamaz, bunun didaktiği yoktur. Sanatçı çalışmaz, yaratır. Sanatçının yaratması da doğanın yaratma gücüne benzeşen(analog) bir şeydir. Canlıları yaratmış olan doğa da bir sanatçıdır.

29/

Alınan Kaynak; Çağdaş Felsefe - Kant'tan Günümüze Felsefe Akımları- Bedia Akarsu - Sayfa:66

11

6-575

"uzay ve zamanın empirik realitesi ve transendental idealitesi".

Şekil 1. Rasyonel Dualizm'de ben merkezde, zaman-mekanda varolan cisim ve maddeyi kapsıyor.
Görünüşleri ya da fenomenleri.

Şekil 2. Transandantal idealizm'de ise ben, zaman-mekanda var olan tüm izlenimler, kendinden şey'lerin kavranılabilen kısmı.

(Empirik realitenin verileri, transendental idealitenin zemini. Şekil 1'deki "ben", iç duyunun "empirik ben"'i. Şekil 2'deki "ben" ise "transendental ben".)

Alınan kaynak: Kant'a Göre Bilgi ve Metafizik'in İmkânı - Aykut Küçükparmak - Sayfa:212

292

6-576

Kant'ın Pratik Felsefesi - Cengiz Iskender Özkan

....Ahlak yasasının sentetik a priori bir ilke olabilmesinin olanagı, yine insanın bu ikili varlık yapısında temelini bulur. Ahlak yasası akıl sahibi her varlık için geçerli olması nedeniyle a priori bir ilkedir; zorunluluğunun temelini de aklın varlık yapısında bulur. Ama bu zorunluluk insan için gereklilik olarak ortaya çıktığından ve insan, aklın buyurduğu bu gerekliliğe, doğal yapısında bulunan eğilimler ve güdülerden dolayı karşı gelebildiğinden, aynı zamanda sentetik bir önermedir.

Öyleyse sentetik a priori bir ilke olan ahlak yasasının varlık koşulu, insanın bu ikili yapısı içinde, onun bir akıl varlığı olmasıdır. Böylece ahlak yasası da yalnızca akıl sahibi bütün varlıklar için geçerli olan bir yasa olabilmesidir.....

.....Bununla birlikte özgürlük de ahlak yasasının varlık temelini oluşturur. İnsan özgür bir varlık olduğu için, bir akıl varlığı olduğu için -çünkü özgürlük aklın istemeye kendi yasasını koymasındır- ahlak yasası varolabilir.

Kant etiginde "yapabilirsin"den "yapmalısın"ın çıkışı, özgürlükten ahlak yasasının çıkışı, özgür olma olanagından özgürlüğün gerçekleştirilmesine geçiş; bunların hepsi aynı anlama gelir ve insandan kişiye geçiş, bir insan ontolojisinden etige geçiştir.

Etik biliminin olanagının koşulu bir insan felsefesi, Felsefi Antropoloji, ya da bu konuşmada geçtiği biçimiyle bir insan ontolojisi. Felsefi antropoloji bir insan ontolojisi; çünkü insanın varlık yapısını, varlık içindeki özel yerini soruşturur. İnsana insan olmasından dolayı ait olan özellikleri ve olanakları araştırır.

Aynı şekilde Etik de Felsefi antropolojinin bilgisel olanagı olur. İnsanın ne olduğuna onun yapıp ettiklerinden hareketle yanıt verebiliriz. Bu gün kimi felsefeciler Kant Etiginin temelinde bir Felsefi Antropolojinin bulunmadığını söylemektedir. Oysa yalnız Kant etiginin değil, her Etigın temelinde bir Felsefi Antropoloji vardır. Felsefi Antropolojisiz bir Etik varolamaz, çünkü söylediğimiz gibi Felsefi Antropoloji Etik için varlık temelidir.

İşte bu nedenle, yalnızca Kant etigi değil, her etik bir insan anlayışına, bir insan ontolojisine, ya da bilinen adıyla bir felsefi antropolojiye gerek duyar. Kant'ın pratik felsefesinin önemi de burada ortaya çıkar: Kant Etiginde etik bir araştırmanın nasıl bir yaklaşımla yapılması gerektiği görünmektedir. Bu Kant'ın Etigindeki ontolojik yaklaşımın, yani onun etiginin bir insan görüşüne dayandığının göstergesidir. Bu yaklaşımın farkına varmak, hem Kant'ı doğru anlamak için bir anahtardır, hem de etik üzerine çalışan bir araştırmacı için Kant'ın gösterdiği, etik bir araştırmanın temellerinin nerede aranması gerektiğine ilişkin bir anahtardır.

Alınan kaynak; Immanuel Kant - Mugla Üniversitesi Uluslararası Kant Sempozyumu Bildirileri - Makale adı; Kant'ın Pratik Felsefesi - Makale Yazarı; Cengiz Iskender Özkan

6-577

Sanki Kant bu yaklaşımıyla, Galileo Galilei'nin "doğanın kitabı matematik dilinde yazılmıştır, bu dili bilmeyenler için evren içinden çıkılmaz karanlık bir labirent gibidir" savını temellendirmek ister gibidir.

Alınan kaynak; Immanuel Kant - Muğla Üniversitesi Uluslararası Kant Sempozyumu Bildirileri - Vadi Yayınları - Makale adı; "sentetik a priori" Gerçekten Çöktü mü? Makale yazarı; Zekeriya Kutlusoy - Sayfa:56

11

9 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-578

Güneşli Aylı Dünya

Gecemizi gündüzümüzü aydınlatır. Düz bir döngüselligi vardır. Güneş doğudan doğar, arkamızdan batır. Güneş batır batmaz Ay aydınlatma vazifesini alır. Güneş ve Ay birbirlerini kovalayarak zaman akar gider. Bir de güneşin ve ayın olmadığı karanlık dünyamız vardır. Orası da yeraltı dünyamızdır. Orada ışık yoktur. Gözlerimiz kapanmış gibi karanlıktır orası. Kötü olan şey oradan gelir. İyi olan şeyler ise yıldızlı gökyüzünden gelir. Ortada yaşadığımız dünyayı kötü olan ruhlar aşağıdan, iyi olan ruhlar ise yukarıdan tesir eder.

6-579

Duygunun mantığa hakim olması şoförün direksiyon hakimiyetini kaybetmesi demektir.

6-580

Yabancılaşmanın kökeni

Bütün hayvanlar kendi sürülerinin içinde yaşarlar. İnsan kendi sürüsünden başka hayvan sürülerinin peşine takılarak yaşamaya başladığından beri kendini o sürüye ait hissetmiştir. Ait hissetmek soyunun o hayvandan geldiğine inanmaktır. Bu ilk olarak belki de geyik idi. Ama biz kurttan soyumuzun geldiğine inanırız. Bu durum hayvanbiçimciliktir, zoomorfizmdir. Sonradan insanbiçimcilğe, antropomorfizme dönüştük. Varoluşumuzun farkındalığı yabancılaşma ile başlamıştır. İnsanoğlu guguk kuşu yavrusunu büyüten bir güvercin gibi kurtların yavrularının kendi yavruları olmadığını sonradan anlamıştır. Vahşi doğanın kurdun sürü olarak paramparça eden gücüne büyülu olarak bağlanmasından kendini uzun süre kurtaramamıştır. Güç gözümüzü kör etmiştir. Belki de güce tapmak, güce boyun eğmek, güçlü olanla aidiyet kurmak da bu ilkel yanımıza dayanmaktadır.

Raşat Çamurlu, Hürriyet Tekdurmaz ve 10 diğer kişi

5 Yorum

Begën

Yorum Yap

Paylaş

6-581

Gılgamış ne aramıştır?

Ölümsüzlüğü aramıştır. İnsanın mücadelesi hep kendisi ve sevdiklerinin hayatta kalması için olmuştur. Doğal olarak hayatta kalmayı başarabilmeyi yeterli görmemiştir, ölümsüzlüğü de istemiştir. Kim verebilirdi peki ona ölümsüzlüğü? Tabii ki Tanrı.

6-582

Herkes fenomen(görünür) olmak istiyor. Ben ise numen(düşünülür) olmak istiyorum.

Fürkan Arıcan, Doğan Göçmen ve 73 diğer kişi

14 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-583

ucu bucağı

ucu>yucu>yüce, ucunu bulamadığımızdır. buca 'geri döndürmek, geri çevirmek'. buca 'geri dönebileceğimiz, çepeçevre kavrayabileceğimiz'. Bucaga örnek 'memleket, semt, mahalle; dağ eteği; dağ tepesi; taraf, öte, uzak; ırmak kenarı, sahil' (Gülensoy 115)

Anladığımız, hayalimizde canlandırabildiğimiz her şeyin ucu bucağı vardır. Ucunu bulamadığımız, bucağını hayalinde canlandıramadığımız neresidir? Önceden dünyanın ucunu bucağını bilmiyorduk ama artık biliyoruz. Peki şimdi ucu bucağı olmayan yer neresidir? Gökyüzüdür. Orasının ucunu bucağını bilmiyoruz. Peki zihnimiz ucunu ve bucağını bulamayınca ne yapar? Onu yüceleştirir. ucu>yucu>yüce olan ucu bucağı olmayandır. Ucunu bucağını bildiklerimiz, uzay ve zaman içinde kavradıklarımız, sonlu olanlardır. Ucunu bucağını bilemediklerimiz, uzay ve zaman içinde kavrayamadıklarımız, sonsuz olanlardır. Sonuç olarak sonlu olanla sonsuz olanın var olduğu iki dünyamız var. Sonlu dünyamız görünür dünyadır, sonsuz olan ise düşünülür dünyadır. Sonlu olan için bir sonuca varıyoruz. Sonsuz olan için ise aklımız sürekli bir çatışma içindedir. Düşünerek kavrayamamanın sonucunda akıl bir şey yapıyor, ide üretiyor. İlk ürettiği ide benim ruhum sonsuzdur, ikinci ürettiği ide ise sonsuzluğun sahibi Tanrıdır. Bu akıl yetimizin ürettiği idelerdir. Hayal gücü yetimizin ürettiği idelerle de hayal dünyamızda sonsuzluğu ararız. Hayal dünyamızda bu sonsuzluğa giden yol ucu>yucu>yücedir. Akıl yetimizin ürettiği ideler kozmolojik idedir, Hayal gücü yetimizin ürettiği ideler estetik idedir. Akıl ile duyguya iki kızkardeş derler. Büyük kız kardeşi aklın idelerini(kozmolojik ide) üretir, küçük kız kardeş ise duyguların idelerini(estetik ide) üretir

kendi

ki/ke 'içeride' +n+tü 'bulunma hali eki' kentü>kendi (Gülensoy 397)

kendiliğinden 'içinden geldiği gibi, doğaçlama'. kendi kendini içeriden bilinçli olarak hareket ettirebilen şey 'insan'.

6-585

Gök Tanrı burnumuza üfleyerek akıl, kulagımıza üfleyerek can vermiştir.

Gök Tanrı insanın burnundan yukarı doğru üfleyerek fiziki kafa tasının içindeki beynini hareket ettirerek ona akıl vermiştir.

Kulaklarından aşağıya doğru üflediği zaman ise göğüs kafesinin içindeki yüregi hareketlendirerek ona cesaret, karaciğerlerini hareket ettirerek ona merhamet, akciğerlerini hava ile hareket eder hale getirerek iç ve dış dünyasını bütün bu organlarla koordine eden bir can vermiştir. Bu canın içinde ise duygu dünyası vardır.

6-586

Siyasetçi ile lider arasındaki fark nedir?

Siyasetçi ağızına geleni konuşur. Lider ise ağızına gelen her kelimeyi akıl süzgecinden geçirerek konuşur. Devlete canı pahasına hizmet etmiş paşalara zevzek kelimesini ancak bir siyasetçi kullanır. Diğerleri zaten siyasetçi biliyoruz. Yıllardır Kasımpaşa ağız ile ağızına geleni konuşuyorlar. Lider olmak her babayigidin harcı değildir. Bizim siyasetçilerimiz çakma liderdir. Toplumun gerçek liderlere ihtiyacı vardır.

6-587

Radikallik nedir?

Dört kişinin bir masada tartışmak için oturduğunu kabul edelim. İçlerinden birisi silahını çıkarıp masanın üstüne koydu diyelim. Artık o dört kişi ne kadar iyi niyetli tartışırsa tartışsın, radikal tavır koyanın gölgesinde tartışma yürür. Radikal bir tavra karşı nasıl tavır alınmalıdır? Sen de silahını çıkarıp masanın üstüne koyarsan anca eşit şartlara gelersin. Bugün Türkiye'de radikal siyaset yapmakla, diğer radikal olmayanların radikallerin güdümüne girmesi, kutuplaştırıp taraf oluşturur. Radikal duruşun panzehiri karşı radikal duruştur. Ortada üçüncü bir unsur var, o da devlettir. Devlet resmi olarak silah kullanma hakkına sahiptir. Devletin otoritesinin olmadığı yerde radikal siyaset varolabilir ya da radikal siyasetin amacı devletin otoritesine karşı kendi otoritesini kurmasıdır. PKK/HDP'nin siyaseti devletin varlığına karşı radikal bir siyasettir. Gayrimeşrudur. Peki devlet yönetimine karşı radikal siyaset hangi şartlarda meşrudur. Devleti yönetenler devletin resmi kuruluş felsefesine aykırı hareket ediyorsa radikal söylem meşrudur. Burada amaç devleti yıkıp başka bir devlet kurmak değildir. Devletin resmi felsefesine yönelmesini istemektir. Ben yüzde seksen oy aldım. Referandum yapıp Şeriat kanunlarını getireceğim diye oylama yapabilir misin? Yapamazsın. Çünkü burada radikal siyaset devreye girer. Peki bu radikal söylem nedir? Ey Türk Gençliği!... Birinci vazifen Türk İstiklalini ve Cumhuriyetini korumaktır. Peki ne ile koruyacaksın? Muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanda mevcuttur. Demek ki neymiş, gerek PKK/HDP zihniyetine karşı gerekse Şeriat kanunları ile devleti yönetmeye kalkışanlara karşı radikal siyaset meşrudur. İlgililere ve yetkililere arz ederim.

6-588

Türkçenin etimoloji sözlüklerine, sigara bağımlısının sigara paketine bağımlı olması gibi bağımlı hale gelmişim.

6-589

Jivkov Demokrasisi

Demokrasi var mı bizde? Var. Adı da Jivkov Demokrasisi.

Özal dönemi idi, Bulgaristan'dan Jivkov rejiminden kaçan Bir Bulgar göçmeni vatandaşımız, buraya gelince hayretler içinde kaldığını söyledi. Neden diye sorunca burada herkes Özal'a küfür ediyor, kimseye bir şey olmuyor dedi. Kahkahayı patlattıktan sonra neden diye sordum. Orada Jivkov'a küfür et hemen biri seni ihbar eder on beş dakika sonra seni polisler gelir tutuklar dedi. Hayretler içinde kaldım. Gördüm ki artık herkes sanal ortamda bile yazmaya korkuyor. Demokrasimizin bir adının olması lazım, adı da Jivkov demokrasisidir. Demokrasi var mı? Evet var. Adı da Jivkov demokrasisi.

6-592

Sıfır makyaj

Doğal güzelliğe insan elinin değmesidir. Sıfır makyaj ise insan eli değmeyen doğal güzelliştir. Buradan doğanın kanunları ile özgürlüğün kanunları diye devam edecek olursam, doğanın kendine göre kanunları ve düzeni var, ben ona müdahale ettiğim anda kendi kanunlarım ve düzenlerime göre yönlendirmiş oluyorum. Su yukarıdan aşağıya doğru akar, bu doğanın kanunudur. Ben suyu pompalar koyarak aşağıdan yukarı doğru da akıtabilirim. Aslında insan doğanın kanunlarına kafa tutar, sen öyle yapıyorsun ama ben de böyle yapıyorum diye doğa kanunlarına kendi özgürlük kanunlarını dayatır. Doğanın sanatına karşı insanın kendi sanatını dayatması da sıfır makyaj kavramı ile ipucu yakaladığımız bir alandır. Doğâ ben seni böyle güzel yarattım der, insan da doğaya meydan okur ben daha güzel olacağım diye iddiada bulunur. Doğal güzelliğe insan eli değmesi, doğâ güzelliğine insanın kafa tutmasıdır. Ben daha güzelini yaparım iddiasıdır.

İç döngümüz ve başkalarının iç döngüleri.

Kendi kelimelerimle kendi iç döngümü anlamaya çalışıyorum. Başkalarının kelimeleri ile başkalarının iç döngülerini de elbette bilmek gerekiyor. Kendi benliğimi bilerek ilk önce benlik bilincine varmam gerekiyor ki başkasının benliği hakkında da kendi benliğim üzerinden akıl yürütebileyim, akıl yürütebilelim. Başkasının benleri benim dilimi konuşmayan benlerdir. Benim benim, benim dilimi konuşan benlerin bir parçasıdır. Başkasından ödünç kelimeler almam beni başkası yapmaz. Beni başkası yapacak olan onun gibi düşünmemdir. Başkasını kendimden üstün görmemdir. Başkasının diline hayran olmamdır. Başkasına hayranlık dilde başlar. Bu hayranlık oltaya takılmış balık gibidir. Ya balık oltadan kurtulur ya da çırpına çırpına başkası olur. Arapça'nın oltasından kurtulmaya çalışırken İngilizcenin oltasına takıldık. Aslında İngilizcenin oltasına takılanlara Arapça'nın oltasına takılanlar arasında bir rekabetimiz var. Kim kazanırsa kazansın gene biz kaybedeceğiz. Ne zaman kazanacağız? Kendi dilimize başkasının dilinden daha çok hayran olduğumuz zaman.

Türk dünyası neresidir?

Türk dünyası deyince neresi olduğu belli olmayan bir alan zihnimizde canlanır. Hemen peşinden zihnimizde Orta Asya Türk devletleri canlanır. Aslında Türk dünyası geçmişte Türklerin yaşadıkları alanlar ve bugünde halen oralarda geçmişten kalan ve sonradan oralara göç eden insanlarımızın toplamının yaşadığı alandır. Peki bu alanı zihnimizde nasıl canlandırırız? Basit olarak Karadeniz'in üst tarafında ve alt tarafında yaşayan Türkler olarak ikiye ayırabiliriz. Kuzeyimiz Karadeniz'in üstü, Güneyimiz ise Karadeniz'in altıdır. Türkiye haritasını her yöne doğru yayıldığını düşünürsek Kuzeydoğumuzda Sibiry Türkleri kalır. Kuzeybatımızda ise bizim Kıpçak, Batıların da Kuman dedikleri Avrasya coğrafyasındaki Türkler akla gelir. Bu sınır Bulgaristan Türklerinden Sibiry Türklerine kadar Karadenizin üstünden giden kuşaktır. Onlar Karadenizin üstündeki kuzeyin çocuklarıdır. Güneyin çocuklarına gelirsek onlar da Çin'deki Türkler Güneydoğu Türkleri diğer bize kadar gelen Türkler ise Güneybatı Türkleridir. Karadenizin altından gelen Türk dünyasının coğrafyası da böyledir. Fiziki olarak Türklerin geçmişte ve bugün yaşadıkları topraklardır.

Rüşat Çamurlu, Şenol Yıldız ve 9 diğer kişi

2 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

6-595

Nazım Usta'dan iki şiir...

Davet

Dörtlü gelip Uzak Asya'dan
Akdeniz'e bir kıvrak başı gibi uzanan
bu memleket bizim!

Bilekler kan içinde, dişler kenetli, ayaklar çıplak
ve ipek bir halıya benziyen toprak,
bu cehennem, bu cennet bizim.

Kapansın el kapıları, bir daha açılmasın,
yok edin insanın insana kulluğunu,
bu davet bizim.

Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür
ve bir orman gibi kardeşçesine,
bu hasret bizim!

Delikanlım!

İyi bak yıldızlara, onları belki bir daha göremezsin...
Belki bir daha yıldızların ışığında kollarını ufuklar gibi açıp geremezsın...

Delikanlım!

Senin kafanın içi yıldızlı karanlıklar kadar güzel, korkunç, kudretli ve iyidir.
Yıldızlar ve senin kafan kâinatın en mükemmel şeyidir.

Delikanlım!

Sen ki, ya bir köşe başında kan sızarak kaşından gebereceksin, ya da bir darağacında can vereceksin.
İyi bak yıldızlara onları göremezsin bir daha

Delikanlım!

Belki beni anladın, belki anlamadın. Kesiyorum sözümü.
Sevmek mükemmel iş delikanlım. Sev bakalım...
Mademki kafanda ışıklı bir gece var, benden izin sana, sev sevebildiğin kadar...

6-596

Demirtaş "milliyetçi olmayan cephe kuracağız".

Öyle mi talimat geldi KCK/PKK'dan? İşine gelince milleti Kobani, özerk Kürdistan diye kışkırt sokağa dök, çukur kazdır, ırkçılığın ve milliyetçiliğin kralını yap. İşine gelmedi mi milliyetçi olmayan cephe kuracağım de. Türk siyasetinin eli kanlı ikiyüzlüsü, senin demokrat numaralarını kim yutar.

6-597

komputer 'bilgisayar', filozof 'bilgisever'.

Siz bilgisever misiniz?

Evet, ben bilgiseverim. 😊

Burada bilgisayara meydan okuma da vardır. Sen bilgiyi sayarsın ama sevemezsin. Seven sayandan üstündür. İstedigğiniz kadar yapay zeka yapın, seven insan olan bir yapay zeka yapamazsınız. Çünkü onu ancak doğa yapar. Sizin yapay zekanız aşık olabilir mi? Olsa da kime ve neye göre aşık olacak?

6-600

Türk dilinin estetiği.

Estetik, beğeni biçimidir. Nasıl beğenir, nasıl hoşuna gider? Göz merkezli bir yaklaşımdır. Gözün ilk anda gördüğü ve edindiği izlenimdir. Bütün Türkçe kökenli kelimelerimizin türetilmesi ilk anda edindiği izlenime dayanır. Doğaçlamadır. Düşünce kazanına giren doğal kelimeler pişirilirken deforme oluyor. Bu da dilin mutfak kültürünü oluşturuyor. Bizim dilimizin mutfak kültüründeki amaç düşüncede pişen kelimeye de bakınca ilk gördüğü anki izlenimi tekrar yakalamaktır. İşte düşünce üretenler Türkçe kökenli kelimeleri aslında uzaklaştırarak biçim aldırınca bu sefer halktan kopuk bir dil meydana geliyor. Bu yanlış bir yönelimdir. İkincisi ise dilimize Türkçe kökenli olmayan kelimelerin haddinden fazla girmesidir. Buda zihnin kendi işleyişinde hazımsızlığa sebebiyet veriyor. Yenilen yemeğin midemize oturması gibi Arapça ve Farsça kelimeler dilimize oturmuştur. Nisbeten hazım olsa da başka bir sorun ortaya çıkmıştır. Arap kafasıyla akıl yürütmek. Bunun alternatifi Latin kafasıyla akıl yürütmek değildir. Doğru olan Türk kafasıyla akıl yürütmektir. Bunu nasıl yapacağız? Kelimelerimizin ilk önce Türkçe kökenli olanlarını çok iyi bileceğiz. Ben bile o kadar uğraştığım halde tur 'dolaşmak', ile tur>dur kelimesinin nasıl aynı mantıkla yürüdüğünü çözmeye çalıştım. Bir türlü işin içinden çıkamadım. Ancak tur 'dolaşmak' olan kelimenin Türkçe kökenli olmadığını anlayınca zihnimdeki çelişkiyi çözdüm. Ama tur>dur Türkçe kökenli bir kelimedir. Zihnimizi bulanıklıktan kurtarmanın yolu Türkçe kökenli kelimelerle akıl yürütmektir. Bu akıl yürütmeyi gelenek haline getirmektir. Hedef yeni kelimeler üretmek değil, akıl yürütmeyi öğrenmektir. Türkçe kökenli kelimelerle akıl yürütmek durgun su üzerinde kayıkla dolaşarak doğanın içinde kendini hissetmektir.

Yazı ile görsel arasındaki fark nedir?

Örneğin filmini seyrettim, kitabını ayrıyeten okumaya gerek yok dersem ne olur? Olmaz. Görsel olan görme duyusuna hitap eder, yazı ise hayal gücü yetisine hitap eder. Kelimeleri ve cümleleri zihnimizde canlandırıyoruz. Yazıyı resmediyoruz. Direk resme baktığımızda gözden hayal gücü yetisi vasıtasıyla akla transfer yapıyoruz. Okuduğumuzda ise görsel harfleri hayalgücü yetisi vasıtasıyla resmedip akla transfer ediyoruz. Bu bakarak anlamakla düşünerek anlamamanın başka bir biçimi. Filmini seyrettiğimiz kitap yönetmenin hayalgücünde anladığıdır, tasavvur ettiği. Ama kitapta yazan direk, aracısız kendi tasavvur gücüyle bizim hayalgücümüze hitap ediyor. Hem kitabı okuyup hem de filmini seyrettik mi de bu sefer farklı iki karakterin anlatımı ile karşı karşıya kalırız. Okuma alışkanlığı kazanmak da zaten hayal gücü yetisi ile tasavvur edebilme zevkine de sahip olmaktır. Görmek, doğal olarak gözümüzün zevkine aittir. Okumak ise hayalgücü yetimizle farklı şekilde zevk almaktır. İki cümle okuyunca başım ağrıyor, okumak beni sıkıyor diyenler bu zevkten mahrum olanlardır.

7- 602

'ka:daş, kar:deş'

'ka' aynı soydan olmak, kadaş ise akrabadır. karındaş>kardeş ise aynı karından doğandır. Eski metin çevirilerinde aralarındaki fark bilinmediğinde birbirinin yerine kullanılabiliyor.

7-603

tike 'bir parça et, bir parça ekmek, bir yudum su, bir parça olan her şey'.

Zincirleme akıl yürütebilmek için bazen ipucu gerekiyor. Bu tike kavramı da bize zincirleme akıl yürütecektir. Tikel olan 'bütünün bir parçası', karşıtı ise tümeldir. Bir yudum su, tüm suların bir yudumudur. Buna nicedir diye devam edebiliriz. Ne kadardır? Suyun miktarı ne kadardır? En uç cevap evrende ne kadar hidrojen atomu ile oksijen atomu etkileşime geçmişse o kadardır. Demek ki evrenin her tarafında suya denk gelebilirim. Nicelik oluşum halinde olan bir şeyin parça halinde algılanmasıdır. Tikel ve tümeli nicelik olarak açıkladık. Şimdi de karşıtı tekil ve çoğul ile niteliğe gelelim. Burada da ip ucu olarak nite kelimesinden hareket etmek lazım. nite 'nasıl, niçin'. Su nasıl bir şeydir ve niçin böyledir? Su sıvı bir şeydir. Hidrojen ve oksijen gazıyla meydana gelir. Niçin sudur? Oksijen ve hidrojen gazları karıştığı için sudur. Burada suya tek, müstakil bir şahsiyetmiş gibi davranınız. Tekil olan suyun çoğul hali nasıldır? Her bir tek hidrojen ve oksijen atomunun birleşmesinden tekil bir su oluşur. Onların çoklu halde durması da çoğuludur. Sonuç olarak her şeyin niceliğini ve niteliğini bilebilmek için onu atomlarına ayırmak kâfidir. Peki sorun nedir? Beni bu yazıyı yazmaya iten nedir? Doğal olarak akıl yürüterek türetilen kelimelerle anlamaya çalışmanın ne kadar zor olduğu, zincirleme anlamadan insanların kavrayamayacağıdır. Kelimeleri nasıl Türkçeleştiriyorsak akıl yürütmeleri de Türkçeleştirmemiz gerekiyor. Peki bu neden gereklidir? Bizim gibi düşünebilmek için gereklidir. Asimilasyon onun gibi düşünmekle başlar. Ağırlıklı olarak Arapça ve Latince akıl yürütmeleri ile düşünüyoruz. Bu da damarlarda tıkanıklığa sebebiyet vermek gibidir. Başkası gibi düşünmek damarlardaki kanın akışının ağırlaşması gibidir. Sonuç olarak bünye onun gibi düşünmeye başlar. Ne demiş Yahya Kemal Bayatlı "Türk ana babadan doğup Türk ismi almak kâfi değildir. Türk gibi düşünmek gerekir". Türk gibi düşünebilmek, Türkçenin gramerine ve zihin yapısına göre akıl yürütmek demektir. Buradan plaza diliyle, Türkçe gibi İngilizce konuşmak bugün nasılsa, önceden de Arapça ve Farsça ile Osmanlıca denilen halktan kopuk bir dilin oluşması ile aynı şeydir. Çünkü Türk gibi düşünüp davranmamanın varacağı sonuç budur. Bu da asimile olamama durumunun verdiği iki arada bir derede kalmaktır. Önceden Arap, Fars ve Türk arasında hangi milletten ve dilden konuştuğu belli olmayan bir insan tipi yarattık. Şimdi de İngiliz ile Türk karışımı hangi milletten olduğu belli olmayan insan tipi yaratmaya çalışıyoruz. Baypas amaliyatı gerekiyor. Tıkalı damarları açmak gerekiyor. Onun içinde Türk zihin yapısına uygun kökeni Türkçe olan kelimeleri temel alarak, Türk zihin yapısına göre akıl yürütmek gerekiyor.

7-604

uçu bardı>uçu vardı 'ölmüşlerinin yanına gitti'.

Peki ölmüşlerinin olduğu yer neresi?

uçmak 'cennet'

Mekanımız uçmak olsun.

7-605

"Evli Barklı ne demek?

Ev, çadırdır. Hareket ettikçe değıştiririz ki bugün de evimizi değıştirebiliriz. Bark ise mezardır, yeri sabittir değıştiremeyiz. İki değerli şeyimiz, ev evimizdeki ailemiz ve barkımızdaki ailemizin ebedi uykuda uyuyanlarıdır."

7- 606

Kırtan yüze.

Dört dörtlüğün dopdolu hali olan kırtır. Kırklara karışırız. Kırk bir kere maşaallah dedik mi doluluğu da aşarız. Bu taşma nereye kadar gider. Bu taşma yüzde durur. yü 'yürümek', yüz ise hareket edilen yüzeydir. Yüzmek de su yüzeyinde hareket etmektir. Yüzümüz de en önemli yüzeyimizdir. İnsanlar birbirlerinin yüzeyine(yüzüne) bakarlar. Yüz kavranabilir, anlaşılabilir yüzeydir. Bin de yüzü aşmaktır. Yüzlerin üst üste binmesidir. On bin ise Tümandır. Tamamlanmış bir bütündür, tümüdür.

Ne demiş şair;

Göklerden inmiş ferman

İşte bugün geldi zaman

Türk ordusu tümen tümen

Tufan olup eser bugün...

2-607

Türkçe kelimeler ve Türkçe kökenli kelimeler.

Türkçede benimsenmiş ve kullanım alanı bulmuş kelimeler Türkçe kelimelerdir. Türkçe kökenli kelimeler ise tarihi olarak Türkçe bir köke dayalı olan kelimelerdir. Yapılan hata kökenini araştırırken diyelim Latince kökenli bir kelimeyi de Türkçe kökenliymiş gibi akıl yürütmemizdir. Latince kökenli bir kelimenin kökenini açıklarken başka bir Latince kelimeyle ve aynı köke bağlı diğer Latince kelimelerle zincirleme köken açıklamasına gideriz. Dolayısıyla zihnimiz Latincenin düşüncü ve davranışına göre yönelir. Aynı örneği sıklıkla Arapça kelimeler içinde yaparız. Zincirleme Arapça kelimeleri birbirine bağlarız. Bu durum köken araştırmaları için zorunludur. Ama Türkçe kökenli bir kelimeyi aynı şekilde akıl yürüterek açıklamayız. Peki bu durumun ne zararı var? Kendi zihin yapımızın kelime üretme ve türetme yollarını bilmiyoruz. Öğrenmeye de heves etmiyoruz. Başkalarının dillerinin kökeninde akıl yürütürken büyük bir haz duyuyoruz. Ama aynı hazzı kendi kelimelerimizin kökenini açıklarken duymuyoruz, açıklamıyoruz da zaten, daha doğrusu ilgilenmiyoruz. Yabancı olan bir şeye hayranlığımız dilimize kadar nüfus etmiştir. Yabancı olan bir şeyi bize ait olan bir şeyden daha çok seviyoruz. Bu durum kendi çocuğuna üvey evlat muamelesi yapıp başkasının çocuğunu bağrımıza basmaya benziyor. Elbette bütün çocukları seveceğiz ama bizim çocuğumuz öncelikli olarak en çok ilgi ve sevgi hakkına sahiptir. Ben kendi çocuğumu başkasının çocuğundan daha çok sevmek için gayret gösteriyorum. Zihnimin kendi kendisiyle yabancılaşmasına karşı mücadele veriyorum.

7-608

Felsefe yapmak direksiyon kursu almaya benzer.

Kendi arabayı kendin kullanırsın. Kendi aklınla kendi kendini yönetirsin. Acemilik dönemlerinde direksiyona, frene ve gaza başkasının müdahale ettiğini görürsün. Kendi başına özerk arabayı kullanmaya başlayınca artık felsefe yapmaya da başladın demektir. Hayat gene zordur ama artık kendi hayatını kendin yönlendiriyorsundur. Başkalarının kararları ve emirleri ile hareket etmiyorsundur.

Kutadgu Bilig 329

adırsa ödürse seçe bilse öz

Ꞑamuġ iş içinde yitiġ tutsa köz

“Ayırt eder, eler, seçebilir ve her işte gözünü keskin tutarsa, ”

adırsa>ayırsa(fiili olarak ayırabilse) ödürse(öd 'zaman', zaman olarak ayırabilse) seçe bilse (se 'istemek', isteyerek ayırsa, bilse 'bilerek', seçtiğini bilerek ayırabilse) öz (kendi)

Hzirriyet Tekdurmaz, Münire Levent ve 10 diğer kişi

Gönül ve Akıl

Gönül duygularımızın aklıdır. Duygularımız adına karar verir. Göğüs kafesindedir. Gönül sadece yürek(kalp) değildir. Yürek gönülün bir parçasıdır. Cigërimiz de en az yürek kadar gönlün kararlarında etkilidir. Aklımız ise başımızdadır. Baskın olan odur. Bizim dünyada varlığımızın sürdürmemize sebebiyet veren odur. Gönlümüzün sesine kulak versek de asıl bizi yöneten akıldır. Duygular bizi hiç bir yere götürmez. Duyguların rotası yoktur. Hani derler ya, gönlü ayran olanın çalkalayanı çok olur diye. Gönlün doğası ayran olmaya meyillidir. Gene akıl ona bir istikamet çizer. Tabi aklın istikamet çizmesine fırsat verirsek. Midemiz bunalınca gönlüm bunaldı deriz. Gönlümüzün göğüs kafesinin içinde dolanması gibi. Gönlümüzü kundaklanmış bebek gibi yüregimizin(kalbimizin) içine sıkıştırmayalım. Bırakalım özgür bebek gibi göğüs kafesimizde kıpır kıpır kıpraşsın.

Dört dörtlük

Doğal zihin yapımız döngüsel. Bunu da güneşin ve ayın döngüselliği biçimlendirmiş. Ayaağımızın karaya bastığı yerden ucu bucadı gözükmeyen denize baktığımızda, suyun üzerinde yüzen bir kara parçası gibi tasavvur etmişiz. İlk tasavvurlarımız gene yuvarlak olmuş. Göbeklitepe'de dahil mekanlarımızı hep yuvarlak yapmışız. Tarım devrimi ile yerleşik düzene geçtikten sonra mekanlarımızı kare şeklinde tasavvur etmeye başlamışız. Dngsellikten vazgeçmemişiz ama tamamlanan dört köşe ile döngüselliği oluşturmuşuz. Döngüsel zihin yapımız birdenbire doğrusal bir zihin yapısına dönüşmemiş. nce köşeli döngüsellik sonra doğrusallık. Dört dörtlük ise dört köşenin döngüsel olarak tamamlanmasıdır. Dünyamız da dört köşe olarak suyun üstünde yüzmektedir. Işte suyun üstünde dört dörtlük var olan odur. Ideal olarak tastamam olan odur. Suyun üstünde var olan, tamamlanmış, içi dolu olan, ayaağımızın bastığı yer, dört dörtlük bir yerdir.

7-6/2

Atatürk'e teorik ve pratik olarak bakmak.

İnsan doğası gereği pratiktir. Önce pratik olarak yapar, sonra düşünür. Teorinin pratiği öncelemesi insanlığın sonraki sürecine aittir. Pratiklerden edindiğimiz deneyimler teorilerimizin zeminini oluşturmuştur. İşte pratikte sınımadan oluşturulan teori zincirleri de bizi yanılgıya düşürmektedir. Türk insanının zihin yapısının gelişiminde yabancı dinleri benimsemesi ile teorisi ve pratiği arasındaki bağlantıda kopukluklar meydana gelmiştir. Bu da doğaldır. Her kültürün pratik yaşam tarzı ile dini bir bütünlük arz etmektedir. Herhangi bir kültüre dışarıdan herhangi bir dini empoze etmek ona protez takmak gibidir. Protezler ihtiyaçtan takılırlar ve zaman içinde bünye ona intibak eder, insan sanki hiç protezi yokmuş gibi yaşar. Protezler ancak röntgen çekildiğinde meydana çıkarlar. Bizim kültürümüzün röntgenini çektiğimizde de, Budizm, Maniheizm, İslamiyet protezlerini kendi Gök Tanrı dinimizin yerine orijinal biçimini korumak kaydıyla nasıl biçim aldığını görebiliriz. En az sekiz bin yıllık Gök Tanrı inancı yerine son binbeşyüz yıl içinde protezler sırasıyla üç değişik ameliyat ile takılmıştır. Teorik ve pratik aklımızın işleyişinde kol mafsalamızdaki protezin zaman zaman acıması gibi bünyemize rahatsızlık vermektedir. Modernizm röntgenin icat edildiği dönemdir ve aynı zamanda protezlerin farkına varıldığı dönemdir. Peki neden bizim vücudumuzda protez var da, Hintlilerin vücudunda protez yok? Vücudunda protez olmayan tek millet Hintlilerdir. Hintliler öbür dünyaya dönük sistematığın mucitleridir. Diğer dinler bundan aşırma teorilerle kurulmuş sistemlerdir. Öbür dünya insanın ölümsüz ruh özleminin ideaya dönüşmüş halidir. İnanmak ölmeyeceğine inanmaktır. Tanrı ideası ise daha sonraki safhada ölümsüzlük istegimizin dayanağı olarak oluşmuş ikinci bir ideadır. Hedef her iki dünyada da mutlu olmaktır.

Atatürk dönüm noktasıdır. Pratik olarak Türk insanının getirdiği tecrübe birikimine teorik doğal bir zemin yolu açmıştır. Bu yolu Atatürk'e açtıran ise modernizmin röntgeni icadı ile kültür dünyamızın geçmişini gözlemleyebilmemizdir. En çok etkilendiği insan Rousseau'dur. Rousseau ise insanın insan olarak röntgenini çeken insandır. Rousseau'dan sonra biz Kant'ın pratik aklı ile de yol aldık. Sürecin tamamlanması ise Kant'ın teorik aklı ile bütünlüğümüzü sağlayacak olan süreci de kavramamızdır.

Zalimin mazlumu oynaması.

Kobani!... Diye milleti kışkırtıp insanları üçüncü kattan attırıp üzerinden arabayla geçirmesine sebebiyet veren içeri atılınca mazlum oluyor. İnsan hakları devreye giriyor. Peki o üçüncü kattan atılıp arabayla ezilen insan değil mi? Onun insan olarak hakkı yok mu? Onun hakkını kim, ne zaman savunacak? İşte zalimin mazlumu oynaması budur.

Nasıl anlarız ve düşünür?

Her benzetme hatalıdır derler ama gene de benzetme yapmadan yapamayız. Bir bütün olan görümüzün dışı bakan kısmında görme, duyma, dokunma, tat alma ve koku alma gibi duyular vardır. İç duyumuzda ise görev yapan, kökü bilinçte olan ilk önce bu beş duyudan gelen verileri derleyip toplayan 'hissetme yetisi', vardır. 'anlama yetisi' ile bu verileri anlarız. Fakat bu anlamayı yapmamızı sağlayan arada başka bir yeti var. O da 'hayal gücü yetisi'. Buraya kadar aklımızın hayvanlarla ortak kullanımı. Burada tekil nesneleri anlarız. İnsanda bunun üstünde bir yeti daha gelişmiştir. O da 'akıl yetisi'. Akıl yetisi ile tümelligi sağlarız. Şimdi bir de hissetme yetisinin derleyip toplaması gibi, iç yetileri derli toplu bir halde anlamamızı sağlayan da 'saf ben'dir. Bunun transandantal ben, transandantal özne=x gibi bir sürüde adı vardır. Son olarak yanlış anlaşılma sebebiyet verecek benzetmemizi de yapalım gene. Dışarıya dönük duyularımız gibi içeriye dönük yetilerimiz vardır. Sistem bunların birbirleri ile ilişki biçimi üzerinden dönüyor. Sonuç olarak tekil nesneleri anlamamız anlamak, onları bir bütünün içinde kavramamız, her şeyi bir bütün olarak tasavvur edebilmemiz de düşünmektir.

7-6/5

'an...'

'an', aynı zamanda avlayacağımız vahşi hayvanı gördüğümüz andır. 'an!..' aynı zamanda vahşi hayvanın adıdır. 'an' bizim için yaşayabilmek için avlanmak mecburiyetinde olduğumuz andır. 'an' bizim için can güvenliğimizi korumak için korunmamız gereken vahşi hayvandır da. 'an be an' ise var olma mücadelesi verdiğimiz anlardır.

7- 6/6

Kürt ve Türk mafyası güdümündeki siyasetimiz.

Siyaset kızıştıkça radikal örgütlenmeler çekirdek görevi görür. Siyaset o iki kutbun etrafında döner. Bin dokuz yüz seksen öncesinde sağ ve sol siyasi örgütlenmeler inanç temelli idi. Her iki tip örgütlenme de inanç temelli yürüdü. Radikal çekirdekler etrafında sağ ve sol siyaset on iki Eylül darbesine kadar yürüdü. Sonraki dönemde eski sağ ve sol siyaset biçim değişti. Önce sağ radikal siyasette mafia örgütlenmesi dominant hale geldi. Karşısında da PKK mafia örgütlenmesi ile sol radikal siyaseti yönlendirir hale geldi. Fiili olarak Türk siyaseti Kürt ve Türk mafyalarının pazarı haline geldi. Türkiye'nin rantıyesini mafia destekli siyasi oluşumlar yemeye başladı. Türk siyaseti de inanç temelli sağ ve sol görüşlerin çatışmasından mafyalaşmanın çıkarlarına dayalı Kürt Türk karşıtlığı haline dönüşmüştür. Uzlaşmanın olması mafyaların uzlaşmasıdır. Fiili durum budur. Her iki tarafın siyaseti de mafyayı arkalamakla yürümektedir. Türk siyaseti imar rantından beslenen belediyeler ve hükümetlerin sultasından kurtarılmalıdır. Bunun doğal sonucu olarak rant alanlarının talanında da mafyaya duyulan ihtiyaçta ortadan kalkacaktır. Bu sorunu kim ve nasıl çözecek?

Hürriyet Tekdurmaz, Şenol Yıldız ve 9 diğer kişi

16 Yorum 2 Paylaşım

Beg'en

Yorum Yap

Paylaş

7-6/7

Türk Düşmanlığının Anatomisi

Yüzyıllardır kardeş gibi yaşadığı Bulgar komşusu 'komşu!..' diye seslenince tereddüt etmeden komşum çağırıyor diye kapısını açar açmaz, alnının ortasına Bulgar çetecilerinin kurşununu yer, Bosna'da, Hocalı'da benzer katliamlara hep maruz kalır. Koruyanı kollayanı yoktur, kimsesiz gariptir, kaderine razı olur. Derken sınırlar daralır, Anadolu'ya tikiş tikiş canını kurtarabilenler sıkışır. Durur mu çeteciler Anadolu'dasın diye tamam son yerine yerleştin demezler. Buradan da koparıp atmak isterler, gelir Yunan kuvvetleri Türk'ü Anadoludan temizlemek için. Onu da başaramaz ama kin bitmez. Bu sefer başka taraftan patlak verir, adı Bosna'dır. Bir başka tarftan patlak verir adı Hocalı'dır. Çoluk çocuğu acımadan öldüren Ermeni kini biçiminde bu sefer kendini gösterir Türk düşmanlığı. Sonra PKK devralır Ermenilerin katliamlarını yurt içinde, artık onlar da bir şeyler öğrenmişlerdir. Türklerin yüzü yumuşaktır, komşu deyince sokağa fırlar. Ne yapalım, eşkiya elbisesi giymiş Demirtaşlara saz çaldıralım, edebiyat kitapları yazdıralım. Koşarak oyunu atar saz çalan, yüzü gülen, edebiyat güzel olan, Türkçeyi de güzel konuşan eşkiyaya, çünkü onu hep Bulgar komşusu gibi sevmiştir. Sonra o güleryüzlü Demirtaş birgün bağırır 'Kobani!...' diye, Bulgar çetecileri çağırır sokaklara, atarlar insanları üçüncü katlardan, ezerler arabalarla. Sonra mı? Edebiyatımızın gücü devam eder, Kobani de Kobani diye ağıtlar yaparlar. Biz gene unuturuz, o üçüncü kattan atılıp arabayla ezilen insanları. Eşkiya der ki sen faşistsin, ırkçısın. Kelimelerin içeriğini bilmez ama korkar, ben komşuma kötü bir şey mi yaptım diye çekinir. Bilmez ki komşusu yüzüne güler, sakalının altından boynunu keser. Öğrenemez bir türlü her yüzüne gülenin, her Türkçe konuşanın Türk düşmanı olabileceğini, vazgeçemedi bir türlü bu saflığından. Elbet birgün anlayacak, elbet birgün farkedecek.

Anlamak ile düşünmek arasındaki fark nedir?

Anlamak için ilk önce fiziki bir şeyle muhatap olmak gerekiyor. Düşünmek ise muhatap olduğumuz her şeyi zihnimizde kurgulamamızdır. Düşünmek için bir şeyle muhatap olmamıza gerek yoktur. Düşünerek anlamak ise anladığımız şeyler üzerinde düşünerek yeni anlam çıkarmaktır ya da daha önce anlayıp unuttuklarımızı hatırlamaktır. Fiziki bir şeyle muhatap olmadan anlamaktır.

sa-, se-, sı-.

sa- 'saymak, düşünce ile eylem yapmak', se- 'istemek, se:zgi ile se:vmek ile ulaşmaya çalışmak', sı- 'kırmak, sınıkçı 'kırıkçı', sına- 'sınayan, deneyen, bir biçimde yapan', sınmak 'kılmak, yapmak (Namaz kılmak, namaz kılma eylemini yapmak gibi, namaz sınmak da diyebiliriz)'. sı:pıt 'kaldır at, kır at'. sa:na 'düşünce', se:zgi 'duygular', sı:nmak 'pratik olarak yapmak. Sonuç olarak 'sa-, se-, sı-.' düşünen, hisseden ve yapan insan demektir.

Würriyet Tekdurmaz, Şenol Yıldız ve 5 diğer kişi

7-620

Belirîşin görünüşe dönüşümü.

Belirîş uzay-zamanla ilk muhatap olduğumuz andır. Buna fenomenoloji de diyebiliriz. Bunun görünüş olarak dönüşüme uğraması hayalgücü yetisinin, hissetme yetisi ile anlama yetisi arasındaki faaliyeti sonucunda oluşmuştur. Bu durumun 'an be an'ın 'art ardalık'a dönüşümü olduğunu söyleyebiliriz.

Barkan Arıcan, Aslın Byl ve 11 diğer kişi

4 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

7- 62/

Ben ilkokula giderken 'varlığım Türk varlığına armağan olsun' diye and içtim. O gün bu gündür sözümün arkasındayım. Son nefesime kadar da sözümün arkasında duracağım.

İnsanın beyininde somut ürün olması kötü bir şeydir. Soyut ürün olması ise daha kötü bir şeydir. Somut urdan insana daha çok zarar verir.

7-623

al- 'yönelmek'

Al kelimesini duyunca ilk reaksiyonumuz elimizi öne doğru uzatmaktır. Bu aynı zamanda bir tarafa doğru yönelimdir. Doğal yönelim sağ eli uzatarak, sağa doğru yönelimdir. 'al' aynı zamanda ön demektir. alın 'önümüz', 'alan-', 'önümüzü kavrayan, anlayandır'. 'alın' derken belki de anlayan bölgemizi(zihnimizi) tarif ediyoruz. 'alan' ise 'önümüzde açık olandır'. 'allak bullak' ise 'önümüzün karmaşıklaşmasıdır, karışmasıdır

2 - 624

Arap kafalı olup olmadığımı nasıl anlarım?

Gündüzleri hayal aleminde, geceleri ise harem aleminde yaşıyorsam Arap kafalıyım demektir.

42 Jeronimo Çelik, Fatma Dal Akgül ve 40 diğer kişi

30 Yorum 3 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

7-625

Danıştay devlet madalyalarındaki Atatürk kabartmalarını kaldırmış. Bu Atatürk kimi, neden rahatsız ediyor?

7-626

O, u-, ö-.

o 'karşıdaki kişi ama duran değil ol>o aynı zamanda yapabilen'. u- 'yapabilmek', ö- 'düşünmek'. Yapan, anlayan insan (u-)'anlama yetisi' olan insandır, pratik olarak yapabilir. Düşünen insan (ö-) ise 'akıl yetisi' olan insandır. 'o', önce anladı ve yaptı(u-), sonra da düşündü 'ö-'. Ve de tekrar yaptı. tenedi>denedi, tenk>denk getirmeye çalıştı.

Not: Clauson (sayfa:1)'de, o(bak u:)'ya der.

7 - 627

bir+ekki>ikki>iki= üç

Bu da dilin diyalektiği.

ek- 'tohum ekmek, çoğalmasına sebebiyet vermek'. ek:ecek 'tohum' (çek:ecek 'ayakkabı çekeceği' gibi)

Şenge Armutçu, Hürriyet Tekdurmaz ve 13 diğer kişi

7-628

ikindi>ikinci

Öğleden evvel birinci, öğleden sonra ikindi>ikinci

7- 629

kol+aç>kulaç der Kaşgarlı Mahmut.

7-630

mükemmel 'öte yahşi'

Bir kelime Türkçe değilse onun Türkçe karşılığını bu sözlükte ararım, bulurum da. Amacım bütün yabancı kökenli kelimelerin Türkçe karşılığını bulmak değil, bilmek. Sadece Türkçe karşılığını bilmek istiyorum. Eğer Türkçe karşılığı diğer lehçelerde kullanılıyorsa, uygunsa neden ben de Türkçe karşılığını kullanmayayım. Örneğin 'mükemmel' kelimesinin karşılığına baktım. Ve de buldum da, gerçekten de mükemmel bir karşılığı var, Kazak Türkçesinde 'öte yaksı', öte yahşi. yak 'hoş', yak:şı 'güzel, iyi'. Zihnimizde güzel ve iyi olanın mükemmelini ararız. öte yahşi; güzelin ideal olanı, iyinin ideal olanı. Mükemmel bir karşılık değil mi? Türkiye Türkçesinde kullanır ya da kullanmayız, o ayrı bir konu. Onu da estetik beğenimiz tayin edecek. Dilimizde de mükemmeli arayışımız tayin edecek.

7-631

ud>uy 'takip etmek, peşinden gitmek'

Sen nereye gidiyorsan ben de peşinden geliyorum, sana uyuyorum.

7 - 632

Eşekleri satalım da çocuğu evlendirelim.

İki gözlü köy odasında annesi ile babası gece yattıklarında kendi aralarında sohbet ederlermiş. Bizim genç delikanlı da sohbe kulak kabartmış. Genelde sohbetin konusu da bizim genç delikanlıyı evlendirmekmiş. Eşekleri satıp düğün yapmaktan, kimin kızını oğullarına yakıştırmaya kadar uzun uzun sohbetler yaparlarmış. Tabi bizim delikanlının bu sohbetler çok hoşuna gidermiş. Derken bir akşam sohbet hep başka şeylerde dönmüş. Bir türlü eşeklerin satılıp çocuğu evlendirmeye gelmemiş. Sonunda çocuğun sabrı taşmış, anne eşeklerden bahsatsenize diye çıkmış. Benimde kendi kendime yaptığım sohbetimin konusu hep dönüp dolaşıp Kant'a geliyor. Benim eşeklerden bahsetmem de Kant'tan bahsetmeme benziyor. 😊

İfat Genç, Ali Rıza Pehlivan ve 14 diğer kişi

5 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

7-633

Neden Yakın Doğu, Orta Doğu, Uzak Doğu var da, Yakın Batı, Orta Batı, Uzak Batı yok?

Reşat Çamurlu, Hürriyet Tekdurmaz ve 41 diğer kişi

27 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

7-634

Her kitabı özel hatırasıyla bilmek.

Kitapları aldığım zaman fatura, kasa fişi ya da kargo evraklarından üzerinde tarih olanlarını kitabın arasına koyarım. Hem de ayraç olarak kullanırım. O kitapla hangi yıl tanıştığımı ve geçmişe dönük okumalarımla bu günümdeki düşüncelerim arasında da köprü kuruyorum. Bu kitabı da üç yıl önce Kant hakkında yazılmış kitaplarla beraber almışım. O günden bu güne yeniden gidip geldim. O gün okudugumda ne anlamıştım. Bugün okudugumda ne anlıyorum diye kendi kendime soruyorum.

2 635

sak 'atik, uyanık'

Sak sak, dikkat et. Sakın, düşün demektir. Sakınç ise düşüncedir.

Akın Byl, Ali Sözer ve 44 diğer kişi

5 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

2-636

önör 'sanat'

ön 'renk', önlü 'renkli', önör 'sanat', önörçü 'sanatçı', önörçül 'sanatkar'.

Alınan kaynak: Kırgız Sözlüğü - Cilt II - Sayfa:612

7-637

Türkçe neden en doğal dildir?

İnsanın doğayı ilk algılayış biçimi göz merkezlidir. Gözümüz uzayı(mekanı) 'yan yana' bir şeyleri algılama haliyle algılar. Zamanı ise bir şeyleri 'art arda' peş peşe algılama hali ile algılar. Gözümüz bu ilk doğal biçimini dilimize de yansıtmıştır. Eklemeli bir dil bir şeyin yanına başka bir şeyi koyarak ilerler. Örneğin Göz 'gören nesne', gö 'görmek', bunu hareket ettirsek, 'art arda' ve 'yan yana' yürütürsek gö:r:ü:yo:rum şeklinde gideriz. Bu doğal ilk biçim diğer dillerde deformasyona uğramıştır. Dilimize matematiksel denmesi de bu özelliğine dayanır. Geometri(uzay) 'yan yana'lık + Aritmetik(zaman) 'art ardalık' = Matematik ise her ikisinin eşgüdümüdür, beraber hareket etmesidir.

7-638

Muhammet>Mehemmet>Mehmet>Memet

7-6J9

şey ' ne ese ne>ne ise ne>nesne' (Gülensoy - 491)
er-se>ese>ise 'erse, olsa' (Gülensoy - 256)

Şey, ne olduğu net olmayan. Şey yerine diğer Türk lehçelerinde nerse biçimi kullanılmaktadır. Nesne yerine de gene nerse deyimini kullanmaktadırlar. Şey ve nesne deyimleri sonuç olarak var olanlar içindir. Ne olduğu net olarak bilinmeyen nesne, ne ise ne artık.

Şenge Armutçu, Ali Sözer ve 8 diğer kişi

1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

7- 640

Sabah uyanır uyanmaz ne yapıyorum?

Gece uykuya yenik düştükten sonra ters çevirip bırakmak zorunda kaldığım kitabımı alıp kaldığım yerden okumaya devam ediyorum. Eğer uyanır uyanmaz başka şeylerle uğraşmak zorunda kalırsam zihnimin en açık olduğu zamanları ziyan ettiğim için üzülüyorum. 😞

2- 64/

“İki ömrüm olsun isterdim; biri yaşamak, diğeri okumak için.”
Goethe ...

2-642

Acı ve Ekşi

acı 'acı, tatlı, ekşi' gibi tat ile ilgili bütün anlamlar tek kelime ile (acı) anlatılıyormuş. Ekşi kelimesi ise acı kelimesinin biçim değiştirmiş bir halidir. acığ>açkıg>aşkıg>eşkıg>ekşig>ekşi. Tabi daha sonra tat duygularının anlamları ayrı ayrı ifade edilir hale gelmiştir.

Alınan kaynak:

TURKOLOJI.CUKUROVA.EDU.TR

www.turkoloji.cukurova.edu.tr

2-643

Hoş, güzel ve iyi.

Hoşlanma hayvanlarla ortak yanımız. Güzel ve iyi olan ise hoşun insanileşmiş biçimidir. Hoş Farsça bir kelimedir, kökü bize bir şey çağrıştırmıyor. Güzel ve iyi'nin kökleri de bize bu üç bağlantıyı açıklamaz. O zaman bu üç bağlantıyı en iyi nasıl anlarız? Bu üç anlamın en eski kullanılan kelimelerine giderek konuyu net olarak anlatabiliriz. yak 'hoş', yak:şı 'güzel, iyi'. yak kökünü anlamak için yak:ın olduğumuz, hoşumuza gidene yaklaşmamız gibi söylememiz en masum anlatımıdır. Hayvanların hoşuna gidersek bize yaklaşırlar. Güzel ve iyi de tıpkı ekşi kelimesinin ilk önce tatlı ve nahoş yerine kullanılması gibi ya da erik derken içine kayısı ve şeftaliyi de dahil etmemiz gibi kullanılmış. Güzel bizim tat alarak ya da ilkel olarak yakın hissettiğimiz hoşluktan farklı bir şey. Herkesin hoşuna gidebilecek bir hoşluk. Seyretmek, güzel bir manzarayı seyretmek gibi mesela, insani bir şey. Hayvanlar kişisel hoşluk duygularını aşamıyorlar. Onun için seyir yerleri yok. Peki iyiyi nereye oturtturacağız? İyi aklımızla düşünerek iyi olanı yapmamızdır. Hoşumuza gitmese de iyi olanı yapmaktır. Örneğin ameliyat olmak için canımız yanıyor, hoşumuza gitmiyor ama sağlığımız için iyi olanı yapıyoruz.

2-644

Kapitalizm insan ilişkilerini zehirliyor. Tıpkı içme suyuna kimyasal atıklarını akıtan bir fabrika gibi.

7-645

Laik Hukuk en yüksek teknolojidir. Laik Hukuk'a karşı çıkmak matbaaya karşı çıkmakla aynı şeydir.

2-646

Osmanlı rasathaneyi(gözlemevini) niye yıktırdı?

.....İlber Ortaylı'ya göre İstanbul'daki(1580 yılında olan) bir depremden sonra halk ayaklanmış ve depremin rasathane yüzünden olduğunu söylemişlerdir. Sarayın önünde büyük gösteriler olmuş, bunun üzerine III. Murat, denizden top atışı ile rasathaneyi yıktırmak zorunda kalmıştır.....

Peki deprem neden gözlemevi yüzünden olmuş?

Aşağıdan yukarı doğru, yani yeryüzünden gökyüzüne doğru bakınca meleklerin bacaklarına aşağıdan yukarı doğru bakıldığı için meleklerde kızıp depreme sebebiyet veriyorlarmış. Sapıklar kimbilir meleklerin nerelerini görmeye çalışıyorlarmış. 😊

7-647

Türkçe öğrenmeden yabancı dil öğrenmek.

Önceden Türkçe öğrenmeden daha çocukluktan başlayarak Arapça öğrenmeye uğraşmışız. Şimdi de Türkçe öğrenmeden gene çocukluktan başlayarak İngilizce öğrenmeye uğraşıyoruz. Ne zaman Türkçemizi iliklerimizde hissederek öğrenip sonra yabancı bir dil öğreneceğiz bilemiyorum. Belki de hiç bir zaman.

7- 648

etmek>ekmek

et yer 'yumuşak toprak', etmek 'yumuşak olan'. Ekmegİ elimize aldığımızda yumuşak olma hissinden türetilmiş bir kelimemizdir. ek:in 'ek:mek' şeklinde bilinmesi yaygın bir yanlışır. Türkçe kökenli kelimelerimizin türetilmesi doğaçlamadır. Öyle uzun boylu düşünölüp taşınılıp türetilmiş degİllerdir.

7-649

Aşağıdan yukarı mı, yukarıdan aşağıya mı?

Aşağı dağ eteği demekmiş. Dağ ise ulaşabildiğimiz yukarıdır. Bu somut olarak aşağı ve yukarıdır. Bir de somuttan soyuta ya da soyuttan somuta giden bir aşağı yukarı vardır. İnsanoğlu fiziki olarak var olma mücadelesini somut olarak yapmıştır. Karnı tok sırtı pek hale gelince somuttan soyuta doğru düşünmeye başlamıştır. Yukarı, artık somuta yukarıdan bakar. Yukarı neresidir? Yıldızlar, dağların dorukları gibi çıkıp aşağı bakamadığımız yıldızlar. Fiziki olarak gidemediğimiz yere zihnimizle gittik. İşte o zaman soyuttan somuta bakış açısını oluşturduk. İlkçağ insanoğlu için ayağı yere basan bir somuttan soyuta gidiştir. Ortaçağ ise soyuttan somuta bakıştır. Modern çağ ise tekrar ayağımızın yere bastığı somuttan soyuta gidiştir. Postmodern çağ ise nereden nereye gittiğimizin belli olmadığı bir gidiştir.

Derya Kaya, Serdar Yılmaz ve 2 diğer kişi

7-650

"Sorgulanmamış yaşam, yaşamaya değmez." Sokrates

İki türlü yaşamak vardır. Birincisi doğal yaşam yani kaba deyişle hayvan gibi yaşam, doğar büyür, yer içer, çoğalır, ölür gideriz. İkincisi ise bu yaşamı sorgularız. Bu yaşamı sorgulayanlar insan gibi yaşayanlardır. Kitap da bu yaşamı bilinçli ya da bilinçsiz olarak sorgulama yoluna giren insanların tutkusudur, aracıdır, nesnesidir. Aslında kitap okumak insan olabilmenin göstergesidir. Sokrates'te onun için demiş. "Sorgulanmamış yaşam yaşamaya değmez." diye. Tabi okumuş adam direk yüzümüze hayvan gibi yaşamayın dememiş, ince bir dille söylemiş.

Bizim var oluşumuz.

Ucu açık bir cümle oldu. Bizim derken hangi bizim? Tür olarak insanın var oluşu mu yoksa bu coğrafyada yaşayan bizlerin var oluşu mu? Aslında farketmiyor. Bizim bu coğrafyada var oluşumuzla, tür olarak var oluşumuz arasında da bir bütünlük var. Bu coğrafyada var oluş mücadelemiz tür olarak da var oluş mücadelemizdir.

2-652

Felsefe dili olarak Türkçe.

Sanatın dili, bilimin dili ve onların lokomotifi olan felsefenin dili olarak olarak Türkçe ile felsefe yapmak ruh dünyamızın bütünsel anlamını aramaktır. Türkçenin felsefe dili olarak gelişimine emek verenlere ve vermekte olanlara Türkçe ile felsefe yapmanın hazzını bana yaşattıkları için onlara minnettarım.

2-653

"Unutma!... İnsanların çıkarları değişirse davranışları da değişir." Schopenhauer

Çoğu insan bu değişimin farkında bile değildir, dışarıdan bir gözlemcinin ayrıyeten söylemesi gerekiyor ki farkına varsın.

7 - 654

Fetö nedir?

Arap ve Frenk yalakalığı haline gelmiş olan zaaflarımızın silah olarak bize geri dönüp ateş etmesidir.

2-655

ön 'renkler'

Peki öne neden renkler denmiş. Önümüze baktığımız anda ilk önce renkleri görürüz. Daha doğrusu gördüğümüz anda renkleri görürüz. Peki önümüzün sınırı ne kadardır? O da sekiz adımdır. Bu sekiz adım da renkleri seçebilme mesafemiz olsa gerek. Göz muayenesi için koyulan levhada altı metre mesafedeymiş. O zaman bir adım ortalama yetmişbeş santimetreye denk geliyor.

2-656

Günde en az yüz sefer açıp baktığım etimoloji sözlüğüm. Adeta benim üçüncü elim.

2-652

İnsanı akıl mı yönetir yoksa kalp mi yönetir?

Aklımızın götürdüğü yere mi gideceğiz yoksa kalbimizin götürdüğü yere mi gideceğiz? Bizim geleneğimizde kalp merkezli düşünmek yoktur, duygularımız iman tahtası dediğimiz göğüs kafesimizin içindedir. Kalp ise yürektir, yürüten hareket ettirendir. Gönül kelimesi de göğüs ile bağlantılıdır. Biz sonradan gönlümüzü daraltıp kalbin içine sığdırmışız. Kalp merkezli düşünmek Ortadoğu geleneğidir. Onlara göre akıl da kalptedir. Bizim aklımız başımızdadır, gönlümüz ise göğüs kafesimizdedir. Kalbimiz ise vücudumuza kan pompalayarak bizi dinamik olarak hareket ettirendir. Asimilasyon onun gibi düşünmektir. Biz zihinsel asimilasyona uğrayıp Ortadoğulular gibi düşünmeye başlamışız, içimizi organize eden, ciğerimizin bir parçası da olan koskoca gönlümüzü getirip bizi hareket ettiren yüreğin içine hapsetmişiz.

Sonuç olarak insan aklıyla-dışıyla- doğaya açılmış, gönlüyle-içiyle- varoluşunu tamamlamıştır. Düşüncelerimizi akıl, duygularımızı ise gönlümüz yönetir. Kah gönlümüze göre kah aklımıza göre yürür(yürek) gideriz. Karar erke(iradeye) aittir. Yerini ve zamanını o belirler.

Alın Byl, Fatma Dal Akgül ve 36 diğer kişi

16 Yorum 2 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

2-658

Okuduğunu ve dinlediğini anlamamak.

Biz çocukluğumuzdan itibaren aldığımız dini eğitim ile anlamını bilmediğiniz duaları okuruz. Dinlediğimiz hatimleri anlamayız. Bu Kuran'ın kutsal olduğundan kaynaklanır. Zaten bir çocuğa anlatsan da ne kadar anlar? Edinilen izlenim ise Arapça sesler ve yazıların kutsal olduğu, kutsal olanı da anlamamız gerekmediğidir. Ortalama insanımız yedi yaşından yetmiş yedi yaşına kadar sırf kutsal olduğuna inandığı Kuran cümlelerini anlamını bilmeden ölene kadar tekrar eder, gene anlamını bilmediği Kuran'ı saatlerce dinler. Onda oluşan tek izlenim Arapça harflerin kutsal olduğu ve Arapça konuşanın da Kuran'dan bahsettiği dolayısıyla Arapça konuşan insana karşı bir hayranlık oluşmaktadır. Hiç hayatında Arap görmemiş bir çocuk daha çocukluğundan Arap hayranı olarak şartlanmaktadır ve ölene kadar anlamını bilmediği şeyleri tekrar ederek ve saatlerce dinleyerek bu dünyadan göçüp gitmektedir. Türkçesi var, ama acaba kaçımız duaları okurken Türkçesini zihnimizde canlandırıyoruz? Yıllardır dinlediğimiz ezanı kim biliyor? Örneğin hayyal ensela ne demek? İşte yazıyor aç bak. Ben mecburmuyum Arapça öğrenmeye? Anlamadığım şeyleri doğumdan ölüme kadar tekrar etmeye? Anlamadan yaşamak ve anlamadan ölmek buna denir. İnsan zihni başka türlü de iğdiş edilemez zaten.

Sonuç olarak ortalama insanda şöyle bir şey oluyor. Büyük adamı dinleyeceksin ama dinlediklerinden sen bir şey anlamayacaksın. Eğer dinlediklerini anlıyorsan o küçük adamdır. Büyük adamlar söze ya Arapça cümlelerle başlarlar ya da Frenkçe cümlelerle başlarlar, sonra biz cahillere onu açıklarlar. Biz bu dilleri öğrenemediğimiz için ömür boyu kendimizi cahil görürüz. Ama bilmeyiz ki bu Arapça ve Frenkçe cümlelerle söze başlayıp açıklama yapanların da ne kadar neyi bildiklerini, neyi ne kadar doğru anlattıklarıdır. Sonra bu adam doğruyu söylüyor diye içlerinden birilerini seçeriz, onun müridi olarak yaşar gideriz. Siyasette de birilerinin müridiyizdir, ticaretle de, dinde de, felsefede de, sanatta da. Anlamadan yaşamak bizim kaderimiz olmuş.

güzel ve yüce (estetik)

gözel>güzel 'gözle görülmeye değer'. uça>uca>yuca>yüce. 'uca doğru, yukarıya doğru, kutup yıldızına doğru'. Hayal gücü yetisi ile anlama yetisi uyumlu olursa güzel, uyumsuz olursa yüce olur. Yüce olanı ne hayal edebiliyoruz ne de anlayabiliyoruz. En yüce olan Gök Tanrı'nın evi olan kutup yıldızını da ne hayal edebiliyoruz ne de anlayabiliyoruz. Hayal gücü yetimizin ve anlama yetimizin sınırlarını aşıyor.

7-660

uçuz>ucuz 'uçacak gibi olan, ağırlığı olmayan'

Arnonimo Çelik, Fatma Dal Akgül ve 26 diğer kişi

6 Yorum

Begen

Yorum Yap

Paylaş

2-661

Atatürk olmak.

Atatürk hiç bir zaman başkasının yazdığı metni kendi söylüyormuş gibi eline alıp okumadı. Atatürk olmak her babayigidin harcı değildir.

7 662

anar berdi erdem bilig ög ukuş 'ona verdi erdem bilgi akıl anlayış'.

Erdem, bilgi, akıl ve anlayış'ın yekbare, tek parça olarak bir insanda bulunması gerekiyor ki tam donanımlı olabilsin. Biliyor olabiliriz ama bilgimizi yerinde ve zamanında kimseyi kırıp incitmeden ortaya koyabilirsek bir anlamı var. Yoksa bak ben biliyorum, bunları öğren diye karşımızdakine döve döve bir şeyler anlatıyorsam gene adam olamadım demektir.

7-663

iz>is 'is:temek'

İstemek, istenilen şey ile aramızda bir iz oluşturmak. İstemek, istenilen şeye yönelmek, ona yönelen izden gitmek.

Gerónimo Çelik, Ali Sözer ve 10 diğer kişi

7 664

Ne zaman bir şehit haberi duysam bu yazı aklıma geliyor.

Mayıs 2005 bir arkadaşımın yazısı.

Size kendimden bahsetmemi istemişsiniz bende bu konuda düşünüp duruyordum ama sizi sıkma korkusu ile vazgeçmiştim. Evet şimdi gönül rahatlığı ile anlatabilirim dostumsunuz ve beni dinleyeceğinize eminim. Küçük bir kasabada doğdum yaşamımın bir bölümünü orada geçirdim. Babam subaydı bilirsiniz tayinler sürekli başka yerlere sürükler onları. 15 yaşına kadar aynı kasabada geçirdim zamanımı ailemle. Günün birinde yine babam tayin olduğu haberi ile geldi bu seferki gideceği yere bizide getirmek istiyordu. Annem ve babam sürekli tayinler yüzünden ayrı yaşamak zorunda kalmıştı biz çocuklar için. Artık büyümüştük ve bu zorluğu bizde göğüsleyebilirdik. Tayin doğruya çıkmıştı yani mardine gitmek zor geliyordu ama anne ve babamızın bugüne kadar bizim için katlandıklarını düşününce... 1 ay sürede mardine taşındık yaşadığımız yerden çok farklı bir yere gelmiştik ama mecburduk burada yaşamaya. Okullar vs. zaman su gibi akıp geçiyordu bir sisli akşam babam nöbetteydi ve terör yine iş başındaydı lanetler yağdırıyordum onlara ama nafiye. Sabaha doğru kapı çaldı annem açtı kapıyı kalkmıştık kapı ziliyle annem olduğu yere yığılmış yatıyordu anlayamamıştık ne olduğunu daha sonra öğrendiğimizde karşısında bizde şok olmuştuk. Babam kahpe bir kurşuna hedef olmuştu. İnanamıyorduk ama olmuştu babamın cansız cesedini şimdi bile unutamam. Hayat bazen insanlara acımıyor dostum. Ağlıyorum kusuruma bakmayın aynı şeyleri sanki şuan tekrar yaşıyorum. Babamın ölümünden sonra memleketimize geri döndük artık babamız yoktu. Annem bugüne kadar onun yokluğunu belli etmemek için elinden geleni yaptı. Lise öğretimini bitirdikten sonra üniversiteyi kazandım ve okul için istanbula geldim. Okulumu bitirdim ve şuan çalıştığım şirkette çalışmaya başladım. Annem ve kardeşim şuan kendi memleketimizdeler onlar istanbula gelmeyi hiç istemediler benim o kadar ısrarlarıma rağmen. Galiba bu günlük bu kadar yoğun duygu yeter daha fazla yazmak isterdim ama inanın şuan yazacak durumda değilim. Ellerim titriyor ve göz yaşlarımdan yazdıklarımı bile göremiyorum. Sizide üzdüysem özür dilerim kendinize dikkat edin hoşçakalın saygılar.

2-665

Ne zaman bir şehit haberi duysam bu yazı aklıma geliyor.

Mayıs 2005 bir arkadaşımın yazısı.

Size kendimden bahsetmemi istemişsiniz bende bu konuda düşünüp duruyordum ama sizi sıkma korkusu ile vazgeçmiştim. Evet şimdi gönül rahatlığı ile anlatabilirim dostumsunuz ve beni dinleyeceğinize eminim. Küçük bir kasabada doğdum yaşamımın bir bölümünü orada geçirdim. Babam subaydı bilirsiniz tayinler sürekli başka yerlere sürükler onları. 15 yaşına kadar aynı kasabada geçirdim zamanımı ailemle. Günün birinde yine babam tayin olduğu haberi ile geldi bu seferki gideceği yere bizide getirmek istiyordu. Annem ve babam sürekli tayinler yüzünden ayrı yaşamak zorunda kalmıştı biz çocuklar için. Artık büyümüştük ve bu zorluğu bizde göğüsleyebilirdik. Tayin doğruya çıkmıştı yani mardine gitmek zor geliyordu ama anne ve babamızın bugüne kadar bizim için katlandıklarını düşününce... 1 ay sürede mardine taşındık yaşadığımız yerden çok farklı bir yere gelmiştik ama mecburduk burada yaşamaya. Okullar vs. zaman su gibi akıp geçiyordu bir sisli akşam babam nöbetteydi ve terör yine iş başındaydı lanetler yağırdırıyordum onlara ama nafiye. Sabaha doğru kapı çaldı annem açtı kapıyı kalkmıştık kapı ziliyle annem olduğu yere yığılmış yatıyordu anlayamamıştık ne olduğunu daha sonra öğrendiğimizde karşısında bizde şok olmuştuk. Babam kahpe bir kurşuna hedef olmuştu. İnanamıyorduk ama olmuştu babamın cansız cesedini şimdi bile unutamam. Hayat bazen insanlara acımıyor dostum. Ağlıyorum kusuruma bakmayın aynı şeyleri sanki şuan tekrar yaşıyorum. Babamın ölümünden sonra memleketimize geri döndük artık babamız yoktu. Annem bugüne kadar onun yokluğunu belli etmemek için elinden geleni yaptı. Lise öğretimini bitirdikten sonra üniversiteyi kazandım ve okul için istanbula geldim. Okulumu bitirdim ve şuan çalıştığım şirkette çalışmaya başladım. Annem ve kardeşim şuan kendi memleketimizdeler onlar istanbula gelmeyi hiç istemediler benim o kadar ısrarlarıma rağmen. Galiba bu günlük bu kadar yoğun duygu yeter daha fazla yazmak isterdim ama inanın şuan yazacak durumda değilim. Ellerim titriyor ve göz yaşlarımdan yazdıklarımı bile göremiyorum. Sizide üzdüysem özür dilerim kendinize dikkat edin hoşçakalın saygılar.

7- 666

Var ve yok üzerine bir deneme.

ba 'bağlamak', bar>var 'bağlı olan, elle tutulan, gözle görülen, sabitlenen'. yo/yö/yü 'yürümek, hareket etmek', yok 'yürüyüp giden, elde tutulamayan, sabitlenemeyen, gözden kaybolan'.

7-667

"İnsan, olgulara değer yükler." diyebilir miyiz?

2 - 668

Anlam genişlemesi.

Nasıl ki evren doksan iki tane temel elementin genişlemesi ile oluştuysa, bugünkü dilimizde temelde kullandığımız beş on kelimenin genişlemesi ile oluşmuştur. Tek bir yerde mi yoksa ayrı ayrı yerlerde mi oluştu orasını bilemeyeceğim. Bilmek istediğim kendi dilimin kök kelimeleridir.

2-669

"Özgür insan ölümden başka bir şeyi düşünür, bilgelik ölümü değil yaşamı düşündür." Spinoza

2 - 670

top 'topuk kelimesinin kısaltılmışıdır.' (DLT III-119)

7-671

tarla...

tarı>darı 'Ekin, darı; arpa, buğday, tane, tohum; aşıklık'. tarılag>tarla (Gülensoy 710).

L. Rasonyi (1988: 52), Tarihte Türklük adlı eserinde Eski Türklerde çiftçilik konusuna değinirken, ilk yetiştirilen tarım'ın darı olduğunu ve bunun asıl yurdunun Çin olması gerektiğini, darı'nın Türklük alemine başta Hiung-nu'lara çok erken girdiğini söyleyerek kelimenin eskiliğini ortaya koymaktadır. (Anlam Değişmeleri - Hülya Arslan Erol - Sayfa: 490) Sonuç olarak tarlanın ilk anlamı darı ekilen yer oluyor.

2-672

Yetiler ve Ideler

Yetiler doğal yeteneklerimiz, ideler ise yetilerimizle aklımızın ürettikleridir.

7-673

“Mitoloji bir milletin fikir ve düşünce tarihidir”. Bahaeddin Ögel

2- 674

Sınıf çelişkisinin fay yarığı.

Sınıf elişkisi fay yarığı gibidir. Her zihinsel deprem sonucunda tekrar açılan o yarığı gene belli olmayacak şekilde kapatırız. Fay yarığını görmek bizi rahatsız eder, vicdanımızı rahatlatmak için o yarığı hep kapatırız. O yarığı kapatmak için ne şairler, alimler, ulemalar yetiştirdik ama nafile, o yarık gene en ufak sarsıntıda kendini gösteriyor.

Doğan Göçmen, Nurhan Oğuzhan ve 26 diğer kişi

4 Yorum 4 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

7- 675

İğne kadar delikten, deve kadar soğuk girer.

Çadırımızın direğinin üstünde de bir delik vardı ama o delik soğğun girmesi için değil ışığın girmesi içindi. O ışık, ayın ya da yıldızların kutsal ışığıdır. Gök Tanrı bana kut verirken de, kut'umu geri alırken de gene o ışık vasıtasıyla alır verir. Aslında benim çadırımın kubbesi ile üstümdeki kutsal gökyüzü aynı şeydir. Çadırımın direği de göğün direği olan demir kazıktır. Ben çadırımın tepesinde bir delik açık bıraktım, o da kutsal ışığın girmesi içindir. Gök çadırında ise yıldızlar ve ay kadar delik vardır. Havanın soğuk ya da sıcak olması da o deliklerden gelen soğuk ve sıcak hava ile olmaktadır. İşte o iğne kadar deliklerden, deve kadar soğuklar ve sıcaklar girmektedir.

Geronimo Çelik, Ali Sözer ve 16 diğer kişi

7 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

7-676

Metafizik

....Kant'a göre, metafizik ne kadar güç beğenilir ve horlanırsa horlansın, yine de "bizimle arası açılmış bir sevgili gibi" ona her zaman geri döneriz.....

Alınan Makale: Kant ve Metafizik- Sebahattin Çevikbaş - sayfa:145 - Kitap adı: Mugla Üniversitesi Uluslararası Kant Sempozyumu Bildirileri. 1. Basım: Kasım 2006

2 - 677

Türk mitolojisiinde yaratılış.

W. Radloff'un varyantında yaratma şu sırayı takip etmiştir: Kayran Kan 'birinci gün' ışığı , 'ikinci gün' göğü, 'üçüncü gün' toprağı ve bitkileri, 'dördüncü gün' ayı, güneşi ve yıldızları, 'beşinci gün' balıkları ve kuşları, 'altıncı gün' ise hayvanları ve insanları yaratır. 'yedinci gün', demirungun(yaratıcının) dinlenme günüdür.

Alınan kaynak: Türk Mitolojisi 1 - Fuzuli Bayat - Sayfa:95

Bu varyanta göre akıl yürütürsek, ilk önce sonsuz bir karanlık vardı, 'yarık' karanlığı yaran ışıktır. Yarmak aynı zamanda insanın 'yan yanalık' olan uzay bilincidir. Bir şeyleri 'yan yana' algılamaktır. Sonsuz karanlık insanın uzay ve zaman bilincinin olmadığı dönemdir. Var olan ışık fiziki olarak karanlık ve aydınlığı meydana getirmektedir. Bu uzaydır. Işığın hareket etmesi ise zamandır.

Kayra Kan sırasıyla ikinci olarak göğü, üçüncü olarak yeri ve bitkileri, dördüncü olarak ayı, güneşi ve yıldızları, manidar olan beşinci olarak balıkları ve kuşları, altıncı olarak da hayvanları ve insanları yaratmasıdır. Burada aidiyet vardır. Alt dünya ile orta dünya, ayın sınırına kadar gider. Üst dünya ay ve ay üstü dünyadır. Balıklar alt dünyanın sembolüdür. Kuşlar ise kalığın(havanın) sembolüdür. Buralar onlara aittir. Onlarda orta dünyadan kopuk farklı bir kutsiyet vardır. Onlara hayvan denmemesi de ilginçtir. Hayvanlar ve insanlar orta dünyaya, yere paralel hareket edebilmektedir. Ne aşağıya inebilmektedir, ne de yukarıya çıkabilmektedir. İnip çıkması gerektiğinde ya balık ve diğer alta girebilen hayvan donuna(biçimine) girip aşağıya, ya da kuş donuna girip yukarıya çıkmaktadır. Yılanın burada bir ayrıcalığı oluşmaktadır. Hem yerin altına, alt dünyaya girebilmekte, hem de orta dünyada hareket edebilmekte, hem kutsal ağaçtan yukarı doğru tırmanarak üst dünyaya doğru gidebilmektedir.

7-678

Cankuş...

Eskiden insan öldüğü zaman canının kuş olup uçtuğuna inanılmış. Çıkan ruhun kuş donuna(biçimine) girerek kalın denilen kuşlara ait olan uzay ve zaman içindeki hava tabakasından, uzay ve zamanın sınırsız olduğu Ay ve Ay üstü dünyaya gider. Kuş, kuş donuna girerek ruhumuzu Ay'a kadar götürür. Orası uzay ve zamanın, ölümlü dünyanın sınırlıdır. Orada kuşun görevi biter, ruhumuz Ay sınırından ölümsüz yaşama geçer. Daha sonra ruhumuz Ay üstü dünyanın tabakalarını aşarak ilerler. Cankuş deyişi de kuşun canımızı taşımasına gönderme yaparak, sen canımı taşıyan kuş kadar değerlisin demek istenmektedir.

7 - 679

Mavi, kırmızı, ak, kara.

Yüzümüz güneşin doğduğu yöne dönüktür. Doğü mavi, güney kırmızı, batı ak, kuzey karadır. Her şey karanlıkla başlar. Doğüdan güneş doğar, göğün maviliği açığa çıkar. Güneş yer hizasından güneye doğru yukarı çıkar. Gün ve güneş eş anlamlıdır. Güney de güneşin zirvede olmasının sembolüdür. Güneş arkamızdan batar, yerini Aya bırakır, Ayın rengi aktır. Dünyevi olandan uhrevi olana geçiş yapılmıştır. Ak saçımız da bizim uhrevi olana yönelmemizin göstergesidir. Uhrevi olanlar ak ışıkla ile dünyamıza gelir. Gün ortası kırmızı ise gece ortası karadır, gecenin zifiri karanlığıdır. Gecenin ortasının zifiri karanlığının da kutsal ışığı kutup yıldızıdır. İşte orası da Gök Tanrı'nın evidir. Uhrevi dünyamızın zirvesidir. Uhrevi dünyamızdan dünyevi dünyamıza tekrar dönüş tan kızılığı ile tekrar başlar. Döngü aynı şekilde yeni bir tan kızılığına kadar devam eder.

2-680

Kayınana ve Kayınata

Aradaki ı harfi düşmüş, kaynana ve kaynata şeklinde söyleniyor. Ormanda yaşarken soyumuzun kayın ağacından geldiğine inanırdık. Soy da anne tarafından yürütüldüğü için kayınana ve kayınata şeklinde söylenmiş. Hatta Radloff sözlüğünde de baş demek aneanne demektir. Anaerkil bir zihin yapısının izlerini taşıyor.

2-681

Feodalite ve modernite çatışmamız.

Tanzimattan beri açık olarak devam eden feodalite ve modernite çatışmamız bitmedi daha. Postmodernite can çekişen feodaliteyi geçici olarak hortlatsa da ölümüne engel olamayacaktır.

Batı demokrasileri ile bizim demokrasimiz arasındaki fark, onlar modernitenin getirdiği eleştirelilikle muhalefet yapıyorlar. Bizde ise feodal egemenliğe karşı isyan var. İkisi aynı şey değildir. Bu feodal egemenlik sol ya da sağ söylemlere dayalı iktidarlara da olabilir. Modernite kurum ve kuruluşlarıyla bizde şeklen var, özünde hepsinde feodal bir yönetici var. Bu CHP içinde geçerli, AKP ve diğer partiler için de geçerlidir. Feodal eşik atlatılırsa CHP, AKP ve diğer partilerin iç dinamikleri de modern eleştirelilikle yürüyecektir. Her iktidara gelen parti diğer gidene kan davası güder gibi intikam peşinde koşmayacaktır. Kan davası feodalitenin doğasında vardır. Bir feodal yapılanmaya karşı başka bir feodal yapılanma. Küçük feodal yapılanmaların da biat etme ile birleşerek feodal gücünü koruma çabası buradan gelmektedir. Çıkar gruplarına dayalı parti örgütlenmeleri, bir feodal erke karşı başka bir feodal erk çıkarmaktadırlar. Cumhuriyet ve Millet ittifakları da bu duruma örnek feodal yapılanmalardır. Feodalitenin doğası bunu dayatmaktadır

7-682

ay kün (ay güneş)

tün kün de (dün gün), gece ve gündüz anlamındadır. Gece bir önceki günü, gündüz de bugünü temsil eder hale gelmişlerdir. 'ay' öbür dünyamız. 'kün' ise bu dünyamızdır. Ay soğuktur, güneş sıcaktır. Güneş yaşama sevincidir, içimizi ısıttığını hissederiz. Ay ise soğuktur, tıpkı ölümün yüzü gibi.

7-683

Türk Mitolojisi

İnsanın doğal bir varlık olmaktan kültürel bir varlık olmasına dönüşen süreçle her şey başlamıştır. Yapıp etmelerinde iradi olarak tercihte bulunabilmesi bir boyutu ile özerkliğini, diğer boyutu ile de tercihte bulunmasının sorumluluğu olan ahlak yasasını doğurmuştur. Artık insan doğal bir varlık değil, özerk karar veren ve ahlaki sorumluluğu olan kültürel bir varlıktır. Bu durum insanın bu dünyaya dönük olan yüzüdür. Bir de insanın öbür dünyaya dönük yüzü gelişmiştir. Öbür dünyaya dönük olan yüzünü tetikleyen ise öleceğini biliyor olmasıdır ve her şeyi bir bütün olarak anlamaya çalışmasıdır. Bunlar Ölümsüzlük ve Tanrı idealarını doğurmuştur. Bu durum Tanrı dolayımı ile sınırsız yaşama sahip olma isteğidir. Tanrı ve Ölümsüzlük isteğimizi ilk önce ormanda ağaçlarda aradık. Ormandan bozkıra çıkınca da ağaçların yerini yırtıcı hayvanlar almıştır. Hayvanların da bizim gibi canlılar olduğunu keşfedince de, İnsan merkezli bir zihin yapısına evrildik. Tanrının yanında ölümsüz bir hayata giden bir canlı olarak dünyevi ve uhrevi dünyamızda taşları yerli yerine oturttuk. Tercih ettiğimiz bütün dinlerde de ölünce Gök Tanrı'nın yanında Atalarımızın ruhlarının yanına gideceğimiz ve orada sonsuza kadar yaşayacağımıza olan inancımız varlığını korumaktadır.

7-684

Kendi kültürünü koruyamamak.

Bu Türklerin karakteristik özelliğidir. Hint ve Çin kültürlerinin temelinde de Türk kültürünün olmasına rağmen Türkler biçim değiştirmiş kültürlerinin kopyasıyla kendi kültürlerini iğdiş etmişlerdir. Bunu Fars ve Arap kültürünün etkisine girdiği dönemde de gözlemlemekteyiz. Şimdi de Batı kültürünün etkisi ile yeni iğdiş edilme dönemine girmiştir. Vazifemiz, kendi kültürel değerlerimizi temel alarak iğdiş olma halinden kurtulmamız, etkilenen değil etkileyen kültür olabilmemizdir.

2-685

Tengri/Tanrı

.....Talat Tekin'e göre Tengri eski Türkçe'de tegre>tegri'den gelmektedir ki (tegirmen/değirmen sözcüğü de bu köktendir) bu da "söndürmek, kuşatmak, çevirmek" anlamını içermektedir. Tengri kelimesinin ilk olarak gök anlamını göz önüne getirmiş olursak o zaman göğün bütün dünyayı çepeçevre sardığını, kuşattığını ve fonksiyonel bağlamda bu adın kültle bağlantılı olduğu belirlenmiş olur. Tengri teoniminin yeni bir etimolojisini vermek mümkündür.....

..... Diğer varyantları ise Tanrı(Azarbaycan ve Türkiye Türklerinde), Teniri (Kazaklarda), Tenre (Başkurt Türklerinde), Tangri (Özbeklerde), Tengeri(Altaylılarda), Tigir (Hakaslarda), Deer (Tuvalılarda), Tangara (Yakutlarda), Tenir (Karakalpaklarda), Tura veya Tora (Çuvaşlarda), Teyri (Karaçay - Balkarlarda), Tenir (Kırgızlarda), Tenger (Mogollarda), Tengeri (Buryatlarda) ve daha arkaik kültürlerde, Dingir (Sümerlerde), Çenli (Hunlarda), Tyen-li veya Çang-li (Çinlilerde) olmak üzere değişik varyantları mevcuttur.....

Alınan kaynak: Türk Mitolojik Sistemi - Fuzuli Bayat - Sayfa 253 ve 2

Tek televizyon kanalı vardı ama içi doluydu. Şimdi yüz tane televizyon kanalı var ama hepsinin içi boş. Televizyonda hava durumundan başka izlenecek bir şey kalmadı. Boş ve riyakar muhabbetçilerden kurtulacağımız günlerin özlemiyle...

7 687

Türklerde tufan nasıl olur?

Kül Tigin abidelerinde 'üstte gök çökmedikçe, altta yer delinmedikçe, senin ilini ve töreni kim bozabilir?' deyişinde tufan anlayışımız gizlidir.

Ay ve Ay üstü dünya zamanının sınırsız yaşandığı bir dünyadır. Gidiş gelişler Göktanrı tarafından sağlansa da gene fiziki ağırlığı olan bir dünyadır. Üstten çökmesi demek, bir ağırlığın üstüne baskı yapması demektir. Altan yerin delinmesi ne demek? Dünyanın kare şeklinde suyun üstünde yüzdüğü tasavvur edilmiş. Altan yer delinince tıpkı batan bir kayık gibi dünyayı su basacaktır. Bu da tufan dediğimiz su basması olayıdır. Kutup yıldızından yer altı dünyaya kadar dünyayı bir arada tutan demir kazığın çökmesi ile olay başlayacak, üstten göğün ağırlığı, alttan yerin su alması ile kıyamet kopacaktır. Peki kıyamet neden kopacaktır? Adaletsizlikten, göğün direği/demir kazık adalettir. Adaletsizliğe tahammülü biten göğün direği mukavemetini kaybetip çökecektir. Fakat o güne kadar da Türk var olacaktır. O gün gelene kadar ilimizi(devletimizi) ve töremizi(birbirimizle binlerce yılda oluşan saygı kurallarımızı) kimse bozamaz.

2-688

sakın/düşün

sakı- ' hayal etmek', sakıg 'serap, hayal', sakın 'düşünmek'. (DLT Ercilasun -Akkoyunlu, sayfa: 800)

tüş>düş 'rüya, düş', tüşe- 'rüya görmek'.(DLT, sayfa:912)

Önceden bütün lehçelerde sakın 'düşünmek olarak kullanılırken, bugün için sadece Altay(Sibirya) dil ailesinde kullanılmaktadır. Kıpçak ve Oguz grubunda ise düş, düşünce olarak anlam genişlemesine uğramıştır. düşün 'düşünce' olarak kullanılmaktadır. Ama eski 'sakı-' kökünün varlığını koruduğu anlamlarda bulunmaktadır. Örneğin sakınmak 'kendini korumak, kendini düşünmek' olarak sakı- kökünde varlığını devam ettirmektedir.

Sonuç olarak diyebiliriz ki uyurken gördüğümüz düş gibi uyanıkken de düş görür halimizi devam ettirir gibi düşünürüz. sakın/düşün kavramlarının kökenleri farklı olsa da anlam yüklemeleri aynı mantığa göredir.

2- 689

Türk Kaosundan Kozmosuna

....Kaos olarak betimlediğimiz su, evrenin ilk elementinin bulunduğu ana madde olduğu için hiçbir zaman kozmosun içinde yok olmaz. Karaçay-Balkar mitolojik metinlerinde yeri kaplayan sonsuz göğün 'deniz' olarak düşünülmesi dolayısıyla kozmosun kaosun dışına çıkamamasını ispat eder. Eski ve orta Türkçede 'tengiz' şeklinde var olan bu kelime 'tengir' z/ş ağzında konuşmalarda 'tengiz' şeklindedir. Çuvaşların denize tengir demelerinin sebebi de bundan dolayıdır. Çuvaşların dışında Türk halklarının hemen hemen tamamı yüce tapınak kültürüne 'Tengir/Tenri' demektedirler. Semanın denizle, dolayısıyla su ile asosyasya edilmesi tengiz/tengir kelimesinin varlığı ile tasdiklenir.

Not: teniz>deniz şekline dönüşmüştür. Tenir ve Teniz aynı köktürler. Sonradan teniz>deniz şekline dönüşmüş ama tenir aynı şekilde kalmıştır. Tıpkı barış>varış kelimesinde olduğu gibi. İkisi de aynı kökten olmalarına rağmen ayrı anlamlar yüklenmiş. Barış da karşıdakine varmak, gidiş gelişin olmasına barışık anlamı yüklenmiş. Teniz ile Deniz arasında da buna benzer bir durum vardır.

Alınan kaynak; Türk Mitoloji Sistemi 1 - Fuzuli Bayat - Sayfa:96

7-690

yok...

Yok gözle görünmeyendir. İki türlü yok vardır. Birincisi bulabileceğimiz yok vardır, ikincisi ise hiç bir zaman bulamayacağımız yok vardır. Basit bir örnekle anlatacak olursak kaybolan insan yoktur. Biz bu insanın ölümü yoksa dirimi olduğunu anlamaya çalışırız. Diri ise bu dünyada ölü ise öbür dünyadadır. Peki öbür dünya neresidir? yok:arıdır>yuk:arıdır. Aslında yok diye bir şey yoktur, gözle görülmeyen vardır. Gözle görülmeyende ya dirilerledir ya da ölülerledir. Ya uzay ve zamanın sınırlı olduğu bu dünyadadır ya da uzay ve zamanın sınırsız olduğu öbür dünyadadır. Biz dünyamızı değiştirdiğimizde sınırlı ömrümüzün olduğu bu dünyadan sınırsız ömrümüzün olduğu öbür dünyaya gideriz.

Gene basit olarak anlatmak istediğimi bitirecek olursam, bizim zihin yapımızda yok diye bir şey yoktur. Bunun temeli de ilk önce sonsuz deniz vardı. Kaostan kosmoza geçmemiz ise, dalgalı sonsuz deniz kaos'un içinden çıkan Ak Ana'mız, sonsuz denizin üzerinde uçarken canı sıkılan Ülgen'e ana şefkati ile 'yaptım oldu de', 'yaptım olmadı deme' diye talimat vermesidir. 'yaptım oldu' diyen Ülgen karşısında yerin sembolü olan Erlik'i bulur. Artık sohbet edeceği bir insan vardır. Fakat sonsuz denizin üstünde konacak bir yer ararlar, bunun üzerine Ülgen, Erlik'e suyun dibine dalıp bir avuç toprak almasını söyler. O toprakla suyun üstünde konacak bir yer yapmak istemektedir. Erlik suyun altına dalar bir avuç toprak alır ama ağzına da biraz toprak saklamıştır. Erlik suyun üstüne çıkınca Ülgen toprağı saç der. Toprak suyun üzerine saçılınca, Ülgen toprağın hacmini genişleterek dümdüz bir dünya oluşturur. Artık konacak bir yerleri vardır. Fakat Erlik'in ağzında sakladığı toprak da büyümeye başlayınca Ülgen, Erlik'in ağzında toprak sakladığını anlar. Erlik'in ağzındaki toprağın gemişlemesiyle patlamaması için Erlik'e tükür der. Bunun üzerine dümdüz olan dünyada dereler ve tepeler oluşur.

Yok kelimesinin mantığı da hep bir sonsuz deniz vardı, gözle görülen bir şey hep vardı. Sonsuz denizin de yok olduğu bir hiçlik yoktu. Yoktan var etme ise İbrahimi dinler ile bizim dünyamıza girdi. Sonsuz deniz olan kaos, bu sefer yoktan var eden Tanrı olmuştur. Literatürde de bu durum pagan dinlerden kitaplı dinlere geçiş olarak açıklanır. Bizde İbrahimi dinlerden müslümanlığı tercih etmemizle yoktan var eden Tanrıyı Gök Tanrımız yerine oturtmaya çalıştık. Ama zihin yapımızın temeli her zaman sonsuz olarak hep var olduğumuza inanır. Bizim müslümanlığımızın Arap ve Fars ekollerinden farkı da bu zihin yapımızın zemininde aranmalıdır. Bizim ruhumuzun derinlikleri dilimizin oluştuğu mitolojik zeminedir. Sonradan hangi din ya da ideolojiyi tercih edersek edelim bu zemin üzerine inşa edeceğimiz ki Müslümanlıkta Yesevilik, Komünizmde Galiyecilik, Modernizmde Atatürkçülük hep bu dilimizin zemini olan mitolojimiz üzerine kurulmuştur. Bundan sonraki oluşacak bütün akımların versiyonları da bizim biçimimizde şekil alacaktır. Yunus'un deyişi ile söylersek. Derviş Yunus söyler sözü, bilmeyen ne bilsin bizi, bilenlere selam olsun diyerek bitirelim.

ht=zaman, sözcüğü üzerine.

ol ok tın>ol oktın>ohtın>oht

Not: ol=olmak, ok=zaman, tın=nefes,can

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
DİL VE TARİH - COĞRAFYA FAKÜLTİ

ANKARA UNIVERSITY
THE JOURNAL OF THE FACULTY OF LANG
HISTORY-GEOGRAPHY

e-ISSN

7-692

Saf akıl ile Türk mitosundan logosuna gidiş.

Saf akıl ne demek? İnsanın doğa içinde kendi varlığının farkına vardığı, diğer hayvanlardan ayrıştığı anda ortaya çıkan bir şeydir. Üç beş yaşındaki çocuk aklıyla kendini ve doğayı algılayış biçimidir. Her şeyi bir bütün olarak anlamaya çalışmak ontoloji ise bu durum da mitolojik ontolojidir. İnsanın akli hem biyolojik olarak üç beş yaşındaki çocuk aklından bugünkü yirmi yaşına gelen ergen aklına göre gelişim sağlamasına doğa bilgisinin de gelişmesini eklersek mitoslarını da yeni bilgilere göre yenilemiştir. Örneğin Ormanda yaşarken oluşmuş Anaerkil dönemdeki Ağaç kültü, Toprak Ana ve benzer kültler oluşmuştur. Ara dönem olan mağara yaşantısından (MÖ 15-30 bin arası) bozkır yaşantısına geçmiştir. Bu dönemde ise Anaerkilliğin tahakkümünün kırıldığı ara dönemdir, cinsiyetsiz olarak tanımlanıyor. Sonraki dönem ise şimdimizi de kapsayan ataerkil dönemdir. Bugün için mağarada yaşayan insan olmasa da ormanda ve bozkırda arkaik(eskicil) biçimde yaşayan insanlar halen mevcuttur.

Saf aklın bize ilk sağladığı olanak kendi benliğimizin farkına varmaktır. Özgürlük idesi olarak da tanımlayabiliriz. Numenal özgürlük idesinin fenomenal yansıması olan özerkliğimizin farkına varmamızla beraber bize yapıp etmelerimizde ahlaki sorumluluk yüklemektedir. Hayvan iken yapıp etmelerimizde iradi bir tercihimiz söz konusu olmadığı için ahlaki bir sorumluluğu da taşımamızı gerektirmiyordu. İnsan ahlaki bir varlık olarak doğadan kopmuş, fiziki olarak doğal varlık, kültürel olarak da ahlaki varlık olarak ikili yapısını bir bünyede sürdürmektedir. İnsanın kendi iç hesaplaşmasının başladığı dönem ahlaki varlık olduğu ilk dönemidir. Mitoslarla anlamaya ve açıklamaya çalıştığımız insan ve doğayı daha sonra bilgi birikiminin nitel sıçramalar yapması ile logoslarla açıklamaya başladık. Bu da mitostan logosa giden bir dönem olmuştur. Bu gidiş düz bir gidiş değil, ileri ve geri doğru bir gidiş gelişir. Örneğin modernizm logosa dönük ise postmodernizm mitosa dönüktür.

Saf aklın ürettiği ya da doğal koşulların nicel birikim sonunda nitel bir sıçrama olarak dayattığı özgürlük idesi ve dolayımı ile ahlak yasasından sonra ruh idesi ya da ruhumuzun ölümsüzlüğü fikri gelişmiştir. Öldükten sonra Göktanrının yanında olan atalarımızın ruhlarının yanına ruhumuzun gidecek olması ruhun ölümsüzlük idesinin pratik tezahürüdür. Atalar kültünün zeminini de Ruh idesi(Ruhun ölümsüzlüğü) oluşturmaktadır. Ormandayken oluşmuş Yer Ana kültürümüz bozkıra çıkınca Göktanrı kültüne dönüşmüştür. Böylece Türk insanının saf akli mitosundaki özgürlük, Ölümsüzlük(Ruh) ve Tanrı idelerini oluşturarak kendi saf aklının zeminini oluşturmuştur. Fakat diğer mitoslar olan Hint, Çin, Fars, Yunan ve Arap mitoslarından etkilenecek mitosundaki zemini korumakla beraber kendine özgü biçim değiştirmiştir. Bunu Budist tapınaklarda ibadet ettikten sonra kuzu çevirme yapıp yemesindeki biçiminden, müslümanlık ile Yeseviligine, Komünist biçim olarak da Galiyevciligidinden, Seküler yaşam ve hukuk olarak da Atatürkçülük olarak görebiliriz. Biz kendi mitosumuzdan logosumuza ya da geri giderek logosumuzdan mitosumuza gidiş gelişlerimizde saf aklımızın ilk oluşum biçimlerine dayanan kendine özgü versiyonları ise Türk felsefi versiyonlarıdır. Türk mitosundan logosuna gidişin dünyadaki yeni akımlara göre biçim almasıdır. Türk felsefesinin gelecekte oluşabilecek felsefi versiyonlarının da zeminidir

2-693

Karanlık Madde ve Felsefe

Karanlık madde, madde parçacıklarını bir arada tutan bir tutkal gibi. Karanlık maddenin olmadığı alan ise karanlık enerji alanıdır ve orada madde oluşmamaktadır. Karanlık madde evrenin her tarafına koridorlarla uzanır gibi uzanarak içinde maddeyi barındırmaktadır. Görünmeyen karanlık maddenin değerini ve önemini nasıl sonradan öğrendiysek felsefenin değeri ve önemini de sonradan öğrendik. Felsefe, bilim ve sanata bakışımızı belirlediği gibi kendi kendinde bakışını belirlemektedir. Felsefenin de felsefesini yapmaktadır. Ayrık gibi görünen sorunlarımızın kaynağının felsefi zeminde bir olduğunu görebiliriz. Çatışan düşüncelerimizin de bir bütünün parçası olduğunu da görmemizi sağlayacaktır. Onun için felsefenin her zaman gündemde olması sorun çözmeye dönük bir tavır demektir. Maddelerin çarpışması gibi düşüncelerin çarpışması da felsefenin doğası gereği gelişimi sağlayan bir etkidir.

7 694

Gülme komşuna gelir başına.

Doksanlı yıllardı, Bulgaristan'dan soyadı değişikliğine karşı çıktığı için ülkemize gelen bir adamla sohbet ediyordum. Adam burada herkes Özal'a küfür ediyor ve hiç kimseye de bir şey olmuyor dedi. Ben kahkaha ile güldüm. Ne olacak ki diye sorduğumda? Orada hemen polise söylerler gelip seni tutuklarlar dedi. Şimdi artık bizimde Bulgaristan'ın o döneminden bir farkımız kalmadı. Artık sıradan insanların bile iktidarı eleştirebilmesi büyük bir cesaret işi haline geldi.

7-695

Tünaydın-Günaydın

Günü aydınlatan güneş, tünü(geceyi) aydınlatan ise aydır. Maalesef tünaydını öğleden sonrası içi kullanıyoruz, aslında iyi akşamlar ve iyi geceler şeklinde kullanılması gerekiyor. Gün batımı akşam, tün ortası(gece ortası) ise gece saat onikiye tekabül ediyor.

Aslında kün>gün güneş demek sadece gündüzü ifade eder, anlam kaymasına uğramış geceyle beraber geçen yirmidört saati ifade eder hale gelmiştir. Tünemek de gecelemek olarak dilimizde hayal meyal varlığını sürdürmektedir. DLT'de tüne 'gecelemek', tünük 'hapisane', tünük- 'kararmak', tünük 'karanlık, mezar', tünük 'geceletmek, tünle 'geceleyin' (Gülensoy 779) şeklinde geçmektedir. Gecenin ve gündüzün birbirini kovalaması ise aslında Ay ile Güneş'in birbirini kovalamasıdır. Her ikisi de karanlığı yararak gecemizi ve gündüzümü aydınlatmaktadırlar. Sistem geceden gündüze göre dönmektedir. Şafak atması yeniden doğuştur. Nice tünlÜ künlÜ(günlü) yirmidört saatlere diyelim, Tününüz ve Gününüz aydın olsun.

7-696

an...

Basit gibi görünse de derin anlamı vardır. an be an 'bir anın peşine gelen bir an daha'. Var olanla ilk temasımız an ile olur. Bu zamanın ilk biçimidir. İlk anda 'yan yana' bir şeyleri algılamamız ise uzaydır. An içinde uzay ve zamanla temas ederiz, iç içedirler. Bunlar 'eş zamanlılık' ve 'yan yanalık'tır. Uzay daha basit 'yan yana' algılama hali, zaman ise biraz karmaşık. an be an olunca 'zamanda art ardalık' olur. 'zamanda süreklilik' ise zamanda hayal gücü vasıtasıyla ileri ve geri gidebilme yetisidir. Bu yeti de 'saf ben'de vardır. Hayal gücü yetisi 'an be anları' ileri ve geri tasavvur ederek bizi zamanda ileri ve geri götürebilmektedir. Zaman şeması 'eş zamanlılık', 'art ardalık' ve 'süreklilik' ile 'yan yanalık' algısının algılanmasıdır.

7-697

Yaş otuzbeş yolun yarısı eder.

İlk defa bu şiirle karşılaştığımda onyediyi yaşıyordum. Demek ki yolun çeyreğindeymişim. Şimdi altmış yaşıyordum, yolun tamamı için on sene kalmış. Şiirin gidişatına göre yolun yarısını da yaşadım. Tabi şunu öğrendim, şiir aynı şiir ama okuyan insanın yaşına göre anlamı farklı bir şiir. Aynı şekilde atasözlerine de gençliğimden beri merakım var. Atasözlerinin de söyleyeni belli olmasada belli bir yaşta söylenmiş, o yaşa gelmeyen o atasözünün tam anlamını kavrayamaz.

2-698

Dayak ette etkilidir, söz kemikte.

Burada sözün kemikte etkili olması ne anlama geliyor? Önceden ruhun kemiklerde varlığını koruduğuna inanılmış. Söylenen söz ruhumuza işliyor. İliklerimize kadar hissetmek de ruhumuzda hissetmekle eş anlamlı oluyor o zaman.

7-699

En sevdiğim atasözü. "Ört kapını, öv komşunu" 😊

2 700

Sağcılara göre solcu, solculara göre sağcı olmak.

Benim tam olarak yaşadığım bu. Ne İsa'ya ne de Musa'ya yaranamamak bu olsa gerek. Arafta kalarak yaşamak sağ ve sol çıkar örgütlenmelerinin dışında da kalmak demektir. Aslında kapitalizmin sağcı ya da solcu olmadığını görmemize de sebebiyet vermektedir. Sonuç olarak aidiyeti kabul görmeden yaşamak da bir tercihtir. Ötekilerin ötekisi olmaktır.

8- 201

köbek>göbek

Kö kökü yerle bağlantısı gevşek olandır, kabarık hale gelendir. Köpük, yerden kopabilen. Köpek, tüyleri kabarık olan. köç>göç, bir yerden kopup başka bir yere giden. Götürülen, yerden bağlantısını keserek hareket ettirilebilendir. kök>gök, yerle bağlantısı olmayandır. Göl, yerin üstüne sonradan biriken. Gömmek de yere dışarıdan sokulandır. Gönderirken kaldırıp götürürüz. Soyut olan da yerle bağlantısı olmayan üzerine kuruludur. Gözümüz de yere yukarıdan bakar. Tanrı gökteredir, Göktanrıdır. Gönlümüz de yerden kopuk hareket eden ve bizi hareket ettiren göğüs kafesimizdedir.

8-702

bir-bir 'an be an'

Bir, anda gördüğümüz her şeydir. İkinci an ise ekki>eki>iki birinci anın ekidir. An be an demek 'eş zamanlılık' demektir. Zamanla insanın bulunduğu ilk andır. Zaman merkezli düşünceyle algılayıştır. Bir şeyleri 'yan yana' algılamak ise mekan merkezli bir algılayıştır. Eğer iki yan yana duran şeyden başlarsak, her şey önce donuktu, sonra hareket etti. Bu durum meşhur yerleşik düzende düşünen medeni(?) insanların zihin yapısıdır. Çünkü onlar kendileri sabit bir yerde durdukları için, her şeyi de 'yan yana' sabit duruyor gibi düşünürler. Bozkır, göçebe denilen konar-göçer kültüründen olanlar ise hareket halinde oldukları için her şeyi ilk önce hareket halinde görürler. Onların Göktanrıları da kutup yıldızının etrafında gök çıkısını çevirir. Sabit duranların Tanrıları da sabit durur, evreni yaratmış ve sabit olarak durmaktadır. Sabit duranların arkhesi(iççisi) de sabittir. Maddenin içinde onu ararlar. Fakat hareket halinde olanların iççisi(arkhesi) canlıdır. Sabit duran nesnenin içindeki ruh gibi onu hareket ettirir. Örneğin bıçak elimizi kestğinde bıçağın ruhu bıçağı hareket ettirerek elimizi keser. Hasta olduğumuzda da içtiğimiz ilacın ruhu bizim ruhumuzu iyileştirir. Onlar maddenin içinde hep sabit duran bir şeyler aramışlardır halen de sabit duran bir şeyler aramaktadırlar. Ne yapsınlar zihin yapılarını yönlendiren dillerinin gramerleri onları öyle yönlendiriyor. Başka türlü düşünüp davranamazlar.

8-703

Biat etmek nedir?

İnsanoglu avcı toplayıcı iken ormanda 30-40'ar kişilik gruplar halinde yaşıyormuş. Avladıklarını kendi gruplarında paylaşıyorlarmış. Tarım devrimi ile yerleşik düzene geçince buğday(tahıl) egemen güç oldu. Artık insanlar ekip biçerek yaşıyorlar. Güç buğday stoklarını elinde bulunduranlardadır. Artık savaşlarda tarım arazileri için yapılmaktadır. Uzun kış gecelerinde de avlanmayı unutan, ormandan çıkan insan artık buğdayı verene biat edecektir. Ona kayıtsız şartsız itaat edecektir. Feodal düzen dediğimiz sistemin menşei buraya dayanır. Köleci toplum olarak da bilinir. Feodaliteden moderniteye geçiş ile artık buğday stoklarının yerini para almıştır. Artık kapitalizm, paranın egemen olduğu bir düzene geçilmiştir. Artık biat bir feodale değil paraya yapılmaktadır. Sermayeyi elinde bulunduranlar tıpkı buğday stoklarını elinde bulunduranlar gibi egemendir artık. Göreceli olarak birine itiat etmek artık bitmiştir. Biat etmeyiz kişilere ve kurumlara desek de kapitalizme biat ederiz aslında.

8-704

Felsefe ile birlikte Türk mitolojisinden Türkolojiye giden yeni yolumda yürümeye devam ediyorum. Amacım Türk mitosundan logosuna giden yolu anlayabilmek.

67rkan Arıcan, Geronimo Çelik ve 65 diğer kişi

31 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

8-705

Felsefe Türk

Felsefe Türk demek Türk milletinin ilelebet payidar olması demektir. Türk milletinin sonsuza kadar var olması demektir. Binlerce yıldır akıp giden kuşaklar karşılına çıkan sorunlara doğru felsefelerle yaklaşabilirlerse ayakta kalabilirler, yoksa tarih sahnesinden silinirler. Sonsuza kadar var olabilmemiz için Türk felsefesinin değışen koşullara göre kendini yeniden düzenlemesi gerekiyor. Felsefe hem günlük sorunlara hitap eder, hem de binlerce yıllık sorunları değerlendirir. Günlük sorunlarımızı binlerce yıllık sorunlarımızla beraber düşünemeysek, Cumhurbaşkanlığı armasında olan on altı yıkılmış devlet bin yıl sonra kırk altı olur. Çin ve Hint bir tek devlet olarak hep var oldu. Buna keza Fars ve Latin'ler de değışen koşullara ayak uydurdular. Çünkü felsefeleri vardı. Bir millet mitolojisinden başlar. Bizim mitolojimiz nereden başlıyor. Bize anlatılan Adem ile Havva hikayeleri bizim mitolojimiz değildir. Bizim mitolojimizde Akana, Ülgen, Kayrahan ve diğerleri vardır. İlk düğme yanlış iliklenince diğerleri de beraberinde geliyor. Başkalarının mitolojilerini temel almamız dilimizi ve dinimizi de içdiş etmiştir. Bugünden sonrası için ne yapılmalıdır? Dinimizin ve felsefi söylemlerden çıkan siyasi akımların Türk versiyonlarını destekleyerek ve de çatı Türk felsefesi içinde bunları toplayarak sonsuza kadar var olabiliriz. Dini ve siyasi akımlardan Türk versiyonu olan İslami ekolümüz Yesevilik ve devamında gelen Bektaşilik ve Mevleviliklerdir. Komünist felsefi akımda ise Galiyevciliktir. Laik hukuk devletlerinde ise Atatürkçülüktür. Gündelik tartışmalarımızı bu üç farklı felsefi ekollerimizin dışında bize ait olmayan ekollerini benimseyerek yaklaşmamız bizim yekpare zihin yapımızı zedelemektedir. Kısır tartışmalardan kurtulmamızın yolu gözümüz olan Türk Mitolojisine dayanarak, Türk mitosundan logosuna giden felsefeler inşa etmeliyiz. İlk korona aşısını bulan Türk insanı olabildiği gibi ilk yeni felsefeler üretecek Türk insanları da olmalıdır.

8- 706

Güncel Üç Tarz Siyaset

Bilindiği gibi Yusuf Akçura Osmanlıyı kurtarmak için önce Osmanlı vatandaşlığı, olmayınca İslam devleti, o da olmayınca Türk devleti olarak üç tarz siyaset sunmuştur. Bu siyasette Türk devleti başarı kazanarak cumhuriyetimiz bu günlere gelmiştir.

Günümüzde bu üç tarz siyasetin ne anlamı vardır? Amerika'ya giden ilk önce düşünce kuruluşlarıyla muhatap oluyor. Bizim düşünce kuruluşlarımız var mıdır? Düşünce kuruluşu ne demektir? Düşünce demek felsefe demektir. Bizim düşünce kuruluşlarımız her akşam televizyonda tartışan köşe yazarları ve konusunda tartışan uzmanlardır. Hepsiyle bir bütün olarak gelecek vizyonu sunacak olan ise filozoflardır. Bizim öyle filozoflarımız var mı? Ya da ileriye dönük felsefi vizyonu olanlar kimlerdir. Gördüğüm kadarıyla gene İslam kardeşliğine dönük söylemler ağırlık kazanmakta ve buna dönük felsefi önermeler üretilmektedir. Peki başka tarz önerileri olan filozoflarımız niye yok? İlk önce Türk filozofu mu? Türkçe filozofu mu? diye bir tartışma ile karşı karşıyayız. Türk'üm demekten imtina eden gerek dini saiklerle gerek sosyalist ve hümanist saiklerle hareket eden söylemler egemendir. Türklük deyimi ırkçı-turancı bir çağrışım gibi algılanmaktadır. Bu gidişat bizi bir yere götürür mü? Götürmez. Sosyalistlik ve Hümanistlik Osmanlıcılık saikine denk gelmektedir. Yükselen Atatürkçülük ile Türklük saiki üzerine felsefeler geliştirmeliyiz. Bizim dayanağımız ve tutanağımız Cumhuriyetimizin kuruluş felsefesi olan Atatürkçülük ve Türklük felsefesidir. Türklüğün başat olduğu bireyin özerkliğine dayalı Yunus Emre tarzı din felsefesi, Türklüğün başat olduğu Galiyev felsefesine dayalı sosyalist ve hümanist söylemler, gene Türklüğün başat olduğu Türk mitolojisinden beslenen yeni Türk felsefesi, işte bizim yeni üç tarz siyaset felsefemiz bunlar olmalıdır.

8-707

Tartışa Güreşe....

Bilge dernekte(tartışma ortamında), yig t savaş meydanında belli olur. Bu eski gelenek Farabi'de Talim ve Terbiye olmuş, sonra bu duruma eğitim ve  ğretim demişiz. Talim güreş yerine geçen, terbiye ise tartışarak konuşarak, okuyarak, araştırarak öğrenmedir. Daha da gerilere giderek toprak kutu, hava kut ve ana kut ile insanın    yanının s r kut ile reorganize olduğunu biliyoruz. Burada bedenimiz toprak kutu ve fiziki karşılığı pratik meslekler, hava kutunun karşılığı ise dil mesleği ve her türlü dil ile yapılan meslekler(Destan okuma, saz şairleri gibi) teorik mesleklerdir, Ana kutumuz ise Göktanrı tarafından gönderilen canımızdır, ruhumuzdur. Ruhumuzla, psikolojimizle ilgili sorunlarla da şaman(Kam) ilgilenmektedir. Bütün sorunlarımızın çözüm yolunu bulacağımız alanlar belirlenmiştir. S r kutumuz ise s rd r lebilirliğimizdir. Kutlardan herhangi birinde zaafa uğrarsak s r kut'un organizasyonu bozulur. Hastalıklar baş gösterir. Yeniden sağlam kafa ve bedene sahip olmak için mücadele verilir. Ya da mücadele kaybedilir. Ölüm gerçekleşince de toprağa ait olan kutumuz ola bedenimiz toprağa karışır. Havaya ait olan hava kutumuz ise tecrübeleriyle beraber havaya karışır. Örneğin demircilik mesleği gibi bir meslek olarak yeni bir bedende kendini gösterir. Ana kutumuz ise Göktanrının yanına gider. Böylece s r kut da kendiliğinden ortadan kalkar. Ta ki yeni bedenleri yeni s r kutlarla bir arada tutana kadar.

8-708

Hayvanın alacası dışında, insanın alacası içinde. (DLT - Kaşgarlı Mahmut)

8-709

bil 'şimdi'

biş, şimdi duyduğumuz, gördüğümüz, idrak ettiğimiz, hissettiğimiz, anladığımız, anlaşıldığımız ve de şimdiye dair her şeydir. Bil şimdidir.

8-710

Türk Entelijansiyasının Tarihi

Dönem olarak Metehan(M.Ö 209-179), Atilla(M.S 395-453), Göktürk(552-680), Uygur(745-840), Karahan(840-1042), Selçuklu(1075-1308), Osmanlı(1299-1908) ve Cumhuriyet(1923-) dönemi olarak ayırabiliriz.

Entelijansiyası ise bu dönemlerde etkili olan entelektüelleridir. Genelde biz devlet başkanlarını da entelektüel olarak kabul ederek onların sözleri ile de entelijansiyamızın geçirdiği evrimi kabaca görebiliriz. Günümüzde savaşçı olmak kötü olarak algılansa da tarihsel olarak var olabilmek için milletlerin savaşçı olması gerekmektedir. Bütün tarihsel dönemlerde bütün güçlü olan milletler zayıf olanlara saldırmıştır. Hiç bir millet masum değildir. Barış dönemleri ise gücünün yenmeye yetmemesi, yenilmesi ya da yeniden savaşmak için toparlanmak için stratejik olarak geçici dönemler olmuştur. İlk fırsatta güçlü olan zayıf olana her zaman saldırmıştır. Bugün de aynı sistem devam etmektedir. Amerika Irak'a saldırmıştır. Neden Çin'e ve Rusya'ya saldırmamıştır? Gözü kesmediği için saldıramaz. İkincisi içeriden bir milletin hainleriyle işbirliği yaparak yıkmıştır. Irak tipi Fetöcü iç hainleri olmasa Irak'ı gene yıkamazlardı. Bugün İran'ı yıkamamalarının sebebi de iç hain örgütlenmeyi yapamamalarıdır.

Metehan ve Atilla dönemlerinden hafızamızda kalanlar Türk düşünce ve davranış geleneklerinin en eski halleridir. Göktürk döneminde Bilge Tonyukuk Çin nüfusunun bizden en az on kat fazla olması sebebiyle yerleşik düzende olmamız ve bizi mistizme sürükleyecek olan Budizmi tercih etmemize karşı çıkarak, stratejik hata yapmayarak milletimizin yok olmasını kendi döneminde önlemiştir. Uygur dönemi bizim entellektüel tabakamızın yani entelijansiyamızın çeşitlilik yaşadığı ve dilimizin felsefileşmesinin zemininin atıldığı dönemdir. Kültürel medeniyetten felsefileşmiş medeniyete geçiş dönemimizdir. Felsefileşmiş medeniyetler fiziki gücü var oldukça dünyadaki zihinsel gelişmelere ayak uydurarak kendi felsefi ekollerini çıkarabilirler. Çıkarmak ayrıdır, çıkan modelin uygulanması ve başarılı olması ayrıdır. Uygurlar döneminde felsefileşmiş medeniyetimiz İslamiyete geçişle kendi felsefileşmiş Türk din ekolu olan Yeseviliği kurmuştur. Karahanlı dönemindeki felsefileşmiş Türkçemizin verdiği en önemli iki eser ise Kutagdu Bilig ve Divan-u Lugat-ı Türk'tür. Osmanlı döneminde Türkçe dini felsefi terimler yerine Arapçaları kullanılarak. Hatta Arap dilinde Farabi ve benzerlerinin felsefe yapımları bizim için büyük talihsizliktir. Felsefileşmiş dilimiz ağır Arapça kelimelerin hükmüne girmiş halk ile entellektüel arasındaki bağı koparmıştır. Ancak 1912 Yeni lisan hareketi ile dilimiz yeniden halkın anlayacağı dile yönelmiş, fakat gene de halkın anlayabileceği felsefi dili halen inşa edemedik. Entelektüellerin her dönemde halkı etkilediğini kabul edersek, 1912 sonrası dönem için yeni bir dönem açılmış oldu. Cumhuriyetimizin kurulması Cumhuriyet rejimlerine yönelen milletlerin bizdeki başarılı versiyonudur. Bu da Atatürk gibi teori ve pratiği olan Tonyukuk vari bir Türk Bilgesinin yönetiminde olmuştur. Komünizm rejimleri içinde de Galiyevcilik olarak Komünist Türk versiyonunu kurmuş olsak da pratik başarıyı sağlayamamışızdır. Eğer başarılıysaydı bugün Sovyetler dağıldığında Rusça ve Türkçe konuşan iki büyük devlet ortaya çıkacaktı. Bundan sonrası içinde Türk Entelijansiyasının görevi yeni oluşabilecek felsefi ve ideolojik akımların Türk versiyonlarını oluşturabilmek, dünyadaki değişime eş zamanlı olarak bizimde değişimimizi gerçekleştirebilmemizdir. Türk milletinin ilelebet kalabilmesinin yolu Türk Felsefesinden ve onun teorik ve pratik yanları ağır basan entelektüellerinin kendi sahalarında da başarılı olmasından geçmektedir.

8- 711

Ses ve sez...

se 'seçmek, ayırmak'(Gülensoy 620). ses 'dışımızdan duyduğumuz sesler ve onları birbirlerinden seçip ayırmak'. Sez ise içimizden bir şeylerin ayırdına varmak. Ses somut seziş, sez ise soyut seziş. Ayırmak ise 'yan yanalık' olan uzay bilincidir. Bir şeyleri 'yan yana' görebilmek, düşünebilmek, hayal edebilmek. Zaman bilinci ise 'art ardalıktır'. Bir şeyleri 'art arda' düşünebilmek. İnsan ise uzay ve zaman içinde olduğunun farkında olan canlıdır. Farkındalık da dar anlamda ses ve sez ile ayırdına varma yetisidir.

8-7/2

Üstinsan saçmalığı

İnsanın zeka gelişiminin kapasitesi vardır. Homo Sapiens'in zeka gelişimi fiziki olarak takribi ikiyüzbin yıl önce tamamlanmıştır. Üstinsan olabilmek için fiziki zeka gelişimimiz Homo Sapiens'i aşması gerekiyor. Homo Erektus(Yetenekli İnsan), Homo Habilis'e (Becerikli İnsan) göre üst insandır. Homo Sapiens(Akıllı insan) ise Homo Erektus'a göre üst insandır. Homo Sapiens'e göre üstinsan olması için fiziki evrim geçirmek gerekiyor. Fiziki evrim geçirmeden nasıl üstinsan olunur? Üst insan, maymunla insan arasındaymış. Fiziki olarak sen bana maymunla üst insan arasındaki farkı ispat edemiyorsan, insanın kapasitesini bana üstinsan gibi retorik olarak anlatmaya çalışıyorsun demektir. Adama çocuk mu kandırıyorsun diye sorarlar. Üstinsan kavramı, uzaylı gibi fiziki karşılığı olmayan bir kavramdır.

8-713

Fiziki evlilik ve fikri evlilik.

Fiziki evlilik insanla, fikri evlilik ise kitaplarla olur. Bir insan fiziki olarak evli, fikri olarak bekar olabilir. Fiziki olarak bekar, fikri olarak evli de olabilir. İdeal olan her iki evliliği bir arada yürütebilmektir. Fiziki olarak bekar olanın evinde eşi olmaz. Fikri olarak bekar olanın evinde ise kitap olmaz, kitaplarla işi olmaz.

8-7/4

Terziye göç demişler, iğnem yanımda demiş. Felsefeciye de göç deseler aklım yanımda derdi.

8-715

tört>dört

Çeyrek, dörtte bir. O zaman dört, tamam olan, bütün olan. Dünya'da dört köşe, gözümüzü dört açtık mı tamamını açmış oluyoruz. Dört köşe kara sınırının denizde bitmesi gibi, gözümüzün kapasitesi ne kadar ise o kadar açmış oluyorum. Keyiflenince de dört köşe oluruz. Keyfin sınırları karanın sınırlarını kapsar gibi. Bir de her şey dört dörtlük ise üstüne söylenecek laf kalmaz. Dörtlerin doluluk hali ise kırktır. Kırklara karışırız. Tam doluluğu yaşarız. Peki kırkı aşamaz mıyız? Aşarız tabii. Kırkbir kere maşaallah deriz.

8- 216

saçra>sıçra

saç 'rüzgarda, boşlukta saçılan', saç 'dağıtılan, havaya, boşluğa saçılan', saçra>sıçra 'insanın kendini boşluğa, havaya doğru yöneltmesi'

8- 717

Transandantal ve transendent.

Somut olan insanın soyut yanına iki türlü bakış açısı. Bakış açıları arasındaki fark insanın doğal olan yanı ile doğa üstü yanı. İnsanın doğal olarak zıplama kabiliyeti vardır. Bu fiziki olarak yerden bağının kesilmesidir. Transandantalı aklın zıplaması olarak kabul edersek. Transendent ise uçmaktır. Bu insan için doğal bir şey değildir. İnsanın uçuş kabiliyeti olmadığı gibi akli olanda da alıp başını Kandıralı gibi gitmemesi gerekmektedir. Transendent 'fizik fizik ötesine gidişidir'. Transandantal ise 'fizik fizik ötesinin sınırına sızmasıdır'. Fizik sınırının içinde ya da dışında dışında olduğumuzu nasıl anlarız? Sızdığımız anda havadaki halimiz nasıldır? Kant bu durumu fizik nedensellik yasasına ile sınırlar. Fizik dünyadan kopduğumuz anda nedensellik yasasından koparız. Tanrı ve ruh kavramlarına hem transandantal hem de transendent mantıkla bakarak konuyu aydınlatabiliriz. Sızma durumunda havada olduğumuz anda nedensellik yasası muhakkaklaşır. Buna Kant antinomiler diyor. Nedensellik yasası devreden çıkıyor. O zamanda iki doğru meydana geliyor. Tanrı vardır diyende yoktur diyende haklı oluyor. Aynı şekilde ruh vardır diyende yoktur diyende haklı oluyor. Peki transendent olunca ne oluyor. Nedensellik yasasının ufkundan kopuyoruz. Bilinemezden başka cevap veremez hale geliyoruz. Peki transendent alanında da nedensellik yasasını işletirsek ne olur? O zaman da Kandıralı oluruz. Kant'ın 'Fizik dünya için geçerli olan nedensellik yasasının metafizik dünya içinde geçerli olduğunu nereden biliyorsun?' sorusunu duyunca Kandıralı olduğumuzun farkına varırız. Burada Kandıralı olan Platondur. Metafizik alemde de nedensellik yasasını işleterek Tanrı ruhları ve alemleri yarattı sonucuna varır. Uçuş kabiliyetimiz olmadığı halde uçuyorum diye iddiada bulunmakla aynı şeydir. Yani transendenttir.

8-718

Fikri 12 Eylül'ü yaşıyoruz.

Fiziki 12 Eylül şiddet ile şiddeti biçti. Fikri 12 Eylül'de gene fikri şiddetle fikirleri biçiyor. 12 Eylül'den önceki insanların kalitesini nasıl kaybettiysek, fikri 12 Eylül'den sonra da fikir sahibi insanların kalitesini kaybedeceğiz. Fikir olarak piyasada sadece vasatın fikri kalacaktır. Diğer fikirler mahkum olacaktır. 12 Eylül fikri olarak da tamamlanacaktır. Bu da yeni Ortaçağ demektir. Yeni Ortaçağ'a hoş geldiniz.

8-719

Dünyanın ucu bucağı neresidir?

Dünyanın dört köşesi de deriz. Öncelikle bucak kelimesini açarak ilerleyebiliriz. bıçgak 'kesmek'den türemiş, bucak ise kesilmiş köşedir. Bucak demek, kesilmiş köşeler demek. 'kıyı bucak' ise karanın köşeleridir. Eskiden dünyanın dört köşe suyun üzerinde yüzdüğünü tasavvur ediyorduk. Hatta Kaşgarlı Mahmut 'Dağ dünyayı, Han insanoglundu bastırır' der. Kare şeklinde suyun üstünde yüzen dünyanın ters yüz olmasını engelleyen şey dağların ağırlığıdır. Nasıl ki dağların ağırlığı dünyanın ters yüz olmasını engelliyorsa Han'ın insanlar üzerindeki otoritesi de yer yüzü gibi ters yüz olacak şekilde oluşabilecek kargaşayı önler. Sonuç olarak dünyanın ucu bucağı yok yargısına varsak da aslında zihnimizde bir ucu bucağı var. İlginç olan döngüsel bir göğün, kubbenin altında suyun üstünde yüzen kare şeklinde bir kara parçasını tasavvur etmişiz. Camilerimizin de zemini dört köşeli, üst kubbesi yuvarlak değil mi?

8-720

ONTOLOJİK VE EPISTEMOLOJİK BAĞLAMDA TÜRK MITOLOJİSİ.

.....Türk mitolojisinde her şeyin bir bütün oluşturduğu ve yüce varlık bağlamında her şeyin ruhunun olduğu kutsal bir dünya kavramı veya tasarımı, dünya modelinin ontolojik yönünü oluşturur. İşte dünya modelinin Türk düşüncesinde görünürleşmesi, kozmosun üçlü bölümüyle açıklığa kavuşturulur. Ancak bu üçlü bölüm mitolojik mantıkta görünen, bilinen bu dünya ile görünmeyen, bilinmeyen öteki dünyaya (gök veya ölümden sonraki ahiret dünyasına) bölünmüştür. Her üç dünyanın da yani alt, orta ve yukarı dünyanın da görünen ve görünmeyen kısımları vardır. Bilinenden bilinmeyene, görülden görülmeyene, somuttan soyuta; kısacası madde âleminde manevî âleme geçiş paradigmasında belirlenmiştir.....

Alınan kaynak: Türk Mitolojik Sistemi- Ontolojik ve Epistemolojik bağlamda Türk Mitolojisi 1 - Prof. Dr. Fuzuli Bayat - Ötüken Yayınları - 4. Basım - Sayfa: 29

Not: Üçlü dünya modeli ise Yakut Destanlarında alt dünya, orta dünya ve yukarı dünya olarak üçlü şekilde anlatılmaktadır. Kötü ruhlar alt dünyadan gelmekte, Orta ve yukarı dünyadaki soyut iyi kahramanlar ise onların bize zarar vermemesi için her üç dünyaya da girip çıkarak onlarla mücadele etmektedirler. Aynı şekilde Somut Kamlar(Şamanlar) da bizi kötü ruhlardan korumak için her üç dünyaya girip çıkabilmektedirler. Bu kadar mücadele içinde bile her şeye rağmen bazen kötülük olabilmektedir. Her üç dünyanın da somut ve soyut yanları vardır. Somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene gidilmektedir. Destanlarda bu durum ayrıntılı olarak hikayeleştirilmektedir.

8-721

Sokma akıl sekiz adım gider.

Neden sekiz adım, sekiz adım neyin ölçüsüdür? Önümüzü görme mesafesi olarak sekiz adım belirlenmiş. Ön aynı zamanda renkler demektir. Belki de önümüzdeki şeylerin renklerini seçebilme mesafesidir. İlginç olan ikinci taraf ise insanı hareket ettiren akıldır. Akıl olmazsa duruyoruz. Ya kendi kendine akıl üreten bir sistemimizin olması gerekiyor ya da dışarıdan akıl alarak sistemimizi yürütmemiz gerekiyor. Ama dışarıdan alacağımız akıl da sekiz adım gidiyor. O zaman sürekli dışarıdan akıl almamız gerekiyor. Peki neden dışarıdan akıl alma ihtiyacı hissediyoruz? Çünkü akıl üretmek için emek ve zaman harcamak gerekiyor. Hazır akıl varken, uğraşıp da üretmenin bir lüzumu yok. Hem akıl üretenler de bizim ileri gelenlerimiz. Acaba televizyonların ve medyanın görevi bize sekiz adımda durmamızı gerektirmeyecek şekilde akıl yüklemesi yapmak mıdır?

8- 722

Hep roman okur gibi felsefe okumaları yapmak isterdim. Çok şükür, roman okur gibi felsefe okumaları yapabiliyorum, mutluyum. 😊

8-723

Dalınç, salınç ve alınç.

Dalınç içimizde yaşamamanın süreklilik halidir. Düşünme üzerine düşünmek, dalıp gitmektir. Salınç ile alınç ise dışımızdakilerle olan alışverişimizdir. Salmak serbest bırakmak, almak kendi kontrolümüzde tutmaktır. Aslında dalınç, dışarıda salıp aldıklarımızı içimizde tekrar tekrar düşünmektir. Düşünme üzerine düşünmek, dalıp gitmektir. Aslında Tanrı da ruhumuzu önce aşağı doğru salıp sonra yukarı doğru almıyor mu?

8-724

Türk Dili Lehçelerinin Tasnifi.

Lehçelerin güncel dağılımının ayrıntıları ise Süer Eker hocamın profilinde.

<https://www.facebook.com/photo?fbid=2717344728504295&set=a.1389703234601791>

8-725

Biliş (görüş ve düşünce)

Düşünce uyanık halde gördüğümüz düşüştür. Bizim yönlendirdiğimiz zihnimizdeki görünüşlerdir. Düşte bizim kontrolümüz yoktur. Biliş ise görüş ve düşlerimizi(uyurken ve uyanıkken gördüğümüz düşleri) bir bütün olarak kavramamızdır. Eş deyişle zihnimize görüş ve düşünce- yoluyla kaydettiklerimizi içimizde yeniden seyretmemiz, olacakları öngörebilmemiz biliştir.

8-726

İlim ile Bilim arasındaki fark nedir?

Hayatta en hakiki mürşit ilimdir; fendir(bilimdir).

Hâkimiyet-i Milliye: 25.09.1924

Samsun Öğretmenleriyle Konuşma | Atatürk Araştırma Merkezi

www.atam.gov.tr

Atatürk yukarıdaki konuşmasında 'ilim ve fen(bilim)' kavramlarını ayrı ayrı belirterek sık sık kullanıyor. Yukarıdaki metni beş sefer peş peşe okudum, yüz seferde peş peşe okusam her okuyuşta gene haz alacağım, gene yeni bir şeyler öğreneceğim. Konumuza dönecek olursam 'İlim ile Bilim' arasındaki farkı anlayabilmemiz için 'inanma ve bilme' kavramları arasındaki farkı da bilmemiz gerekiyor. Gündelik dilde bilinçsiz olarak kullandığımız inanıyorum ya da biliyorum deyişimizin arasındaki farkın altında yatan mantığı da anlamış olacağız. Öznel yeterlilik, nesnel yeterlilik kavramlarıyla devam edecek olursam. Özne benim, benim için yeterli olan -zorunlu postulat 'akıl yürüterek vardığım zorunlu sonuç'-. Nesnel yeterlilik ise herkes için kabul edilen zorunlu sonuç. Nesnel yeterlilik kesin bilgidir. Bilimdir, fendir. Öznel yeterlilik ise benim için, benim kabul ettiğim bilgidir. Herkese ispat edemeyeceğim bilgidir. Ruhum ve bedenim vardır dedğim zaman burada var olanları uzay ve zaman içinde var olan kesin bilgiler olarak kabul ediyorum. Ruhum vardır demek öznel yeterliliktir, bedenim vardır demek hem öznel hem de nesnel yeterliliktir. Hem benim öznen, zihnim bedenimin varlığını kabul ediyor. Hem de benim dışımda olan insanlar evet senin bedenin vardır diyor. Bu kesin bilgidir, bilim ya da fendir. Ama ruhum vardır dersem bunu herkese kabul ettirebilir miyim? Birisi hani nerede, göster dese nasıl ispat ederim? Bedenimin varlığı gibi uzay ve zaman içinde bir nesne olarak gösteremem. Akıl yürüterek, zorunlu postulat olarak vardır derim. İşte burada ilim sadece öznel yeterliliği olan, uzay ve zaman içinde ispat edemediğimiz hakikattir. Bilim ise hem öznel hem de nesnel yeterliliği olan-hem bana göre hem de herkese göre olan- herkesin kesin bilgi olarak kabul ettiği hakikattir. Tanrı kavramı da öznel yeterliliği olan bir kavramdır. Öznel yeterliliği olan kavramları da her özne ya da zihin kabul etmek zorunda değildir. Bu durum onun öznesine, özeline doğru olan bir akıl yürütmedir. Sonuç olarak bir bedenimin var olduğunu biliyorum ama ruhumun ve Tanrı'nın var olduğuna inanıyorum.

<https://www.atam.gov.tr/.../samsun-ogretmenleriyle...>

8-727

Kant'ın iki söylemi.

Birinci söylemi "İki kardinal ilke vardır. Bunlar uzay ve zamanın idealitesi, özgürlüğün realitesidir". Kant'ın ikinci söylemi ise "Uzay ve zamanın empirik realitesi, transandantal idealitesi vardır".

Bu iki söylem arasında nasıl bir bağ var?

Öncelikle zihnimizin dışı bakan kısmı uzay, içi bakan kısmı ise zamandır. Bunlar hayvanlarla ortak olan apriori(önsel) formlarımızdır. Özgürlüğün idealitesi iradi olarak yapıp yapmama özerkliğimizi uzay ve zaman içinde bilinçli hale getiriyor. Bu hal bizi uzay ve zamanı içgüdüsel olarak kullanan insanımsıdan, bilinçli olarak kullanan, iradi karar verebilen insana dönüştürmüştür. Artık bizim için içgüdüsel olarak kullandığımız zihnimizdeki uzay ve zamanımızın dışı dönük kısmı empirik realite(uzay), içi dönük kısmı ise transandantal idealite(zaman) bilinçli hale gelmiştir. Hissetme yetisi uzay formu aracılığı ile dışarı uzanır, hissettiği verileri hayal gücü yetisi vasıtasıyla içeri(zamana) alır, anlama yetisi kategorilerine getirir. Sistem de böylece çalışmaya başlar. Burada uzay ve zamanın bilinçsiz kullanımından bilinçli kullanımına geçilmiş olur. Bilinçsiz kullanımında realiteden idealiteye diye bir şey söz konusu değildir. Sadece anlama yetisinin hayvansal biçiminin çalışmasından söz edebiliriz. Akıl yetisi bilinçli kullanımı ile devreye girmektedir. İçgüdüsel kararlarımızı da aşarak bir üst yeti olan akıl yetisi ile içgüdülerimize egemenlik kurma hakkına sahip olmuştur.

8-728

Istemek...

iz>is dönüşümü olmuş. Istemek aslında iz sürmek, bir şeyin izinden gitmek. Bir şeyin bizi kendine doğru çekmesi. İnsan ne ister? Fiziki olarak karnını doyurmak için yiyecek içecek, cinsel isteklerini tatmin etmek için de eş ister, dolayısıyla türünü de devam ettirmiş olur. Bunlar fiziki istekler. Birde insan ölümsüz olmak ister. Bu ölümsüzlük isteğini nasıl karşılar? İnsanın ölümsüzlük isteğini karşılayan ise dindir. Bir dine inanma mecburiyeti ölümsüz olma isteğini karşılamaktadır.

8-729

Kul köle...

Kültürümüzde kulluk Tanrıya yapılır. Uhrevi bir anlamı yüklüdür. Köle ise dünyevi bir kavramdır. Bir insanın ya da kapitalist sistemin kölesi olunur. Ücretli köleciler toplumdur da bunun göstergesidir.

Papalık ve İmamlık ise uhrevi tahakkümün bu dünyadaki yetkilileridir. Örneğin Hizbullah Allah'ın askeridir.

İmam Humeyni'de onun komutanıdır. Aynı şekilde Papa'da Tanrı'nın bu dünyadaki yetkilisidir.

Masum dini duygularımız bizi öbür dünyamızın bu dünyadaki yetkililerinin tahakkümü altına sokmuştur.

Dünyevi yetkili Kral, Padişah ile Uhrevi yetkili Papa, İmam anlaştılar mı bizim her iki dünyanın tahakkümünden kurtuluşumuz kalmamaktadır.

Dinin doğal insanın Tanrı sevgisi ve ruhunun onun yanında ölümsüz olarak kalma isteği gibi masum ve insani bir amaca dönük olması gerekirken her iki dünyamızda tahakküm altına alınmış kul ve köle haline getirilmişiz. İnsanın mücadelesi bu kul köle zihniyetine karşı olan mücadeledir adına da özgürlük diyoruz

f-730

Türkler birbirlerine yakın akrabaymış gibi davranırlar. Ne Arapların kul köle zihniyeti ne de batılıların sizli bizli soğuk davranışı bize ait değildir.

8-731

Akıl kelimesi yerine 'ögüş' kelimesini öneriyorum.

Akıl, akletmek, akli ve benzeri kullanımları bizim gramerimize ters, oysa ög 'düşünmek', ögüş 'akıllı', ögleş 'akıl paylaşmak'. ögser 'düşünür', ögsi 'düşünce' gibi nice kavramlar türetebiliriz. Düşünmek kelimesi anlamak kelimesi ile eş anlamlı, anlama yetisine hitap ediyor. Akıl yetisi (ögüş yetisi)'nin boşluğunu dolduramıyor. Düşünmek anlama yetisi olarak doğal yerine de oturmalıdır.

Erdoğan Merdemert, Reşat Çamurlu ve 19 diğer kişi

13 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

8-732

Başı bağılı olmak, gönlün isteme özgürlüğünü kısıtlamaktır. Başımızı ilk önce Tanrıya bağılıyoruz, daha sonra ise diğ er bir insana. Bunlar doğıal bağılardır. Bunun dışındaki bağılanmalar siyasi tercihtir ve değıştirilebilir. Felsefe yapmak ise bütün bu bağılanmaları sorgulamak tır.

8-733

Yakutça'dan bugüne anlama yetisi ve akıl yetisine bakış.

Yakutça ve Hakas Türkçesinde gönül kelimesinin en arkaik halini gözlemleyebiliyoruz.

Köngül=Serbest, hür, müstakil, hakka malik olan, kendi iradesiyle(Pekarskiy,Yakut Dili Sözlüğü-539).

Köngül kişi= Hür iradesiyle hareket eden.(Pekarskiy-539). Tangara köngülümen=Tanrının iradesiyle(Pekarskiy-539). Köngül cagrbay=Serbestçe gezmek(Pekarskiy-539). Köngül ogynog=Serbest oynamak(Pekarskiy-539). Köngdöy=Kof, içi boş olan(Pekarskiy-539). Köndirge=Gömme töreni sırasında ölünün yakasının ve ayakkabısının ucunu keserek ruhunun serbest çıkmasını sağlamak(Hakasça-Türkçe Sözlük TDK, baskı:2007, sayfa:269). Köngkülüy=Nefes borusu(içinden boş hava sirkülasyonu geçmesinden öykünülmüş). Pekarskiy-539

Görüldüğü gibi, serbest kalmak, bağlı olmamak, özgür kalmak anlamlarında kullanılmıştır.

Gönlümüzün özgürlüğünü 'ba:g' layan ise istemelerimizdir. İstemek, arzu etmek 'ba:g' lanmak olarak algılanmış. İstenen, arzu edilen nesneye yönelerek bağımlı olmamız anlatılmıştır. Bağarılın=İstenen, arzu edilen(Pekarskiy-58)

Bağar=Arzu, istek, heves, emel, gaye, hedef, temenni(Pekarskiy-58). Bağ=Düğüm(Kaşgarlı,TDK-Besim Atalay-Dizin, baskı 2018, sayfa:58). katığ ba anı=onu sıkıca bağla(Kutadgu Bilig-964)

Sonuç olarak 'düşünmek' diğer Türk lehçelerinde sadece anlama yetisi yerine kullanılmış(Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü- Kültür Bakanlığı- 1371/54- Sayfa:22). Akıl yetisinin özgürlüğü 'gönül', istemesi ise 'ba>bag' terimleri ve onların türevleriyle karşılanmıştır

8-734

Felsefe-bilim-sanat

Felsefe lokomotif, bilim ve sanat ise katarlardır. Her şeyi bu üç gerçeklik içinde dolaşarak anlamlandırıyoruz. Bilim ya da sanatı gidişatımızı yönlendiriyor zannetmemiz yanılgıdır. Akıntıya karşı kürek çekmektir.

8-735

Sanki Kant bu yaklaşımla, Galileo Galilei'nin "doğanın kitabı matematik dilinde yazılmıştır, bu dili bilmeyenler için evren içinden çıkılmaz karanlık bir labirent gibidir" savını temellendirmek ister gibidir.

Alınan kaynak; Immanuel Kant - Mugla Üniversitesi Uluslararası Kant Sempozyumu Bildirileri - Vadi Yayınları - Makale adı; "sentetik a priori" Gerçekten Çöktü mü? Makale yazarı; Zekeriya Kutlusoy - Sayfa:56

8-736

Türklerde Ay neden önemlidir?

.....Ay, değişmeyen Ay-üstü evren ile değişen Ay-altı evrenin tam sınırında bulunan ve bu iki evreni bağdaştırabilen, büyüyüp küçülerek ve dolanarak değişimleri görebilen, ama, yine de kendi kendisi olarak kalan en uygun göksel cisimdir.....

Alınan kaynak; İslam Düşünceleri Fârâbî - Prof. Dr. Mübahat Türker-Küyel Makaleleri-II, Sayfa 47

Ay-altı dünya uzay ve zamana tabidir. Eş değişle değişime ve dönüşüme tabidir. Zaman sınırlıdır. Ay ve Ay-üstü dünya değişime tabi değildir. Uzay ve zaman üstüdür, orada zaman sınırsızdır, fiziki değildir, kutsal mekanlardır.

Raşat Çamurlu, Fuat Genç ve 16 diğer kişi

10 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

8-737

İnsan, kendi kendine hareket eden şeydir.

Ağaç gibi sabit olmamamız bir ayrıcalıktır. Diğer kendi kendine hareket eden canlılardan farkımız ise onlar doğanın nedensellik yasasına göre hareket ediyor, eş deyişle içgüdüleriyle hareket ediyor. Biz ise içgüdülerimizi aşarak irademizle ya da kendi ahlak yasamızla hareket ediyoruz. İrade de doğal diyebiliriz ama ahlak yasamızla tercihte bulunmamızı yok sayamayız. Onun için Kant 'Üzerimde yıldızlı gökyüzü, içimde ahlak yasası.' demiş. Üzerimdeki yıldızlı gökyüzünün bir parçası olan bedenim de doğanın nedensellik yasasına göre hareket ediyor olabilir ama benim onu da aşan ahlak yasam var. Kendi nedensellik yasamın başlatıcısı da olabilirim. Buna da özgürlük yasası diyor. İnsan doğanın nedensellik yasasına kendi özgürlük yasasını dayatır. Ordu'nun dereleri doğanın nedensellik yasasına göre aşağı doğru akabilir. Ben ona kendi nedensellik yasamı dayatarak onu yukarı doğru akıtırım.

8-738

Tanrı, ruhun ölümsüzlüğü ve özgürlük.

Bedensel ihtiyaçlarımızı karşılamak için yiyip içiyoruz. Her kültürün kendine göre bir damak zevki ve mutfağı var. Ruhsal ihtiyaçlarını karşılamak için de her kültürün kendine göre bir Tanrı ve Ruhun Ölümsüzlüğü anlayışı var. Buna göre de bir damak zevki ve mutfağı oluşmuştur. Bu çerçevede her kültür kendine göre bedensel ve ruhsal ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Özgürlük kelimesine de iki türlü yaklaşabiliriz. Birincisi doğadan ya da diğer hayvanlardan koparak doğayı da bir araç olarak kullandığımız bir özgürlük idemiz var. Birde doğadan kopuştan sonra zihnimizde oluşturduğumuz Tanrı ve Ruhun Ölümsüzlüğünü aşarak düşünebildiğimiz özgürlük idesi vardır. Bu durum ergen olmaktır. Ergen olmak inançsızlığa yönelmek değildir. Ergen olmak kendi aklını merkez alarak hiç bir ön kabul yapmayarak düşünüp yaşamının yolunu aramaktır. Ergen olmak kişinin aklından başka akıl hocasının olmamasıdır. Ergen olmak en az bir seferde olsa Nasrettin hoca'nın eşeğini kaybedip yeniden bulmasıdır. Eşeğini hiç kaybetmemiş birisi hiç bir zaman kendini eşeksiz düşünemediği için ergen olmayı da hiç bir zaman başaramamış, düşünememiş demektir.

Arnonimo Çelik, Erdoğan Merdemert ve 27 diğer kişi

15 Yorum 2 Paylaşım

Begün

Yorum Yap

Paylaş

8-739

tün-kün>dün-gün 'gece-gündüz'

tün>dün gece iken anlam kaymasına uğramış, bir önceki gün anlamını yüklenmiştir. kün<gün ise gündüz anlamında iken bu günkü gün anlamı şeklinde anlam kaymasına uğramıştır. Bir günün iki yarısını ifade ederken, peş peşe gelen iki günü ifade eder hale gelmişler. Hafızamızdaki tünemek de 'gecelemek' olarak yaşamaktadır. Bir de bizim lehçemizde yaşamayan tündük ' çadırın orta tepe noktasında bırakılan delik' diye bir kelime var. Bu delik Gök Tanrı'nın gönderdiği Ay ve Yıldızların ışıkları çadırımızdan içeri girsın diye bırakılır. Bütün ışıkların kaynağı Gök Tanrıdır. Gök Tanrı'da göğün en üst katı olan Kutup Yıldızında oturur. Bizi gündüzleri güneşin ışığıyla geceleri de Ay ve Yıldızların ışığı ile aydınlatır.

Gerónimo Çelik, Reşat Çamurlu ve 13 diğer kişi

18 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

8-740

Bir evde çocuklardan sonra en değerli olan şeyler kitaplardır. Diğerleri ise eşyadır.

8- 741

Ne bilebilirim, ne yapabilirim, ne umut edebilirim, insan nedir?

Bu dört soru bir bütün. En yalın cevabı nasıl verebilirim? Bilmek, düşünmektir. Diğer hayvanların kanatları, pençeleri, kabukları ve benzeri kendini korumalarını ve türünü devam ettirmelerini sağlayan bir sürü özellikleri var. İnsan ise düşünmek(bilmek) özelliği ile doğada kendini korumuş ve türünü devam ettirmiştir. Bildiklerini ilk önce avcılık ve toplayıcılıkla uygulamış. Burada ne yapabilirim? Sorusuna geçmiştir. Yapmak bildiklerini uygulamaktır. Umut etmek ise bir lükstür. Doğada hayatta kalma mücadelesinden sıyrılıp karnı tok, sırtı pek olduğu dönemlerde umut etmeyi düşünebilmiştir. umutlu>mutlu olmak bir ve aynı şey ise eğer, bize iyi şeyler çağrıştıran, iyi olanı arama arayışıdır da diyebiliriz. O zaman insan nedir? Sorusunun cevabı da iyi olanı tercih edendir olmalıdır.

89 Muge Armutçu, Reşat Çamurlu ve 27 diğer kişi

4 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

8-742

od 'ateş', odun 'ateşte yanacak olan', odumak-udumak 'uyanmak-uyumak'. Göz kapagımız tıpkı ateşin üstünü örter gibi kapanır buna 'udumak>uyumak' deriz. Ateşin üstü tekrar açılınca buna da odumak 'uyanmak' deriz. Uyanıklık ve ateşin hareketliliği özdeşleştirilmiş

8-243

inan>inan 'güvenmek', inanç beg 'güvenilir kişi'

(DLT Ercilasun-Akkoyunlu 656)

Güvenmek benim için iyi ve kötü olabilecek olanda iyi olanı tercih edeceğine 'inandığım(güvendiğim)' kişi demektir. Tanrı'ya da inanıyorsam, o da benim için iyi olanı tercih edeceğine güveniyorum demektir. İnanmak güvenmektir sonucuna çıkabiliriz.

8-744

Felsefe yapmamız, kılcal damarlarımıza kadar aklımıza anjiyo yapmamızdır.

75 Teronimo Çelik, Doğan Göçmen ve 73 diğer kişi

30 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

8-745

kestir getir> kestir getir.

Gerónimo Çelik, Reşat Çamurlu ve 12 diğer kişi

8-746

Kahverengi Levhaların Gizemi

Ne zaman kahverengi bir levha görsem beni o yöne gitmeye yöneltir. Tatiller benim için gönlünün götürdüğü yere git der gibi kahverengi levhaların götürdüğü yere git der. Bazen inatla saatlerce kahverengi levhaların götürdüğü yere giderim, göremedim diye içimde ukte kalmasın diye. Levhanın yönelttiği yere varınca bazen kendimi vahada gibi hisederim, bazende boşuna bu kadar yolu gelmişim diye hüsrana uğrarım, ama kahverengi levhalar her gördüğümde beni kışkırtır ve beni kendine çeker.

8- 747

İçim dışım.

Yakutça'da iççi ruh demektir. Dış ise taş>daş>dış şeklinde evrim geçirmiş. İçimin dolması, dışarı taşması. Taşra, şehir dışında olan yer. İçerlikli ve dışarlıklı diye kullanılan halk deyimlerini biz ötekileştirmek ya da bizden diye tabir ederiz. Benim içim,öz içim. İçimde olan, ailem de içime yakın olan, daha geniş çevrem toplumum, daha geniş ise insanlık. İçselleştirmek, bizim için şey yapmak, bize ait kılmak. Bizim için şey, bizim dünyamızda olan. Bizim dışımızda olan kendinde şey. İnsanoğlu onun için en uzak yıldızları araştırır, en ufak parçacığı araştırır. Bize ait olsun, bizim için şey olsun diye. Kendinde şey olarak kalmasın diye.

Kuz gölge, kuzey ise gölgede kalan yöndür. Gün güneş, güney ise güneşli olan, aydınlık olan yöndür. Solum, kuzeyim içim. Sağım güneyim dışımdır. İçim karanlık, dışım aydınlıktır. İçim gece, dışım gündüzdür. Türk mitolojisinde göktanrı kuzeyde, kutup yıldızında altın bir tahtta oturur. Aslında içimizde oturur. Tün ortası, gece ortası. İçime gömüldüğüm zamandır. İç dünyamda yaşadığım zamandır. Ud-umak, uy-umak içimin geçtiği iççe(ruh) dünyamda yaşadığım zamandır. Od-umak, od ateş demektir, gün, güneş demektir, uyanık olmak demektir. Uyumak içimize düşeriz, uyanırken dışımızda yaşarız. Düş kelimesi ise inmek anlamındadır. Düşünmek ise içe inmektir. Düş görmemiz içimizde yaşamamızdır. Kah iç dünyamızda, kah dış dünyamızda yuvarlanır gideriz.

Öronimo Çelik, Reşat Çamurlu ve 7 diğer kişi

8-748

uça>yuca>yüce

Bir şeyin ucunda olan, yüksekte olan. Ama 'yüksek' ile aynı kökten gelmiyor. Yüksek, alt ile üst arasındaki boşluk, belirli bir yere göre daha yukarıda olan, 'yü:k'ten geliyor. Bir şeyin üstünde olan. Yüksekte alt ve üst sınır belirli iken, uçta sınırsız yükseliş var. Ta!... Kutup yıldızına kadar. (Gülensoy - 974)

8-749

'özel ile güzel'

Öz kavramının iç organlar diye somut bir anlamı vardır. Bu somut anlamı soyutlayarak bize ait olan diye -el eki ile pekiştirmişiz. gö- 'görmek', gö-z ' -z eki çift olduğu anlamı yüklese de genel kural diyemiyoruz. Çift olmayan organlarda ve diğer alanlarda da -z eki kullanılıyor'. göz-el>güz-el olmuş. Tıpkı özümüz gibi gözümüze de pekiştirici soyut bir anlam yüklenmiş. Gözle görülmeye değer anlamındadır. Özel ile güzel özümüzün gözümüzle görmeye değer gördüğüdür. Belki de bazen sadece özel dememiz bile güzel kavramını da kapsamaktadır.

8-750-

Filozoflar bizi bir yerlere götürüyor. Biz de sonradan filozofların götürdüğü yerlere kendimiz gitmeye çalışıyoruz. İşte buna da felsefe yapmak diyoruz.

8-751

Homo Sapiens Sapiens ne demek?

Homo Sapiens 'Bilen İnsan', Homo Sapiens Sapiens ise 'düşünen insan'. Aralarındaki fark nedir? Homo Sapiens bilir, anlar, bizde 'ukuş'tur. Anlama yetisidir. Zihin dışarıda gördüklerini içeri alarak görür, bilir. Anlayıştır. Homo Sapiens Sapiens ise 'düşünme üzerine düşünmedir'. Bizde öğüştür. Dışarıdan gelen malumat bilgileri olmadan düşünme üzerine düşünmedir. Sonuç olarak Homo Sapiens 'anlama yetisi'ne tekabül eder. Homo Sapiens Sapiens ise onun bir üst etkinliği olan anladıkları ile düşünmesi olan 'akıl yetisi'ne tekabül eder.

Rüşat Çamurlu, Fuat Genç ve 25 diğer kişi

3 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

8-752

adak>ayak, adak derken neden ayak demişiz?

Kesici dişlerin artık üst üste gelmemesi belki insanın artık çiğ et yememesiyle ilgilidir. Bu durum alt dudağında geri çekilmesine sebep olmuş olabilir. Buna göre 'd' ve 'w' seslerini biz çiğ et yiyen insanlardan kalmış arkaik konsonlar sayacağız.

Alınan kaynak; Tansin Banguoğlu - Eski Türkçe Üzerine adlı makale.

DERGIPARK.ORG.TR

dergipark.org.tr

8- 751

Felsefe ile uğraşanlar Platon, Aristo, Descartes, Kant, Hegel ve diğerlerinin isimlerini sık sık teleffuz ediyorlar. Etimoloji ile uğraşanlar ise Clauson, Eren, Caferoğlu, Tietze, Hacıeminoglu, Gülensoy ve diğerlerinin isimlerini sık sık telaffuz ediyorlar. Demek ki her alanda otorite olmuş isimler var. Onlardan bahsedilmeden o konu anlatılamıyor.

8-259

ben, beni(beyin) ve baş

men/ben, menzet/benzet, mendeş 'birbirinin saçını yolmak', menile- 'beyin yemek', meniz/beniz, menze-/benze- (DLT Ercilasun-Akkoyunlu 764). Burada ben 'baş' yerine geçiyor. Başla bağlantılı olanlar da men/ben ile anlatılıyor. Benliğimin temsili beynim ve benzim ise başımın iç ve dış organlarıdır. 'ben ile baş' eş anlamlıdır diyebilir miyiz?

Şimge Armutçu, Hürriyet Tekdurmaz ve 5 diğer kişi

3 Yorum

Beg'en

Yorum Yap

Paylaş

f-755

Ana Temel Sözcükler

Baş, göz, kulak, burun, ağız, dil, diş, saç, yürek, el, ayak.

Burada ilginç olan yürektir. Gözle görülmeyen organımız olduğu halde neden ana temel organımız olmuş?

Çünkü bütün organları hareket ettiren, yürüten, yürek, yörüktür(yürüyendir). Yüregir ise onbeşinci Oguz boyumuzdur.

8- 756

u-, ö-, o. (ukuş, ögüş, oluş)

ukuş, ögüş, oluş. ukuş 'zihnin dışarıdaki nesneyi anlaması'. ögüş 'zihnin dışarıdan algıladığı nesnelerle düşünmesi'. oluş 'zihnin her iki düşünüşü sınaması, düşündüğüne dokunması, dokunduğunu düşünmesi, praksis yapması, denemesi, gerçekleştirilmesi'.

Şenge Armutçu, Reşat Çamurlu ve 17 diğer kişi

8-757

bağır....

Tarama Sözlüğünde (I - 366) dört tane karşılığı var. 1. bağır 'göğüs'. 2. bağır 'akciğer'. 3. bağır 'karaciğer'. 4. bağır 'yürek'. Göğüs kafesindeki organlar bütünün bir parçası. Bağır aynı zamanda göğüs/gönül'dür. Özellikle kalbin öne çıkması, diğer organlardan ayrılması ne anlama geliyor. Mezopotamya felsefesi kalp merkezlidir. Her şeyin merkezinde kalbi görür. Hatta akıl bile kalptedir. Bizim Ural-Altay zihniyetimizde ise akıl ve gönül diye erk ayrılığı vardır. Akıl başta gönül göğüs kafesindedir. Gönül damıtılmış akıldır. Peki ne ile damıtıldı? Duygu ile damıtıldı. Akıl gözü düşünür ama esas karar veren gönül gözüdür. Kendi içinde diyalektiği vardır. İşte bizim bütün duygularımızı ve düşüncelerimizi kalbe sığdırmak isteyen Mezopotamya geleneği bize ait değildir. İç dünyamızın iki lideri olduğu gibi dış dünyamızın da iki lideri vardır. Bunlar dünyevi ve uhrevi liderlerdir. Mezopotamyalıların içlerinde olduğu gibi dışlarında da bir tek lideri vardır. Peygamberler de aynı geleneği devam ettirerek uhrevi ve dünyevi liderliği bir arada yürütmüşlerdir. Bizde peygamber çıkmamasının sebebi dünyevi liderlik eş deyişle aklın egemenliği esastır. Gönlümüzün, uhrevi liderliğin dış temsilcisi yoktur. O herkesin gönlündeki Tanrı sevgisidir. Ve bu Tanrı sevgisini tercih ettiği dini veya felsefi inançla doldurmasıdır. Kavga gönlümüzün liderliğini alma kavgasıdır. Kavga Mezopotamya geleneğinin gönlümüzü teslim alma kavgasıdır. Türk'ün gönlü teslim alınamaz. O insan gibi gönlünce yaşamıştır, yaşayacaktır da...

8-758

Kavramak çepeçevre dolanmaktır.

Çepeçevre dolanamadığımız şeyin etrafında hayalimizle dolanarak kavramaya çalışıyoruz. Bugün dünyanın yuvarlak olduğunu biliyoruz. Çepeçevre dolanıp kavrayabiliyoruz. Peki dünyayı çepeçevre dolanıp kavrayamadığımız zamanda ne yapıyorduk? Hayalimizde çepeçevre dolanıp kavrıyorduk. Dünyayı suyun içinde duran dört köşe kara olarak hayalimizde canlandırdık. Dünyanın ucunu ve bucağını aradık hep, alabora olmasını engelleyen şeyin ise dağların ağırlığı olduğunu düşündük. Dağların tepesinden de gökyüzüne yol olduğunu düşündük. Bulduğumuz yeri dünyanın ortası kabul ettik. Dağların tepelerine çıktık hep, dağ olmayan yerlerde ise Zigguratlar, Piramitler yaptık. Yukarıya Tanrıya ulaşmak için onunla bağlantı kurmak için. Dünyanın suya neden batmadığını da düşündük. Dünyayı öküzün boynuzunun üstünde tasavvur ettik. Peki öküzün suya batmasını engellemek için ne yaptık? Onu da bir balığın üstüne koyduk. Öküz boynuzunu kıpırdatırsa deprem olur, karalara da su basar dedik. Yer ve göğün dağılmadan bir arada nasıl durduğunu da düşündük. Büyük bir ağaç, hayat ağacı bunları birarada tutuyordu. Kökü yerin altında gövdesi orta dünyada üst ucu ise kutupyıldızındaydı. Bu hayat ağacını da madeni keşfedince de Demir kazık/ Altın kazık yaptık. Çünkü demir ve altın ağaçtan daha sağlamdır, çürümez. Hele altın sonsuza kadar parlar solmaz. Altın ölümsüzlüğümüzün sembolüdür. Sonsuza kadar yaşasın diye altın elbiseler içinde gömdük ölülerimizi. Kutup yıldızını göğün merkezi yaptık. Çünkü gökte hareket etmeden sabit duran oydu. Elbet sabit bir yerden hareket etmek gerekiyordu. Kutup yıldızı etrafında dönen bir gök tasavvur ettik. İşte zaman da kutup yıldızı etrafında gök döndüğü için akmaktadır. Peki bu evreni yaratan Göktanrı nerede olabilir ki? Onun da mekanını kutup yıldızı yaptık. Oradan gök çarkını çeviriyor, zamanı devindiriyordu. Böylece yerde de zaman akıyordu. Ay ve ayaltı dünyadaki zaman kısıtlıdır. Orada insanlar, bitkiler ve hayvanlar ölmek için türetilmiştir. Göktanrı kısıtlı zamana tabi olan canlılara ve cansız olan şeylere de ruh vermiştir. İnsan ruhları zamanı dolunca gökyüzüne çıkarlar, orada zamanı sınırsız yaşarlar. Peki bu ruhlar gökten yere nasıl geliyor, yerden göğe nasıl gidiyorlar. Ruhlar da bir nevi nefestir, havadır. Onları Göktanrı gönderir ve zamanı dolanlarını da geri, kendi yanına alır. Ay ve ayüstü üst dünyaya çıkarır. Zamanı sınırsız yaşattırır.

8-759

Entel, Entelektüel ve Siyasetçi Arasındaki Fark Nedir?

Önce entel ile entelektüel arasındaki farkı anlatalım. Entel akademik terimleri bilmeyen halktan insanların yanında karmaşık akademik terimler kullanarak bilgiçlik taslayan, herhangi bir ciddi tartışma ortamında bulunamayan insanlara denir. Entel insanlar genelde ne anlattıklarını kendileri de bilmezler. Entelektüel insanlar ise akademik terimler kullansa da, akademik camiada argümanlarının tartışabilirliği olan insanlardır. Eğer bir entelektüel herhangi bir siyasi parti için çalışıyorsa konjonktürel durum susmasını ya da düşüncelerine ters davranmasını gerektirebilir. Özellikle maaşlı entelektüellerden de özgün yorum bekleyemeyiz. Bir toplumun gerçek entelektüelleri her şart altında söylemesi gerekeni söyleyebilenlerdir. Toplumumuzun yetiştirdiği sevdiğim iki değerli entelektüel Mehmet Akif Ersoy ve Nazım Hikmet'tir. Fransa'nın Cezayir'i işgaline karşı bildiri dağıtan Sartre'nin tutuklanmasını isteyenlere karşı Fransa Cumhurbaşkanı De Gaulle "Sartre tutuklanamaz" demiştir. Bu Fransa'nın entelektüellerine verdiği değer göstergesidir. Atatürk'ün "Gerçekleri söylemekten korkmayınız" şiarı, gerçek entelektüeller içindir

İlim merhale merhaledir.

Der, Reşit Rahmeti Arat. Her merhale bir eşik atlamaktır. Hedefimiz ise eşine eşine ocak başına gelmeye çalışmaktır.

8-761

Türk Aklının Platon ve Aristo'dan Kant'a Evrimi

Öncelikle Platon ve Aristo'nun temsillerini ve Kant'a dönüşmesini anlatmak gerekiyor. Platon insanın öbür dünyaya dönük yüzü ise Aristo'da bu dünyaya dönük yüzüdür. Her iki dünyada mutluluk Türklerin bu uzlaştırmadaki çabası Farabi'de temsil bulur. Farabi'nin özelliği İlk akılın yaratıcısı Tanrı'dan başlayarak akıllar silsilesinin üst dünyadan alt dünyaya, eş deyişle öbür dünyadan bu dünyaya gelişidir. Farabi'nin deyişi ile Ay ve Ay altı dünya sınırlı zamanın yaşandığı, uzay ve zamana tabi bu dünya. Üst dünya ise Ay ve Ay üstüne ait olan öbür dünya ise sınırsız zamana tabidir. Tanrı'dan doğan ilk akıl ile devam eden üç akıl silsilesi üst dünyaya dönük, kesintisiz devam eden diğer üç akıl silsilesi ise alt dünyaya dönüktür. Akılın Türk Mitolojisindeki yeri ise Göktanrının burnumuza üflemesi ile akıl, kulağımıza üflemesi ile de can(ruh) verilmiştir. Gene Farabi'nin zihin yapısı Türk zihin yapısının üst ve alt dünyalar anlayışına uygundur. Geçici olan bu dünya(alt dünya)'dır, kalıcı olan ise öbür dünya(üst dünya)'dır.

Modern dönemde akıl Kant ile farklı biçim almıştır. Eş deyişle Aristo'nun düşünen hayvanı, Kant'ın ahlaklı hayvanına dönüşmüştür. Aristo'da insan olmak için sadece düşünüyor olmak yeterli iken Kant'ta iradi olarak yapıp etmelerimize kendimiz karar verdiğimiz için bu ahlaki bir sorumluluk yüklemektedir. İnsan artık sadece düşünmüyor ahlaki bir sorumluluk da taşıyor. Ahlak adalet ve iyi olanı tercih etmektir. Bu da zaten Türk Mitolojisinin temelidir. Adalet göğün direğidir, adil insan akli ile iyiye yönelmiş insandır. Türkler gerek İslam anlayışlarını, gerekse diğer dinlerdekilerini ve seküler anlayışlarını bu aklın adil ve iyi olana yönelmesi olan ahlak anlayışı ile yaklaşmaktadır. Bizim kültürümüz egemen Mezopotamya kültürünün köle-efendi diyalektiği ile oluşmuş bir kültür değildir. Bizim kültürümüz Ural-Altay bozkır kültürünün özgürlüğü temel almış yaşam tarzının kültürüdür. Bunun adı ise gönlünce yaşamaktır. Gönül gibi bir kelimeyi Mezopotamya kültürü ve felsefesi üretemez, çünkü zihin yapısı köle-efendi diyalektiğine göre çalışır. Kant ile insanın gönlünün temel alındığı ahlak felsefesi ile Türkler modern insana olan evrimini gerçekleştirmektedirler.

Doğan Göçmen, Simge Armutçu ve 20 diğer kişi

6 Yorum 5 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

8-762

Postmodernizmin batıyı götürdüğü yer, ırkçılık ve faşizmdir.

~~8-7~~ 8-763

u-k=uk ve ö-g=ög

u- 'muktedir olmak, yapabilmek'. u-k=uk 'yapabileceğini anlamak, anlamak, anlama yetisi'. u-z=uz 'usta, yapabilme kabiliyeti olan'. u-k-u-ş=ukuş 'akıl, anladığını veya anladıklarını düşündü, gündelik akıl, akıl yetisi'.

ö- 'düşünmek, kendi kendine düşünme, saf ben'in düşünme yetisi(saf akıl), düşünme üzerine düşünmek' ö-di=ödi 'düşündükten sonra anladı(anladıktan sonra düşünmedi)'. ö-g=ög 'düşünce'. ö-g-e=öge 'yol gösteren düşünür, yol gösteren filozof'. Ukuş zihnin dışarıdan algıladıklarını düşünmesi, ögüş ise içeride düşündüklerini dışarı yansıması.

8-789

Türkçe'de görmek düşünmektir.

Bunu net olarak Tuva Türkçesinde(sayfa:71) köör(gör) 'düşünmek'. Yakut Türkçesinde ise körsüö(görse) 'akıllı, mantıklı, muhakemeli' (Pekarskiy -543). Şor Türkçesinde(sayfa:56) ise körünça(görünce) 'görülen, anlaşılan'. Görmek aynı zamanda düşündükten sonra anlamaktır da.

8-765

yaya...

yayılan, bağımlı olmayan, yürüyen, özgür.

Teleüt Ağzı Türkçesinde de yayım 'özgürlük' demektir. DLT'de ise yayıl- yaykal- 'gönlü her şeye meyil etmek' olarak geçiyor. Fiziki olarak bağımlı olmayan bedenimizi, gene bir şeye bağımlı olmayan gönlümüz yönlendirmektedir. Yakut Türkçesinde de gönül kelimesi 'özgürlük' yerine kullanılmaktadır. Yaya olmak, bedenlen ve de ruhen kendi kendimizi hareket ettirmektir.

8- 766

Felsefi altyapısı olmayan söylemlerde bulunan kişiler şişirilmiş balon gibidirler. Zaman içinde havası kaçan balon gibi porsuyup gösterişini kaybetmeye mahkumdurlar.

8-767

Saf Akıl ve Türkler

Kant'ın Saf Aklın Eleştirisi'nde insan aklının doğası anlatılmaktadır. Saf aklın ürettiği üç temel ide vardır. Bunlar Tanrı, özgürlük ve ölümsüzlük(ruh)'tür. Türk saf akli bu ideleri nasıl üretmiştir? Üretilen bu idelerden nasıl bir ontolojik ve epistemolojik tasavvur geliştirmiştir?

Türkler empirik realiteden transandantal idealiteye gitmişlerdir. Reel olarak gördüklerini ideal olarak tasavvur etmişlerdir. Empirik realite ile transandantal idealite de uzay ve zaman'ı algılayış ve kavrayış biçimidir. Biz uzay ve zaman'ı nasıl algıladık, nasıl kavradık?

Temel realitemiz uçsuz bucaksız bir denizin olduğu tasavvurudur. Bu denize hakim olan ve bu denizle var olan Akana idealitesidir. Akana, Tanrı Ülgen'e emir verendir. Evrenin somut ontolojik temeli deniz, soyut ontolojik temeli ise Akana'dır. Akana denizin ruhudur, tıpkı bizim bedenimizin ruhunun olması gibidir. Bedenli ve ruhlu sonsuz deniz üzerine Tanrı Ülgen zemin olarak kare şeklinde suyun içinde yüzen düz bir dünya yaratmıştır. Üst dünyaları ise Ayaltı dünya kuşlara aittir ve uzay ve zamana tabidir. Ay ve Ayüstü dünya ise kutsalımızın dünyasıdır, uzay ve zamana tabi değildir. Bu üç dünyayı da dağılmadan bir arada tutan kutsal ağaç/altın kazık/demir kazık ile birbirine bağlamıştır. Bu kazık aynı zamanda adalettir, adalet olmazsa kazık parçalanır. Dayanaksız kalan gök çöker, yer ise yarılr. Kıyametin müsebbibi adaletsizliktir. En eskicil biçimi olan ağacın kökleri altdünya'da, gövdesinin zemini insana, hava ile oluşan diğer kısmı ise kuşlara ait olan ortadünya'da, üst ucu ise kutup yıldızına bağlıdır. Kutup yıldızı etrafında evrilen üstdünya ile ortadünya'da da zaman akmaktadır. Altdünya'da ise kötülük vardır, orada da zaman sınırsızdır. Sınırlı zaman orta dünyadaki canlılara aittir. Bütün dünyalarda her şey canlıdır, ruhları vardır, hareket halindedirler. Altdünya'da kötü olanlarla, üstdünya'da iyi olanlar arasındaki mücadele ortadünya'yı ele geçirme mücadelesidir. Görüldüğü gibi sonsuz deniz ve sahibi Akana bu üç dünyanın zeminindedir ve bu üç dünya aşkındır.

İnsan nasıl yaratılmıştır? İnsanın beden kutu topraktan, can kutu havadan, ana kutu(ruhu) ise üst dünyadan gelmektedir. Göktanrı ağaç kabuğundan kemiklerimizi, bedenimizi topraktan yaratıp kulağımıza üfleyip can ve ruhumuzu, burnumuza üfleyip aklımızı vermiştir. Bu üç kutumuzu sürdürebilmemiz için de bize kut sür vermiştir. Kut sür'ün görevi yaşadığımız sürece bu üç kutun koordinasyonunu sağlamaktır. Ölünce kutlar asli ana maddelerine dönerler. kut sür işlevsiz kalınca, toprak kutumuz bedenimizle beraber toprağa karışır, hava kutumuz(canımız) havaya karışır. Ana kutumuz ise yukarı dünyaya atalarımızın yanına gider. Bu kutlarımız aynı zamanda üç temel meslegimizi de oluşturur. Toprak kutumuz fiziki mesleklerimiz ile ilgilidir. Her türlü fiziki sanatı ve mesleği içermektedir. Hava kutumuz ise düşünme, şarkı söyleme, güzel söz gibi büyülü ve sanatsal yanımıza hitap eden mesleklerdir. Ana kut ise ruh ve ruh ile ilgili konuları kapsar, bu meslek erbabı ise şamanlardır.

Ana konumuz olan Tanrı ve Ölümsüzlük(ruh) idelerine açıklık getirdik. Şimdi özgürlük idesinin işlevine bakalım. Ruhumuz Üstdünya'dan özgür olarak bedenimize girdi. Bedenimizi özgür bir biçimde hareket ettirme kabiliyetimiz gönlümüzdür. Gönlümüzce düşünmek ve yaşamak hedefimizdir. Kölecî düzen olan yerleşik düzene geçmememizin sebebi ise özgürlüğümüzün elimizden gitmesi, köle-efendi diyalektiği ile yaşamayı tercih etmememizdir. İnsanlığın bugünkü mücadelesi ise tarım devrimi ile oluşmuş köle- efendi diyalektiğine karşı gönlünce yaşama mücadelesidir, özgürlük mücadelesidir. Bütün felsefelerin ve Türk felsefesinin hedefi özgürlüktür ve bu uğurda mücadele etmektir

8-768

otag/otak/odag/oda 'çadır, ev' (Tietze VI - 109)

8-769

Ümmet ve Ümmetçi kafa...

Ümmete ait olmak başka bir şeydir, ümmetçi kafa başka bir şeydir. İslam ümmetine ait olduğumuzu reddetmiyoruz ama sorunları ümmetçi kafa ile çözmeye çalışmak, at arabasının otomobile göre daha yüksek teknolojide olduğunu iddia etmektir. Atatürk ve laiklik düşmanları da ümmetçi kafalardır. İşbirlikçileri de ezeli Türk düşmanı batılılardır. Hepsi aynı saftadırlar. İçerideki ve dışarıdaki ümmetçi kafalılar ve Türk düşmanları bir ve aynı şeydir. İşte Fetölerin türediği bataklık burasıdır. Bu bataklık yeni Fetöler üretmekten başka bir şey yapmayacaktır.

42 Aronimo Çelik, Erdoğan Merdemert ve 38 diğer kişi

19 Yorum 3 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

8-720

Atatürk Olabilmek

Atatürk'ün bütün yaptığı konuşmalar kayıt altındadır. Bu gün için de Atatürk şurada şunu demiş diyerek güncel olaylara da çözüm arıyoruz. Atatürk'ten sonra yaşamış devlet adamlarımız ve siyasetçilerimizin konuşmalarını aynı derecede kayıt altına alıp kendimize yön çizebiliyor muyuz? İnönü'nün, Menderes'in, Ecevit'in, Demirel'in, Özal'ın, Erdoğan'ın konuşmalarını kayıt altına alıp kendimiz için rehber görebiliyor muyuz? Örneğin Demirel'in bütün konuşmaları, Erdoğan'ın bütün konuşmaları diye külliyatlı bir kitap yazıp gelecek kuşaklara bırakabilir miyiz? Okuyanı olur mu? Sıradan siyasetçi olmak ile Atatürk olmak arasındaki fark ortadadır. Sıradan siyasetçilerimiz iktidar değişti mi unutulur, ama Atatürk sıradan değildir. Eline mikrofonu alıp konuşmak için konuşmamıştır. Atatürk olabilmek için bir kaç fırın ekmek yemek gerekmektedir

8-771

Doğın Göçmen hocama sorularım ve hocamın cevapları.

Mustafa Altınay-Hocam; Hissetme yetisinden gelen görünüşler, hayal gücü yetisi tarafından alınarak zihnin kategorilerine getirilir. Zihnin kategorilerinde işlem yapan ise anlama yetisidir. Anlama yetisi görünüşleri kavramlaştırır, fenomenleştirir. Düşünme yetisi ise bu kavramlar arasındaki ilişkilerdir. Anlama yetisi kendi kabiliyeti ile mi görünüşleri kavramlaştırıyor? Yoksa düşünme yetisi kavramlaştırırken müdahale ediyor mu? Hayal gücü yetisi devreye ne zaman giriyor?

Doğın Göçmen-Kanımca hayal gücü zihnimize resmetmeye başladığımız andan itibaren devreye girer. Anlama yetisi düşünme yetimizin bir biçimidir. Kavramlaştırma anlama yetisi tarafından gerçekleştirilir. Kavramlar arasındaki ilişki iki farklı aşamada gerçekleşir. Anlama yetisi ve akıl aşamasında. Akıl aşaması nispeten daha soyuttur. Anlama yetisi aşamasında kavramlar arası ilişki kurulurken bir taraftan da kavramların dış dünyayla olan ilişkisi gözetilir akıl tarafından. Akıl aşamasında kavrama ve kavramların ilişkilerine kavram olarak, yani yalnızca teorik olarak bakarız.

Mustafa Altınay-Kelimeleri kavramlara denk getirerek konuştuğumuz zaman. Kavramları ya da resmettiğimiz fenomenleri şifreliyerek anlatmış oluyoruz. Bizimle aynı dili konuşan başkası ise şifreleri çözerek kavramları zihninde resmediyor diyebilir miyiz? Düşünce kavramları(resimleri)şifreleme sistemi olmuş olmuyor mu? Düşünce dilin öznel hali, konuşma ise nesnelleşmiş hali sonucuna varabilir miyiz? Doğın Göçmen-Kanımca düşünce resmediş üzerinde şekillenir. Düşünce henüz tam olarak dile dökülmemiş olabilir. Düşünce dile döküldüğünde kavramlaşma gerçekleşmiştir ve bu artık düşünceyi düşünmek demektir, yani düşüncenin akıl dolayımı ile kendisiyle kurduğu reflektif ilişkidir.

Mustafa Altınay-Düşünceyi düşünmek demek resmi sözle şifrelemek demektir diyebilir miyiz?

Doğın Göçmen-Kanımca şifrelemek veya kodlamak resmetmek ile başlıyor ve bu sadece sözü/sesi içermiyor, aynı zamanda simge veya semboller de giriyor işin içine.

Mustafa Altınay-Hocam hayvanlar sadece söze dökmeden resimlerle hafızaları hareket ediyor diyebilir miyiz? Hayvanlarla karşılaştırsak nasıl bir fark çıkar? Konuşamamakla ne eksik kalır? Resmederek anlıyorlar diyebilir miyiz?

Doğın Göçmen-Hayvanlar kavramlaştırıyor. En azından insanlar kadar soyut kavramlar oluşturamıyorlar. Hayvanlarla aramızdaki fark soyutlama ve kendimizle kurabildiğimiz reflektif ilişkiden kaynaklanıyor kanımca.

8-772

Bu da kendiliğinden oluşmamıştır. Sürekli hareket halinde olması onu zaman merkezli düşünmeye yöneltmiştir. At kazığının etrafında ipleri uzun bırakılmış atlar gibi dönen atlarından esinlenerek, kutup yıldızı etrafında evrenin döndüğünü tasavvur etmiştir. Gök çıkısını çeviren ve zamana hükmeden de Göktanrıdır. Göktanrı da zamanın öznesidir. Zamanı sınırsız yaşar, insanogluna kısıtlı zaman vererek onu en iyi şekilde adalet yolunda değerlendirmesini istemektedir. Mekan merkezci Mezopotamya zihniyeti ise tarım devrimi ile yerleşik düzene geçilmesi ile oluşmuş, beraberinde köleci toplumu oluşturmuş, dinleri de köleci toplumun bir aracı haline getirmiştir. Zaman merkezli Türk(Ural-Altay) zihniyeti ile mekan merkezli köleci zihniyetin mücadelesi insanlığın özgürlük mücadelesidir.

8-#73

ne+ise+ne>nesene>nesne 'her ne ise, şey' (Tietze V - 325)

8-779

Felsefe yapmamız, kendi kendimize yaşam koçluğu yapmamızdır.

8-775

'al' kavramı üzerine bir deneme.

'al' kelimesinin ilk üretilen temel kelimelerimizden biri olduğuna inanıyorum. 'al' kelimesinin olmadığı hiç bir eski ve yeni Türk lehçesi yok. Örneğin 'alp' ve benzeri, kökünde 'al' bulunan kelimelerimizde bu temel anlamın kaynaşmış eski halleri. 'al' kavramı insanın dışını fiziki olarak algılayan temel kavramdır. İnsanın kendi vücudunu da dışarıdaki fiziki bir şey gibi algılandığını kabul edersek, insan zihninin vücudu dahil ilk karşıyı algılaması olarak düşünebiliriz. İlk anlamı 'ön'dür. Fiziki olarak 'al' avuç, deri ve eldir. Eylem olarak da elin karşıya uzanmasıdır, gözün karşıyı algılamasıdır, derinin dışarıdan bir şeyi fiziki olarak algılamasıdır, karşının da onu etkilemesidir. Örneğin ışığın gözünü almasıdır. Başka bir deyişle gözün ışıkla görmesidir. Önümüzde gördüğümüz her şey, alaca ise karışık görmektir. Buradan karışıklık yapmak olarak 'al' kelimesinin karşılığını 'hile' olarak düşünebiliriz. 'al' kötü ruh olarak da soyut bir anlam olarak hayal gücümüzün ürettiği başımıza gelen kötü şeylerin kaynağı olarak da karşımıza çıkmaktadır. 'al dini' diye söylemler de vardır. 'al dini' önceden olumlu bir din iken sonraki gelen dini anlayışların eski anlayışı kötüleyerek kendini inşa ettiğini düşünürsek. Önceden olumlu olan albastı, alkarası gibi kavramlar sonraki gelen dini anlayışlarla olumsuz anlama dönüşmüştür. Kabaca 'al' kavramını toparlamış olayım.

8-776

netek 'nice, nasıl'. netek sen 'nasılsın?'. könglüng netek 'gönlün nasıl?'. (DLT I-392, III-367)

8-777

Gönlümüz, saf akıl ile saf duygumuzun karışımının oluşturduğu ve yaşayan kuşaklarla aktararak gelişmeye devam ettirdiğimiz bir insanileşme sürecimizdir.

8-778

emgek>emek

'em' kökünün iki anlamı var. Birincisi 'emmek', ikincisi ise ilaç, deva. Derde çare aramadır. Bizim aradığımız köken ikinci anlamdadır. emçi 'doktor', emge 'sıkıntı', emgek 'sıkıntılı, acılı durumda olmaktır'. Bu kelime anlam iyileşmesine uğramıştır. Önceki anlamı kötü olanları anımsatırken sonraki anlamları iyi olanı anımsatır hale gelmektedir. Tarama sözlüğünden (Sayfa:1460-1462) hareketle anlamın kötüleşmesinden iyileşmesine giden süreci takip edebiliriz. em(em sem) 'ilaç, deva, çare'. emci semci olmak 'Hekimlik yapmak, hekim olmak'. emegini yele vermek 'Emegini zayı etmek'. emek görmek 'Emek sarfetmek, zahmet çekmek'. emendirmek 'emek çektirmek', emenmek 'zahmet çekmek, emek çekmek'. Eski anlamı olan emge ise 'Eza, zahmet' olarak da aynı dönemde (13-15. yüzyıl arası) varlığını korumaktadır. Daha sonra bizim bugün kullandığımız anlamı egemen olmuş eski anlamları da kullanımdan kalkmıştır. Artık emek vermek olumlu anlamda bir şeyler ortaya çıkarmak olarak anlam iyileşmesine uğramıştır.

8-779

il, til 'dil'. ilçi>elçi 'dil(söz) götüren'. tilmaç 'çevirmen, tercüman'

Alınan kaynak; Dil, Tarih ve İnsan - Günay Karaağaç - Sayfa: 130

Geronimo Çelik, Reşat Çamurlu ve 16 diğer kişi

f- 780

İstanbul ve Ankara deyince...

İstanbul deyince ilkönce kendimi Gülhane Parkında hayal ediyorum. Gülhane Parkında gezerken kafamı kaldırıp yüksek surların arkasındaki Arkeoloji müzesini düşünüyorum. Gülhane parkında çıkıp Arkeoloji müzesinin yokuşuna yöneliyorum. Arkeoloji müzesini geziyorum ve oradan da çıkıp yokuş yukarı Topkapı Sarayına doğru yürüyorum. Saraya kabul edilen elçilerin bekleme odasında bekleyen bir elçi gibi önce biraz bekliyorum sonra padişahın penceresinden bakanlar kurulundaki tartışmaları dinlediği yukarıdaki penceresine doğru bakıyorum....

Ankara deyince de ilk önce kendimi Anıtkabir'de hayal ediyorum sonra oradan çıkıp Anadolu Medeniyetleri Müzesinde geçmişe doğru yolculuk yapıyorum.

Geronimo Çelik, Hürriyet Tekdurmaz ve 11 diğer kişi

8- 781

Felsefi olarak geri kaldığımız için teknolojik olarak da geri kalıyoruz.

8-782

Hiççilik(Nihilizm), varoluştan öncesini arayıştır.

8-783

Türk ve Mezopotamya Zihniyeti

Bugün Arap, Yahudi, Mısır, Fars ve Grek zihniyeti dediğimiz zihniyetlerin tamamı Mezopotamya zihniyetidir. Mezopotamya zihniyetinin ürettiği en gelişmiş eserler kitaplı dinlerdir. Mezopotamya zihniyeti yer merkezlidir. Yer sabit durur, yerin etrafında evren döner. Kopernikus devrimi bu zihniyetin yıkılmasıdır. Mezopotamya zihniyetinin ikinci özelliği ise dini lider ile siyasi liderin aynı kişi olmasıdır. Peygamberler aynı zamanda siyasi liderlerdir. Ural-Altay eş deyişle Türk zihniyeti ise gök merkezlidir, zaman merkezlidir. Siyasi ve dini lider ayrıdır, doğası laiktir. Kutup yıldızı etrafında gök döndüğü için yerde de zaman akmaktadır. Zaman merkezlidir. Konar göçerdir. Konar göçerlik nereye konup nereye göçeceğini bilen göğün döngüsellığı gibi döngüsel bir yaşamdır. Göçebe gibi nereye gittiği belli olmayan bir yaşam değildir. Siyasi lider dünyevi düşünür, uhrevi söylemlerin ve uhrevi şahısların siyasi erkte hükmü yoktur, dolayısıyla dünyevi bir yaşam tarzıdır, laiklik egemendir. Mezopotamya zihniyetinde ise uhrevilik egemendir, siyasi ve uhrevi liderlik birdir ve ilkeldir. Grek zihniyeti her ne kadar laik Türk(Ural-Altay) zihniyeti tarzına dönebilmiş olsa da Mezopotamya'nın ekseriyeti ilkel zihniyetle yönetilmektedir. Bu Mezopotamya zihniyetine sahip bizim ilkellerimiz de bizi Mezopotamya zihniyeti ile yönetmeye çalışmaktadırlar.

Geronimo Çelik, Erdoğan Merdemert ve 17 diğer kişi

10 Yorum 4 Paylaşım

Begën

Yorum Yap

Paylaş

8-784

Transandantal ne demek?

Türkçe sözlükte 'deneyüstü' deniyor. Bir de 'aşkın' diye Türkçe anlam türetilmiş. Aşkın anlamına transadent, aşkınsal anlamına da transandantal denmesi de başka bir anlam kargaşasına sebebiyet vermektedir. Transandantal kelimesinin gerçek anlamı 'aşkın olan her şeyin zemini insan zihnidir, deneyüstü ve deneyaltının zemini' diye de Türkçe sözlüğe yazabiliriz. Kant'ın aşkın olana insanoglunun yeni bakış tarzını anlatan yeni bir kelimedir. Gerçek anlamını içeren Türkçe karşılığını da inşaallah buluruz, şimdilik transandantal demeye devam edelim.

8-285

Okuma alışkanlığı üzerine.

İlköğretimde harfleri ve heceleri çözerek okumasını öğreniriz. Okumayı biliyor olmamız, okuma alışkanlığımızın olması anlamına gelmiyor. Okuma alışkanlığımızın olması için sürekli okumalar yapmamız, kitaplarla evimizdeki diğer eşyalar gibi iç içe olmamız gerekir. Okuma alışkanlığı kazanmanın en güzel yolu çocuğun doğup büyüdüğü aile içinde anne babasının okuyor olmasıdır. Okuma alışkanlığı kazanmış bir insan artık romanlarla ve romanların içindeki karakterlerle günlük hayatında tanıdığı insanlar gibi iç içedir. Okuma alışkanlığının bir üst evresi ise felsefi okumadır. Felsefi okumada da tekrar okuma yazmayı yeniden çözer gibi kavramların anlamlarını bilmek ve yan yana getirilerek yeni anlamlar kazandırılma alışkanlığıdır. Roman okuma tadında felsefi metinleri okumak, felsefi okuma alışkanlığını kazanmak demektir. Bu sefer roman kahramanlarını hayatımızın içinde görmek gibi değil, bir filozofun ruh dünyasının içinde geziniriz. Bu filozofların ruh dünyası içinde gezinme, kendi ruh dünyamızı keşfetmemizi ve dünyaya sıradan bakışımızı aşmamızı sağlar

8-786

Türk Düşmanlığının Varyantları

Dış ve iç varyantlar etkileşim ve sürekli iletişim halindedir. İç varyantlar iki saik ile oluşmaktadır. Birincisi sol, hümanist jargonla. İkincisi ise dini göya kavmiyetçiliğe karşıyım bahanesiyle bitmez tükenmez Arap aşkının tecellisi olarak gözükmektedir. Türk düşmanları batının kurumlarında özel muamele görerek hatta Nobel'e kadar bile ödüllendirilebilmektedirler. Bu durum dışarıdaki Türk düşmanlarının planlı olarak içerideki Türk düşmanlarını organize etmesi ile sürüp gitmektedir. Boş durmayıp kavramlar türetilmekte, Türk düşmanlığını terminolojik bir dille anlatılmasını sağlamaktadırlar. Aydınlarımız ya da entellektüellerimiz terminoloji konusunda büyük sıkıntılar çekebilmektedirler. Ben Türk'üm demek müşkülâtı bir hal almaktadır. Kendini ifade eden bir entelektüelimiz, ben aslında Türkmen kökenli bir yörüğüm diye utanma belası Türk olduğunu ifade etmeye çalışmaktadır. Adında Türk olan Türk Migros, Türk Kızılay ve benzeri markalar, ırkçı, faşist, kavmiyetçi yaftalarından kurtulmak için isimlerini değiştirmek zorunda kalmaktadırlar. En son Canan Kaftancıoğlu'nun ben Mustafa Kemal derim ama Atatürk demem deyişinin altında yatan realite adında Türk olduğu için Türk düşmanlığının Atatürk'ün kendi partisinde sol jargonla kurumsallaştırılmaya çalışılmasıdır. Bir toplumun değerleriyle oynamak, o toplumun insanlarını ben Türk'ün demekten imtina etmeye çalışmak Türk düşmanlığının sol jargon biçimidir. Sorun demokratik hak sorunu değildir. Sol ve Sağ jargonların yabancı işbirlikçileri ile yürüttükleri planlı bir Türk düşmanlığıdır. Trajik olan ise bir Türk düşmanlığını başka bir Türk düşmanlığının propoganda makinası olan parti karşı propogandayı yürütmektedir. Türk düşmanlarını ifşa etme demokratik hakkımı da kullanmış oluyorum. Her şeye rağmen ben bir Türk evladıyım, Türk evladı olduğumu hiç bir ortamda ve hiç bir çıkar karşısında söylemekten imtina etmeyeceğim.

Elirriyet Tekdurmaz, Ilbey Gündüz ve 22 diğer kişi

30 Yorum 3 Paylaşım

Begën

Yorum Yap

Paylaş

8-787

düş...

Kelimeyi ilk duyduğumuzda ikilemle karşılaşırız. Düştü mü, düş mü gördü diye düşünürüz peşi sıra aklımıza düşünmek gelir. Aslında üç anlamda birbiriyle sıkı sıkıya bağlantılıdır. Düş görmek uyurken gördüklerimiz, düşünmek de uyanırken düş görür gibi hayalimizde tasavvur ettiklerimizdir. Düşmenin eskicil anlamı ise inmeektir. İçimize ineriz tıpkı düş gördüğümüz ve düşündüğümüz gibi.

8-788

"Özbilinç ancak başka bir özbilinç için varolduğu ölçüde kendinde ve kendi içinde vardır" Hegel burada ben kendi benliğimin farkına nasıl aynaya bakarak varıyorsam, diğer bir ben de benim aynadaki görüntüm gibidir. Karşımdaki insan benim aynadaki görüntümdür. Karşımdaki insan olmasa ben hiç bir zaman ben bilincime varamayacağım. Fakat bundan önce ben köle miyim efendi miyim? Bilincim var. Ben aynaya yani karşımdaki insana ya bir köle ya da bir efendi olarak bakarım.

".....kartezyen özbilinç "akozmik" ve "asosyal" bir özbilinç, bir dış dünya olarak evrenin ve diğer özbilinçlerin oluşturduğu toplumun dışında olarak tanımlanmış bir özbilinçtir.

Kartezyen özbilinç, deyim yerindeyse, özbilincin felsefe tarihindeki "robinson"luk episodunu simgeler.

Kant'ın Transandantal Ben'iyle birlikte özbilinçle dünya arasındaki sıkı ilişkinin gündeme geldiği görülür.

.... Valery'nin deyişiyle "kendine dönmek, dünyaya dönmek, yani tam da kendinde başka bir şeye dönmek demektir".....

.....Oysa, Hegel'in hareket noktası, Köle efendi ilişkisi (Cuma ile Robinson ilişkisi) olarak karşımıza çıkar.

Hegel'de insan, özbilincine ne Descartes'ta olduğu gibi filozofun aldığı bir kararla başlatılan kuşku

sürecinin sonunda, ne de Kant'ta olduğu gibi dış dünyayla ilgili her bilgimize kaçınılmaz olarak eşlik eden

bir ben bilinci olarak ulaşmaz. Her şeyden önce Hegel'e göre özbilince giden süreç bir bireyin hayatına

sığmayacak kadar uzun, insanlık tarihine yayılmış bir süreçtir. Bu nokta, özbilinç alanına toplumla birlikte

tarih boyutunda katılması anlamını taşır. "(Karşımdaki ben ile birlikte var oluşumuz toplumsallığımız.

Türümüzün diyalektik devamlılığı ise tarihselliğimizdir.)

Alınan kaynak: Hegel'i Okumak - Tülin Bumin - Sayfa 176

Reşat Çamurlu, Fuat Genç ve 5 diğer kişi

4 Yorum

Begën

Yorum Yap

8-789

Totemizmden Anaerkilliğe

Totemizm'de soyumuz kurttan ya da başka bir hayvandan gelirken Anaerkillikte de soyumuz kadından gelmektedir. Kült hayvan kültüründen anne kültüne dönüşmüştür. Dilimizdeki kadın kelimelerinden de bunun izini takip edebiliriz. ur:ug̃ 'soy', ur:agut 'kadın', soyu devam ettiren. kat 'katmak', katun>katın>kadın. Katan, çoğaltan. kel>gel 'gelmek', kel:in>gel:in. Gelin de soyun gelişimine katkı yapmak için gelir.

8-790

Avcı Hikayelerinin Kökeni

....Son zamanlara kadar avcılıkla geçinen Şor Türkleri orman ruhlarına çok önem verirler. Şor avcılarının inanışlarına göre bu ruhlar avcının temiz ve doğru sözlü bulunmasını isterler; avcı ava çıkacağı gün cinsi münasebette bulunmamalıdır. Avcıların evde kalan aile üyeleri de temizliğe riayet etmelidir. Avcılar dönünceye kadar obada oyun, şakalaşma, eğlence yasaktır, çünkü orman ruhları böyle şeylerden hoşlanmazlar. Bununla beraber bu ruhlar avcılardan hikayeler, masallar dinlemeyi severler. Hele müstehcen hikayeler çok hoşlarına gider. Bunun içindir ki avcılar yanlarında bir usta hikayeci bulundururlar. Bu hikayeci avdan avcılar kadar hisse alır. Herhalde bu hikayeci orman ruhlarıyla iyi geçinmeyi sağlayan kam (şaman) rolünü ifa etmektedir.....

Alınan kaynak; Tarihte ve Bugün Şamanizm - Abdülkadir İnan - TTK Basımevi - Baskı yılı: 2000 - Sayfa: 6

8-791

Bir Türk Felsefesi Oluşturmanın Önündeki Zorluklar.

.....Kapitalizm, ana yapısını ve tüm varlığını bugünkü Batı ülkelerinde geliştirdi. Kapitalist burjuvazi, hem ana topraklarında kabul görmek, hem gücünü ve etkinliğini muhafaza edebilmek, hem de sömürgeci-emperyalist ilişkilerini yayabilmek ve ona haklılıklar kazandırabilmek için milli bir karakter içinde oluştu; Milli Burjuvazi. İngiliz, Fransız, Alman ve hatta diğer Batılı ülke burjuvazileri daima milli bir karakter taşır.....

<https://www.kirmizilar.com/.../918-bir-turk-felsefesi...>

Bizim sağ ve sol ekollerin yanında duran burjuvazimiz 'işbirlikçi burjuvazi' olarak kendini biçimlendirdi. Krizlere girip son kertede mehmetçiğin süngüsünün ucuyla krizlerden çıkmamızın sebebi, kendi menfaatinden başka bir şey düşünmeyen işbirlikçi küçük ve büyük burjuvazi milli bir burjuvazi oluşturmanın önündeki engeldir. Bu ihanet handikaplarından kurtulmamızın yolu, Türk felsefesine dayalı ekollerin desteklenmesidir. Bu ekollerin birbirine düşman olmadığının anlaşılmasıdır. Pozitivist ekolumuz Atatürkçülüktür, Komünist ekolumuz Galiyeciliktir. İslam ekolumuz Yeseviliktir. Bu ekoller birbirinin düşmanı değil, kendiliğinden oluşmuş Türk felsefesinin versiyonlarıdır. Bunlar milli ideolojilerle yapılandırılıp hain görevi üstlenen yapılardan arındırılmalıdır. Bu da ancak bir çatı Türk felsefesi bilinci ile olacaktır.

8- 792

O...

Kelime kökü şeklide anlam olarak da döngüsellığı ifade ediyor. Yuvarlak olan her şey 'O' köküne gönderme yapar. Zaman da kutup yıldızının etrafında gök kubbenin dönmesidir. Oğru/oğrı 'hırsız' (çalacak zamanı hesap eden demek), obruk/opruk 'yerin yutması sonucu açılan yuvarlak çukur', oba 'yuvarlak evimiz', ocak 'yuvarlak ateş yaktığımız kabımız', ob/op 'yutmak' obur 'yutan', bu da ağzın boğazın yuvarlak olmasına gönderme yapıyor. oda 'gene yuvarlaktır, şekil olarak sonradan kareye dönmüşüz ama zihinde ilk türetilen anlamı ile kelimenin anlamı devam etmiş'. oğuldurak 'rahim, gene yuvarlak, çocuğun olduğu yer. Oğul çocuk demektir sonradan anlam daralmasına uğramış, hatta kız oğlan, erkek oğlan dememiz de eskicil çocuk anlamıdır. on 'tamam, on sayısının da tamamlanmış sayılar anlamında düşünebiliriz. Döngüsellığı tamamlanmış gibi, zihin gene yuvarlatarak düşünüyor'. ok 'bir anlamı zamandır, gene döngüsellik vardır'. ol 'olmak, döngüsellığı tamamlamak'. omaç 'karıştırılarak yapılan yemek, gene döngüsellik var'. omca/omça/omuca 'yuvarlak kütük', omlet 'çırpılmış yumurtadan yapılan yemek', omurga/onurga 'gene tamamlanmış yuvarlaklık, çepeçevre yuvarlak olan'. omuz 'boynu gövdeye bağlayan yuvarlak kısım', or/oru 'kale çevresindeki hendek', ora 'popo, cinsel bölgeler', orak 'yuvarlak biçimli olan', orta 'döngüsel olanın merkezi', osan 'bıkmak, zahmet çekmek', osandırmak 'tekrar tekrar yaparak bıktırmak', örnekleri 'döngüsel, yuvarlak' anlamlarına gelen türetilmiş kelimelerle çoğaltabiliriz. (Tietze VI 99-176). O 'sıfır; boş, çepeçevre yuvarlak olanın içindeki boşluk' (Tietze VII 300)

Şenge Armutçu, Reşat Çamurlu ve 17 diğer kişi

10 Yorum 1 Paylaşım

Begen

Yorum Yap

Paylaş

8- 793

alık...

Anaerkil toplumda çıkmış Al Dini.

Türk mitolojisinde beşinci element olan madenlerin insanların ilgi sahasına girdiği dönemde "al tanrının tonuna/donuna giren" maden olarak "al-ton" veya "al-tun" hiç paslanmayan, yaşlanmayan, ölmeyen sonsuzluk timsali olarak "al tanrıyla" özdeşleştirilecekti.

"al-tay" kelimesinin etimolojisinin de al dini ile ilişkili olduğunu düşünüyoruz. "al" ve "ala" kelimelerinin yarım anlamı da vardır.

Orta Asya, Deşti Kıpçak ve Sibirya'yı içine alacak şekilde yayılan Al Dini ve Altaylılar, Al Tanrı'nın sembolü olan altınla kaplanmış bir elbiseyle gömülmeyi altının sahip olduğu sonsuzluk ve ölümsüzlük özelliğini gömülene verdiği inancına sahiptiler.

Al Dini'ni takip eden erkek egemen Kök Tanrı dini döneminde Al Dinine inananlar "alık" olarak aşağılanmıştır. Bu dine ait pek çok ruhani ve dinî figür anlam değiştirerek veya içleri boşaltılarak kötü anlam taşıır hâle getirilmişlerdir. albız, alkızı, alkarısı, al karası, al basması, aldamak örnekler verilebilir.

"kızılbaşlık" veya "alevi"nin mensubu olmanın İslâm öncesi kökenleri doğrudan doğruya bahsettiğimiz "al dini" inancı olmalıdır.

Kaynak: Özkul Çobanoğlu

EKSISOZLUK.COM

al dini

anaerkil toplumda çıkmış al dini türk mitolojisinde beşinci element olan madenlerin insanların ilgi sahasına girdiği dönemde "al tanrının tonuna/donuna giren" maden olarak "al-ton" veya "al-tun" h...

8-794

kalıg>kalık 'orta dünya'.

kalkı 'sıçramak, hoplamak' kalıg>kalkı> kalı-k- 'kalkmak' + -ı- k- (Gülensoy - 362)

kalk 'Orta dünyada ayağa kalkmak, sıçramak, yer çekimine tabi olmak'. kalıg'da kuşlar uçma kabiliyetine sahiptir. Bizim sadece sıçrama kabiliyetimiz vardır.

7-795

Kant ve Wittgenstein'da mantık ve mantık dışında kalan.

.....Bu bağlamda, Kant'a göre transandantal mantık, görünür dünya olarak kabul ettiği doğanın zorunlu yasalarını ve ilkelerini kurmayı amaç edinir. Buna karşın, Kant'a göre, görünür dünyanın sınırlarını aşan bir alan vardır ki bu alan, transandantal mantık yasalarının üzerindedir.....

.....Wittgenstein'a göre mantıksal form, dünyadaki olguları ve deneyimi ortaya çıkaran temel bir koşuldur ve bu bakımdan dünyadaki olgulara aşkındır.....

.....Wittgenstein'a göre mantıksal form, dilde ve düşüncede mantıksal önermeler ile ifade edilemez olsa da dile ve düşünceye yansıyan bir şeydir. Diğer bir ifadeyle, mantıksal form kendisini dilde ve düşüncede göstermektedir.....

.....Wittgenstein'ın mantığa aşkın bir gerçeklik olarak ele aldığı diğer kavramlar ise, felsefe, estetik ve etikdir.....

Alınan kaynak:Kant'tan Wittgenstein'a: Mantığın Sınırları - Neşe Aksoy

<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/949008>

Anladığım kadarıyla, Kant ve Wittgenstein görünür dünyayı temel alıyorlar. Gene her ikisinde de transandantal olan görünür dünyaya ulaşılabilirlik. Kant 'Transandantal mantık' derken, Wittgenstein ise 'mantıksal form' diyor. Transandantal olanı yerçekimine bağlı sığrama olarak kabul edersek, transendent olan ise yer çekiminden bağımsız, araçsız insanın uçmasıdır. Mantık dışı olan mantıklı olan yanılsaması, sığrama ile uçuşma arasındaki fark gibidir. Sıçramak mantığın zeminidir. Uçmak ise mantık dışıdır. Kant'ın saf aklın sınırları içinde düşünmesi, hatta saf aklın sınırları içinde din demesi de hep sığrama ile uçuşma arasındaki farka gönderme yapması gibidir.

DERGIPARK.ORG.TR

dergipark.org.tr

 Aslın Byl, Osman Bostan ve 1 diğer kişi

1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

8-797

Tarım, Sanayi ve Bilişim Devrimleri Ne Demektir?

Avcı ve toplayıcılık ilk yaşadığımız dönemdir. 20-30 kişilik gruplar halinde doğada avcılık yapıp, bulabildiğimiz meyve ve benzerlerini toplayarak yaşamımızı devam ettirmişiz. Yılın 12 ayı av peşinde koşmakla geçen bir ömür. Tarım devriminde ise ekip biçtiğimiz buğdayları küpler içinde toprağa gömerek uzun kış günlerinde de av peşinde koşmaktan kendimizi kurtarmışız. Tarım devrimi demek av peşinde koşmadan yaşayabilmek demektir. Tarım ve hayvancılıkla kendimize yeni bir düzen kurduk. İşlerimizi kol ve hayvan gücü ile yapıyorduk. Sanayi devrimi demek kol ve hayvan gücü ile yaptığımız işlerin makinalarla yapılması demektir. Bilişim, bilgisayar devriminin kökeninde hesap makinası yatar. Kağıt kalemle yaptığımız uzun hesapları da artık makinalar yapmaktadır. Tabi bunun alanını genişlettik, insanın zihni ile yapması gereken işlerin makinalarla yapılması da bilişim(bilgisayar) devrimi demektir.

Raşat Çamurlu, Fuat Genç ve 16 diğer kişi

6 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

8-798

kum 'oyuk, çukur', bart>bara 'bardak'. kumbara 'derin kap, derin bardak'.

Alınan kaynak makale ; Altay Dillerinde Bazı Ev Gereç Adları Üzerine. Makale yazarı; Shoira Usmanova - Çeviren: Galip Güner

DERGIPARK.ORG.TR

dergipark.org.tr

8-799

Bayburd kelimesinin kökeni(etinomu) ile ilgili bir makale.

Bayböri'nin Manası ve Totem

Bayböri, Alpamiş'ın babasının adıdır. Tarihî kökene göre Alpamiş destanı ile bağlı olan Altay halk eposu Âlp Manas destanında, destan kahramanının babasının adı Baybarak'tı. Destanın olay örgüsüne uygun olarak Dede Korkut Kitabı'na alınan varyantında kahramanın adı Bamsi Böyrek babasının adı Kamböri, yaşadığı yerin adı da Bayburd idi. Bayböri, Baybarak, Bamsi Bayrak, Kamböri, Bayburd gibi adların ortaya çıkışı, kurt hakkındaki totemistik tasavvurlarla ilgilidir.

Makale adı ve yazarı; Eunkyung Oh, Mamatqul Joreyev

Alpamiş Destanında Baysın Kelimesinden Görünen Kurt Totemi

TURKIYAT.HACETTEPE.EDU.TR

www.turkiyat.hacettepe.edu.tr

9- 801

tuz...

Özellikle nâdir bulunan nesneler önemli bir değer arz eder. Hediyeye bir dönem "tuz" kelimesinden türetilen "tuzğu" denilmesinin; şeker ve malumatı olan tatlılar bilinmeden önce tuza farklı bir anlam yüklenip, güzelliği ifâde eden yeni bir kavramın ortaya çıkmasının sebebi de bu olsa gerek. Güzelliği ifâde için, Türklerin "tuz", Arapların ملح "milh" (tuz), 'Acemlerin de Arapça ملح "milh" kelimelerini kullanmaları bu durumun açık bir göstergesidir.

Alınan makale; Dîvânu Lugâtî't-Türk'te "Tuzgu", makale yazarı; Ziyat Akkoyunlu

TURKIYAT.HACETTEPE.EDU.TR

www.turkiyat.hacettepe.edu.tr

9-802

Öd keçer kişi tuymaz, yalang uk og lı meng   kalmas
(Zaman geçer kişi duymaz, insanog lu baki kalmaz.)
Kaşgarlı Mahmud

9-803

Felsefem benim gözbebeğim, onunla bakıyorum.

Erkan Arıcan, Geronimo Çelik ve 26 diğer kişi

9-804

od:ruk>oy:ruk 'oy:uk olan yer, çukur, oy:uk'

Yunus Emre'de obrılmak 'devrilmek, çökmek' olarak geçiyor. Obrulmak aniden olan çökme, odrulmak/oyulmak doğal bir süreç ile olan oyulmak diye düşünebiliriz o zaman.

9-805

Felsefe ile edebiyat ilişkisi üzerine.

Felsefe yemekse edebiyat tadı ve tuzudur. Tatsız tutsuz yemek yemek edebiyatsız felsefe yapmaktır. Sadece tadlandırıcı ve vitaminsiz yemek yemekse felsefesiz edebiyat yapmaktır. Yemeğin tadının tuzunun olmaması bizim sağlıklı beslenmemizi engellemiyor. Damak zevkimizi kıtas alarak hareket etmek edebiyatla hareket etmek ise beslenmemizi kıtas alarak hareket etmek felsefeyle hareket etmektir. İdeal olanı ise yemeğe biraz tuz atmaktır.

9- 806

İnsanlar neden içki içer?

Trans haline geçmek, ruhlar alemine ulaşmak, Tanrı ile bütünleşmek, ölümsüzlüğü bu dünyadayken hissetmeye çalışmak gibi çabalar insanoglunun hep hedefi olmuştur. Dini ritüellerle trans haline geçişin kökeni şamanizme kadar dayanıyor. Tasavvuf ritüellerinde de kevser şarabı içmek, gene içkisiz transa geçme özlemidir. Haşşaşiler bu işe pratik çözüm bularak haşhaş içirip muridlerini transa geçirmişlerdir. İçki içmek kısa da olsa transa geçmenin modern halidir. Hintliler içki içmeden transa geçiyorlar ama çok zahmetli oluyor. Modern insan zahmet çekmeden sonuca ulaşıyor. Dünyanın sorunlarından kaçmak da desek gene kısa da olsa transa geçerek bu özlemi gideriyoruz.

9-807

Sınıf atlamak...

Herkes bulunduğu sınıftan bir üst sınıfa atlamak için çaba sarfediyor. Bir üst sınıfa atlayanlar da oluyor tabi, yıllardır alt ve üst sınıflar arasında geçiş yapan insanları gözlemliyorum. Farkettiğim şey yükselenlerde derin bir sessizlik, düşenlerde ise feryadı figan...

Æronimo Çelik, Doğan Göçmen ve 25 diğer kişi

33 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

9-808

uç-bat...

uçmak 'gözden kaybolmak' yukarı doğru, üst dünyaya doğru. batmak 'gözden kaybolmak' aşağıya doğru, alt dünyaya doğru. Orta Dünya gözle görülen dünyadır.

g-fog

Entelijansiya

Terim yabancı ve yerini dolduracak Türkçe terim yok. Devlet vardır, devletin memurları vardır. Devleti temsil eden devletin memurlarıdır. Entellektüeller vardır, entellektüellerin oluşturduğu bir entelijansiya vardır. Devletlerin her ne kadar gelip giden yöneticileri olsa da devletin süreklilik arz eden politikasını o milletin entelijansiyası belirler. Amerika, İngiltere, Almanya, Fransa ve benzer devletlerin yöneticileri değişse de devlet politikaları değişmez. Çünkü o devletlerin gerçek yöneticisi olan entelijansiyaları vardır. Bizde her devlet başkanı değişmesinde rejim tartışması yaşanır. Çünkü bizde gerçek yöneticiler olan entelijansiya yoktur. Bu boşluğu doldurmak için Fes'li gibi sahte, felsefi derinliği kıt entellektüeller entelijansiyemiz gibi algılatılmaktadırlar. Bizim yetiştirdiğimiz modern insan tipolojilerimizi temsil eden farklı siyasi görüşlerden de olsa iki değerli entelektüelimiz vardır. Bunlar Mehmet Akif Ersoy ve Nazım Hikmet'tir. Toplumumuzun onlar gibi siyasi iradelerin hükmü altında olmayan entellektüellere ve bu entellektüellerin oluşturacağı entelijansiye ihtiyacı vardır.

3 İn Byl, Reşat Çamurlu ve 11 diğer kişi

1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

9-8/2

kapı 'kaba giriş yeri'

kapuk>kabuk 'giriş yeri olmayan kap', bağa 'kurbağa', kaplumbağa 'kabı olan kurbağa'. kaptagay 'evren, çepeçevre her şeyin bütünü' (Tuva - 64)

9-813

9-814

“Türk Dünyası Vatandaşlığı”na doğru.

Cengiz Alyılmaz

http://www.tekederigisi.com/Maka.../2003696494_6calyilmaz.pdf...

Devamını Gör

TEKEDERİGİSİ.COM

www.tekederigisi.com

 Reşat Çamurlu, Şeref Gurel ve 3 diğer kişi

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

Yorum yaz...

Mustafa Altınay

25 Ağustos 2020 · 🌐

Düşünüyorum, öyleyse varım.

Descartes'in bu sözü neden slogan olmuştur? Sloganlar bir tepkinin sonucunda kemikleşirler.

Ortaçağın zihin yapısına tepkidir. İnsan neden vardır? Tanrı yarattığı için vardır. Tanrı yaratmasaydı yoktuk. Aksini iddia etmenin cezası da ölümdür. Tanrının kitapları ve kanunları da vardır. İşte biz bu kitaplardaki kanunlara göre yönetileceğiz.

Düşünüyorum, öyleyse varım bir isyandır. Benim aklım vardır ve aklım var olduğu için varım, kanunlarda benim a... **Devamını Gör**

Ernomo Çelik, Aslın Byl ve 32 diğer kişi

20 Yorum 5 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

5 diğer yorumu gör

İlhan Dinç

Herkes LAİK OLAMAZ AKLI OLAN LAİKTİR DEMEK Kİ
HOCAM

Beğen · Yanıtla · 33h

Mustafa Altınay yanıtladı · 1 Yanıt

Yorum yaz...

9-815

1 diğer yorumu gör

Yorum yaz...

Mustafa Altınay

27 Ağustos 2020 · 🌐

Türk Lehçelerindeki Düşünme Kavramları Üzerine

Düşünmek yargılamaktır der Kant. Duyular ve duygularla toplanan verilerin değerlendirmesi sonucunda verilen bir karardır. Yaygın olarak kullanılanları kafa içindeki ve göğüs kafesindeki boşluğa gönderme yaparlar. Sakin sakın nefes alıp vermemiz düşünmemizin eylem halidir. Düşünmek hep nefes alıp verme ile irtibatlı düşünülmüştür. Düşünmenin ilk amacı kendimizi korumaktır. Sakınmak ve sakınç, 'sa' saymak kökünden gelen temel anla...

Devamını Gör

Reşat Çamurlu, Hürriyet Tekdurmaz ve 5 diğer kişi

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

Yorum yaz...

Mustafa Altınay

26 Ağustos 2020 · 🌐

'alış ve ayrış' uzay ve zaman

İnsanoğlunun uzay ve zaman içinde kendi benliğinin ve çevresinin farkına varması iki şekilde olmaktadır. Uzay, iki şeyi 'yan yana' algılamak. Zaman ise 'art arda' algılamaktır. 'alış' kelimesi iki şeyin karşılıklılığıdır. İki şey birbirine alışıyor. Öğrenmekte alıştırmak, yabancı hayvani sürü içinde evcilleştirmek, ögürmek köküne aittir. Yabancı olan hayvan ile evcil hayvanı birbirine alıştırmak, 'yan yanalık' eylemini gerçekleştirmek. 'sa' kökü i... **Devamını Gör**

TURUKDERGİSİ.COM

www.turukdergisi.com

Reşat Çamurlu, Derya Kaya ve 3 diğer kişi

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

Yorum yaz...

Mustafa Altınay

25 Ağustos 2020 · 🌐

9-8/6

durumunda ise konuşmanın gerçekleşemeyeceği olgusu ağızlarda “ağzın dilin kurusun” bedduasında da yaşamaktadır. Aslında mecazen “öl” anlamlarına gelen bu bedd... **Devamını Gör**

TURKISHSTUDIES.NET

turkishstudies.net

 Reşat Çamurlu, Özgür Hülya Miroğlu ve 4 diğer kişi

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

Yorum yaz...

Mustafa Altınay

27 Ağustos 2020 ·

Yeni Uygur Dönemimiz ve Felsefe.

Eski Uygur dönemimiz Göktürk kitabelerinin yazıldığı dönem olan 5-8. yüzyıllar arasından sonrasına denk gelir. Devlet olarak 8-10. yüzyıllar arasında gözükse de etkileri Türklerin ağırlıklı olarak müslümanlaşmayı tamamladığı 16-17. yüzyıla kadar devam eder. Uygur döneminin önemi nedir? Uygarlık kelimemimizin de oradan öykünülerek türetildiği çeşitli dinden insanların bir arada yaşadığı dönemdir. O dönemde hiç bir din baskın unsur değildir. ... **Devamını Gör**

  13

15 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

9 diğer yorumu gör

Mustafa Altınay

Mehmet Fatih Dogrucan Medeniyet konusunda hocam, Ziya Gökalp'in Türk Milletindenim, İslam Ümmetindenim, Garp medeniyetindenim söylemine katılıyorum. Ortaçağ din medeniyetidir. Bizim de o dönem için İslam medeniyetinden olduğumuz doğrudur. Ama artık med... **Devamını Gör**

Beğen · Yanıtla · 32h · Düzenlendi

Mehmet Fatih Dogrucan

Mustafa Altınay bu tekil biricik bir medeniyet kabulü... eğistemik olarak kökümüze yabancı kalıyoruz. Medeniyet yani uygarlık farklılığında ya tıkanan demokrasi bir batı sorunu ise ve göç sosyolojisini hesaba katmadığı İçin verileri eksik ise... asıl s... **Devamını Gör**

Beğen · Yanıtla · 32h

Yanıt yaz...

9-817

ba:r>va:r ve yo:k 'var ve yok'.

ba 'mevcut, ol, bağı'. yo 'mevcut olmayan, yok olan'. ba:y 'barlıklı>varlıklı, zengin'. yo:ksul 'fakir, yokluk çeken'

yo:karu>yukarı 'yok olduğumuzda gittiğimiz yer, ayüstü dünya, ahiret, öbür dünya, uzay ve zaman dışı dünya, zamanın sınırsız yaşandığı yer'.

Uzay ve zaman içinde yok olan bulunabiliyor. Ölenin yok olması ise uzay ve zaman dışına çıkmasıdır. yo:karu>yukarı gitmesidir.

Var bir tanedir ama yok iki tanedir. Bulunma ihtimali olan yok vardır, bulunma ihtimali olmayan yok vardır. Kaybettiğimiz bir eşyayı bulamasak da uzay ve zaman içinde var olduğunu biliyoruz. Yok olmamıştır, sadece biz bulamıyoruz. Sonuç olarak yok olan bir şey yoktur. Ölsek de öbür dünyada var olmaya devam ediyoruz.

Reşat Çamurlu, Hürriyet Tekdurmaz ve 4 diğer kişi

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

Yorum yaz...

Mustafa Altınay

27 Ağustos 2020 · 🌐

Bilge Kağan, Alparslan ve Atatürk...

Bilge Kağan ve Atatürk'ü yok sayacaksın aradan Alparslan'ı ön plana çıkaracaksın. Ben sizin gibi düşünmüyorum. Bilge Kağan, Alparslan ve Atatürk diyorum. Üç ismi tek seferde bir çırpıda söylüyorum.

Fatma Dal Akgül, Reşat Çamurlu ve 19 diğer kişi

15 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

12 diğer yorumu gör

İlhan Dinç

TARİHİMİZİ BİLMEYEN İMAMLAR HOCALAR SARMIŞ
DEVLETİ TÜRK NEDİR NASIL VAR OLMUŞTUR
BİLMİYORLAR HOCAM

Beğen · Yanıtla · 32h

Yorum yaz...

Mustafa Altınay

27 Ağustos 2020 · 🌐

“ağzın dilin kurusun”

9-818

.....Yal/Yar yani “su/tükürük” sözcüğü vücudun türettiği bir sıvıdır. Ağız içinde bu sıvının yokluğunda konuşma eyleminin gerçekleşmesi zorlaşır. Ağız içindeki konuşma için gerekli ortamı sağlayan su yani tükürük, zamanla dilin kendisine ad olmuştur. Tükürüğün konuşma için gerekliliği, olmaması

Bilge Kağan, Alparslan ve Atatürk...

Bilge Kağan ve Atatürk'ü yok sayacaksın aradan Alparslan'ı ön plana çıkaracaksın. Ben sizin gibi düşünmüyorum. Bilge Kağan, Alparslan ve Atatürk diyorum. Üç ismi tek seferde bir çırpıda söylüyorum.

9-819

Kant sonrası felsefi ekoller.

Kant'ın zaman şemasında süreklilik vardır. Kant'ın anlayışına göre zamanın uzayla birlikte açığa çıkması numenal dünyadaki özgürlük idesinin fenomenal dünyaya ahlak yasası olarak yansımasıdır. Yapıp etmelerin sorumluluğunun içgüdülerden anlama yetisine transforme olmasıdır. Bu da uzay ve zaman bilinciyle beraber ben bilincinin açığa çıkmasıdır. Ben bilincinde uzayın açığa çıkması 'yan yanalık'(geometri) olarak açıktır. Karmaşık olan ben bilincinde zamanın açığa çıkmasındaki süreçtir. Husserl, Frege(Russell ve Wittgenstein) ve Fichte(Hegel, Marx). Üç ayrı ekol olarak Kant sonrası Kant çıkışlı ekollerdir. Bu durumu Kant'ın üç biçimde kendini gösteren aslında yekpare olan zamanın açılımında gözlemleyebiliriz. Zamanın ilk açılımı 'düşünüyorum' diyen, kendi kendine refleksiyon yapan, düşünme üzerine düşünen, saf ben'dir(Transandantal ben'dir), 'akıl yetisi'ne tekabül eder, "Zamanda Süreklilik"tir(Fichte, Hegel, Marx). Fichte 'ben bendir' diye açıklar. Transandantal olan burasıdır, transandantal idealitedir. Transandantal idealiteden akıl yetisine giden filozoflar diyalektikçilerdir. Bu en son yoldur. İlk yol ise Transandantal ben'in, Empirik ben ile temasıdır. Bu da uçağın yere dokunması gibi, hissetme yetisi ile uzay ve zamanın idealitesi içinde fenomenal dünyaya dokunulan andır. Bu an "eş zamanlılık"tır. Eş zamanlılık+uzay'dır. Uzayı hiç bir zaman saf uzay olarak algılayamayız. Eş zamanlılık ile algıladığımız an ile beraber algılarız. İşte Husserl'de transandantal ben'den empirik ben'e giden anı "an be an" olarak uzay ve zamanın kendini yenilemesi olarak algılar. Husserl ve varoluşçular için 'hissetme yetisi' filozofları diyebiliriz. Fichte ile giden Hegel ve Marx ekolü için akıl yetisi filozofları demiştik. Hissetme yetisi ile başlayıp Anlama yetisi ile devam edip akıl yetisi ile biten süreçteki ara bölümüm filozofları anlama yetisi filozofları ise Frege, Russell, Wittgenstein ekolüdür. Bu ekolüde hissetme yetisiyle başlayan 'eş zamanlı' süreci, zihninin dışına uzanması olarak uzay+eş zamanlılık olduğunu söylemiştik. Uzaydan gelen veriler, anlama yetisinin kategorilerine hayal gücü yetisi vasıtasıyla transforme ediliyorlar. Bunu Kant 'transandantal dediksiyon' ile açıklıyor. Zamanın ikinci biçimi olan 'art ardalık'tır. Kabaca dış uzay, iç zaman olarak süreç yürür. Uzay'da saf uzay değildir. 'Uzay ve zamanı görmeyiz, uzay ve zamanla görürüz'. Pozitiflerin ya da Anlama yetisi filozoflarının hatası Kant'a göre Aristo'nun hatasının devamıdır. Aristo bir bütün olarak uzay ve zamanı dışımızda algılamıştır. Ama Kant'a göre uzay zihnimizin dışı bakan kısmı, zaman zihnimizin içi bakan kısmı. Descartes'le başlayan zihinden dış dünyaya açılma felsefesinin devamı olan Kant'ın sistemi zaman malifondunda üç ayrı ekol olarak devam etmiştir. Bunlar Uzay(eş zamanlılık+uzay) ve Zaman (art ardalık ve zamanda süreklilik) olarak zamanın uzayı öncelmesi olarak Heidegger'e gelen süreci tetiklemiştir

g-820

Kant sonrası felsefi ekoller.

Kant'ın zaman şemasında süreklilik vardır. Kant'ın anlayışına göre zamanın uzayla birlikte açığa çıkması numenal dünyadaki özgürlük idesinin fenomenal dünyaya ahlak yasası olarak yansımalarıdır. Yapıp etmelerin sorumluluğunun içgüdülerden anlama yetisine transforme olmasıdır. Bu da uzay ve zaman bilinciyle beraber ben bilincinin açığa çıkmasıdır. Ben bilincinde uzayın açığa çıkması 'yan yanalık'(geometri) olarak açıktır. Karmaşık olan ben bilincinde zamanın açığa çıkmasındaki süreçtir. Husserl, Frege(Russell ve Wittgenstein) ve Fichte(Hegel, Marx). Üç ayrı ekol olarak Kant sonrası Kant çıkışlı ekollerdir. Bu durumu Kant'ın üç biçimde kendini gösteren aslında yekpare olan zamanın açılımında gözlemleyebiliriz. Zamanın ilk açılımı 'düşünüyorum' diyen, kendi kendine refleksiyon yapan, düşünme üzerine düşünen, saf ben'dir(Transandantal ben'dir), 'akıl yetisi'ne tekabül eder, "Zamanda Süreklilik"tir(Fichte, Hegel, Marx). Fichte 'ben bendir' diye açıklar. Transandantal olan burasıdır, transandantal idealitedir. Transandantal idealiteden akıl yetisine giden filozoflar diyalektikçilerdir. Bu en son yoldur. İlk yol ise Transandantal ben'in, Empirik ben ile temasıdır. Bu da uçağın yere dokunması gibi, hissetme yetisi ile uzay ve zamanın idealitesi içinde fenomenal dünyaya dokunulan andır. Bu an "eş zamanlılık"tır. Eş zamanlılık+uzay'dır. Uzayı hiç bir zaman saf uzay olarak algılayamayız. Eş zamanlılık ile algıladığımız an ile beraber algılarız. İşte Husserl'de transandantal ben'den empirik ben'e giden anı "an be an" olarak uzay ve zamanın kendini yenilemesi olarak algılar. Husserl ve varoluşçular için 'hissetme yetisi' filozofları diyebiliriz. Fichte ile giden Hegel ve Marx ekolü için akıl yetisi filozofları demiştik. Hissetme yetisi ile başlayıp Anlama yetisi ile devam edip akıl yetisi ile biten süreçteki ara bölümüm filozofları anlama yetisi filozofları ise Frege, Russell, Wittgenstein ekolüdür. Bu ekolüde hissetme yetisiyle başlayan 'eş zamanlı' süreci, zihnin dışına uzanması olarak uzay+eş zamanlılık olduğunu söylemiştik. Uzaydan gelen veriler, anlama yetisinin kategorilerine hayal gücü yetisi vasıtasıyla transforme ediliyorlar. Bunu Kant 'transandantal dedikasyon' ile açıklıyor. Zamanın ikinci biçimi olan 'art ardalık'tır. Kabaca dış uzay, iç zaman olarak süreç yürür. Uzay'da saf uzay değildir. 'Uzay ve zamanı görmeyiz, uzay ve zamanla görürüz'. Pozitiflerin ya da Anlama yetisi filozoflarının hatası Kant'a göre Aristo'nun hatasının devamıdır. Aristo bir bütün olarak uzay ve zamanı dışımızda algılamıştır. Ama Kant'a göre uzay zihnimizin dışı bakan kısmı, zaman zihnimizin içi bakan kısmı. Descartes'le başlayan zihinden dış dünyaya açılma felsefesinin devamı olan Kant'ın sistemi zaman malifondunda üç ayrı ekol olarak devam etmiştir. Bunlar Uzay(eş zamanlılık+uzay) ve Zaman (art ardalık ve zamanda süreklilik) olarak zamanın uzayı önelemesi olarak Heidegger'e gelen süreci tetiklemiştir

Deprem

tep-re-mek (sarsmak)>dep-re-m (ÖTS 1439). Tepişme de diyebiliriz. Yerin kendi kendine tepişmesi. Hareket etmesi, kımıldaması.

Diğer Türk lehçelerinde daha açık anlaşılıyor. Kazakça'da jer silkinöv 'yer silkinmesi', Kırgızca'da cer titirö 'yer titiriyor', Uygurca'da yer tevreşi 'yer titreşimi', Yakutça'da sir xamsaahına " yerin kendi hareketi" (xamsan 'kendi hareketiyle')

Bütün açıklamalarda yerin bir canlı gibi kendi kendine kıpraşması anlatılıyor.

9- 822

Hayalleri suya düşmek.

Teleüt Ağzı Sözlüğünde çok- "Suya batmak, dalmak", çökö- "hayal kırıklığına uğratmak", çökön- "hayal kırıklığına uğramak". çön "suya dalmak". Acaba bizdeki 'hayalleri suya düşmek' deyiminin anlam kökeni de buraya mı dayanıyor?

9-823

Transandantal Dedüksiyon

Transandantal dedüksiyon görünür dünyayı düşünülür dünya haline çevirir.

Elimizde tuttuğumuz bir kitabımız olduğunu varsayalım. Bu kitabımız gözle görüp elle tuttuğumuz görünür dünyaya aittir. Bu kitabı gözle görüp elle tutmamızı sağlayan transandantal dedüksiyonun hissetme yetimizin(beş duyumuzun) ilk temasına tekabül eder. Görünür dünyada olan bir kitaptır o. Diyelim kitabımızı önümüzdeki ateşe attık ve yandı kül oldu. O kitap görünür dünyada yoktur artık. Ama düşünülür dünyamızda vardır. Transandantal dedüksiyon onu görünür dünyadan düşünülür dünyaya transforme etmiştir. Bu transformasyonu ise gene hayal gücü yetisi ve anlama yetisinin kategorileri vasıtasıyla yapar. Böylece transandantal dedüksiyon ikinci aşamasını da gerçekleştirmiş olur.

9-824

Kant'ta Realite ve İdealite

Kant'ın sistemini halı ören bir kasnak gibi düşünürsek, kasnağın bir yukarıdan aşağıya doğru çalışan kısmı vardır. Bir de soldan sağa doğru çalışan kısmı vardır.

Yukarıdan aşağıya doğru olan kısmına Kant " İki kardinal ilke vardır. Bunlar uzay ve zamanın idealitesi, özgürlüğün realitesidir" der. Soldan sağa çalışan kısmı için ise " Uzay ve zamanın empirik realitesi, transandantal idealitesi vardır" der.

Kasnağımızı yukarıdan aşağıya yani "İki kardinal ilke vardır. Bunlar uzay ve zamanın idealitesi, özgürlüğün realitesidir" deyişiyle çalıştırmaya başlayalım. Özgürlük demek yapıp yapmama irademizin içgüdülerimizden bizim aklımızın kontrolüne geçmesi demektir. Yapıp yapmamaya bilinçli karar verebilmek ve de dolayısıyla ahlaki sorumluluk taşımaktır. "yapmalısın" diyen irademizdir. Bu deyiş beraberinde sorumluluk yükler. Bu sorumluluk ahlak yasasıdır. Neyin içinde yapıp edeceğiz? Yapıp etmemizin çalışma sistemi nedir? İşte zihnimizin ideal çalışma sistemi ise uzay ve zamandır. Yapıp etmelerimiz uzay ve zaman farkındalığını idealize etmemizle oluşmuştur. Peki nedir bu uzay ve zamanın idealize edilmesi? Uzay; "Bir şeyleri bilinçli olarak 'yan yana' hissetme halidir(Geometri)". Zaman; "Bir şeyleri bilinçli olarak 'art arda' hissetme halidir(Aritmetik)". Geometri+Aritmetik=Matematik'tir. En genel realitemiz ve idealitemiz bunlardır. Ben bilinci ile bizi çalıştıran üst sistemdir.

Bu üst sistemin altında çalışan alt sistem ise soldan sağa giden "Uzay ve zamanın empirik realitesi ve transandantal idealitesidir". Bu sistemi kafatasımız içindeki beynimizi realite, beynimizin üstünde kalan kafatasımız içindeki boşluğu ise idealite olarak metaforlaştırarak açıklayabiliriz. Kafatasımızın içinden dışarı doğru uzanan beynimiz uzayın realitesi, gene kafatasımızın içinden üstündeki boşluğa dışarıdan alıp getirdiği verileri ise transandantal idealite ya da zaman diyebiliriz. Dışarı doğru uzanmamız uzay, içeri doğru uzanmamız ise zamandır. Bütün olay kafatasımızın içinde olup bitmektedir. Sistemin çalışmasını yetilerle açıklayacak olursak, hissetme yetisi zihnimizin içinden uzaya doğru uzanır. Topladığı verileri anlama yetisine hayal gücü yetisi transforme eder. Buna Kant 'Transandantal Dedüksiyon' diyor. Anlama yetisinde oluşan tikel ve tekil şeyleri akıl yetisi bütünün içine yerleştirir. Tabii ki bu alt sistem üst sistemin örgütlenmesi altında çalışır. Böylece realite ve idealiteyi toplamış olduk.

9-825

Göçer

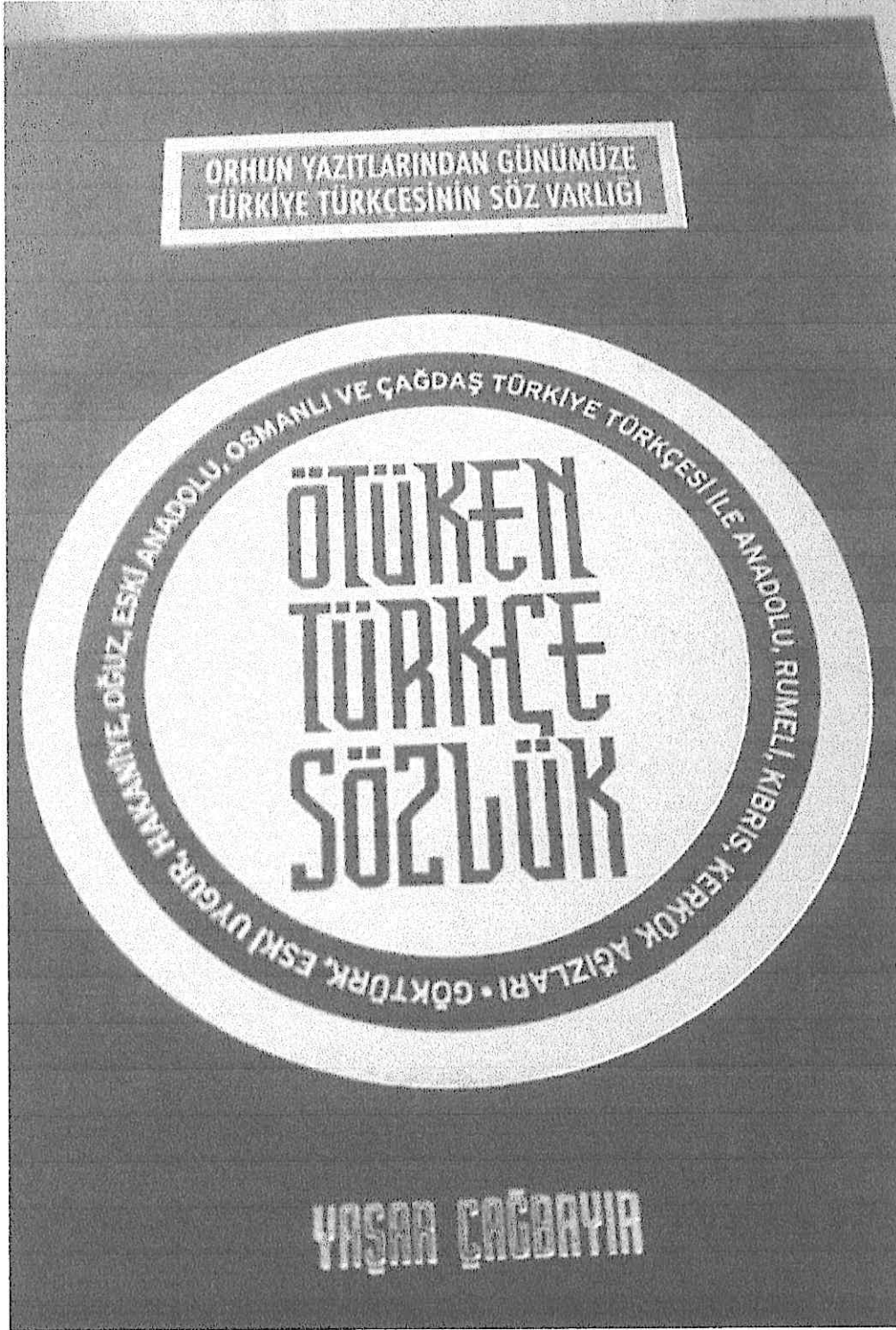
Aslında göçebe yerine kullanılan konar göçer deyimini sadece göçer olarak kullanılıyor. Dil pratik ve kolay olanı tercih eder. Göçebe deyimini sürekli göç halinde olan demek. Göçebe, nereye konacağını kendisi de bilmeyendir. Konar göçer ise nereye gideceğini göç etmeden bilendir. Konacağı yer belli olandır. Tıpkı bir kuş gibi. Uygur metinlerinde konukluk şehir demektir. Konulan yer anlamındadır. Buna benzer başka bir örnek umutlu kutlu>mutlu kutlu>mutlu. Mutlu derken aslında umutlu kut almış bir mutluluktan bahsederiz. Kut vermek ise Tanrının işidir. Ondan isteriz. Allahım bana ve sevdiklerime mutluluk ver deriz.

9-826

Ötüken Türkçe Sözlük

Neden Ötüken Türkçe Sözlük önemlidir? Ham toprağın madenlerine ayrıştırılması gibi duyduğumuz herhangi bir Türkçe kelimenin tarihsel olarak ve günümüzde nerelerde kullanıldığını kayıtlı bütün kaynaklar gösterilerek izah edilmektedir.

Benim çalışma alanım Türkçe kökenli kelimeler olduğu için, öncelikle kelimenin Türkçe kökenli olup olmadığını öğreniyorum, kelime Türkçe kökenli ise hangi kaynaklardan kelimenin izini sürebileceğimi görüyorum. Çalışmamda bana zaman kazandırıyor ve beni pratik sonuçlara yönlendiriyor.

Ernimo Çelik, Hürriyet Tekdurmaz ve 23 diğer kişi

2 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

9-827

Türk gibi başla, İngiliz gibi bitir.

Bu sözü duyunca Çanakkale savaşı aklıma geldi. Yüzyıllar önceden başlayarak İngilizler boğazların hava raporunu düzenli olarak elçilikleri kanalıyla kayıt altına almışlar. 18 Mart tarihi de yüzlerce yıllık hava raporlarının ortalamalarına göre hesap edilmiş.

Düşmanına karşı yüzlerce yıllık hesap kitap yapan İngilizler ile sorunlarla karşılaştığı dönemde hareket eden yüzyıllar süren hesap kitap yapmayan Türkler karşı karşıya gelmiştir ama İngilizler kaybetmiştir.

Neden mi? Nedenini gene Churchill açıklıyor. "Teknoloji üstünlüğü bizde idi ama irade üstünlüğü Türklerdeydi".

Türk iradi gücünü koruyarak İngiliz gibi yüzyıllık hesap yapmaya başlarsa o zaman kendini tamamlamış olur.

Birriyet Tekdurmaz, Harun Görgün ve 21 diğer kişi

40 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

9-828

Hissetme yetisi, Anlama yetisi ve Akıl yetisi.

Hissetme yetisi, Anlama yetisi, Akıl yetisi diye temel üç yetimiz var. Canlının evrimi ile bu yetilerin gelişimi bir üst aşama gibidir. Öncelikle hissetme yetisi göz yokken başlamıştır. Göz anlama yetisi ile devreye giren bir üst aşamalı yetidir. En son aşamaya ulaşmış yetimiz ise akıl yetisidir.

Bildiğiniz gibi yaşam suyun altında başlamıştır. Okyanusların dibine ışık ulaşmadığı için göze de ihtiyaç olmamıştır. Yaşam ağırlıklı dokunma, ses ve koku duyularımızla varlığını devam ettirmiştir. Göz duyusu da zaten ses ve koku gibi bir salgı ya da dokunma gibi direk bir irtibat oluşturmuyor. Okyanus dibinde üreyen canlılar yukarı doğru yönelince ışığın duyarlılık alanına girmişler ve ışığın duyarlılığı ile zaman içinde göz oluşmuştur. Hissetme yetisinin üst aşaması olan anlama yetisidir. Önceden görerek koku ve ses duymadan hareket edebilmemiz aşkın bir üstünlük sağlamıştır. Anlama yetisi, beyinle bağlantılıdır. Hayvanlar ve insanlar anlarlar. Ama insan akıl yetisi ile 'ön prontan lop' dediğimiz anlığımızın arkasında olan kısım ile bir üst aşamaya geçmiştir. Doğanın ihtiyaca göre gerekli organları üretmesi gibi akıl yetimizi de üretmiştir. Belki de bir üst aşama olarak başka yeti de üretecektir.

9-829

Kup kuru

'Kumandı' etnonimi, Eski Türkçe 'sarı, solgun' anlamına gelen (<*qub) kelimesiyle (Satlayev 2002:108) ilişkilendirilir; ayrıca bu kelime kökünün türevleri kuba 'sarı, solgun, açık sarı', kup kuu 'solgun' şeklinde bugünkü Altay Türkçesinde de yaşamaktadır (ATS, 126)

ayu.edu.tr/static/kitaplar/TTD_cilt_3pdf

9-830

Harbiye Askeri Müzesi

Bugünümü burada geçireyim dedim. İlk girişte insana nazik davranıyorlar. Resmi kurumlarda alışık olmadığımız bir durum. Genelde resmi dairelerde suratsız birisi ileri gidin, sağdan gidin gibi emir cümleleriyle konuşur. Ama Askeri müze hep böyleydi, belki on sefer geldim. En çok beni cezbeden Atatürk'ün lise sıraları ve sınıfının olduğu oda. Selanik'te okumuş. Herhalde oradan sıralar getirildi. 1905 yılında Kurmay yüzbaşı olarak okulu bitirmiş.

Askerliği desinötör olarak ikinci kolordu sekizinciTümen ve Birinci Ordu karargahlarında yaptığım için kurmay subaylarla iki yıl beraber çalışma şansını yaşadım.

Kurmay yüzbaşı karargah komutanı olarak nöbet tutabiliyordu. Daha başlangıçta Ordu'da ayrıcalıklı ve yönetici olma şansını elde ediyorlardı.

Gözlemlediğim kıstas ise çalışan kurmay subayların ön plana çıktığı, çalışmayan ve konsantrasyonu zayıf olanların ise bir hafta gibi kısa sürede bile konulara bihaber hale geldiğini ve devre dışı kaldıklarını gözlemledim.

Disiplinli çalışmanın ne olduğunu kurmay subaylardan öğrendim.

9-831

Etik Kurallar

Altaylılar, esas etik kuralların Ülgen(Tanrı) tarafından gönderildiğine inanırlardı: "Barış içinde yaşayın, kimseye zarar vermeyin, yalan söylemeyin, hayvanlarınıza iyi bakın. Ben size yardım ederim"

Alınan Kaynak: Güney Sibirya Türklerinin Geleneksel Dünya Görüşü II-201

9-832

Ölüm

Ölüm kelimesinin kökenindeki mantığı bir türlü anlayamıyordum. Son okuduğum kitabım "Güney Sibirya Türklerinin Dünya Görüşü - II" adlı kitaptaki açıklama bana mantıklı geldi.

Öncelikle yo/yu/yö/yü ile ilgili örnek verirsem daha anlaşılır olur. yo-karı>yu-karı, yö-rük 'yü-rüyen'. yo-l'u da dahil edebiliriz. yo-k 'gözden kaybolan'. Gözden kaybolmak iki türlü olur. Birincisi aylı güneşli, uzay ve zamanın sınırlı, oluş ve yok oluşun olduğu orta dünyada gözden kaybolan, yok olan bulunabilir. Ama öbür dünyaya, aylı ve güneşli dünyanın üstüne Tanrının ve atalarının yanına giden, oluş ve yok oluşun olmadığı ve zamanın sınırsız yaşandığı üst dünyaya giderse artık onunla ancak öbür dünyaya gidersek karşılaşabiliriz. ul/ül/öl/ol kökünü açıklayarak da aynı biçimde anlam bütünlüğü sağlanmış. ul-u kutsal olan yukarı dünyaya ait olan, ül-eş paylaşmak. öl-üm'de payına düşen sınırlı zamanın bitmesidir. ül-eş>öl-üş, ül-eştirilenin/payına düşen zamanın dolmasıdır. Onun için Gök Tanrı'nın pay olarak verdiği kısıtlı zamanın bitmesidir. ol-uş ise gene Gök Tanrı'nın oluşturduğu alt ve üst dünyadaki ruhlar ve nesnelerin de dahil olduğu her şeyin oluşumudur.

Harriyet Tekdurmaz, Hakan Özdeş ve 10 diğer kişi

9-8-31

kün kör>gün gör " yaşamak, var olmak ve birebir güneşi görmek"

Gün görmek deyiminin ne güzel anlamı varmış. Biz bunları unutmuşuz. Güneşli ve aylı dünyanın tadını hissetmeden yaşıyoruz.

Laf açılmışken tün kün>dün gün "gece gündüz" deyişimize de değineyim. tün 'karanlık anlamındadır', kün>ise 'güneş demek, aydınlatan anlamında'.

Şimdi gece onikiden sonra yeni güne başlıyoruz. tün>dün, bu küne >bu güne dönüyor. Aslında dün bu güne güneşin gözükmesiyle dönüyor. Gün değişimi gece onikide değil sabah şafak atınca, güneşi görünce oluyor. Güneş üstümüze doğmazmış. Güneş doğmadan kalkıp güneşin doğuşunu selamlarmışız. Bize hayat ve dinamizm veren güneşe saygımızı ifade edermişiz.

9-834

Mitoloji

Mitoloji deyince ilk önce aklımıza Yunan mitolojisi geliyor. Anadolu mitolojisi diye de kendimizi hemen eklemliyoruz. Sadece Yunan mitolojisi yoktur. Her milletin kendi mitolojisi vardır. Türklerin de Türk mitolojisi vardır. Zihnimizi ve benliğimizi kavrayabilmemiz için işe Yunan mitolojisinden değil Türk mitolojisinden başlamamız gerekiyor. Kendi kendimize yabancılaşmamızın en önemli sebebi kendi mitolojimizden ve etimolojimizden hareket etmememizdir. Türk entelektüeliyim diyebilmem için ilk önce Türk mitolojisi ve etimolojisi arasındaki bağdan kendi zihin yapıma bakmam gerekiyor. Yoksa Arapça ve Latince kelimelerin kökenleriyle akıl yürüterek başkalarının zihin yapısına göre hareket etmiş oluruz. Kendimize yabancılaşmamız ve kendimize hor bakmamız da bu çarpık zihin yapısının sonucudur.

9-835

Bay Kemal

Bayan bakar mısınız? Gibi deyişler baştan negatif yaklaşımlar oluşturuyor. Bay Tayyip, bayan Emine mi diyelim bizde yoksa beyefendi ya da hanımefendi diye mi hitap edelim bay Tayyip.

Bu bay ve bayan şeklinde hitap etmeye bir türlü alışamadım. Bay ve bayan kelimelerini duyunca genelde ilk aklıma tuvalet girişlerinde yazan bay ve bayan yazıları geliyor.

Bundan sonra bizde bay Tayyip diyelim. Dinen de kıssasa kıssas caiz herhalde.

9-836

Kadın doğal, erkek kültürel.

Bu cümleye iki gün önce okumakta olduğum kitabımda denk geldim ve kendi kendime sürekli tekrar ediyorum.

İnsan doğal olandan kültürel olana evrilmiştir. Kadın ve erkeği bir bütün olarak düşünürsek doğal olan yanımızın izlerini kadında kültürel olan yanımızın izlerini erkekte takip edebiliriz. Kadın zihin yapısı bizi doğamıza uygun düşen döngüsel bir yaşam tarzına çekerken erkek ise kültürel çizgisel yanımıza tekabül ediyor. Doğanın döngüsellığı ile kültürün çizgiselliği arasında git gel yapan insanı da kadın ve erkek arasındaki bakış açısındaki çelişkide gözlemleyebiliyoruz.

9-837

Can ve Ruh

Can kelimesi Farsçadır. Ruh kelimesi ise Arapçadır. Peki bunların Türkçeleri yok muydu da yerine Arapça ve Farsçalarını almışız. Bunların sebebi genetik hale gelmiş olan yabancı hayranlığımızdır. Bırak kelimeleri isimlerimizi bile Arap ve Fars isimlerinden almaya halen devam ediyoruz. Yavaş yavaş isimler İngilizce isimlere evriliyor. Hayranlığımız da batılaşma ile Fransız hayranlığından başlayıp İngiliz ve Alman hayranlığına evrildi.

Neyse konumuza gelelim. Can kelimesinin Türkçe karşılığı yaygın olarak 'tın/tin'dir. Nefes anlamındadır. Nefes almamızla canımız özdeşleşmiş. Ruh kelimesi ise 'kut' anlamındadır. Anlamı kaymış şimdilerde Türkiye Türkçesinde gönderilen şans talih anlamındadır. Daha arkaik anlamı ise Gök Tanrının gönderdiği Ana candır, ölümsüz candır. Tın olan canımız ise nefesimiz gibi havaya karışmaktadır. Birde toprak canımız vardır. O da fiziki bedenimizdir. Bu üç tip canımızı bir arada senkronize eden ise 'sür kut'tur.

Sürdürülebilirliktir. Ölünce toprak canımız toprağa karışır, hava canımızı/ nefesimiz havaya karışır. Kut canımız ise geldiği yere yani Gök Tanrı'nın yanına, Atalarımızın ölümsüz canlarının yanına gider. Can kelimesini ruh kelimesinden daha çok sevmemizin sebebi bize yakın olan, doğal mitolojimize hitap etmesidir. Hoşçakalın canlar.

9-838

Başparmak ve el

.....başparmakla ilgili kaynakların geniş analizi bizi "insan ve insan olmayanlar" karşılaştırmasına götürmektedir. Yukarıdaki metni hatırlayalım, bu metinde başparmak konuşma yeteneği ile ilişkilendirilmekteydi. İnsan özellikleri ile yeteneklerinin gelişimi ve var olma şartı olarak başparmak, dünya görüşlerinde insan dünyasına ait olmanın en önemli göstergesi olmuştur. Başparmağın oluşu/olmayışı dünyanın mitolojik tablosunda kendi/yabancı özelliğidir ve o, aynı zamanda insan dışı varlıklarla insan dışı emellere karşı insan varlığının algılanma şekli olmaktadır. Mitolojik dünya tablosunda başparmağın oluşu/olmayışı, kendi/yabancı olma özelliği ve aynı zamanda insan olmayanlarla karşılaştırılan faal insan varlığının algılanma biçimidir. Sibiry Türklerinin insan hakkındaki görüşleriyle Homo sapiens türü temsilcilerinin esas morfolojik(biçimsel) özellikleri hakkındaki modern görüşler arasındaki benzerliği belirtmek gerekmektedir. Bu özelliklerden biri, "el"dir ve çeşitli işlev ve şartlarda ona karşılık gelen başparmaktır.

Alınan kaynak: Güney Sibiry Türklerinin Genel Dünya Görüşü - Yazarlar:Llova, Oktyabrskaya, Sagalayev, Usmanova - Sayfa: II-72

Ödünç

Öd 'zaman', ödünç 'belli bir zaman sonra ödemek için alınan para ya da herhangi bir şey'.

9-840

Yarınki günü yarın bilir.

Saha(Yakut) Türk Atasözü(TDK Yayınları: 637. Sayfa:75). Hegel'in "gelecek öngörülemez" sözünün başka bir biçimde söylenişi.

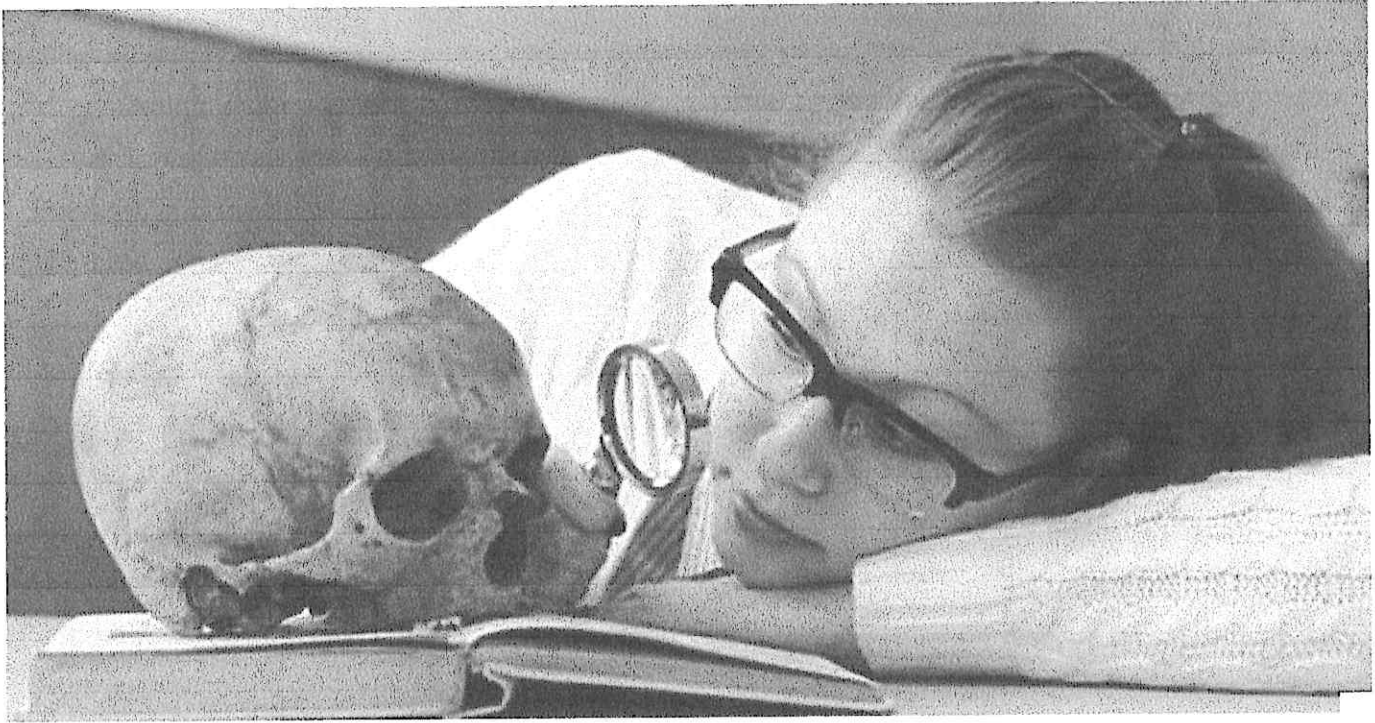
9-841

Dağarcık

İlk anda aklımıza gelen anlamı, zihnimizde olandır. Kelimenin köküne de gönderme yapmaz. Biraz sözlük karıştırınca(ÖTS 1316) köke doğru yolculuk yapabiliriz. dağar 'deriden yapılmış torba, hamurdan yapılmış kulplu tekne, büyük toprak kazan ve uzayıp gidiyor'. Demek ki dağar kelimesi dağ gibi şişliğin olmasından öykünülmüş. Hatta dağar gibi olmak 'karnı şişmek anlamında' bir deyim. O zaman dağarcığımızda olan ilk bakışta yuvarlak, şişik görüntüsü olan beynimizin içinde olan anlamına geliyor. Türkçe'nin ilk bakış ile kavram üretmesine hayranlığımı bir kez daha gözlemledim. dağarcığına atmak ' Bir bilgiyi düşüncelerinin içine almak, bilgilerinin üstüne eklemek'. Dağarcık kelimesini de dağarcığıma attım gitti.

2842

Takribi ben. 😊

9- 843

Güneşli aylı dünya.

Her şeyi bir bütün olarak anlamaya çalışmak mitolojiden felsefeye mirastır.

Güneşli aylı dünya dönen gök çıkrisının dönemlerinin gece ve gündüz olarak bize kendini göstermesidir. Yer ve gök yaratıldıktan sonra ikisinin arasında insanoğlu yaratılmıştır. İnsanoğlu da güneşli ve aylı dünyada yaşamaktadır.

Her şeyi bir bütün olarak anlamaya çalışan mitolojik kavrayışımızın son şekli böyle imiş.

9-844

bir-bir 'zaman zaman'

bir-den 'aniden', bir süre 'belli bir zaman aralığı'. Bu durumlar 'bir'in zamanda anlatımı. bir çok 'mekandaki birler'. bir 'mekanda ve zamanda var olan'. bir yok 'hiç, mekanda ve zamanda olmayan'.

Var içinde aynı şeyleri söyleyebiliriz. var 'mekanda var olan', var 'gitmek, varmak, zaman içinde hareket etmek'. var 'zaman ve mekanda var olmak'.

bir varmış, bir yokmuş 'zaman ve mekanda varmış, zaman ve mekanda yokmuş'.

Az kelime ile çok şey anlatmak bu durum olsa gerek.

9-845

Çağ 'zaman parçası'

Bir bütün olarak zaman bir yıldır. Onu on ikiye böleriz. On iki çağdan oluşur. Birde birgünü onikiye böleriz. Her iki saatte bir çağ(zaman parçası) olur.

Demek ki büyük zaman parçalarımız aylar, küçük zaman parçalarımız iki saatler. İki saattir neredesin? Sorusu bana daha tanıdık geldi şimdi.

Tabi çağ kelimesi anlam genişlemesine uğramış. Her türlü zaman parçası için de kullanıyoruz.

Hürriyet Tekdurmaz, Fuat Genç ve 8 diğer kişi

6 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

9-846

T ve U

U harfinin altını düz gibi kabul edelim ve T harfini de onun içine koyalım. O zaman tamamlanmış bir bütün oluştururuz. T harfi erkeğin sembolü, U harfi ise dişinin sembolü. Her ikisi birleşirse bütünlük sağlanır. İlkel insan böyle düşünüyor. Göbeklitepe'deki T şeklinde sütunlar ise bence erkeği temsil etmektedir. Yere saplı olması dişi ile birleşmesi ve sonuç olarak evreni bir bütün olarak algılama biçimidir. İnsanoğlunun uzay ve zamanı ilk algılayış biçimi ikilemedir. Bir şeyi başka bir şeyden ayırmak. Bu ayırma mekanda kendi- başkası, gerçek-olası biçiminde oluşmuştur. Zamanın ilk algılayışı ise geçmiş ve şimdi olsa gerek. Daha sonra ise üçleme, üçlü zihin yapısına geçiş oldu. Geçmiş-Şimdi-Gelecek (Tez-Sentez-Antitez). Tezle antitezin karşıtlığının üçüncüsü sentez olarak düşünülmesi. Anne-Çocuk-Baba. Doğa kelimesi de doğurmak ile bağlantılı bu zihin yapısının sürekliliğidir.

Sonuç olarak Göbeklitepe ikili düşünen zihin yapımızı temsil etmektedir. Anaerkil(dişil) olanın karşısına Ataerkil(eril) olanın konulmasıdır. Diyalektik düşünüş biçimimizin doğum sancısına gönderme yapmaktadır. İnsanoğlu her şeyi bir bütün olarak anlamının ikili biçiminden üçlü biçimine geçiş yapmıştır.

Harriyet Tekdurmaz, Harun Görgün ve 12 diğer kişi

2 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

9-897

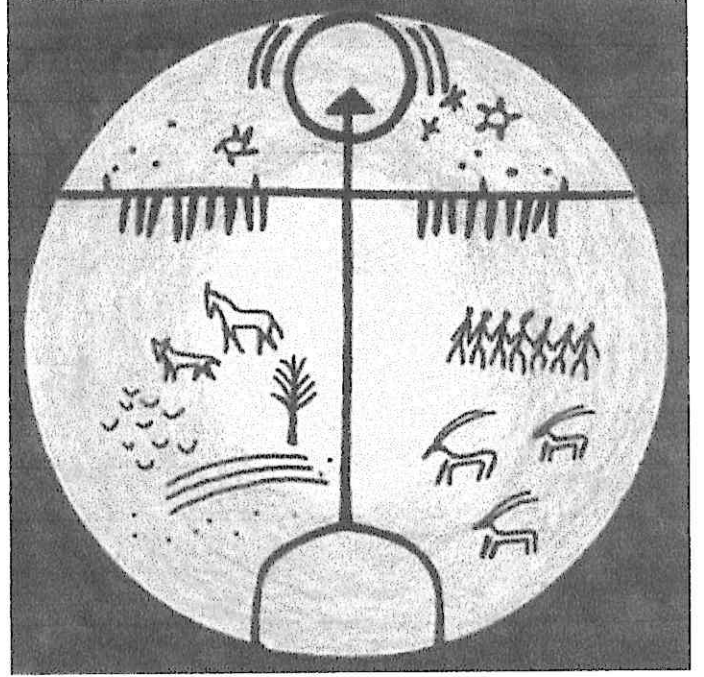
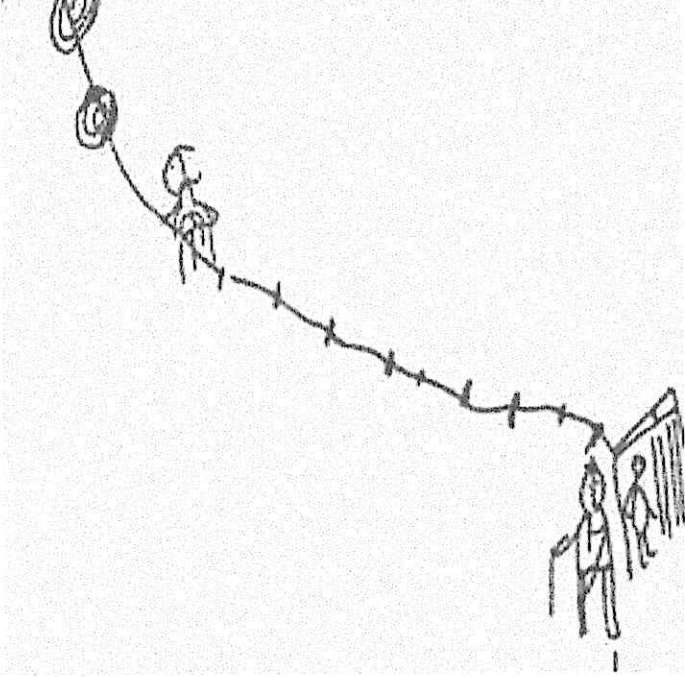
Felsefe yapmamız, kendi kendimize yaşam koçluğu yapmamızdır.

9-848

Alt, Orta ve Üst Dünyalar

Birinci resim "Ülgen'e yolculuk". Şaman'ın alt, orta ve üst dünyalardan geçerek kutup yıldızındaki Tanrı Ülgen'e ulaşması anlatılıyor.

İkinci resimde ise Şaman davulunun üstündeki klasik resim. En alttaki oval kısım Alt Dünyayı temsil ediyor. Geyikler, Atlar, İnsanlar ve Kuşların olduğu kısım Orta Dünyayı temsil ediyor. Üst çizginin üst tarafı ise Üst Dünyayı temsil ediyor. Alt ovalden üste uzanan ok işareti ise üç dünyayı bir arada tutan Kozmik Ağaç/Demir Kazık/Altın Kazığı temsil ediyor. Alt ucu yere saplı, üst ucu ise kutup yıldızına saplı.

Yeşim Yıldırım, Hürriyet Tekdurmaz ve 14 diğer kişi

9-849

Artık

Bizim dilimizde yemeğin yenmeyen kısmı anlamda kullanılır. Eskiden soyumuzun kalan kısmı anlamında da kullanılıyormuş. Artık, soyumuzdan arta kalan. Şimdi yaşayanlarımız.

Burada yiyen ölüm, kalan yaşam. Yenilen ölümün aldığı, kalan yaşamda olan biçiminde metafor var.

9-850

İnsanın taşı yontması bir devrim ise ona 'taş' demesi de ikinci bir devrimdir.
Aliya İzzetbegoviç

9-851

Hayvanlar ve Kuşlar

Türk mitolojisinde kuşların ayrı anlamı vardır. Hayvanlar ve insanlar yerin yüzeyinde yaşarken kuşlar Ayaltı dünyaya kadar uzanan Orta Dünya tabakasında yaşarlar. Hava tabakası kuşların hareket alanıdır ve kuşlara aittir. Kuşların ikinci bir görevi vardır. Üst Dünya'ya giderken bize yardımcı olur. Bu durum için 'uçtu vardı' denir. Ölen insan kuş biçimine girerek Orta Dünya'dan Üst Dünya'ya geçiş yapar. İlk durak Ay'dır. Artık zamanın sınırsız yaşandığı atalarının bulunduğu üst dünyanın katlarına doğru yolculuğu başladı demektir.

Hürriyet Tekdurmaz, Harun Görgün ve 8 diğer kişi

9-852

Annem ve ben. 😊

1 yıl önce
Anılarını Gör

9-853

Yüzükoyun-Topukkoyun

Topukkoyun kullanılmayan bir kelime. Zannedersem bir yerde geçmiş. Hep düşünmüştüm. Yüzükoyun, yüzün sembolü ve vücudun başlangıç noktası. Yüzükoyun yatınca yüzümüz yere temas eden sembol oluyor. Topukkoyun, topuk için son kelimesi de kullanılmaktadır. Topukkoyun deyince vücudumuzun arka kısmının sembolü topuk, yüzümüzle başlayan vücut bütünlüğümüz topuğumuzda bitiyor. Topuk da o zaman arka yüzümüzün sembolü. Topuklarına bakarak kaçmak deyimi de bu değişimizi destekliyor. Yeni okumaya başladığım 'Güney Sibiry Türklerinin Dünya Görüşü' adlı birinci kitabın 24'üncü sayfasında şöyle bir cümle geçiyor. "Sırt üstü ölürsen seni yüzüstü çevirecek biri bulunmaz, yüz üstü düşersen sırt üstü çevirecek birini bulamazsın. Kan-Mergen kardeşim benim!... Eğer söylediklerime uymazsan oraya gidecek yolun olur, geri gelecek yolu bulamazsın. Senin o topraklara gidiş yolunu ben bilirim ama geri dönüp dönmeyeceğini bilemem". Diye öğüt verirken dikkatimi çeken yüzüstü ve sırtüstü olarak anlatım biçimi bana yüzükoyun-topukkoyun karşıtlığını hatırlattı. Birde hareket halinde karşıdan gelen insanın ilk önce yüzüne bakarız. Giden insanın da giderken arkadan topukları dikkat çekse gerek. Sonuç olarak yüzüstü koymak ve topuküstü koymak diyebiliriz.

9-859

Yeni kitap setim geldi, gene mutluyum. 😊

1.Güney Sibirya Türklerinin Geleneksel Dünya Görüşleri. Çeviren: Metin Ergun. 3 Cilt.

Yaşım Yıldırım, Geronimo Çelik ve 36 diğer kişi

5 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

9-855

Türkoloji ve Felsefe

Türkoloji alt dünyanın deryası, felsefe ise alt ve üst dünyaların deryası. Deryalar içinde kaybolmak bu olsa gerek.

9-856

tın, ög, inç

tın 'can', tınsız 'cansız', tınsıra 'bilincini kaybetmek'

ög 'akıl', ögsüz 'akılsız', ögsire 'aklını kaybetmek'

inç 'rahat', inçsiz 'rahatsız', inçsire 'rahatsız kalmak'

inç tinç 'rahat dinç, huzurlu', inç köngül 'gönül rahatlığı', inç mengi(men>ben) 'huzur, mutluluk', inç
turmak 'rahat olmak; müsterih olmak'

9-857

Mustafa Altınay mı, Altınay Mustafa mı?

Bilindiği gibi yabancılar soyadı önceler, bu da bizim hoşumuza gider ama yanlıştır. Zaman sırasına uygun düşmez. Önce fiili olarak ben varım, sonra soyum sopum geliyor. Bu göz merkezli bir yaklaşımdır. Göz gördüğü ile başlar. Söz merkezli yaklaşım ise düşünce ile başlar. Eğer düşünerek başlarsam, soyumdan kendime gelmem gerekiyor. Bu da insanın doğadan kopuk olaylara başlamasına sebebiyet verir. Çünkü "Önce göz vardı", söz sonradan geldi. Bu durum felsefi akımlar olarak göz merkezli felsefeler İngiliz-Amerikan. Söz merkezli felsefeler Fransız-Alman olarak iki farklı biçim olarak varlığını göstermiştir. İngiliz-Amerikan kültürünün ağır basması göz merkezli felsefenin dominant olması anlamına da geliyor. Türkler ve Türkçe her zaman göz merkezli bir zihin yapısının olduğu felsefe ile düşünmüştür. Sonuç olarak son sözü söz söylese de her şey gözle başlar.

9-858

Kant ve Geleneksel Türk Ahlak Felsefesi

Kant'ın ahlak felsefesi iki temel üzerine oturur. Birincisi vicdanımızın sesi iç hukukumuza göre hareket etmemiz, ikincisi dış hukuk, toplumun ya da devletin koyduğu uymak zorunda olduğumuz hukuk. İnsanın amacı bu iki hukuku uyumlu hale getirmektir. Vicdanımızın sesi ile toplumun ya da insanlığın vicdanının sesinin uyumlu hale gelmesidir. Kant ne yapmak istemiştir? Sen kendi vicdanınla öyle hukuk yasaları türet ki tüm insanlığın uyabileceği genel bir hukuk yasası olsun. Evrensel hukuk'un temel mantığının çerçevesini çizmiştir. İkinci olarak da "insanları araç değil, amaç olarak gör" demiştir. Türk ahlak felsefesine dönecek olursak, Türkler de geleneksel hukuk sistemi nasıl oluşmuştur? İç hukuk sistemi nasıldır? Hukuk sistemi her sene boyların bilgeleriyle toplanan kurultaylarda gözden geçirilir. Uygulamada ya da zamana uymada geçerliliğini kaybetmiş kurallar değiştirilerek yerine yenileri tartışılarak karara bağlanmış, bir sonraki kurultaya kadar da bu kurallar geçerli olmuştur. Türklerin iç hukuk sistemini belirleyen ise gönlü olmuştur. Doğuştan var olan gönlümüz eğitilerek bilge olmak hedef olarak seçilmiştir. Toplumun oluşturulmaya çalışılan ortak gönlü dış hukuk ile iç hukuk'un uyumunu sağlamaya çalışmıştır. Gönlüyle yaşamak, özgür yaşamak isteğidir. İç özgürlüğümüzü ve dış özgürlüğümüzü toplumun gerçek(reel) yaşantısından çıkan hukuk kurallarına göre düzenlemeliyiz ki gönül birlikteliği ile çelişkiye düşmeden aynı toplum içinde gönlümüzce yaşayabilelim. Realitemiz bu idealiteye hizmet etmelidir ki sağlıklı bir hukuk sistemi kurabilme yolunda hareket etmiş olalım.

9-859

İlk Türkçe ve Ana Çuvaşça

Peşine aklıma bir cümle daha geliyor. "İlk Türkçe bir r-l dilidir".

İki bilinmeyenli denklem oldu, birde buna z-ş dili diyeyim ve üç bilinmeyenli denklem yaparak açıklamaya çalışayım.

Hepimiz iyi kötü Gökoğuz>Gagavuz Türklerinin Moldavya'da özerk bir bölgede yaşadıklarını biliriz. Ama bir milyon nüfuslu Çuvaş Türklerinin Moskova'ya elli kilometre uzaklıkta özerk bir bölgede yaşadığını bilmeyiz. Lenin de bir Çuvaş Türkü idi.

Çuvaş Türkleri ve Yakut Türkleri bize en uzak lehçelerdir. Çuvaşça bir r-l dili, Yakutça ve diğer Türk lehçelerinin tamamı z-ş dilidir. Çuvaşçada ilk Türkçemizin izleri vardır.

r-l ve z-ş'nin ne olduğunu basitçe anlatacak olursam. Cümle ortasında ya da sonunda 'r' yerine 'z' ya da 'l' yerine 'ş' kullanılmasıdır. Uygun düşüp düşmediğine bakmadan söylüyorum. bizdeki 'azık' Çuvaşça'da 'arık', ya da bizdeki 'yavaş' Çuvaşça'da 'yaval' şeklinde söylenebilir. Mutlak her kelimenin çeviri gibi olması gerekmiyor. Yaygın olarak gözüktüyor. Ayrı karakterler olarak beliriyor.

Yakutlar ve Orhun Kitabelerinin dili z-ş dilidir. Buna da 'AnaTürkçe' deniyor. Sonuç olarak 'İlk Türkçe'de olan r-l biçimi sadece şu anda yaşayan Çuvaş Türkçesinde devam etmektedir.

Çuvaşça en zor anlayacağımız lehçemizdir. Zorlukta ikinci gelen lehçemiz ise Yakut Türkçesidir.

Harriyet Tekdurmaz, Harun Görgün ve 8 diğer kişi

1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

9-860

orbuk>obruk

Obruk kelimesi hep zihnimi yormuştur. Oburdan mı geliyor acaba diye? 'r' ve 'b' harflerinin yer değiştirdiğini öğrenince rahatlardım. Or kelimesi ortayı çağırır. Orta ve Ordu kelimeleri eş anlamlı. Ordu padişahın çadırının olduğu yer, merkez, orta. Ordu/Urdu'ya dönüşmüş. Urduca da Orduca kelimesiyle eş anlamlıdır. Ordu sistemimizden etkilenecek bu isim verilmiş olsa gerek. Pakistan'ın ilk resmi dilidir. Farsça, Arapça, Türkçe ve yerel diller karışımı bir dildir. Orbuk>obruk ise içe doğru çökmek. Şimdi içim biraz daha rahat, hiç değilse artık obruk kelimesini duyunca kafamda soru işaretleri oluşmayacak.

9-861

Aristoteles, metafiziğinde Yunan felsefesinin ana-sorununu, "görünüşlerin -fenomenlerin- değişen çokluğu arkasında birliği olan, kalan bir varlık olmalıdır" problemini, sözü geçen soyutlayıcı düşüncesiyle ele almış ve onu gelişme kavramıyla çözmüştür. Kendisine en yakın dönemde Demokritos ile Platon "gerçek varlık" kavramını belirlemeye çalışmışlardır: Demokritos'a göre "gerçek varlık" atomlar ve bunların hareketleridir; Platon'a göre ise, fenomenlerin "nedeni" olarak ideallerdir. Ama Platon, idealar ile fenomenleri birbirinden kesin sınırlarla ayırmıştı. Aristoteles için ise "gerçek varlık", fenomenlerin içinde gelişen özdür. Bu anlayış ile Aristoteles, artık fenomenlerden ayrı, ikinci üstün bir dünya kabul etmez; nesnelerin kavram halinde bilinen varlığı, fenomenlerin dışında ayrı bir gerçek değildir, fenomenlerin içinde kendini gerçekleştiren öz'dür; öz, "hep olmuş olan varlıktır"; öz, kendi biçimlenmelerinin biricik dayanağıdır, ancak bu biçimlenmelerinde "gerçek" bir şeydir, bütün fenomenler de öz'ün gerçekleştirmeleridir. İşte Aristoteles, Heraklitos ile Elea metafiziği arasındaki karşıtlığı, bu gelişme kavramıyla aşmıştır.

Gelişme Aristoteles için, özellikle form ile madde arasındaki bir ilgidir. Platon'a göre fenomen dünyası "sınırsız"(idea) ile "sınırlayan"ın(uzay) bir karışımı idi. Aristoteles için ise fenomenler dünyasındaki her şey, form kazanmış olan bir maddedir. Madde, oluşmuş(biçim kazanmış) bir nesnedeki form yüzünden gerçeklik kazanmış olan olabilirliktir; maddede gerçek varlık olan öz ancak bir şey olabilme olanağı, bir şey yapabilme gücü olarak verilmiştir ve ancak form yüzünden bir gerçek, bir edim olur. "Oluş" dediğimiz, burada, salt olabilirliğin form yüzünden gerçekliğe geçmesi olayıdır. Öz'ün, fenomenler yanında ikinci, daha yüksek bir gerçekliği yoktur; öz, fenomenler dizisi içindedir, bunlar kendi olanağını gerçekleştirir. Genel ancak özel'in içinde gerçektir; özel de, kendisinde genel gerçekleştirdiği için vardır.....

...İmdi,Aristoteles'e göre, varolan, form kazanmış olan maddedir. Ama madde ile form arasındaki ilinti relatiftir(görelidir): Daha aşağısına göre form olabilen aynı şey, daha yukarıdakine göre maddedir. Örneğin tuğla toprak için form, ama ev için maddedir.....

.....Ama nesnelerin bu dizilişlerinde hem aşağıdan hem de yukarıdan bir sınırı vardır - bunun aşağı sınırı "salt madde", yukarı sınırı da "salt form"dur. Tamamıyla formsuz olan salt ya da "ilk madde", yalnız bir olanaktır, gerçek değildir; herhangi bir yerde bir form olarak gerçekleşmiş olmadan var değildir. Ancak, bu formsuz madde yalnız yokluk da("varolmayan" ya da "boş uzay") değildir, reel etkilerle kendini gösteren nedendir de. Maddenin varlığı, formların tek tek nesnelerde kendilerini tam olarak gerçekleştirememelerinde kendisini gösterir. Formların kendilerini ancak olanağa göre gerçekleştirebilmeleri bu yüzdendir; doğanın yasadışı, ereksiz yönü de bu yüzden var. Bundan dolayı Aristoteles doğa öğretisinde ereksel nedenler ile mekanik nedenleri birbirinden ayırır. Birinciler maddede kendilerini gerçekleştiren formlardır, ikinciler ise madde de bulunur ve formlara sınır çizerler; bunlar, formların büsbütün gerçekleşmesini engelleyen ilkelerdir.....

.....Beden madde, ruh formudur.... ruh, bedenin içinde taşıdığı erektir., bedenin hareketleri ve değişimleri içinde kendini olgunlaştırıp gerçekleştiren formdur.; ruh, bedenin biçimlenme hareketlerini bir ereğe doğru yönelten nedendir. Ruhun kendisi cisimsel değildir, ama bedeni hareket ettiren, ona egemen olan güçtür. Alınan kaynak; Felsefe Tarihi - Macit Gökberk - Sayfa:84-86

#Hürriyet Tekdurmaz, Erdoğan Merdemert ve 2 diğer kişi

Beğen

Yorum Yap

9-862

"yok" ile "hiç" arasında fark var mı acaba?

9-163

Yok ile bir arada fark var mı acaba?

Metin Bal

Temel bir soru hocam. Var elbette, Augustinus'la birlikte ve sonrası tüm filozof ve düşünürlerin bu konuda en az bir cümleleri var...

9-864

PKK yaltakçısı siyasetçiler.

HDP ben PKK'lıyım diyor, yok sen PKK'lı değilsin diyoruz hala. Kimse kimseyi kandırmaya kalkmasın, kimse kimseyi de keriz yerine koymasın. Sonuç olarak CHP'de AKP'de PKK yaltakçısı. Siyasi rant uğruna PKK yaltakçılığı yapan siyasetçiler yüzünden bu memlekette terör hiç bir zaman bitmez. Ne zaman PKK yaltakçılığı biter, o zaman terör biter.

Harriyet Tekdurmaz, Harun Görgün ve 10 diğer kişi

5 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

9-865

Cehennem çok sıcak mıdır ya da çok soğuk mudur?

Mezopotamyada yaşayanlara göre insanı öldüren aşırı sıcaktır. Onlara göre cehennem sıcaktır. Sibiryada yaşayanlara göre ise insanı öldüren aşırı soğuktur dolayısıyla cehennem de soğuktur.

9-866

1893, 1896, 1914....

1893 bizim için 1453 kadar değerli bir tarih. Thomsen "Orhun Abideleri"ni okudu.

Daha sonra 1896'da, "Kutadgu Bilig" Kahire'de, Hidiv(bugünkü Kral) Kütüphanesinin o zamanki müdürü Alman âlim Moritz tarafından bulunmuştur.

Son en önemli şahaser "Dîvânu Lugâtî't-Türk" (Türk Dilleri Sözlüğü) ise Ali Emiri Efendi tarafından 1914 yılında sahaflarda bulunmuştur.

Yeşim Yıldırım, Hürriyet Tekdurmaz ve 13 diğer kişi

9-867

Feministlik anaerkilliktir.

Ataerkilliğe karşı anaerkil tahakküm kurmak istemektir.

Blürriyet Tekdurmaz, Reşat Çamurlu ve 6 diğer kişi

1 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

9-868

Felsefede Kant, Türkoloji de Yakutlar merkezli araştırma yapıyorum. Merkezden çevreye doğru giderek Türk Felsefesi üzerine argüman üretmeye çalışıyorum.

9-869

Dünya ticaretindeki payımız yüzde bire çıkmış.

Bununla övünüyoruz. Bununla övünmemiz ironi bence. Hani dünya beşten büyüktü? Hani biz Osmanlı torunuyduk? Hani dünyaya hükmediyorduk? Zamanında büyük toptancıydın, kamyonlarla mal alıp satıyordun ama şimdi bakkalsın. Dünya ticaretindeki payın bakkalın cirosunu yükseltmesi gibidir. Ama bakkal toptancı olmuyor işte. Sürekli ben zamanında büyük toptancıydım diyen bakkal gibi anca kendi kendimizle övünürüz. Mahallenin bakkalıyız sonuç olarak, başka mahallelere de mal göndersek henüz büyük toptancı olamadık. Kendimizi kaf dağında görmekten vazgeçelim. Kaf dağında olduğumuz zaman böbürlenmeyi bırakıp dünyayı doğru okuyabilseydik şimdi bu halde olmazdık. Buna da şükür. Artık bundan sonrasına bakacağız.

9-870

Yarık-Kararık (Aydınlık-Karanlık)

Yarık 'ışık', 'ay ışığı'. Kararık 'karanlık'. (Ötüken Türkçe Sözlük-ÖTS 6280)

Ay ve Güneş birbirini kovalayarak gider. Işığın gücünü gece daha iyi hissederiz. Karanlığı yararak gider. Onun için ay ışığı ile yarık(ışık) eş anlamlı olmuş.

yaşık 'güneş', yaşık>yışuk>ışık (Gülensoy 331)

Bazı Türk lehçelerinde aydınlığın karşılığı ise şöyle. Tatar Türkçesi; Aydınlık 'yaktılık', Başkurt Türkçesi; Aydınlık 'yaktı/yaktılık', Türkmen Türkçesi; Aydınlık 'aydınlanmak, yağıtlanmak'. Uygur Türkçesi; Aydınlık 'aydınlanmak' (Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü- KTLS 37)

İlirriyet Tekdurmaz, İmren Tüzün ve 9 diğer kişi

9-871

Yenisey-Lena, Seyhun-Ceyhun, Dicle-Fırat

Türklerin tarihsel olarak merkezi izleri ilk Yakutistan bölgesinde olan Yenisey-Lena havzasındadır. İkinci olarak Özbekistan bölgesinde olan Seyhun-Ceyhun havzasındadır. Üçüncü olarak ise Dicle-Fırat dediğimiz Mezopotamya havzasındadır.

9-f72

Eski günleri özleyeceğiz.

Artık tarih oldu, savcılar, generaller. Genelkurmay başkanı kim? Artık kimse merak etmiyor. Tıpkı ilçemizin kaymakamının kim olduğunu bilmediğimiz gibi. Hepsi sıradan emir kulu memur oldular. Yeter ki sürmesinler de ne derlerse yaparım modunda hepsi. Özleyeceğiz yasama, yürütme ve yargı'da ağırlığı olan kurumları ve onların sembol isimlerini. Şimdi artık reis var. O istemese havada kuş uçmaz. İşte padişahlıkta böyle bir şey idi. Padişah bakanlar kurulundaki tartışmayı üstteki küçük pencereden dinler, sonra kendi kararını verirmiş. Aslında nostalji olsun diye Topkapı Sarayının o bölümünü tekrar padişahımızın emrine açalım. Ama kafası bozulunca cellatları çağırıp hepsinin kafasını da vurdururdu. Bilemiyorum hukuken öyle bir yetki verilebilir mi? Onu da hukukçulara sormak lazım. Bence neden olmasın. 😊

Blürriyet Tekdurmaz, Reşat Çamurlu ve 6 diğer kişi

2 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

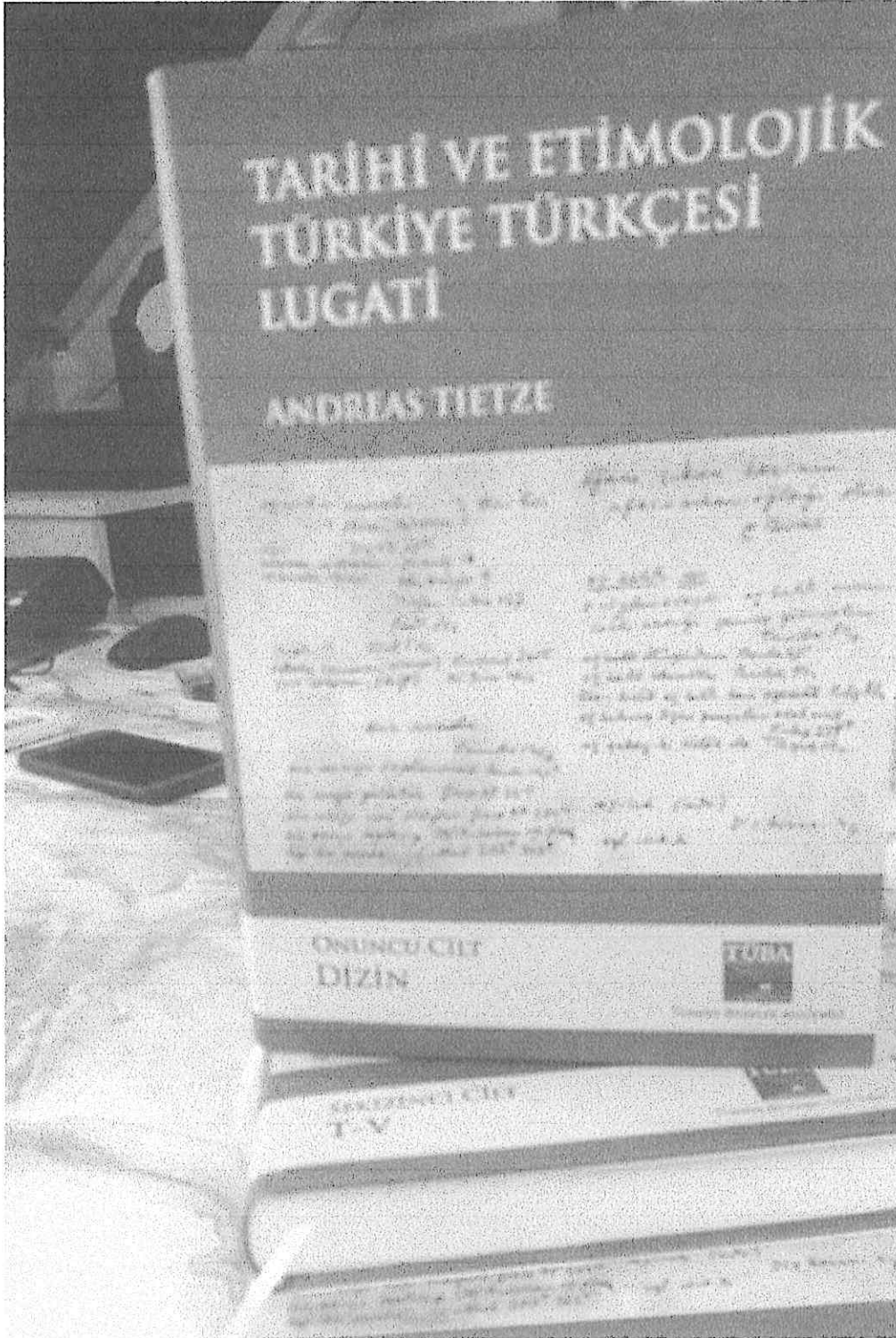
9-873

Koşmak

Koşmayı sadece eylem olarak biliriz. Öküz koşmak deyimini duyunca, ne alaka deriz. Aslında koş 'çift' demektir. Koşmak ise çift ayakla yapılan bir eylemdir. Öküz koşmak ise çift öküzle yapılan bir eylemdir. Kaşgarlı Mahmut'ta koş at 'yedek at' diye bir deyimde geçer.

9-874

Çok şükür Tietze sözlüğümün eksik ciltlerine de kavuştum. Gene mutluyum. 😊

Şişim Yıldırım, Hürriyet Tekdurmaz ve 25 diğer kişi

2 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

9-825

İnsan neden ünlü olmak ister?

Öncelikle kendini ifade etmek ile ünlü olmak istemek arasındaki farkı belirtmek gerekiyor. Herkesin bulunduğu ortamda kendini ifade etme, söz söyleme hakkı vardır. Tabi ki kırıp dökmeden. Ünlü olma isteği ise bulunduğu ortamda ön plana çıkma isteğidir. Herkes doğal olarak bulunduğu ortamda ön plana çıkmak ister. Benim diğerlerinden bir farkım olması gerekiyor ki ön plana çıkayım. Birincisi doğal görünümüm, yakışıklılık ya da güzellik, ikincisi ise yetenek. Yeteneklerinde doğal altyapısı olsa da planlı ve programlı ve sabırlı çalışma ile ortaya çıkıyor. Karşımdaki insana bir şey vermem gerekiyor ki ön plana çıkayım. Yoksa sıradan olurum.

Ünlü olmak isteğinin kökünde ise kutsallık yatar. Ben ölsem de insanlar benden gene bahsetmeye devam etsin. Bu dünyevi ünlülüktür. Bu dünyaya dönük ünlülüktür. Birde öbür dünyaya dönük ünlülük vardır. Bu da çift kaşarlı tost gibidir. Örneğin şeyhinin icazetini alırsın, seni öbür dünyada da korur. Onun bu dünyada sarıldığın fiziki ipi seni öbür dünyaya da şeyhinle beraber gittiğinde ip sanal olarak işlevini görmeye devam eder. Demek ki şeyh olmak çift kaşarlı ünlülüktür. Her iki dünyada da namı tescilli olarak yürüyen insanlar peygamberlerdir. Bu dünyanın ününü katmerleştirmenin başka bir yolu da kendini peygamber ya da mehti ilan etmektir. İşte o zaman ünün doruklarına ulaşırsın. Yoksa istediğin kadar oku, yaz çiz, seni yüzyıl sonra herkes unuttur.

2-876

Önce göz vardı.

Söz daha sonra ortaya çıktı. İnsanoğlu iki tarz zihin yapısına bölündü. Göz merkezci zihin yapısı ve söz merkezci zihin yapısı.

Dillerin gramerleri de iki biçimli oldu. Bizim dilimiz ve gramerimiz göz merkezcidir. Gördüğüne anlam verir, görerek anlam genişlemesini yürütür. Söz merkezcilikte ise sözün anlamı esastır. Söz üzerinde düşünerek anlam genişlemesi sağlanır. Örneğin klm kökünün önüne ve Arkasına harfler konularak anlamları oluşturulur. kelam, kamil gibi. Türkçe kelime üretmeler ise gözün deneyiminden geçer. Örneğin es 'esmek', yüzüne rüzgarın vurması gibi aklına bir şeylerin gelmesi. düş 'inmek', düşünce 'içe doğru inmek'. oy 'oyuk', oy 'kafa taşı içinde, oyuğun içinde esinti olması'.

Felsefi ekoller ise ağırlık olarak göz merkezci olan İngiliz-Amerikan felsefesi, Ada felsefesi de deniyor. Ada'dan kasıt İngiltere'nin ada olmasıdır. Kıta felsefesi ise Fransız-Alman söz merkezci felsefe, düşünme merkezli felsefe, kıtadan kasıt ise Avrupa kıtası.

Kant ise felsefesini gözle başlayıp sözle bitirmiştir. Gözle sözün ahengini kurmaya çalışmıştır. Aslında doğaya ait olan yanımız göz, kültüre ait olan yanımız sözdür.

9-877

Önceden başucu kitaplarım vardı, şimdi başucu sözlüklerim var. Artık onlarsız bir hayat tasavvur edemiyorum. En önemli olan bir kaçının ismini söyleyeyim. Ötüken Türkçe Sözlük, Gülensoy Sözlüğü, Tietze Sözlüğü, Clausen Sözlüğü, Tarama Sözlüğü, Derleme Sözlüğü, Kaşgarlı Mahmut, Kodeks Komenikus, Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü ve diğer Türk Lehçeleri Sözlükleri ile listem uzuyor ama hepsi vazgeçilmezim oldu artık. Evden uzun süre uzaklaşınca onları özlüyorum

9-878

Yer-su, Gök-kal

Burada anlaşılmayan kal kelimesidir. Ötüken Türkçe Sözlük şöyle açıklıyor. ka-mak 'eklemek, yığmak', kal-mak>kal-ın 'kalın' (2947).

Yer-su, katı ve fiziki olarak yere bağlı olan. Gök-kal ise yere fiziki olarak bağlı olmayan. kal ya da kalın ay altı dünyaya kadar olan hava tabakasıdır. Oraya kadar bir kalınlık oluşturan ara tabakadır. Özelliği kuşlara ait olan hava tabakasıdır. Sonlu dünyaya aittir. Gök ise ayın dahil olduğu ay üstü dünyadır. Sonsuzluğun olduğu dünyadır. kal/kalın alt ve üst dünya arasındaki ara tabakadır. Alt ve üst dünyaya gidiş gelişler bu hava tabakası yoluyla olur. salgan 'yukarıdan aşağıya geliş', algan 'aşağıdan yukarıya çıkıştır'. Tabi ki bu gidiş gelişleri organize eden ise Gök Tanrı'dır.

Tomris filmiini seyretdim.

Harika bir film. Dünyevi olanın uhrevi olana egemenliğini net olarak görebiliyoruz. Şaman, Tomris'e kötü ruhlar bizi mahvedecek diyor. Tomris ise senin işin ne kötü ruhları kov diye cevap veriyor. Günümüzde uhrevi olanlar ensemizde boza pişiriyor. Milattan önce 500 yıllarında bile dünyevi yani laik(akli) olanın egemenliği varmış. Kalamar ile midye yemek günah diyen uhrevilerimizi Tomris duysaydı ne yapardı acaba?

9-880

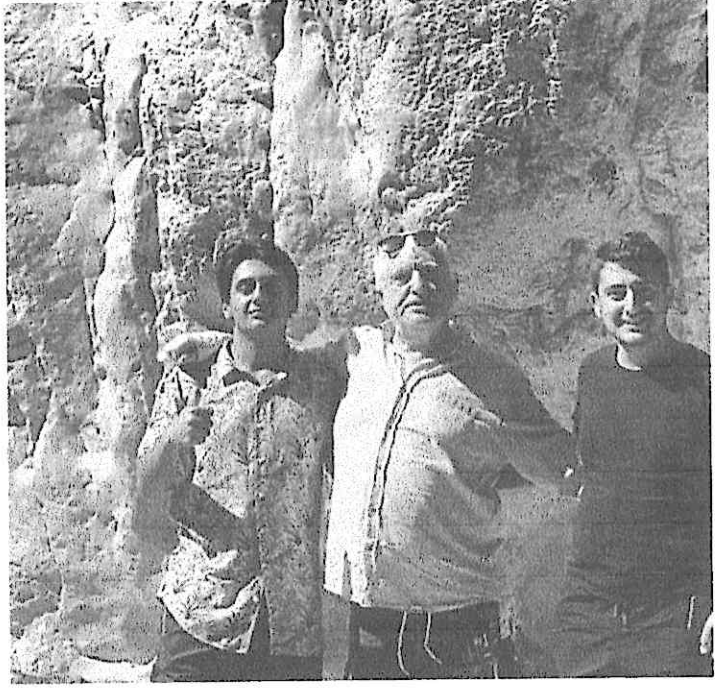
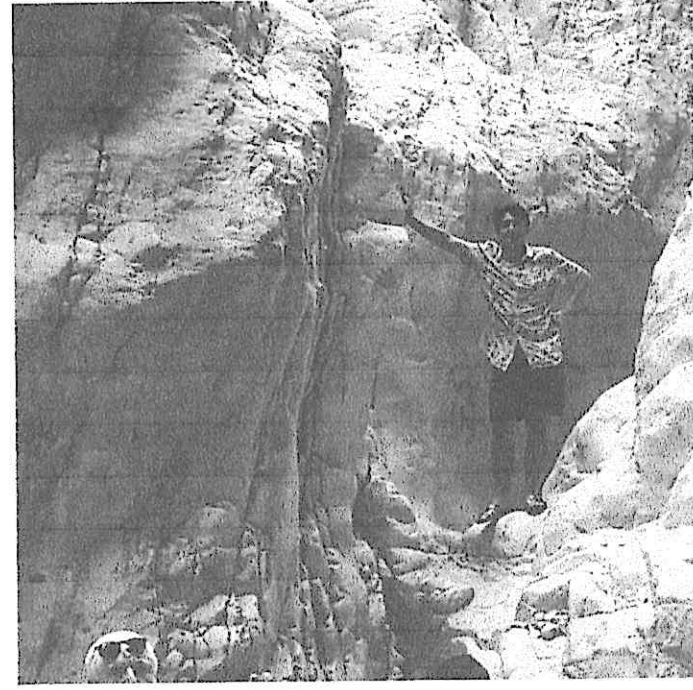
Ayının kırk tane hikayesi varmış, kırkı da armut üzerineymiş. Benimde kırk tane hikayem varsa kırkı da felsefe üzerine. Tilkinin dönüp dolaşıp kürkçü dükkanına gelmesi gibi dönüp dolaşıp felsefeye geliyorum.

9-881

Ölümlü dünyanın ölümsüz lideri.
Mustafa Kemal Atatürk

2-882

Saklı kent'i gene bulduk. 😊

👍 96 Şim Yıldırım, Geronimo Çelik ve 94 diğer kişi

11 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

9-883

adırda, ödürse, seçe bilse.

adırsa>ayırsa. Geometrik olarak 'yan yana' olanı ayırabilse. Uzay bilinci.

ödürse, öd zaman demek. 'art arda', peş peşe zamanı ayırabilse. Burada uzay ve zaman bilinci tamamlanıyor.

seçe bilse, se 'istemek', seçmek isteyerek ayırmak. İradi olarak karar vererek ayırabilse, kendi isteği ile seçebilse. Sonuç olarak uzay ve zaman bilinci içinde kendi isteği ile hareket edebilse demek istiyor.

9-884

dinç

tın 'nefes', tinç>dinç 'sağlıklı nefes alıp veren'. tınlanmak>dinlenmek 'Çalışarak yorulup hızlı hızlı nefes alan insanın nefesini sakın sakın alır hale getirmeye çalışması, tınlanması>dinlenmesi'.

9-885

Dil tat alma organıdır.

Gözümüzle görürüz, kulağımızla duyarız, tenimizle dokunuruz, burnumuzla koku alırsız, dilimizle tat alırsız. Ama dil deyince aklımıza ilk önce konuşmak gelir. Ses gırtlaktan çıkar, belki dilimiz ve ağzımız sesi yönlendiriyor ama sesi çıkaran gırtlaktır.

Demek ki konuşmak bizim doğal bir yetimiz değil. Doğa bize konuşmak için bir organ vermemiştir.

Hatta düşünce ve dil aynı şeydir deriz. Düşünme organı beyin ise dilde konuşma organı demek yakıştırmadır. Gırtlak konuşma organıdır. Sonuç olarak dilimizle konuşmayız, gırtlığımızla konuşuruz.

Ağzımız ve dilimiz gırtlığımızdan çıkan sesleri yönlendirir. Dilin göstergesi ses çıkarmaksa eğer o sesi dil değil gırtlak çıkarır.

9-886

Yeni Felsefe Lugatım geldi. Gene mutluyum. 😊

90şim Yıldırım, Geronimo Çelik ve 88 diğer kişi

22 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

9-587

Toprak, Hava, Su, Ateş...

Türkler zihin yapılarında bu dört elementi nasıl algılamışlardır? Hepsine her ne kadar kutsallık yüklense de ayaltı dünyanın dört temel elementidirler. Sonradan beşinci element olarak madenler eklense de, madenler toprakta oluşan bir organik madde olarak düşünülmüştür. Örneğin zenginler ölümsüz olarak içinde yaşayacaklarına inandıkları paslanmadığı için sonsuz olan altın elbise ile gömülürken. Fakirlerde ölülerinin vücudunu sarı çamurla sıvamışlar, zaman içinde sarı çamurun altın olacağına inanmışlardır. Toprak ve Atmosfere ait olan hava 'kalig', dönüşüm halindedir. Yağmurlar ve fırtınalar burada oluşur, ayaltı dünyaya aittir. Su da ayaltı dünyada yaşamı sağlayan canlılıktır. Kuru olmak, canlılığın olmamasıdır. Yaş, yış aynı zamanda orman demektir. Sudan kaynaklanan canlılığın olduğu yerdir. Kuru toprağı canlandırandır. Kuru toprağın, ateşin, suyun, havanın kendi içinde ruhları vardır. İnsan vücudu da balçık topraktan yapılmıştır. İçine hava ruhu katılarak nefes alır hale gelen bir canlı oluşturulmuştur. Kutsal olan ayüstü dünyadan hava yoluyla gelmekte ve hava yoluyla gitmektedir. Bu gidiş geliş salgın-algın denmektedir. Ruhumuz yukarıdan serbest bırakılarak aşağıya salınmakta, geri giderken de gene alınarak yukarı çıkmaktadır. Bu ayüstü dünyaya ait olan tarafımız, ana ruhumuzdur. Onu da Göktanrı kulağıma üfleterek can, burnunuza üfleterek akıl vererek yapmıştır. Ölüncede ana ruhumuz yukarı, hava ruhumuz atmosfere, toprak ruhumuz ise toprağı karışmaktadır. Ateş ise uyanıklık ve canlılığın sembolüdür, hareket ve dinamizmdir. Odumak 'uyanık olmak', udumak 'uyumak'. Uyurken de hava ruhumuz, toprak ruhumuz ve ana ruhumuz canlıdır ama ateşin verdiği dinamizm yoktur. Ölü gibidir, pasiftir. Onun içindir ki toplumda aktif olmayan insanlar ölü kabul edilir.

Gerónimo Çelik, Hürriyet Tekdurmaz ve 6 diğer kişi

2-888

Zengin giyse " güle güle giy", fakir giyse "nerden aldın?" derler.

Türk Dünyası Ortak Atasözleri Sözlüğü - Özkul Çobanoğlu - Sayfa: 489

9-889

eski

Esip geçmiş olan. Geçmişte kalan. es 'geçiş, akış'. (ÖTS 1860). eski 'esip geçen', keski 'kesip atan'.

9-890

Akıl kelimesinin açıklaması.

Arapça gem vurma, develerin ayağına bağlanan köstek. Ne müthiş bir açıklama diye ballandıra ballandıra anlatılır. Ama tabi hiç birisi Türkçede ne anlama geliyor. Türkler akıl derken neyi düşünmüşler diye sormazlar. Sanki Türklerde Araplarla aynı kanaatteymiş gibi dini ve dini olmayan ulamalarımız hem fikir olarak bu açıklamayı yaparlar.

Akıl kelimesinin Türk dünyasında yaygın olarak kullanılan karşılığı sak köküne dayalı sakınçtır. Sak sak der Kaşgarlı Mahmut. Dikkat et anlamındadır. Sakınmak dikkat etmektir. İnsanın doğada var olabilmesi aklına bağlıdır. Diğer hayvanlar gibi ne pençesi, ne kanatları, ne de hızlı koşan ayakları vardır. Sakınması, dikkat etmesi aklını kullanmasıdır. Dini ve dini olmayan ulamalarımıza arz ederim.

9-891

Cehennemin dibi neresidir?

Asansörle gittiğimizi düşünürsek orta dünya 0(sıfır), alt dünya - (eksi), üst dünya ise + (artı) yönleridir. Bu durumda cehennemin dibine gitmek için -7'ye basmamız gerekiyor. Gök Tanrı'nın yanına gitmek için de +7'ye basmamız gerekiyor. +1 Ay oluyor. Üstü de Güneş ve Mars'tan kutup yıldızına kadar devam ediyor. Bu dünyaya(Orta dünyaya) geri dönmek istiyorsak tekrar 0(sıfır)'a basmamız gerekiyor.

9-8-92

'kalın'

Kalın deyince bir şeyin kalınlığını biliriz, doğrudur. Benim bahsedeceğim buna unutulmuş bir ikinci anlam yüklememizdir.

Bilindiği gibi Türk zihin yapısı üst, orta ve alt dünya diye üç dünyanın var olduğuna inanılan bir zihin yapısı şeklinde oluşmuştur. Bu üç dünyanın sınırlarını "kalın" kelimesinin anlamını bilince rahatlıkla anlayabiliriz.

Öncelikle alt ve orta dünya arasındaki sınırı anlatalım. Toprağın üstü üst dünyadır. Toprağın altı alt dünyadır. Yerin altına doğru giden bir mağara diyelim, alt dünyaya giden bir yoldur.

Orta dünya ile üst dünya arasındaki sınır ise aydır. Ay altı dünya ve ay üstü dünya olarak da anlatılır. Ay ve Ay üstü dünya aynı zamanda öbür dünyadır. Öbür dünya ölümsüzlüğün olduğu, zamanı sınırsız yaşadığımız dünyadır. Orta dünya bizi yaşatan, nefes aldığımız hava tabakası ile kaplıdır. Bu hava tabakasının kaplı olduğu orta dünyaya "kalın" denir.

İnsanın uçuş kabiliyeti olmadığı için üst dünyaya giderken kuş biçimine girer. Buna kuş donuna girmek de denir. Ölen insan için "uçtu vardı" denir. Kuş biçiminde üst dünyanın sınırına kadar gitti ve oradan tekrar insan biçimli olarak üst dünyaya, atalarının yanında sonsuza kadar yaşayacağı yeni hayata adım attı demektir.

9-893

İrtica hortladı.

İlk önce İran'da Şii versiyonu hortladı. Şimdi ise Afganistan'da Sunni biçimi hortladı. İslam dünyası iki tip hortlak arasında var olma mücadelesi veriyor.

9-894

Laikliğin ne kadar değerli olduğunu bir kez daha gördük.

Laikliğin ne kadar değerli bir şey olduğunu bizim yerli ve milli Taliban kafahılar hiç bir zaman anlayamayacaklardır. Seni bu milletin kalbinden sökmek isteyen Taliban kafalılara karşı Atam senin laik demokratik hukuk devletine sınıksız sarılacağız.

45şim Yıldırım, Geronimo Çelik ve 43 diğer kişi

22 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

9-896

Modern felsefenin temel projesini çizen Descartes'tir. Bu temeli kazan ve inşa eden ise Kant'tır. Peşinden gelenler de üzerine kat atmışlardır.

#Zürriyet Tekdurmaz, Harun Görgün ve 45 diğer kişi

92 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

9- 897

Göçmen sorunumuz.

Diyorlar ki Balkan göçmenleri de göçmen. İyi de onlar zaten Anadolu'da yaşıyordu. Onların dedelerini, ninelerini Anadolu'dan Balkanlara biz gönderdik. Oralar düşman eline geçince torunlarının dedelerinin toprağına gelme hakkı vardır. Suriyeliler, Afganlılar, Pakistanlılar Anadolu'dan oraya gitmediler. Din kardeşimizdir diye makul bir sayı kabul edilebilir ama milyarlarca nüfusa sahip İslam dünyasından gelen herkesi din kardeşimiz diye alabilecek bir durumumuz da yoktur.

9-898

tın 'can', tınlıvar 'hayvan'
(CC Türkçe 370)

g-894

Güzel ve Yüce

Gözel, gözle görülmeye değer. Gözeldeki ö harfi ü harfine dönüşmüş güzel olmuş.

Yüce kelimesi ise uca'dan türemiş. Uca, yuca olmuş. Daha sonra da yüce olmuş.

Gözle görülmeye değer olan seyretme yetimize hitap eder. Buna beğeni yetisi de diyebiliriz. Beğendiğimiz şeyi seyre dalarız.

Yüce kelimesinin kökeni uca ise nasıl bir uca gönderme yapıyor? Bunu açıklamak için mitolojik bakışımızı bilmemiz gerekiyor. Üst taraftaki ucumuz kutup yıldızıdır. Üst dünyanın en uç noktasıdır. Göktanrının evidir. Orta dünya bizim yaşadığımız dünyadır. Yeraltı ise alt dünyadır. Bu üç dünyayı birarada tutan bir demir kazık vardır. Demir hayatımıza girmeden önce bu üç dünyayı kozmik bir ağaç birarada tutuyordu. Dalları kutup yıldızına uzanan üst dünyada, gövdesi orta dünyada, kökü ise alt dünyada olan kozmik ağacımız üç dünyayı bir arada tutuyordu. Demir ağaca göre daha sağlam bir malzeme olduğu için kozmik ağaç demir kazık olmuş. Daha sonradan altının paslanmaz sonsuza kadar yaşayan bir maden olduğu tespit edilince bu sefer demir kazık da altın kazık olmuştur.

Sonuç olarak yüce Göktanrının gücünün ve ihtişamının bir göstergesi olarak yüce olan her olay onun gücüne bağlanmıştır. Üst uca dayalı olarak ortaya çıkmaktadır.

Elçirriyet Tekdurmaz, Harun Görgün ve 9 diğer kişi

1 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

2- 200

Bileği kuvvetli bir kişiyi, bilgisi kuvvetli bin kişiyi yener.

Alınan kaynak: Türk Dünyası Ortak Atasözleri Sözlüğü - Özkul Çobanoğlu - Sayfa:145

  Geronimo Çelik, Hürriyet Tekdurmaz ve 38 diğer kişi

62 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-901

Hikayenin Güzelliği

Araplar çok güzel hikaye uydurur. Farslılar bunu ballandıra ballandıra anlatır. Türkler ise buna inanırmış. İşte bizim siyasetçilerimizin, ulemalarımızın bizi hüngür hüngür ağlatan ya da vay be dedirten ulvi hikayeleri bu hikayelerdir. Zannederiz ki bu hikaye anlatıcıları çok mütevazî yaşarlar. Herkesten de şaşalı yaşadıklarını görünce o zaman hikayeleri bizi kandırmak için anlattıklarını anlarız.

Bırrıyet Tekdurmaz, Harun Görgün ve 35 diğer kişi

13 Yorum 3 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-902

Hep sevmişimdir ikinci el kitap almayı.

Benden önce birileri okumuş, bir yerlerine notlar düşmüş, sanki başkalarının daha önceden yürüdüğü patıkada izlere denk gelmek gibi hoşuma gitmiştir hep.

52 Eronimo Çelik, Hürriyet Tekdurmaz ve 50 diğer kişi

8 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

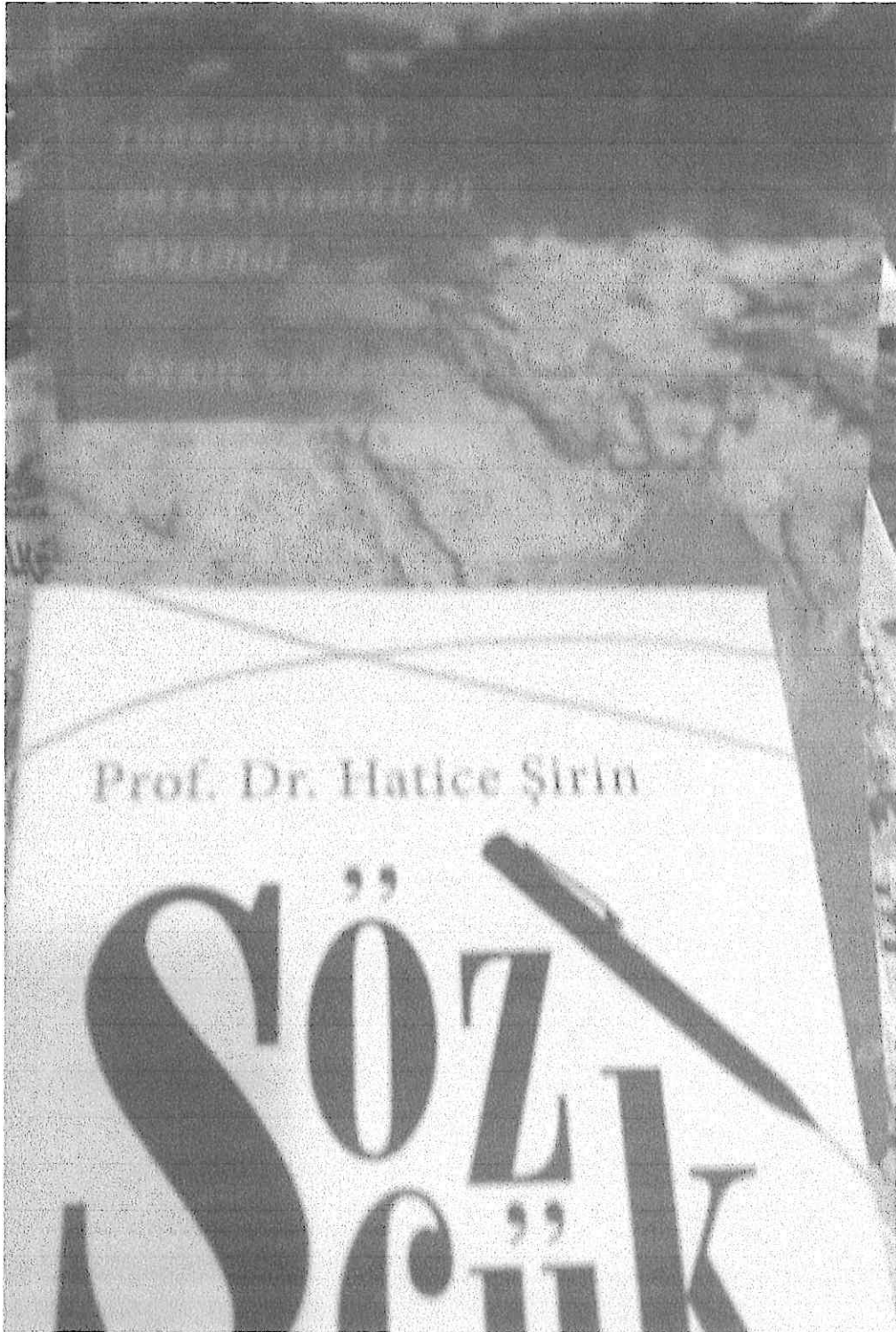
Yorum Yap

Paylaş

10-903

Yeni kitaplarım geldi, gene mutluyum. 😊

1. Türk Dünyası Ortak Atasözleri Sözlüğü - Özkul Çobanoğlu.
2. Sözcük Hikayeleri, Sözlerde Saklı Kültür - Prof. Dr. Hatice Şirin.

👍❤️ Yeşim Yıldırım, Geronimo Çelik ve 24 diğer kişi

10-904

Kant'ta üç yargı "bilmelisin, yapmalısın, seyretmelisin".

Yargı, yapıp yapmamaya iradi olarak karar vermektir. Peki yargı yetimizin dayanağı nedir? İçgüdülerimizin verdiği kararları irademizin vermesini sağlayan dönüşümümüzdür. Bu dönüşüm nasıl oldu? Bu dönüşümü ne tetikledi? Sonuçları nelerdir?

Doğa varlığı olan bir canlı türünün kültür varlığı olan insana dönüşmesi demek, insan olarak iz bırakması demektir. İnsan olarak ilk iz bıraktığımız şey nedir? Hayvan sürüsünden, insan topluluğuna bizi dönüştüren nedir? Bu ilk insanın tarihi eseridir. İnsanlık tarihinin izidir. Bu da yonttuğu taşlardır. O günden öncesi için doğaya ait olan taşlar varken artık insan eli değen taşlar vardır. İnsanoğlunun elimizdeki ilk tarihi eseri yonttuğu taşlardır. Daha önceden taşı biliyordu. "bilmelisin" sorusunun cevabını ona anlama yetisi veriyordu. Bildiği taşı eline uygun şekilde yontmasını söyleyen, "yapmalısın" diyen akıl yetisidir. Artık onun adı yetenekli insan (Homo Habilis)'dir. Bugün için elimizde tek kanıtı olan "yapmalısın" emrini ilk uygulayan insanların yonttuğu taşlar vardır.

"bilmelisin" diyen anlama yetisi aşamasından "yapmalısın" diyen akıl yetisi aşamasına ve daha sonra gene akıl yetisinin emri ile "seyretmelisin" aşaması oluşmuştur. "yapmalısın", "seyretmelisin" aşamaları beraber gelişmiştir. Seyretmek sadece ihtiyacı için gözünü kullanmaktan başka hoşuna giden şeylere karşı güzel ve yüce duyguları beslemesidir. Kulak için ise "dinlemelisin" diyen melodi vardır. Dinlemeyi de seyir halindeki halimiz gibi kabul edersek, İşte biz bu duruma sanat diyoruz. "bilmelisin" in disiplin haline gelmesi 'Bilim'dir. "yapmalısın" ın disiplini 'Felsefe'dir. "seyretmelisin" in disiplini ise 'Sanat'tır. Lokomotif ise Pratik Aklın etkinliği olan felsefedir. Katarlar ise bilim ve sanattır. Çünkü her üç disipline de emri veren, rehberlik yapan, treni yürüten makinist felsefedir.

Felsefenin felsefeye emir vermesi ne demektir? Felsefenin felsefesini yapmak demektir. Saf Ben ile Pratik Aklın yönlendirmesi demektir. Saf ben makinist ise pratik akıl lokomotifidir.

Sonuç olarak bilmelisin fizik, yapmalısın etik, seyretmelisin estetikdir.

Barriyet Tekdurmaz, Harun Görgün ve 27 diğer kişi

8 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

3 diğer yorumu gör

10-905

salgan-algan ve aldaçı

Salgan Göktaırının canımızı salmasıdır, vermesidir, göndermesidir. Algan ise verdiği verdiği canı geri almasıdır. Aldaçı da can alma işini yapan azrailidir.

Alınan kaynak; Türk Mitolojik Sistemi - 2007 - Fuzuli Bayat - Sayfa: 334

10-906

Yaşım ilerledikçe olağan dil, kendini anlatmak için günlük dilden alınanlardan başka terimlere gereksinim duymayan bir felsefe gitgide beni daha çok çekiyor. Gramerci ya da uzman olmak zorunda olduğumuzu sanmıyorum ben. Beş Duyu'da 'aşkın' sözcüğünü iki kezden fazla kullandığımı sanmıyorum. Teknik sözlükçeyi olanaklı olduğunca az kullanıyorum....

.....Platon Atinalıların dilini görkemli bir biçimde kullandığı için büyük filozoftu. Bu bizim görevimiz; filozoflar bıkip usanmadan günlük dile yeniden yaşam vermeye çabalamalıdır.

Michel Serres- Fransız Düşünürleri ile Söyleşiler. - Sayfa:86

10-207

Zihin yapımız.

Zihin yapılarını gramerler oluşturur. Her zihin yapısı kelimelerinin kökenine giderken kendi gramerinden hareket eder. Örneğin alem, alim, ulema gibi kelimelerin kökenlerine giderek akıl yürütmeye başlarsak Arap zihin yapısına göre akıl yürütmüş oluruz. Buna keza Latince kökenli kelimelerden hareket edersek Latin zihin yapısına göre hareket etmiş oluruz. Türk zihin yapısına göre hareket etmek için öncelikle Türkçe kökenli kelimelerle akıl yürütmemiz gerekmektedir. Öncelikle Türkçe kökenli kelimelerle, Türkçe kökenli olmayan Türkçe kelimelerin ayırdına varmak lazım. Kelimelerin ödünç alınması doğaldır. Fakat kelimelerin diğer kelimelerle bağlantılı olarak alınması, alınan dilin zihin yapısına göre düşündür. Bir örnek vereyim. Türk zihin yapısında cinsiyet ayrımı yoktur. Fakat Arapça müdür ve müdüre kelimeleri bize Arap zihin yapısını da kapsayacak şekilde girmiştir. Örnekler çoğaltılabilir. Biz bu durumu kurtarmak için müdür bey, müdür hanım gibi deyimler kullanırız. Doğrusu da bu şekildedir. Bizim zihin yapımıza uygundur. Önemli olan müdür kelimesinin alınması değil, dolaylı olarak aynı kelimeye bağlı türetilmiş kelimelerle bizim de düşünmemizdir. Bu durumda bizim zihnimiz başka bir zihin yapısının yönlendirmesine girmektedir. Aynı şekilde Farsça zihin yapısı ile düşünmek de bizi üçlü kaotik bir zihin yapısına yönlendirmektedir. Türkçe kökenli kelimelerimizden akıl yürüterek Türk zihin yapısına göre düşünüp davranmalıyız. Türk zihin yapısından bir örnek vererek devam edeyim. Varlık-Yokluk dediğimiz zaman herkes bunu net olarak anlar. Ama zihin yapımıza olan dayanağını kimse düşünmez. Var, elle tutup gözle gördüğümüz şeydir. Yok ise elle tutup gözle göremediğimiz şeydir. yokarı>yukarı kelimesi de aynı mantıkla türetilmiştir. Bakın Türk zihin yapısına göre düşünüp davranıyoruz. Var kelimesini kökeni ba 'bağlamak', elle tutmak, sabitlemek, hakim olmak köküne dayanır. bar>var. Sonuç olarak bizim zihin yapımıza göre yok diye bir şey yoktur. Sadece göremediğimiz şeyler vardır. Bu göremediğimiz şeyler ya gözden kaybolmuş olan bildiklerimiz ya da hiç görmediklerimizdir. Var olan bir gerçeklik vardır o da her şeyin hep var olduğudur. Bu zihin yapısı da insanoğlunun doğal zihin yapısıdır. Bütün mitolojiler 'önce sonsuz bir deniz vardı' diye başlar. Her şey var olan bir sonsuz denizle başladı. İnsanoğlunun zihin yapısı her zaman bir şeylerin var olduğu üzerine kurulmuştur. Sadece bu zihin yapıları varlığa durağan ya da hareketli olarak iki biçimde yaklaşmıştır. Bu zihin yapılarını oluşturanda belli bir yerde sabit olarak nesiller boyu yaşaması onu durağan zihin yapısına yönlendirmiştir. Konar göçer bir yaşam tarzı ise onu hareketli bir zihin yapısına yönlendirmiştir. Bu duruma yerleşik olanlar için mekan merkezli zihin yapısı, konar göçerler için ise zaman merkezli zihin yapıları diyebiliriz.

Yâşım Yıldırım, Hürriyet Tekdurmaz ve 26 diğer kişi

9 Yorum 3 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-908

Bütün Avrupa'da da orman yangınları var diyor birileri. Bizde de 18 ilde 58 yerde birden başlayan orman yangınlarını PKK'nın üstlenmesine rağmen, sırf HDP'ye şirin görünmek için görmek istemeyen gözler, gözlerini muayene ettirsinler. Aman CHP-HDP ittifakına zarar gelmesin. AKP-HDP ittifakına kaptırmayalım. AKP tarafı da fırsatı nasıl ganimete çevirecek bakalım, herkes ince ince yasemince hesaplar yapıyor. Siyaset sanatmış, yerli sanatçılarımızı ve onların yancılarını takip etmeye devam ediyoruz.

10-909

Her konuya maydonoz olan Büyük Reis, işine gelmedi mi sus pus oluyor. Memleket yanıyor, Büyük Reis'ten tık yok. Hümanist Türkiye Partisi HDP'den de tık yok. Neden HDP'liler memleket yanıyor diye bas bas bağırıyorlar? İki yüzlü siyasetten ve onlara yalakalık yapanlardan iğreniyorum.

Özşim Yıldırım, Hürriyet Tekdurmaz ve 61 diğer kişi

49 Yorum 3 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-910

Uzay ve zaman dışı ofsayttır.

Ofsayt olunca oyun durur. Çünkü oyunun kurallarının dışına çıkmıştır. Uzay ve zaman içindeki olaylar nedensellik yasasına bağlıdır. Oyunun kuralları nedensellik yasasıdır. Nedensel bağlarla makro dünyadaki olaylar akmaktadır. Peki bizim uzay ve zaman dışına çıktığımızı kabul edelim, orada da nedensellik bağlarının devam ettiğini nereden biliyoruz. Uzay ve zaman oyununun kuralları nedenselliktir. Uzay ve zaman dışına çıkınca oyun durur, ofsayta düşeriz. Örneğin Tanrı evreni yarattı dediğimiz zaman ofsayt düdüğü çalar. Tanrının nedensellik yasasına göre hareket ettiğini nereden biliyoruz?

10-9/1

yengge>yenge, yeng 'yan', yengge 'yanında olan'. (Gülensoy 919)
Anlamı çok önceden daralmış, mecazlaşmış. Hatta DLT'de(610/503) bile bugünkü kullandığımız anlam olan 'ağabeyin zevcesi, yenge' olarak geçiyor. Ağabeyimin yanında olan, daha geniş kullanımı ise ağabeyim gibi kabul ettiğim büyüklerimin yanında olan, onunla beraber olan anlamındadır.

10-9/2

Facebook soruyor. Ne düşünüyorsun, Mustafa?

İyi de ne zaman senli benli olduk. Bu ne samimiyet. 😊

10-9/3

nöro-felsefe 'beyin felsefesi'

Zihnımızde nöronlar vasıtasıyla belirenler üzerinden felsefe kurmaya çalışmak. Çıkış noktasını nöronların belirleyişi üzerine kurmak.

Girriyet Tekdurmaz, Reşat Çamurlu ve 14 diğer kişi

11 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-9/9

Yaşad Mustafa Kemal Paşad Yaşad!...
Ruhumuzda yaşad ki ortalık çıyanlara, sırtlanlara, yılanlara kalmasın.

10-9/5

İç siyasetimizin meselesi nedir?

Kemalistler ve Siyasal İslam deyimi modernitenin kilise ve seküler karşıtlığıdır. Bunun yerel biçimidir. Feodaliteden moderniteye geçiş sancısıdır. Taliban ne diyor, Türkiye ile aramızda bir fark yok diyor. Bizim kendimizi nereye ait olduğumuzla ilgili bir sorun var. Atatürk bize yasama, yürütme ve yargıya dayalı bir laik hukuk devleti bırakmış. Bundan dolayı her zaman ziyaret edilmeyi ve saygıyı hak ediyor. Taliban'ın kendine yakın gördüğü bir duruma gelmişiz demek ki. İnsanlar laik hukuğu koruma adına Atatürk'e yaslanıyorlar. Bu da doğal bir refleks zaten. Ülkemizde seküler egemenliğin yıkılması Atatürk sevgisinin yıkılmasına bağlıdır. Bu yıkıldı mı artık bir dayanak kalmıyor. Önceden sekülerliğin kalesi ordu vardı. Artık o da yok. Özlenen 'sivillğe' ulaştık. Yeni sivillğimizde bir boşluk oluştu, o da rejimin arkasındaki fiziki güç. Orduya karşı Polis devleti kurmak için çok uğraştık. Polis teşkilatına ağır silahlar verdik. Neyse ki 15 Temmuz sonrası artık ordu da 'sivil' oldu. Ya yasamanın ve yargının denetimi ile yürütmenin emrinde bir ordu olacak ya da Polis ve orduya dayalı dini bir rejim kurulacak. Böyle bir rejimi engelleyen nedir? Atatürk sevgisidir. Kalbimizdeki Atatürk sevgisi laik hukuk devletini ayakta tutacak son kaledir. Mesele ortalıkta Kemalistim diye gezenlerin meselesi değildir. Mesele İran gibi bir karşıdevrim ile karşı karşıya olduğumuz meseledir. Onların korkuları sürü güdüsüyle yönetilen dincilerin karşısına Atatürk sevgisi ile dolu Hasan Tahsin'lerin çıkma korkusudur. Mesele siyaset meselesinden çıkmış can pazarı meselesi haline gelmiştir. Biz hasımlarımızla daha önceden can pazarında çok alışveriş yaptık, gene yaparız. Mesele Laik hukuğun ne olduğunu birilerine öğretme meselesidir.

Ernimo Çelik, Hürriyet Tekdurmaz ve 25 diğer kişi

5 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-9/6

Bene>manna>bana, 'ben'e yaklaşması, yönelme hali. (ÖTS 534)

10-217

Postmodernizm bir ergen isyanıdır, ergenleri hoş görmek lazım.

Erkan Arıcan, Yeşim Yıldırım ve 67 diğer kişi

108 Yorum 2 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-918

badram>bayram 'sevinç günü' (ÖTS 607)

Herkese iyi bayramlar.

  Mürriyet Tekdurmaz, Harun Görgün ve 72 diğer kişi

34 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-219

Düş ve Düşünce

Düş uyurken kendi kontrolümüzde olmayan iç yaşantımızdır. Düşünce ise uyanıkken kendi kontrolümüzde yaptığımız bir faaliyettir. Daha doğrusu uyanıkken düş görmek de diyebiliriz.

10-920

Genelkurmayın İmamı kim?

Adil Öksüz. 2200 yıllık Türk Ordusunun tarihinin en acı günü. Mete Hanın kemiklerinin sızım sızım sızladığı gün. Türk ordusuna tarihi boyunca hiç bir zaman uhrevi olan bir kişi hükmetmemiştir. Türk Ordularını her zaman dünyevi olanlar yönetmiştir. Uhrevi olanların dünyevi olanlara olan hükümranlılığı acı bir şekilde tesis edilmeye çalışılmıştır. Türk tarihinin en acı günüdür. Yıkılsın uhrevi olanların hükümranlılığı, bir daha böyle bir acı yaşanmasın.

Karanlık enerji, Karanlık madde ve Madde.

Karanlık denmesinin sebebi bilinmemesidir. Karanlık enerji iter, karanlık madde çeker. Doğanın diyalektiği de bu itim ve çekip gücü ile yürür. Karanlık madde atmosfer içinde canlının yaşayabilmesi gibi karanlık madde içinde madde dağılmadan birarada durabilmektedir. Evrende topak topak karanlık madde öbekleri vardır. Bunlara gökadarlar diyoruz. Bu topak halinde kendini karanlık enerjiden koruyan adacıkların dışında kalan alanda ise karanlık enerji vardır. Karanlık enerjinin itim gücü ile bu adacıklar birbirinden uzaklaşmaktadırlar. Gökadaların birbirinden uzaklaşma hızı ise ışık hızının üç mislidir. Büyük patlama 13.7 milyar yıl önce olmuştur. Evrenin genişliği ise 92 milyar ışık yılıdır. Patlama anından sonra her yöne doğru genişlediğini düşünürsek. $13.7 \times 3 = 41.4$ milyar ışık yılı bir yöne doğru genişlemesi gerekiyor. Ters yöne doğru da 40 milyar ışık yılı genişlediğini düşünürsek yaklaşık 80-90 milyar ışık yılı arası olarak evrenin genişliğini hesap etmek doğru bir mantıktır.

Not: Işık hızı saniyede 300 bin kilometre yol almaktadır. Dünyanın çevresi ise 40 bin kilometredir. Demek ki bir saniye içinde dünyanın çevresinde sekiz tur atabilmektedir. Dünya ölçeğine göre çok büyük olan bu hız evren ölçeğinde ise kaplumbağa hızı gibidir. Örneğin 1 milyar ışık yılı uzaklıktaki gökadaya gidebilmek için ışık hızında da gitsek bir milyar yıl zaman gerekiyor. Evrenin genişliği 92 milyar ışık yılı olduğuna göre bir uçtan bir uca gitmemiz imkansız. Çünkü biz ışık hızında gidiyoruz. Evren ise bizim gidiş hızımızdan üç misli hızlı genişliyor. Önümüzde bizden üç misli hızla koşan birisine yetişmeye çalışmak gibi bir şey olur. Bu sorunu aşmanın ipucu ise kuantum dolanıklık teorisidir. Evrenin milyarlarca uzaklıktaki iki ucundaki iki parçacık ışık hızını da devre dışı bırakarak birbirine dolanık hale gelebilmektedir. Yani birbiriyle etkileşime geçebilmektedir.

Berririyet Tekdurmaz, Harun Görgün ve 30 diğer kişi

25 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-922

Özerk-Yaderk

öz 'kendi', erk 'güç, kuvvet'. Gücünü ve kuvvetini kendinden alan, kendi kendine hareket eden. yad 'yabancı, el, hatta yad eller deriz.', yaderk ise gücünü kuvvetini dışarıdan alan, dışarıdan aldığı güç ile hareket eden, başka bir güce bağımlı.

[0-92]

Ego şişmesi obezite gibi bir hastalıktır bence.

10-924

Sanal dünya neden önemlidir?

Kendimizi dar sosyal çevremiz dışında geniş bir alanda ifade etme özgürlüğümüzü sağladığı için önemlidir.

10-925

Tikkü ve Tek (Tikel ve Tekil)

Tikkü 'parça, lokma', bir tikü et 'bir parça et' (DLT III-229)

Bütünün bir parçası. Bizim vücudumuzda bütün olan gaz ve toz bulutlarının bir parçası. Aslında evrenin tamamı gaz ve toz bulutlarının biçim değiştirmiş birer parçaları. Demek ki tikel, etten bir parça kopmuş gibi, vücudumuzda gaz ve toz bulutlarından kopmuş bir parça gibi. Bu şekilde parçayı bütün halinde düşünmemize tündengelim diyoruz. Tikel tümelin bir parçasıdır. Bu tikel olan tek olanları yan yana koyunca da tümevarım diyoruz. Sonuç olarak gaz ve toz bulutlarının bir parçası olan insan tikel, tek tek olan insanların birarada olması ise tümel. Peki diyalektik ne oluyor? Karşıtların çatışmalı birliği, kadın ve erkek karşıtlığının çatışması ile yeni bir oluşum oluyor, o da çocuk. Tıpkı +kutup ile -kutubun çatışması ile elektriğin oluşması gibi. Üçüncü bir olgu meydana geliyor. Makro evrenin çalışma sistemi diyalektiktir.

Hüriyet Tekdurmaz, Harun Görgün ve 9 diğer kişi

1 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-926

"Her dilde o dili konuşan milletin dünya görüşü saklıdır". Humbolt

10-927

"Felsefe değil, felsefe yapmak öğrenilir" Kant

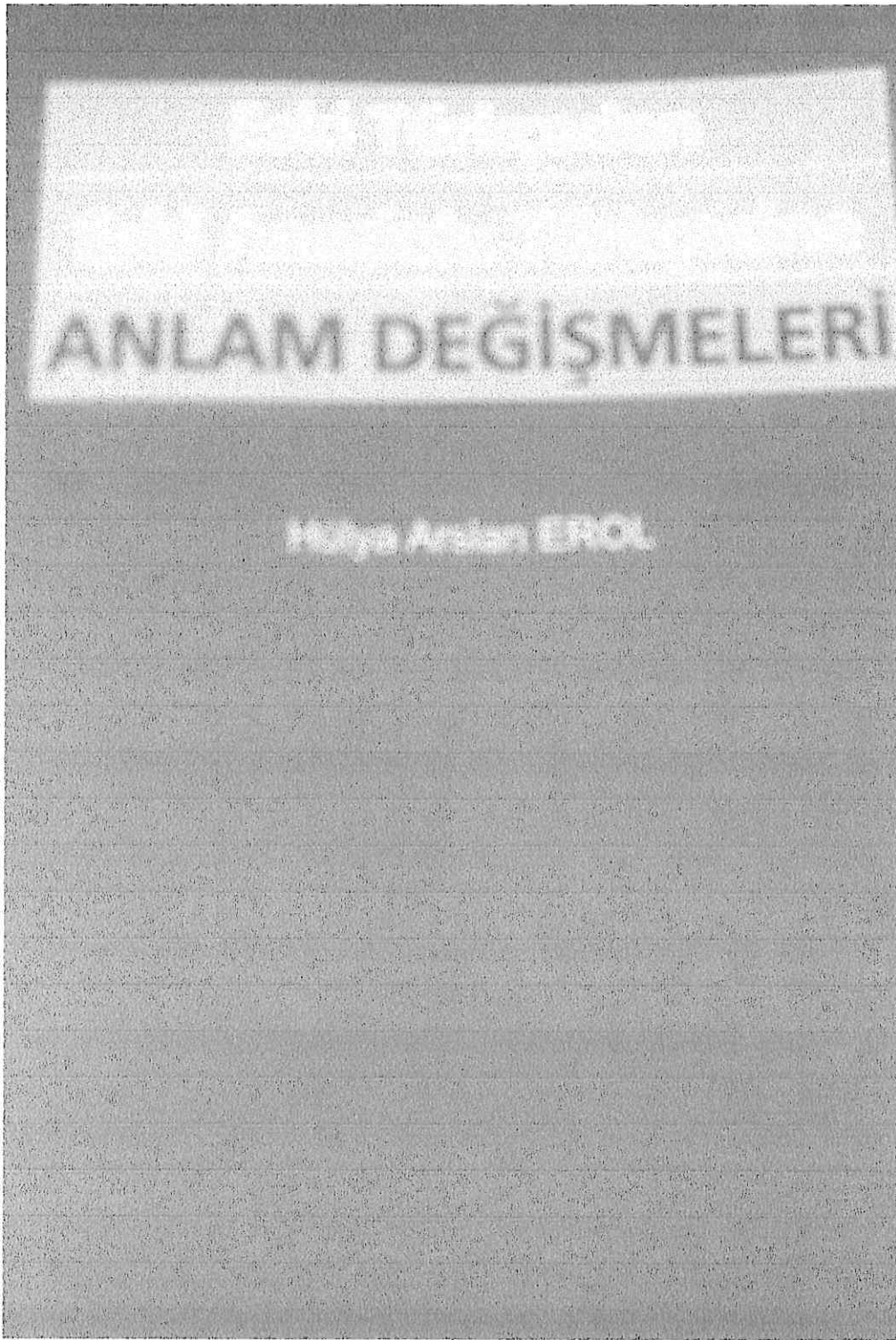
Kant başka bir deyişle bakarak öğrenilseydi kedi kasap olurdu demek istemiş.

10-928

Gök Çıkrısı

Peki gök çıkrısını kim çeviriyor? Gök Tanrı. Gök çıkrısının merkezi neresi? Kutup Yıldızı. Gök Çıkrısı dönünce ne oluyor? Yerde de zaman akıyor. Sonuç olarak Gök Tanrı zamana hükmedendir. Bize iyi değerlendirmemiz için kısıtlı zaman verendir. Peki Göğün Direği nedir? Üstte kutup yıldızında saplı, altta yerin altına saplı, ortada da bizim yaşadığımız üç dünyayı bir arada tutandır. Göğün direğini ayakta tutan nedir? Adalettir. Adalet olmazsa üstte gök çöker, altta yer yarılr. Görevimiz verilen kısıtlı zamanı adaleti sağlamak için harcamaktır.

Bizim öz kelimelerimizle geçmişimizi şimdide yaşatan en harika kitabım. Beni bu kitapla gömün. 😊

Berrilet Tekdurmaz, Harun Görgün ve 30 diğer kişi

3 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-930

Anlamak için gündelik dil ile akademik dil arasında köprü kurmamız gerekiyor.

B5rkan Arıcan, Yeşim Yıldırım ve 83 diğer kişi

48 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10 - 231

Atatürk bizim kırmızı çizgimizdir. Gerektiğinde kanımızla o kırmızı çizgiyi çezecek irademiz ve inancımız da vardır.

10-932

Livaneli(Zırvaneli) ne yapmak istiyor?

Türk tarihi İslam öncesi, İslami dönem ve Garp dönemi diye üç döneme ayrılır. Her üç dönemde de Türk'ü Türklük bilincinden uzak insanların ve zihniyetin yönettiği dönemlerde Türk zulüme maruz kalmıştır. Gök Tanrı dinini bırakıp Maniheizm ve Budizmi tercih etmemiz bize beraberinde Çin esaretini getirmiştir. Türklük bilincinden uzaklaşmamızın İslam öncesi dönemdeki hatamız budur. İslami dönemdeki hatamız ise Türklük bilincinin Arap ulemalar ve Arap kafalıları tarafından yok edilmeye çalışılması Türkler için maddi ve manevi bir zulüm dönemi olmuştur. Şimdi de batı(garp) döneminde ise Atatürk'ün Türklük şuuru ile kurduğu Cumhuriyet Hürmanist batılı söylemlerle yeni bir esaret altına alınmak istenmektedir. Livaneli de Türklük şuurunu kıt aklı ile sol söylemlere dayanarak Atatürk'ü aşkın zihin yapısına sahip olduğunu zannetmektedir. Tayyip'in İslami söylemlerle yapmaya çalıştığını Hürmanist batılı göya sol söylemlerle yapmaya çalışmaktadır. Modernizm millet esasına göre örgütlenmedir. Cumhuriyetimiz de Türk milleti esasına göre kurulmuş modern bir devlettir. Gerek İslami saiklerle gerekse batılı hürmanist saiklerle gizli ve açık Türk düşmanlığı yapanlar boşu boşuna cicik üstlerini yırtmasınlar. Türklük ruhunun üstüne Osmanlı'da olduğu gibi hürmanist saiklerle ölü toprağı serpmeye kalkmasınlar. Ey Livaneli, Atam sözüne Ey Türk Gençliği!...diye başlamıştır. Senin bal dudak Türkülerin ve söylemlerinle gizli bir Türk düşmanı yüzünü gördük. Canan Kaftancıoğlu kafasıyla Atatürk düşmanlarının safında olduğunu gördük. Türk üzerine ey özgürlük naralarıyla yeni bir ölü toprağı serilmesine müsaade etmeyeceğiz. Yeni bir maddi ve manevi zulüm dönemine sizin bal dudak söylemlerinle girmeyeceğiz.

Hürriyet Tekdurmaz, Harun Görgün ve 14 diğer kişi

3 Yorum 2 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-933

Ahlak, geliştirilmesi ve işlenmesi sonsuz yararlar vadeden insanın doğal yapısının en soylu özelliği ile başladı, yobazlıkta ve boş inançlarda son buldu.

Alınan kaynak: Pratik Aklın Eleştirisi - Immanuel Kant - Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları - Sayfa:175

Felsefe yapmak, ringde boks yapmaktır. Yumruk atarsın da yersin de. Başkasının yumruğunu yemeyen boksör kendi yumruğunu balyoz zannedermiş. Ringde kendimizi sinamadan ne kadar ilerlediğimizi anlayamayız.

10-935

Kamyon arkası bir yazıya cevap

Tümdengelim, tümevarım. Senden gideyim, kime varayım?
Diyalektiğe varacaksın.

10-936

Türk milleti bir seni, bir de Alp Er Tunga'yı ölesiye sevdi Atam.

Not: Türk milleti "geçmişte, şimdi ve gelecekte yaşayacak olan Türk halkı". Türk halkı "Türk milletinin şu anda yaşayan kısmı". Siyasetçiler bu iki kavram arasındaki farkı bilmedikleri için Türk milleti deyimini Türk halkı deyimine yerine de kullanmaktadırlar. Bir kısım siyasetçiler de Türk'üm demekten imtina ettiği için sadece millet kelimesini kullanmaktadırlar. Hangi millet sorusunu da bilinçli olarak askıda bırakmaktadırlar. Ya da millet yerine ümmeti kastetmektedirler. Bu da İslamiyet öncesi Türk milletini yok saymak anlamına geliyor. Zaten siyasetçilerimizin Alparslan'dan önce devlet kurmuş Türk büyüklerinin ismini ağızlarına almamalarının altında da bu mantık yatmaktadır. Alp Er Tunga'dan amede koskoca Bilge Kağan'ı ve Orhun Kitabelerini görmemeye çalışmaktadırlar.

Örriyet Tekdurmaz, Tenzile Öymen ve 18 diğer kişi

1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-237

İsigöz- Etöz (Ruh-Beden)

İsig kelimesini isilik çıkarmak, sıcaktan vücutta kabarcıklar çıkması olarak hatırlarız. Isı da köken olarak isi'dir. İsig sıcaklık demektir, sıcaklığın kaynağı ise güneş ışınları ile yukarıdan gelmektedir. İsigöz ruh demektir. Etöz ise etten kemikten olan vücut demektir. Sonuç olarak ruhumuz ve bedenimiz demektir. Sıcak, iyiliğin güzelliğin, ışığın, yaşamın, aydınlığın sembolüdür. Soğuk ise karanlığın, kötülüğün, ölümün sembolüdür. Sıcak ve ışık saçan üst dünyamızdır. Soğuk, karanlık ve ölüm saçan ise alt dünyamızdır. Orta dünya insanların yaşadığı yeryüzüdür. Yeraltının soğukluğuna, karanlığına ve ölüm saçmasına karşı, gökyüzünün ışığı, sıcaklığı ise yaşam saçmaktadır. Ölüncel sıcak ruhumuz gökyüzüne, donup kalmış olan bedenimiz ise yeraltına gidecektir. İçinden ruhu çıkan bedenimizin, sıcaklığı da kaybolacak, bedenimiz soğuk ve donuk olarak yeraltı dünyasının bir parçasıdır artık. Yaptığımız kötülükler ağır basarsa ruhumuz da yeraltına gidecektir. Yaşadığımız orta dünyada canlı cansız her şeyin ruhu vardır. Ağaçlara, bitkilere, hayvanlara, suya, toprağı iyi davranırsak, onlara zarar vermezsek ruhları da bize zarar vermezler. Suya tükürmek saygısızlıktır, ruhu alınganlık gösterir, ateş suyla söndürölmez ateşin ruhu incilir. Onun için yaşarken doğadaki her şeye saygılı davranarak öldükten sonra ruhumuzun da karanlık dünyada ızdırap çekmesini öneleyebiliriz. Zaten bu dünyada da başımıza gelen bütün kötülükler de dünyadaki canlı ve cansızlara verdiğimiz zararlardan dolayı onların ruhunun kızgınlığından kaynaklanmaktadır.

#Hürriyet Tekdurmaz ve 3 diğel kişi

Beğen**Yorum Yap**

10- 011

İnsansız kaldım ama türküsüz kalmadım.

Der Nazım Hikmet. Başka bir arkadaş da derdimi anlatacak insan bulamayınca suyu açtım, çeşmeye anlattım suyla beraber aktı gitti dedi. Gene aynı arkadaş bir gün kendi kendine gülüyormuş, onu kendi kendine gülerken gören birisi deli misin niye kendi kendine gülüyorsun deyince, sana ne kendi kendime fıkra anlattım gülüyorum, sen de kendi kendine fıkra anlat gül demiş.

Nazım Usta'nın kendi kendine türkü söylemeye mecbur bırakılması hapishanede onunla konuşacak insan bulamamasındandır. Hücre hapsinde olsa gerek. Arkadaşın yalnızlığı ise yoksulluğundan dolayı yalnız kalmasından, demek ki biz insanları yoksul bırakarak, hücre hapsine mahkum ediyoruz. İnsanların içinde yaşanan bir hücre hapsindeki bir hapishanede yaşamaya mahkum ediyoruz.

Elirriyet Tekdurmaz, Reşat Çamurlu ve 20 diğer kişi

2 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-939

Sokma akıl sekiz adım gider.

Neden sekiz adım? Ta... 'ilerisi', tata(tada) ' göz erimi on adımlık mesafe ' (DLT III-220)
Kant 'kendi aklını kullanma cesareti göster' derken de sokma akılla sekiz adım gidersin durursun, sonra aklına yeni bir şey sokulması gerekiyor ki bir sekiz adım daha gidebilesin. Taşıma suyla nasıl değirmen dönmeyeceğine göre başka akıllarla da yol alamayız.

10-290

Felsefesiz zihin, kansere teslim olmuş bir zihindir. Kanserli organ, sağlıklı çalışmayan organdır.

10-941

Bu çakarlı arabalar neden sürekli kornaya basarlar?

Bunlar itfaiye mi, ambulans mı, polis mi? Ne iş yapar bunlar? Bari ehliyet sınavına sokarken ambulans, itfaiye ve polis'ten sonra çakarlı arabalar da geçiş üstünlüğüne sahiptir diye öğretin de biz de bilelim. Yoksa bunların geçiş üstünlüğünün uluslararası bir standartı yok mu? Biz cahil cühale halka hava atmak için mi? Ambulans gelir gibi trafikte insanlara korku salıyorlar.

Emirriyet Tekdurmaz, Harun Görgün ve 23 diğer kişi

5 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-272

Düşünmek; Sanmak, Oylu, Esmek, Anmak...

Başlığın ilk okunmasında oylu kavramı eğreti kaldı ama düşmek, inmektir. Oylu da aynı şekilde oyuk olana inmektir. An kelimesi de 'boşluk, yarık(Gülensoy 25)', Esmek de dışardan içimize giren ve çıkan hava anlamındadır. Düşünmek kafanın içerisindeki oyuktan, boşluktan dışarıya doğru yapılan bir harekettir. Mitolojimizde de Göktenrı kulağımızdan üfleyip can, burnumuzdan üfleyip akıl vermiştir. Düşünmek yerine kullanılan bu kavramların ikisi ya da üçü bir arada da kullanılabilir. Bizde oylu yabancı gibi durmaktadır ama diğer lehçelerde rahatlıkla bizim anmak, esmek, sanmak kavramlarını kullandığımız gibi kullanılmaktadır.

Şu anda bütün Türk lehçelerinde kullanılan düşünmek yerine olan kavramları ve bu kavramların köklerine doğru yol aldım.

Bilindiği gibi Türkçe Sibirya Grubu dediğimiz Karadenizin üst kısmının doğusu Güneydoğudur. Karadenizin üst kısmının bize doğru gelen kısmı ise Güneybatıdır. Karadenizin alt tarafındaki önümüz ise Kuzeydoğu. Azarbaycan ve bizden Gagaguz Türkçesine giden kısım ise Güneybatıdır.

Sibirya Grubu(Kuzeydoğu) sa:nmak köküyle hareket ediyor. Yakut Türkçesinde 'sanaa', Hakas Türkçesi 'sağın', Altay Türkçesi 'sağış', Tuva Türkçesi 'sağış', Şor Türkçesinde 'sananganı', Teleüt Türkçesi 'sağış' Kuzeybatı, Kıpçak Grubu ise esmek ağırlıklı Karay Türkçesi 'es', Kumuk Türkçesi 'es', Çuvaşça 'as', Karay Türkçesi 'usatıl', Kıpçak Türkçesi 'us'

Güneydoğu Türkçesi, Tatar Türkçesi 'oy', Kırgız Türkçesi 'oy', Başkurt Türkçesi 'oy', Özbek Türkçesi 'oy', 'Kuman Türkçesi 'oy',

Güneybatı, bizim ait olduğumuz grup ise Türkiye Türkçesi 'düşünce', Azerbaycan Türkçesi 'düşünce', Türkmen Türkçesi 'düşünce', Uygur Türkçesi 'cuşençe'.

Sınırlar kalın çizgilerle çizili değildir. Ağırlıklı kullanılan bölgelerdir. Bir dilde birkaç birden kullanılabilir. Uygur Türkçesinde ve Tatar Türkçesinde düşünmek yerine 'an' da kullanılmaktadır.

10-943

Favori kitaplarım.

46 Aronimo Çelik, Hürriyet Tekdurmaz ve 44 diğer kişi

4 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-944

Türk Ontolojisi ve Epistemolojisi

Öncelikle ontoloji ve epistemolojiye Kant'ın Tanrı, Ölümsüzlük ve Özgürlük ideleriyle giriş yapacağımı belirtiyim. Peki nedir bu ideler? İnsanın kendi benliğine vardığı günden itibaren tarihsel dönemlerde oluşturduğu idelerdir. İnsan akli sadece alet yapmamış ide de üretmiştir. Bu idelere kabaca giriş yaptıktan sonra detaylandıracağım. Özgürlük idesi ile başlarsak varlığımızın farkındalığı, ben bilinci. Kendi/Ke-n-di (ke>ge 'gelmek' n yönelme eki. kendi ise kendine yönelmedir). Kendi kendine hareket eden, kendi kendisini hareket ettiren. Peki Türk insanını kendi kendine hareket ettiren nedir? Gönlüdür. Gönlüncü hareket etmek, özgür iradesi ile hareket etmektir. Özgürlüktür. Saha Türkçesinde de özgürlük gönül demektir. İkinci idemiz ise ruhun ölümsüzlüğüdür. Ölümü hiç bir zaman kabul etmemişiz, ölünce ruhumuzun yaşadığına da inanmışız. Bedenimiz toprağa karışmış, ruhumuz Gök Tanrı'nın yanındaki atalarımızın yanına gitmiştir. Canımız ise vücudumuzu nefes ile çalıştıran havaya, gerçek yerine gitmiştir. Hava canlılığı sağlayan ve sürdüren nefestir. Bunların da kut olarak Gök Tanrı tarafından gönderildiğine hava kutu ile can, toprak kutu ile beden, ana kut ile de ruh'un, sür kut ile de bir bütün olarak Gök Tanrı tarafında faaliyete geçirildiğine inanılmaktadır. Burada son idemiz olan Tanrı idesini de derleyici toplayıcı ve ontolojik bütünlük sağlayıcı olarak görmekteyiz. Kabaca Gök Tanrı tarafından oluşan ontolojimizin epistemolojik temellerini de 'kut'lar ile inşa edildiğini görmekteyiz. Saka Türk filozofu Ammonius Saka da ruh ve bedeni Tanrı idesi ile birleştirmeye çalışmıştır. Daha sonra gelen başka bir Türk filozofu olan Farabi'de ruhun temsilcisi olan Platon ile bedenin temsilcisi olan Aristo'yu birleştirmeye çalışarak Türk zihninin genlerindeki ontolojiyi hayata geçirmeye çalışmışlardır.

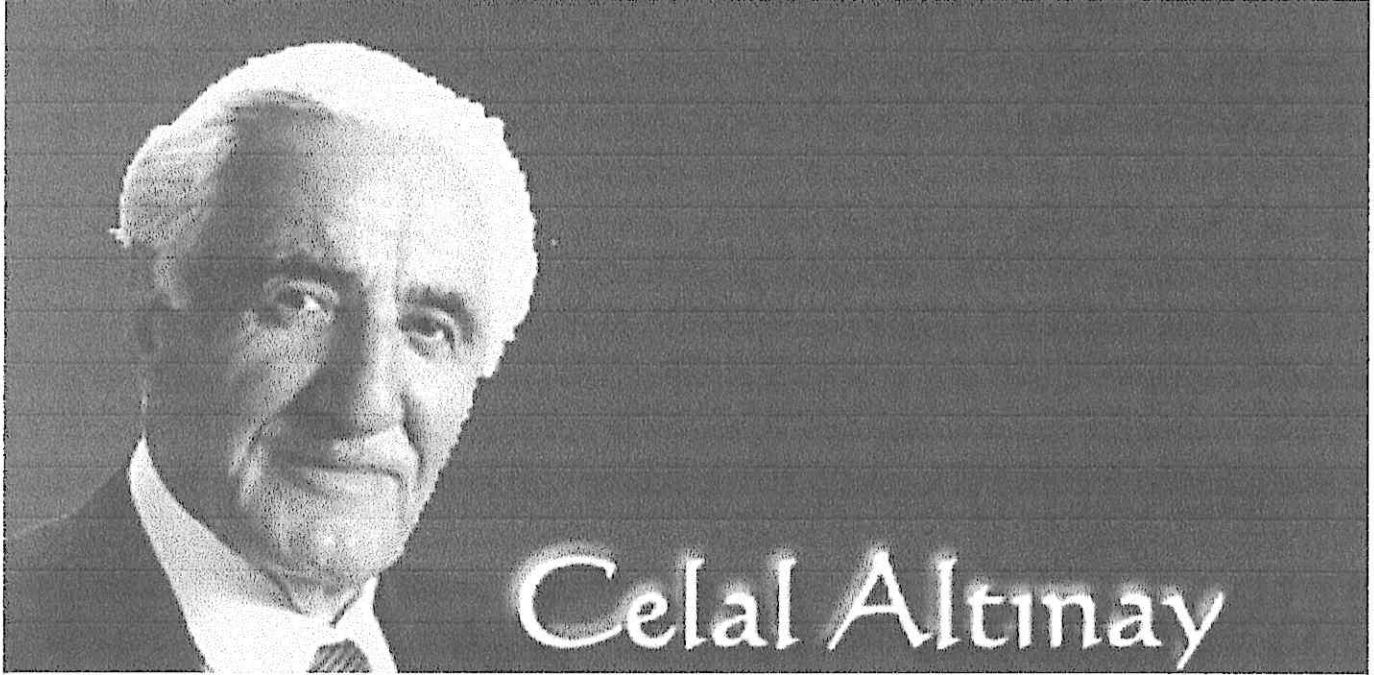
10-245

Felsefe Thales ile başlatılır. Thales ise Saka Türk'ü filozof Anaharsis'i zihni atası kabul eder.

Alınan kaynak: Yunanistan'da Saka Türk'ü Üç Filozof - Prof. Dr. Mehmet Bayraktar - Sayfa:159

10-976

Ben de rahmetli babamın babalar günün kutlayayım. Babalar günü kutlu olsun baba.

22 Onimo Çelik, Hürriyet Tekdurmaz ve 180 diğer kişi

122 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-997

Bu memlekette Atatürk düşmanlığı yapmak bir çocuğu öz annesine düşman etmeye çalışmaktır. Atatürk bizim her şeyimizdir.

10-968

Goethe'ye yaşıllık yıllarında çağımızın en önemli filozofu kimdir diye sormuşlar. Goethe de 'Kuşkusuz Kant' demiştir.

10-299

Cumhuriyetimizin Felsefesi

Geçmiş tarihi katmanlarımız da cumhuriyetimizin felsefesi gibidir. Nedir cumhuriyetimizin felsefesi? Atatürk'ün fikri babam dediği Ziya Gökalp'ın şiarında gizlidir. Türk milletindenim, İslam ümmetindenim, Garp medeniyetindenim. Türklerin tarihi katmanları da İslamiyet öncesi ve sonrası olarak değerlendirilir. İslam sonrası demek İslam'dan vazgeçildi demek değildir. Türk medeniyeti, İslam medeniyeti ve Garp medeniyeti diye üç safhada medeniyet asıldır. Türk medeniyeti safhası en alt katmandır. Millet esasına göre örgütlenmedir. İslam medeniyeti ise ümmet esasına göre örgütlenmedir. Garp medeniyeti ise insan esasına göre örgütlenmedir. Beğenelim beğenmeyelim 1839 Tanzimat fermanı insan esasına göre örgütlenmenin ilk biçimi olan 1876'da yapılan Kanuni Esasi'dir. Cumhuriyetle bunun adı Laik Demokratik Hukuk Devleti olmuştur. Buradaki ince çizgi medeniyet kelimesine yüklenen anlamdır. Medeniyet katmanları da diyebiliriz. Nasıl ki Türk medeniyeti döneminden İslam medeniyeti dönemine geçince Türklüğümüzden vazgeçmediyse, İslam medeniyeti döneminden Garp medeniyeti dönemine geçince de müslümanlığımızdan vazgeçmedik. İnsan olmanın en yüksek değer olduğu hukuk devletinin de insan aklının esasına göre düzenlendiği bir dönem. Önceki dönem ümmet esasına göre idi. Müslüm ve gayrimüslüm bakış açısı var idi. Ümmete ait olmakla medeniyete ait olmak arasındaki ince çizgiyi yakalayamadığımızdan kısır siyasi döngü içinde dönüyoruz. İkincisi de İslam medeniyetinden olduğumuz iddiasının devam etmesi, laik hukuk sisteminden şerri hukuk sistemine dönüş yapılmak istenmesidir.

Hzürriyet Tekdurmaz, Reşat Çamurlu ve 15 diğer kişi

20 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-250

Rönesans 'yenidendoğuş'

Neyin yeniden doğuşu? İnsanın yeniden doğuşu, Protogoros der ki 'Her şeyin ölçüsü insandır. Var olanların varlığının da, var olmayanların var olmadığına da'. Ortaçağ ne der 'Her şeyin ölçüsü kutsal kitaplardır'. Yeniden doğuş demek 'düşünüyorum, öyleyse varım demektir'. Varlığımı ispat eden ilk etken düşüncemdir. Tanrının yaratıp yaratmadığı sonraki düşüncelerime aittir. Artık ölçü ve kıtas kutsal kitaplar değil insan aklıdır. Sonuç olarak kargadan başka kuş, şışhaneden başka yokuş, aklımdan başka da rehber tanımam demektir. İşte bunun resmi adı da Laik Demokratik Hukuk Devleti demektir.

Mürriyet Tekdurmaz, Harun Görgün ve 22 diğer kişi

6 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-256

Milli burjuvazi'den yobaz burjuvazisine.

Cumhuriyet, Osmanlı'nın hain işbirlikçi gayrimüslüm burjuvasinden kurtulmak için milli burjuvazi programını uygulamaya koydu. Koç ve Sabancıların başını çektiği milli burjuvazi zaman içinde Osmanlı'dan gelen gelenekle hain burjuvazi safında rolünü aldı. Bu hain burjuvazi TUSİAD adı altında Amerikan politikalarının sözcüsü oldu. Yobazların iktidarda tam tahakkümü ile yerine İslami denilen yobaz burjuvazisi oluşturuldu. Sermaye bir şerden başka bir şerrin eline doğru genc devlet eliyle biçim değiştirdi. Devlet eliyle zengin olmuş bu yobaz burjuvazisinin özelliği mafyatik yobaz kafaya sahip olmalarıdır. Türk İslam sentezi söylemi pratikte Yobazlıkla mafyanın sentezi olarak biçim almıştır. Yobazlıkla Türklüğün bir arada yürüyemeyeceği, yobazlığın Türklüğe de egemen olduğu yeni biçim nereye kadar gidecek yaşayıp göreceğiz.

Ernimo Çelik, Hürriyet Tekdurmaz ve 27 diğer kişi

21 Yorum 5 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-952

Büyük reis ve küçük reis.

Küçük reis sustu. Büyük reis ile anlaştı galiba. Okullarda öğretilmeyen şeyleri öğreniyorduk. Vesayetçilerin kirli çamaşırlarını ortaya gururla döktünüz. Sıra sizin kirli çamaşırlarınızdaydı ama yarım kaldı. İski'ye fahiş fiyatla klor satılması masum suç kaldı sizin suçlarınızın yanında. Vesayet zamanında da böyle vesayet görmedik. Vesayetin de kralını yaşattınız. Baş secdeye değen generaller derken, Genelkurmay'ın da imamı olduğunu öğrendik. Örnek müslüman Veyis Ateş, Ahmet Hakan gibi yeni başi secdeye değen rol modellerinizi de gördük. Bacımın türbanından kötü kadının türbansız kadın olduğunu da gördük ders kitaplarımızda. Ne demiş kâfir Şaman 'Ders sen öğrenene kadar devam eder'. Kendimi kırk yaş altı gibi kabul edip dersimi dinlemeye hazırım. Ya sizin suçlu psikolojisi ile olan suskunluğunuz. O da dersin anafikri olsa gerek.

Elirriyet Tekdurmaz, Reşat Çamurlu ve 20 diğer kişi

7 Yorum 1 Paylaşım

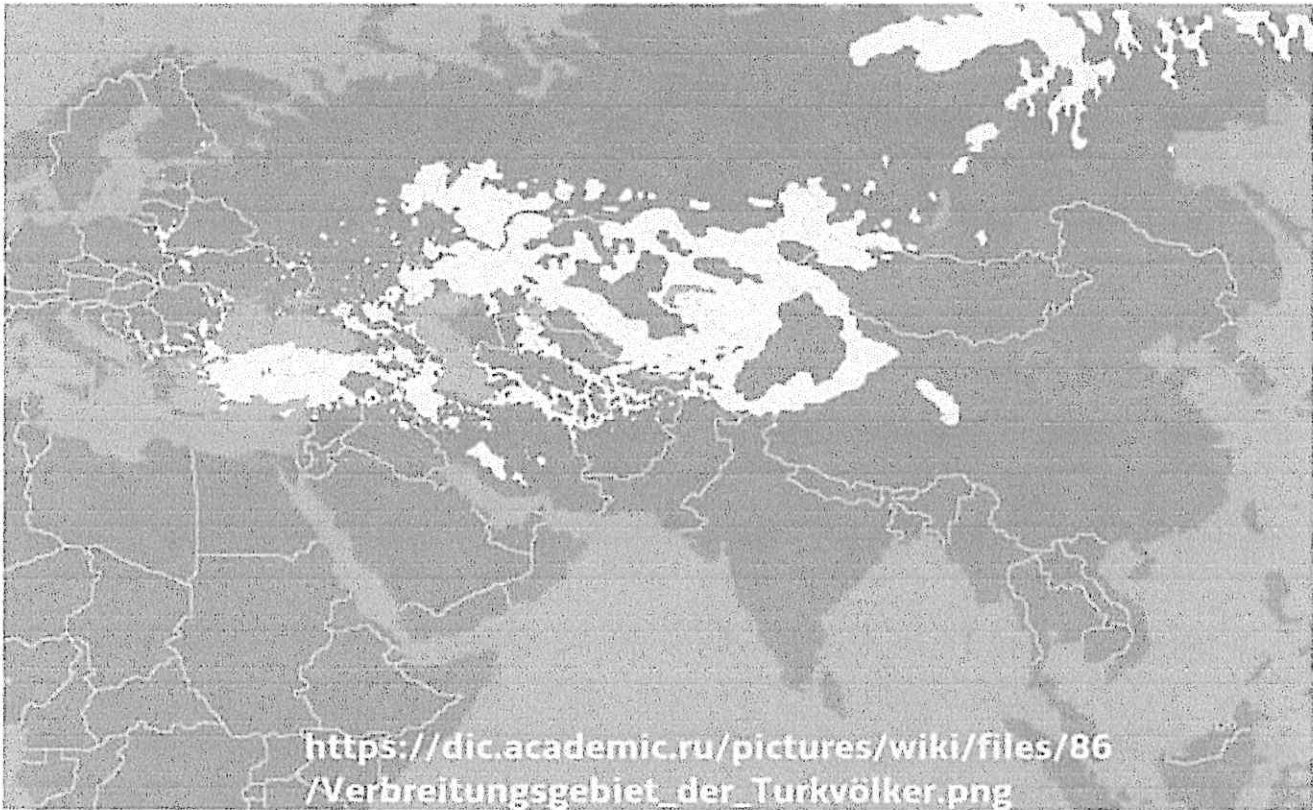
Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-953

Türk Dilleri Haritası

45 Eronimo Çelik, Hürriyet Tekdurmaz ve 43 diğer kişi

8 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

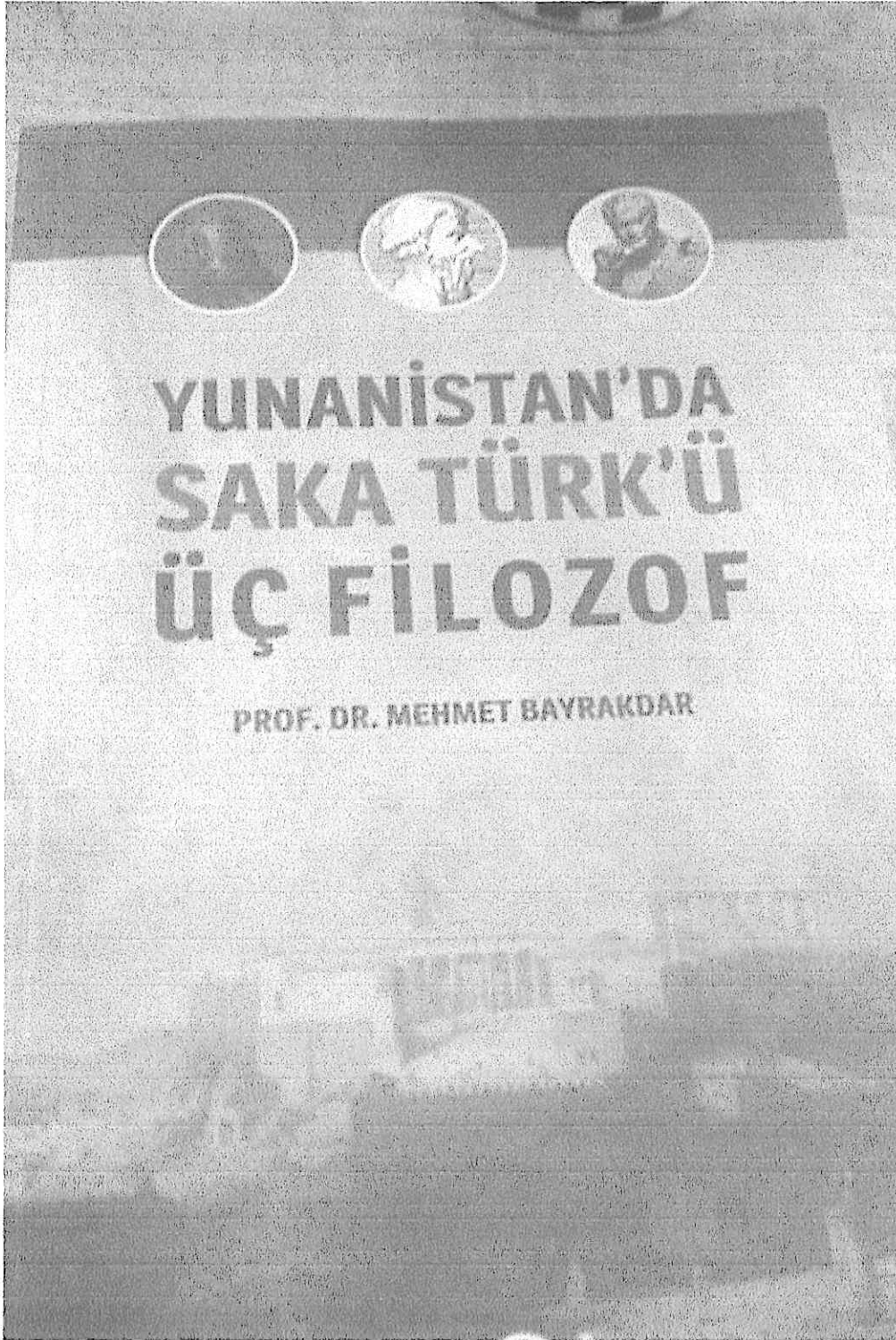
10-954

Akıl demek mantık demektir.

Yoldan geçen bir adama sorsan aklın nerede diye kafasını gösterir. Tutturmuşlar akıl kalptedir diye, mantıksızlık burada başlıyor. Bilim de beyin kafa tasındadır, akıl da oradadır der. Yok biz hala akıl kalptedir diye iddia ederiz. Başkasını bilmem ama benim aklım başımdadır. Mantıksız olanla işim olmaz.

10-255

Yeni kitabım geldi, gene mutluyum. 😊

74 Murriyet Tekdurmaz, Harun Görgün ve 72 diğer kişi

28 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-256

Allah yarattı demek jokerdir.

İnsanoğlu bilemediği şeyler için Allah'ın işi der. Onu bilinir hale getirince de jokeri yerinden çıkarır başka bir bilinmeyenin yerine koyar. İnsan ancak doğanın tamamını bildiği zaman joker boşa çıkacaktır. İşte o da okeye dönmektir. Oyunun en zevkli ve stresli olan tarafı da okeye dönmek olsa gerek.

10-957

Yobazlık mutasyona uğradı, mafyatik muhafazakârlık oldu. Piri kim
acaba? 😊

10-958

Devlet malı deniz, yemeyen keriz.

İktidarlar değışti ama bu mantık değışmedi. Son iktidarın farkı deveyi hamudu ile götürmesidir.

Osmanlı batarken...

Nasıl kurtarınız diye düşünmüşler? Meclis kuralım, bütün milletlerden insanlara vatandaşlık hakkı verelim demişler. Ama gayrimüslüm milletlerin ayaklanması ve Balkanların elden çıkması bu mantığı çökertmiştir. Bu sefer de din kardeşlerimizle bir devlet kuralım denmiş. O mantık da Arapların ayaklanması ile çökmüş. İşgal edilmiş Anadoluya bütün canını kurtaran Türkler yığılmış. Geriye kurtuluş için bir tek şey kalıyordu. Türklük ruhu. Türklük ruhu ile Türkiye Cumhuriyeti Devleti kurulmuştur. Peki bu devlet nasıl yıkılır? Türklük ruhu öldüğü zaman. Bütün iç ve dış saldırılar Türklük ruhuna karşı verilmektedir. Peki Türklük ruhuna en büyük zararı kim vermektedir? Mafyalaşmış Türklük ruhunun sahibi benim diyen parti ve örgütlenmelerdir. Türklük ruhunu bunların sultanından kurtararsak bu devletimizi de kaybederiz. Cepheyi içeriden çökerten onlardır.

10-960

"Dağ dünyayı, Han'da insanoğlunu bastırır". Kaşgarlı Mahmut

Kaşgarlı Mahmut burada ne demek istemiştir? Önceden dünyanın düz kare şeklinde suyun üstünde yüzdüğü zannediliyordu. Dağların ağırlığının yeryüzünün alabora olmasını engellediği zannediliyordu. Aynı şekilde insanoğlu arasında olan kargaşalar da Türk Hakanının hakimiyeti ile engellenecektir. Gök Tanrı'nın Türk'ü insanoğlunun arasındaki kargaşayı önlemek için gönderdiğine inanılmakta idi. İslamiyet devrinde de bu felsefe Nizamı Alem olarak devam etti. Dünyaya düzen vermek, insanlar arasında kargaşayı önleme misyonu İslam felsefi içinde de devam ettirildi.

10-261

Türk Felsefesi

Türk felsefesi bakımsız bir ağaç gibidir. Kimi dalları yukarı doğru gelişirken kimi dalları da aşağı doğru geliyor. Yapmamız gereken yukarı doğru gelişen dallarını ellememek, aşağıya ya da geriye doğru giden dallarını budamaktır. Geriye doğru giden dalları nedir? Skolastiktir. Dinin her şey olduğu ortaçağ mantığıdır. Modern mantık din bir şeydir ama her şey değildir der. Skolastik zincirleri kırdığımız günlerin özlemi, dileği, inancı ve umudu ile ille de Türk Felsefesi diyorum. Kurtuluşumuz felsefededir. Onun bize özgü bakış açısı olan Türk Felsefesindedir.

Not: Skolastik nedir?

"inanç ve bilgiyi, bilimi, özellikle de Aristoteles'in bilimsel dizgesini kiliseyle uyumlu bir biçimde birleştirmeye çalışan ortaçağ felsefesi".

Biz de aynı skolastik mantıkla bulunan her yeni icadı Kuran'da arıyoruz. Bak bu Kuran'da da var diye ispat etmeye çalışıyoruz. Ama Kuran'dan bulup da gavurlardan önce işte bu Kuran'da var deyip bulup çıkarttığımız hiç bir icat yoktur. Gavurların bulduklarını Kuran'ı inceleyerek buluyorlar diye düşünmek de skolastik bir mantıktır. Örneğin Einstein Görelilik Kuramını Kuran'ı inceleyerek bulmuştur diyebiliriz. Bizi böyle düşünmekten alıkoyan hiç bir şey yoktur. Bizi böyle düşündüren skolastik mantıktır.

Berrin Tekdurmaz, Harun Görgün ve 30 diğer kişi

40 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-762

bus->pus- 'Pusu kurmak, gizlenmek, saklanmak' (Arat, 1979, s. 117). bus-> pus-> pus-ur-uk> pısırik.
Alınan makale; Türkiye Türkçesinde kökü açık olarak görülmeyen kelimeler - Jale Öztürk

10-963

Kant'ın öğrencisi Herder'in duyguları.

"Öğretmenim olan bu filozofu tanımak bana mutluluk vermiştir. Öyle inanıyorum ki o, gençlik yıllarında da, saçlarına akların en çok doluştuğu yaşlılık yıllarında da, kendisine hep eşlik eden neşeli bir gençlik tazeliğine sahipti. Onun düşünceler inşa eden alnı, gölgesiz bir kişilik saydamlığının ve dostluğun yansıdığı yerd. Dudaklarından derin düşünceler dolu sözler dökülürdü. Bu sözler latife, şaka hiciv doluydu ve onun öğretici dersleri sonradan daima sohbet konusu olurdu. O, Leibniz'i, Wolff'u, Hume'u aynı canlılıkla tartışır ve Kepler, Newton gibi fizikçilerin bulduğu doğa yasalarını ele alırdı. Bunun yanı sıra, o zamanlar yayınlanmış olan Rousseau'nun kitaplarını, 'Emile' i ve 'Heloise' ı ele alıp işlerdi. O tüm bunları doğanın keşfi bakımından değerlendirir ve sağlam bir doğa bilgisi ve insanların ahlaksal değeri açısından bunların ne ifade ettiklerine değinirdi. İnsanlık tarihi, uluslar tarihi, doğa tarihi, doğa öğretisi, matematik ve deney, onun yetenek ve donanımının beslendiği ve bunlardan çıkardığı sonuçları yaşamına kattığı kaynaklardı. Onun için bilinmeye değmez hiç bir şey yoktu; hiçbir entrika, hiçbir sekterlik, hiçbir önyargı, hiçbir kişisel gazez; evet bunların hiçbirisi, onun için doğruluğun ortaya çıkarılıp aydınlatılması karşısında en küçük bir uyarıcı güce sahip değildi. O daima özgür düşüncüyü canlı tutmak ister ve buna çabalar. Despotizm onun duygu dünyasına yabancı bir şeydi. Büyük bir şükran ve saygı ile andığım bu adamın adı Immanuel Kant'tı"

Herder, Humanitenin Geliştirilmesi Üzerine Mektuplar. Mektup no: 79

Alınan kaynak: Ernest Cassirer - Kant'ın Yaşamı ve Öğretisi - İnkılap Kitapevi - Arka kapak yazısı - Kitabı Çeviren: Doğan Özlem.

Berririyet Tekdurmaz, Harun Görgün ve 36 diğer kişi

4 Yorum 7 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-964

Ağaç ve Orman

Ağaçtan da ormana gidebiliriz, ormandan da ağaca gelebiliriz. İnsandan kâinata gideriz ya da kainattan insana geliriz. Felsefenin iki yolu epistemoloji ve ontoloji. Epistemoloji ağaç ise ontoloji de ormandır. Ağaç önce kendisini ve orman dediğimiz kâinatı kavramaya çalışıyor. Düşüncemiz de bir bütünlüğün olmasını istiyorsak eğer ağaçtan ormana, ormandan ağaca gidiş geliş yapmak lazım. Filozoflar da ormandaki ağaçlardan birisidir. O ağacı tanıyarak orman hakkında da fikir sahibi oluyoruz. Sonra başka bir ağaçtan ağaca ve ormana bakarız. Sonunda da farkedерiz ki ben de bu ormanda bir ağacım, kendimden ormana bakmayı öğrenirim. Ama diğer filozoflar olmasa kendimin ormana ve ağaca bakışını öğrenemem. Onlar uğraşa uğraşa yol ve yordamlar geliştirmişlerdir. Bizim de yapmamız gereken onlardan yol ve yordam öğrenmektir.

10-965

Felsefenin döner kavşağı Kant

Modern felsefenin iki yolu olan empirizm ve rasyonalizm Kant'ın döner kavşağına girmiş. Oradan da Fenomenoloji, Analitik ve Diyalektik gibi üç ayrı yol olarak kavşaktan çıkış yapmıştır.

10-966

1453

karayk y>karaköy ' Ticaretle uğraşan Karay Türklerinin yerleştirildiği yer'. İstanbul/Aksaray 'Niğde Aksaray'dan g   edilerek yerleştirilenlerin bulunduğu yer'. Ahıska Türklerinin de Rumeli Feneri'ne yerleştirildiğini duymuştum. Fatih Sultan Mehmet'in talimatıyla gerçekleştirilmiş. Benim bildiğim bunlar, muhakkak başka yerlerden getirilenler de vardır.

Burriyet Tekdurmaz, Harun Görgün ve 25 diğer kişi

1 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-967

Mini etek ve Türban

TRT Belgesel'i sürekli takip ederim. Orada köylü bir kadın sürekli mini etek giyiyor. Koyunların ve ineklerin içinde yaşamını devam ettiriyor. Gerek aile içinde gerekse toplum içinde onun mini etekli olması kimseyi ilgilendirmiyor. Empati yapıyorum, bizde mini etek giyipte koyun güdüp, inek sağan kadın var mı acaba? Bizim hakimimiz bile mini etekli avukattan rahatsız oluyor. Bizde mini etek ile ilgili oluşan algı ile namusun özdeşleştirilmesi ya da mini eteğin modernlik olarak algılanması nasıl bir algıdır. Bizde bir sorun mu var acaba?

Ezriyet Tekdurmaz, Ebru Yeşilova ve 26 diğer kişi

18 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-968

Ölüler ölülerle, diriler dirilerle. Gagavuz(Gök Oğuz) Atasözü.

53 Anonimo Çelik, Hürriyet Tekdurmaz ve 31 diğer kişi

7 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-969

Oryantalizm ve Ümmetçilik iki baş belamızdır.

Ümmetçilik at arabasıyla otobanda gitmektir. Oryantalizm ise otomobile aşık olup, otomobilde yatıp kalkmaktır.

49 Anonimo Çelik, Hürriyet Tekdurmaz ve 47 diğer kişi

29 Yorum 2 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-270

Ön Türkçe bir r/l dili idi.

Ön Türkçe devresinin ikinci yarısında Türk dili iki diyalekte ayrıldı: r/l diyalekti, z/ş diyalekti. Tuna Bulgarçası, Volga Bulgarçası ve bugünkü Çuvaşça eski r/l diyalektinden, Yakutça dahil diğer bütün Türk dilleri de z/ş diyalektinde gelişmiştir. Ana Türkçe bir z/ş diyalekti idi.

Alınan kaynak: Talat Tekin - Makaleler 1 - Sayfa:86

Not: r/l ve z/ş ne demek? Kelime ortası ve sonunda r yerine z, l yerine ise ş kullanmak demektir. Örneğin bizdeki eşik, Çuvaşça'da elik şeklindedir. Gördüğünüz gibi ş yerine l kullanılmış. Bizdeki semiz de Çuvaşça'da semir şeklinde. Bu örnekler çoğaltılabilir.

10-271

Mantık ve matematik uzay ve zamandır.

İnsanoğlunun iki şeyi 'yan yana' algılama hali uzay, 'art arda' algılama hali zamandır. Bu ikisinin karmaşık bir yapı ile anlatılması ise matematiktir. Ayrı ayrı algılama hali geometri, bunları bir iki diye sayması ise aritmetiktir. Matematiğin gizemi mizemi yoktur. Doğamızın doğal bakış açısıdır. Bizim yaptığımız bunun farkına varmaktır. İnsan mucize yaratmamıştır. Odunlukta balta bulmuştur. Mantık doğal matemetiğin başka versiyonudur. Dolayısıyla mantık da bir çeşit matematiktir. Matematik olmasa mantık da olmaz. İnsanoğlu bir şeyi başka şeyden ayırdığı an mantık başlamıştır. Ayırdığına da eki>iki demiştir. Bir olanın farkındalığı ve onun ayrılması eki>iki ile iki parça haline gelmesidir. Sonrası ise çorap söküğü gibi devam etmiştir.

Emiriyet Tekdurmaz, Özgür Hülya Miroğlu ve 18 diğer kişi

1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-972

Halk ne yapsın?

PKK diye bilinen mafyatik radikal örgütlenmeden mi korksun? Yoksa sağcı olduğunu söyleyen başka tip mafyatik örgütlenmelerden mi korksun? Her iki tarafın temsilcileri birbirlerine kırmızı karanfil atıyor. Her iki tarafta devletin rantını yiyor. Çünkü onlar radikal, devlette radikal. Üç tane kurdun olduğu kurtlar sofrası, ne mi yiyecekler? Keriz olan seksen milyonu. Yiyorlar da, kimler milyoner oluyor? Hep bu tip radikal örgütlenmeleri arkasına alanlar. Siyasi olarak devletin mekanizmasını elinde bulunduranlar da pastadan bir pay alıyor. Diğer iki payında sahipleri belli, gariban iki bin lira maaaşla çoluk çocuk geçindirsin. Bu üç tip çakallar da milyar dolarlarla bize hükümsün. Yarın üçü de anlaşır, rantıye alanları paylaşılır. Milyar dolarlar yeni bir anlaşmazlığa kadar kuzu kuzu paylaşılır. Biz ne ara bu hale geldik?

26 Eronimo Çelik, Hürriyet Tekdurmaz ve 24 diğer kişi

3 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-273

al 'ön', alın 'ön tarafımız', alan 'önün açılması', allak bullak 'önümüzün dağınık halde olması'.

10-974

38-41 Zihnın ezeli ve ebedi oluşu, gerçek dindarlık ve din

42 "Mutluluk erdemın sunduğu bir ödöl değildir, erdemın kendisidir"

Alınan kaynak: Spinoza Ethica -Latınceden Çeviren: Çiğdem Dürüşken - 4. Baskı Alfa Felsefe

10-975

10-13 Zihin, bedenin fikridir.

Ethica ya da Spinoza

Tanrı ya da Doğa

I. Tanrı

Tanrı'nın anlamı

1-6 Bir tek töz vardır.

7-10 Töz sonsuzdur.

11-15 Tanrı, mutlak olarak sonsuz olan tözdür, tektir bölünemez.

16-20 Tanrı nasıl etki yaratır?

21-23 Sonsuz ve ezeli-ebedi olan şeyler

24-29 yaratıcı doğa ve yaratılan doğa

30-36 Akıl, irade, kudret

Ek: Zorunluluk hakkındaki önyargılar ve benzeri konular.

II. İnsan Zihni

Zihin ve beden

1-9 Düşünce, Yer Kaplama, Fikir

10-13 Zihin, bedenin fikridir.

Not: Cisimlerin doğasına ilişkin düşünceler

Bilgi Türleri

14-13 Algı ve hayal gücü

24-31 Bire bir olmayan fikirler

32-39 Yanlışlık ve Doğruluk

40-43 Üç tür bilgi

44-47 Bire bir bilgi

İrade ve akıl

48-49 İrade ve akıl bir ve aynı şeydir

III. Duygular Üzerine

1-3 Etkin duygular ve Edilgin duygular

4-8 Varlığı sürdürme çabası (yaşamda kalma mücadelesi)

9-11 Temel duygular

12-57 İkinci sırada yer alan duygular

58-59 Etkin duygular

Duyguların tanımı

IV. Duyguların Kuvveti

1-18 İnsani zayıflığın ve tutarsızlığın nedenleri

19-28 İnsani güç(erdem)

29-37 Toplum

38-58 İyi ve Kötü olarak değerlendirilen edilgin duygular

59-66 Aklın kılavuzluğunda yaşamak

67-73 Özgür insanın yaşamı

Ek: Doğru yaşama kuralları

V. Akıl Kudreti

Edilgin duygulara çareler

1-10 Bedensel duyguları doğru bir şekilde düzenleme ve birbiriyle ilişkilendirme

11-20 Tanrı'yı sevmek

Üstün mutluluk

21-23 Zihnin varolma süresi

24-31 Üçüncü bilgi türü olan sezgisel bilgiyle kendini ve Tanrı'yı bilme

32-37 Tanrı'ya duyulan akli sevgi

10-976

Sineklerle uğraşmak başka şeydir. Bataklıkla uğraşmak başka şeydir. Bataklığın adı kapitalizmdir. Ortalıkta vızırdayanlar ise bataklığın yarattığı sineklerdir.

15-977

" Kültür, her Şey unutulduktan sonra akılda kalandır". Edouard
Herriot

10-978

Feodaliteden moderniteye geçiş yaptık. Moderniteden postmoderniteye geçiş ise sanaldır. Öyle bir geçiş yok. Modernite devam ediyor. Modernite aklını kullanma cesareti göster diyor. Postmodernite farklı ne söylüyor? Aklımızı kullanmaktan vaz mı geçelim? Neyi kıstas alarak hareket edelim?

10-979

Hegel ya da dünya Geist'i olarak kendi.

.....Kant, ahlakının geniş çaplı düşünülen tasarısında, yüküm(sorumluluk) ile eğilimi birbirine taban tabana zıt göstermiştir. Bununla insanı iki yarıma bölmüştür. Onu ahlak yasasının bilincinde olduğu, en kendinin ona ait olan benliğine ve reddedilmeğe müstahak olan eğilimleriyle "empirik ben"e ayırtmıştır. Buna karşı Hegel için söz konusu olan nokta "bütün insanın birliğini" yeniden kazanmasıdır. O bunu sevgide bulur. Bu, insanın ahlaki ifadesi olabilir ve yine de onun doğal eğilimlerine tekabül edebilir. Böylece sevginin mahiyeti sorusu, Hegel'in düşüncesinin çıkış noktası haline gelir. O burada daha sonraki felsefesinin ana planını oluşturan ve sonucu etkileyen ek keşiflerde bulunur.

Zira Hegel'in karşısına sevgide, sonradan onu tüm realitede yeniden bulduğu bir moment (itici güç) çıkar: Bu, diyalektiktir. Buna göre onun kökleri soyut fikrin içinde değildir; onun keşfi somut bir fenomenin mütalasından sağlanmaktadır. Hegel burada şu sağgörüye ulaşır: Diyalektik felsefi teemmülün (düşünüp taşınmanın) bir işi değildir, tersine realitenin en az yapı momentidir. Pekiyi sevenler arasında canlı bir olay olan sevgiye ne dahildir? İlk bir sevenin var olması gerekir; o aynı zamanda kendine şöyle demelidir: Ben varım. Kişi kendini evetlemeli ve vazetmelidir. Bu, biçimsel olarak ifade edilirse, sevgi olayının toplu yapısındaki tezdir. Ama sevgiye bundan başka sevenin kendi içinden dışarıya çıkması, kendini sevilene vermesi ve onun içinde kendini unutmaması; böylece kendi kendisiyle yabancılaşması da dahildir. O kendinden böylece sarfı nazar ederek, kendini başlangıçta vazedişini nehyeder(yasaklar) ve kendine karşı bir başkasını koyar. Sevginin biçimsel yapısına bu sebepten tez değil, tersine onu nehyeden(yasaklayan) antitez dahildir, ama bununla bu fenomen büsbütün kavranmış olamaz. Önemli nokta, sevenin kendini sevgilisinde unutmaması yoluyla kendini aslında yeniden kazanmasıdır. Sevgilisine kendini verişinde, daha derin bir anlamda kendi varoluşunun bilincine varır (yani sentezler).....

.....Hegel, aşkı etraflica inceleyince şunu keşfeder: O realitenin bütününde sadece tek tek görünen bir olay değildir, tersine realiteyi çeşitli tarzda egemenliği altında tutar. Realitenin bir ana olayıdır. Bütün hayat seven ilişkilerin içinde cereyan eder ve sadece onun sayesinde kendini devam ettirir. Bu, şu demektir: Aşkta belirginleşen şey, hayatın kendisidir. Bunu birbirini sevenler de bilirler. Onlar aşkın zorlayan egemenliğine maruz kalmakla şunu sezerler: İçlerinde görünmeksizin hayat çağıldamaktadır. Aşkla, hayat bulur. Böylece aşkın görünürlüğünün ardında Hegel için "hayatın sonsuz evreni" açılır. O, içinde tüm canlı olanın doğduğu diptir.....

Alınan kaynak; Felsefenin Arka Merdiveni - Wilhelm Weischedel - Çeviren: Sedat Umran - İz Yayıncılık - Baskı: 4- 2004 - Sayfa: 282 - 284

10-280

Atatürk 'Türk'ün atası' demek.

Diğer Türk lehçelerinde ata, baba demek. Babamız bize 'Laik Demokratik Hukuk Devleti' bırakmış. Bir baba oğluna daha değerli ne bırakabilir ki?

10-281

Evcilleştirmek

Bir de ehlileştirmek kelimesi kullanılır. Ehlil kelimesi Türkçe kökenli olmadığı için ilk anda bize bir anlam ifade etmez. Ama evcilleştirmek deyince, evcimen gibi hoş bir kavramı da zihnimiz canlandırabilir. Yabancı kökenli kelimeler tatsız tuzsuz yemek gibidir. Türkçe kökenli kelimelerin ise tadı insanın damağında kalıyor. Öğürmek>öğrenmek 'yabanilikten kurtarmak, alıştırmak, ehlileştirmek, evcilleştirmek' olan kelimemiz yerine Arapça ehlileştirmek kelimesini almışız. Şimdi de evcilleştirmek olarak yeniden Türkçeleştirmişiz. Bazı akli evveller ehlileştirmek ile evcilleştirmek aynı şey değildir. Birbirinin yerine kullanılamaz diyor. Neden kullanılsın, bal gibi kullanılır, kullanılıyor da. İkincisi anlam genişlemesi diye bir şey var. Kelimelerin kullanım alanlarının anlamı zaman içinde genişleyebiliyor. Peki bunu diyen şahıs bunu bilmiyor mu? Evet, biliyor. Sorun ne peki? Sorun Arapça ve Farsça kelimelerin dilimizden çıkmasını istemiyorlar. Peki neden istemiyorlar? Din elden gider korkusu, Arapça kelimelerle dini terminoloji ile propoganda aracı olarak kullanılıp toplum üzerinde psikolojik üstünlük sağlamak. İşte bu kafa ümmetçi kafanın ileri gelen akademisyenlerinin kafasıdır. Dilimizin ve zihnimizin kısır yabancı kelimelerle kısır kalmasını bilerek isteyen ümmetçi kafa. Entelektüelin görevi iç ve dış kültürel çevrelerin bizi nasıl ve hangi amaçlarla kimlerle yönlendirdiğini açığa çıkarmaktır. Bizi savaş meydanında yenemeyenler yerli eli kalem tutan işbirlikçilerle sırtımızı yere getirmeye çalışıyorlar. Hepsinin amacı bir, hedefleri Türklük ruhunu öldürmektir.

Hürriyet Tekdurmaz, Orkun Kaya ve 17 diğer kişi

12 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-982

tarla

tarı- '(sürmek)toprağı', tarı>darı, tarılag>tarlag>tarla 'darı ekilen yer'. tarıçı 'çiftçi' (Gülensoy 710, Eren 395, ÖTS 1360, DLT 856)

10-983

İren Tüzün, Orkun Kaya ve 9 diğer kişi

1 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

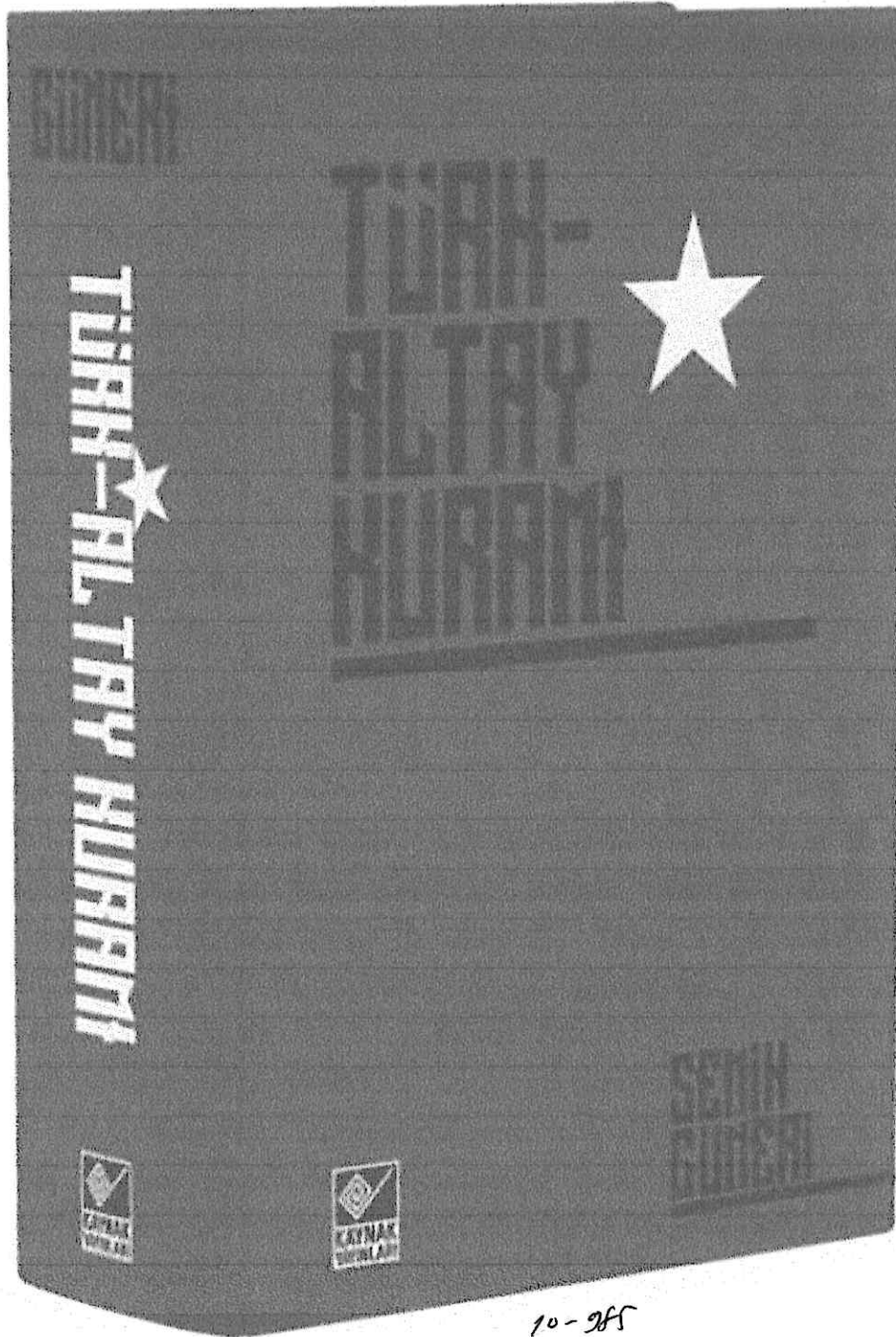
10-984

Türk-Altay Kuramı' ilk ödülünü aldı

Kuram'a göre Türk-Altay kavramı, Batılıların Ural-Altay ya da Altay diye icat ettiği kavramların yerini alır. Bu hipotezler bizim değil Batılılarındır. Onların ürettiği hazır hipotezlerdir ve yıllar yılı ülkemizde yeterince ilgi görmüştür. Örneğin bu hipotezlere göre Moğolca ile Türkçe akraba dillerdir. Bu doğru değil. Moğolca ve Türkçe bugün farklı iki dildir. Birbirine benzemezler. Türk-Altay Kuramı'na göre Moğolca, Mançu-Tunguzca, Sümerce, Hattice, Dravidce, Elamca vs. gibi Kuzey Asyalı agglütinatif dilleri içine alan Arkaik Lena-Yenisey Dili, MÖ 12,000'lerden önce tek bir dil idi. Bu tarihlerden sonra bu diller göçlerle birbirlerinden koptular ve M.Ö. yaklaşık altıncı binlerde artık farklı diller olma yolunda gelişimlerini tamamladılar".

Prof. Güneri sözlerini şöyle sürdürdü: "Oysa Türk dili konuşan halkların Moğollardan ve diğer bozkır halklarından önemli bir farkı vardı. Türkler, kendi tarihini yazan metinlere sahipti. Bu yazılı belgeler bir yandan belli bir dönemin tarihi akışına ışık tutarken diğer yandan inanılmaz çeşitlemede ve bollukta bir arkeolojik belgeler grubunu niteliyor, kimliklendiriyordu. Kuram, temelde bu olgu üzerinden hareket eder. Dolayısıyla Kuram, Ural-Altay ve Altay hipotezlerini reddeder, onların yerine "Türk-Altay"ı önerir.

<https://www.aydinlik.com.tr/turk-altay-kurami-ilk-odulunu...>

ABC

Bir Türk'ün abc deyince aklına ilk ne gelmelidir. A deyince at gelir. O da oku yaydan fırlatmaktır. Ok ve yay taşı kullanmaktan sonraki teknolojimiz olan avcılıktır. B deyince eb>ev aklımıza gelmelidir. C asınca Ç'dir bizde. Aç gelir aklımıza, çok anlamı vardır. Birincisi bir şeyi açmak, ayırmak. İkincisi ise canlıların ağzını açarak acıktığını farkettilmesidir. Çoğu Türkolog sesli harflerle başlayıp sonra sessiz harflerle dizer Türk alfabesini, örneğin Clauson şöyle dizer a(a,e,i,ı,o,ö,u,ü), b,ç,t,k,s,ş,y,z.

10-986

İhtiyaç medeniyetin anasıdır.

Bu sözle bir kitapta takribi yirmi yıl önce karşılaştım. Yirmi yıldır da kafamı kurcalar. Takribi iki buçuk milyon yıl önce ormanda yaşayan insan ateşe ihtiyaç hissetmemiştir. İklimi ılımandı. Ne zamanki ormanı terketmek zorunda kaldı, vahşi hayvan sürülerinin peşine takılarak yaşam mücadelesi vermeye başladı, işte o zaman ateşe ihtiyaç hissetti. Önceleri yanan ateşi odunlarla besleyerek kullandı, sonra sonra ateş yakmasını öğrendi. Artık ateş onun dostudur. Ne demiş atalarımız, kışın dostu ateştir. Sönen ateş felakettir. Belki de kışın bir daha yakılamaz, donarak ölürüz. Onun için ocağın ateşi hiç söndürülmemiş. Ne demiş şair "Korkma!... Sönmez bu şafaklarda yüzen alsancak, sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak"

10-287

Şinasi Tekin - İstikakçının köşesi - "Türk dilinde kelimelerin ve eklerin hayatı üzerine denemeler" adlı kitapla iki güzel gün geçirdim. Tadı damağımda kaldı. 😊

Elirriyet Tekdurmaz, Reşat Çamurlu ve 22 diğer kişi

4 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-98r

Din özgürlüğü mü, ümmetçilik mi?

Din özgürlüğü diye diye ümmetçi iç ve dış politikalar yürütüldü. Medeniyetin tarifi her dönemde akıl medeniyeti idi. Aklını kullananlar egemen olmuştur. Bizans ve Roma medeniyeti akli yerine ümmetçi politikalara teslim olunca battı gitti. İslam medeniyeti de aklını kullandığı için batı medeniyetine hakim oldu. İslam medeniyeti de aynı akıbetle akli yerine ümmetçi politikalara teslim olduğu için battı gitti.

Cumhuriyetimiz ise İslam ümmetinden olduğumuzu reddetmeyen Akıl(Garp) Medeniyetinin politikalarını yürüttüğü için şimdiye kadar ayakta kalmıştır. Şimdi yine ümmetçi iç ve dış politikalarla yeni bir batışa doğru gidiyoruz. Din ile devlet yönetilmez. Yönetilmeye kalkılsa da ayakta durmaz. Bin sefer denense de aynı sonuç çıkar. İslam ümmetinden olmamız ümmetçi politika yürütmemizi gerektirmiyor. Akhevvellerin deneme tahtası olmaktan kurtar bu milleti Allah'ım.

Emirriyet Tekdurmaz, Orkun Kaya ve 18 diğer kişi

1 Yorum

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-989

Yarın 23 Nisan, bir çocuğun saflığı ile seni seviyorum Atam.

10-990

Türk Müslümanlığı tatlıdır, bize damak tadının zevkini verir. Arap Müslümanlığı tuzludur, genzimizi yakar. Fars Müslümanlığı acıdır, bizi çilekeş yapar. Ne demiş Yunus Emre, bilmeyen ne bilsin bizi, bilenlere selam olsun.

10-991

Manukyan'ın telefonu gibi telefonum hiç susmuyor.

Bu deyimın ortaya çıktığı zamanlarda cep telefonu yoktu. Meşhur kırmızı çevirmeli telefonlar vardı. Manukyan'ın işlettiği genelevlerin girişindeki masaların üstünde bu telefonlardan bir tane muhakkak vardı. Dışarıdan bakan birisinin sürekli çalan telefona dikkatini çekmemesi imkansızdı. Telefon kapandığı anda tekrar çalıyordu. Sürekli telefonu kapanır kapanmaz çalanlar da telefonum Manukyan'ın telefonuna döndü, kapanır kapanmaz tekrar çalıyor demek isterler. 😊

10-992

Yeni sözlüklerimi de aktif olarak kullanıyorum. Mutluluğum devam ediyor. 😊

53 Eronimo Çelik, Hürriyet Tekdurmaz ve 51 diğer kişi

6 Yorum 1 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-993

Her şeyi bir bütün olarak anlamak istiyorum(ontoloji). Her şeyi bir bütün olarak anlamak isteyen sistemimi anlamak istiyorum(epistemoloji).

 Erkan Arıcan, Hürriyet Tekdurmaz ve 27 diğer kişi

4 Yorum 2 Paylaşım

Beğen

Yorum Yap

Paylaş

10-994

"ukuş ol yula teg karangku tûni
bilig ol yarukluk yaruttı sini" (KB-I,44)

"Akıl karanlık gecede bir meş'ale gibidir; bilgi seni aydınlatan bir ışık gibidir." (KB-II,288)

u 'anlamak', ukuş 'akıl'. yula 'kandil', ol 'dır', teg 'gibi', karangku 'karanlık', tûni 'gece'.
bilig 'bilgi, hikmet', ol 'dır', yarukluk 'aydınlık, parlaklık', yaruttı ' aydınlatmak, parlatmak', sini 'sen'.

Burada ilginç olan Türk mitolojisi ile iç içe anlatımdır. Gök tanrının çevirdiği gök çıkırsı içinde karanlığı ışık yaparak evrenin sistemi dönmektedir. tûn kûn 'gece ve gündüz', Ay ve Güneş'in birbirini kovalamasıyla devirdaim etmektedir. Bilgisizlik karanlıkta olmak, bilgi ise bizi aydınlatmaktadır. Karanlıkta olan önünü göremez, nereye gideceğini şaşırır, aydınlıkta olan ise önünü görür, gideceği yeri kestirebilir. Lamba ise bizi bilgi sahibi yapan insanlardır. Onların bilgileriyle aydınlanırız, aklımızı önümüzü görür hale getiririz. Demek ki aydının görevi aklımızı aydınlatacak ışığı açığa çıkarmaktır. Tabii ki ilk önce kendi ışığı ile kendini yönlendirmesi gerekiyor ki bizde onu takip edelim.

10-995

Saf aklın vazgeçilmez görevi.

"Saf aklın vazgeçilmez görevi Tanrı, özgürlük ve ölümsüzlüktür. Sonra, en son amacı ise bütün bu gücü ile bunların çözümüne yönelmiş olan metafizik adlı bilimdir. Bu bilimin işleyişi başlangıçta dogmatiktir. Yani, aklın böylesi büyük bir girişime yeterlilik ve yetersizliğinin öncelikle araştırılması yapılmadan bu bilim onun uygulamasına girişmiştir." Kant

Alınan kaynak; Immanuel Kant ve Transendental İdealizm- Tuncar Tuğcu-Sayfa; 103

İnsanın ben bilincine vardığı günden beri bilinçsiz olarak "Tanrı, özgürlük ve ölümsüzlük"ü aramıştır. Bunu dogmatik olarak yapmıştır der. Metafiziği bir bilim olarak kabul ederek bu idelerin açıklamasını yapmaya çalışmıştır. Önce doğal seleksiyonla bunların nasıl mümkün olduğunu açıklamıştır ve dogmatik kullanımını bize göstermiştir. Her şey uzay ve zaman formumuzun saf formunun fenomenleri tecrübe edebilmesiyle başlamıştır. Bu durum zaten önceden verilmiştir. Hayvanlar ve İnsanlar bu tecrübe edilebilirlik sayesinde yaşamlarını ve türünü devam ettirebilmişlerdir. İnsanı ayırtıran şey doğanın yasalarının kozalitesinin içinden insanın özgürlük kozalitesinin de açığa çıkmasıdır. Özgürlük kozalitesi spontenedir. Özgürlük kozalitesi yapıp yapmama konusunda içgüdüsel davranış dışında bize iradi tercih sunmuştur. Artık bütün yapıp etmelerime iradi olarak karar verebilme yetime sahibim. Yapıp etmelerime iradi karar verebilmem benim ahlak yasalarımdır. Fiili durum doğa yasalarının yanında benim ahlak yasalarımı çıkarmıştır. Artık insan kendi içinde ahlak ve doğa yasalarının çatışmasının bilincindedir. Doğal yasaların kozalitesi olan kozmolojik ide bütün idelerimin başlangıcıdır. Kozmolojik idenin bana sağladığı özgürlük kozalitesi ile başka iki temel idenin daha farkına varıyorum. Bunlardan birincisi psikolojik ide, ben bilincimin farkındalığını sağlayan özgürlük kozalitesi beni şöyle düşündürdü. Benim bir ruhum var. Ben bilincim benim ölümlü olduğumu kabul etmek istememektedir. Bu bir yanılsamadır ve zorunlu olarak ben ölümsüzüm, bedenim ölse de ruhumun ölmeyeceği yanılsamasını zorunlu olarak getirecektir. İçim ruhum, dışım doğadır. Bu ikisini var eden bir üçüncü şey ise Tanrıdır. Buradan zorunlu olarak teolojik ide olan Tanrı kavramına varıyoruz. Dogmatik olarak kurguladığımız pagan ve tek Tanrılı dinler sürecini Kant doğal din kavramıyla nihayete erdirmek istemektedir. Dinlerin dogmalarının aklımın rasyonelitesine uygun olanlarını kabul ederim. Uygun olmayanlarını reddederim demiştir. Teslis Kant'ın aklına uygun gelmediği için reddetmiştir. Ama öldürmeyeceksin, çalmayacaksın gibi genel ahlak yasası sayılan maksimleri ise kabul etmiştir. Bu doğal ahlak yasalarının toplamını da doğal din olarak kabul etmiştir. Saf aklın vazgeçilmez olarak görev edindiği "Tanrı, özgürlük ve ölümsüzlük" idelerini bize açıklamıştır.

70-996

bacı+anak> bacanak
Bacanak bacı'dan geliyormuş.

Kaynak: Türk Dilinde Ekler ve Kökler - Besim Atalay - Sayfa:33

10-997

Duygunun mantığa hakim olması şoförün direksiyon hakimiyetini kaybetmesi demektir.

10-998

Güneşli Aylı Dünya

Gecemizi gündüzümüzü aydınlatır. Düz bir döngüselliği vardır. Güneş doğudan doğar, arkamızdan batar. Güneş batar batmaz Ay aydınlatma vazifesini alır. Güneş ve Ay birbirlerini kovalayarak zaman akar gider. Bir de güneşin ve ayın olmadığı karanlık dünyamız vardır. Orası da yeraltı dünyamızdır. Orada ışık yoktur. Gözlerimiz kapanmış gibi karanlıktır orası. Kötü olan şey oradan gelir. İyi olan şeyler ise yıldızlı gökyüzünden gelir. Ortada yaşadığımız dünyayı kötü olan ruhlar aşağıdan, iyi olan ruhlar ise yukarıdan tesir eder.

Ölürriyet Tekdurmaz, Reşat Çamurlu ve 7 diğer kişi

10-999

Meraklı

İlgili meraklı deniyor, zaman içinde meraklı kelimesi araştırmaya sevk eden yetileriyle hareket eden, merakının peşine koşan olarak anlamının oturacağına inanıyorum. ilgili meraklı>meraklı olarak da yeni bir anlam yüklemesi kazanır.

Merakın bir alana yönlendirilmesi ve o alan üzerine araştırma yapan demektir.

Ben de oldum olası Türkçe'ye ve Felsefeye meraklıyım. Bu iki merakımı bir araya getirip Türk felsefesi üzerine çalışmaya karar verdim. Fakat gördüm ki Türkçe ile ilgilenen Türkologlar felsefe ile ilgilenmiyor. Felsefe ile ilgilenenler ise Türkoloji ile ilgilenmiyorlar. Sağlıklı bir Türk felsefe geleneği oturacaksa eğer her ikisi ile de ilgilenilmesi gerektiği kanaatindeyim.

Felsefe ile ilgilenenlerin genel hatası Türkoloji de otorite olmuş insanlardan ziyade ikincil derecede Türkoloji ile ilgilenenleri ön planda tutmalarıdır.

Türkoloji ile ilgilenenlerin genel hatası ise felsefe dili olarak Türkçenin oluşumu üzerine çalışmalar yapmamalarıdır.

Türkoloji ve Felsefe camiasını birbirine yaklaştırmayı bu tip araştırmalar gerçekleştirecektir.

10-1000